

RRAKOROŠKA
REGIONALNA RAZVOJNA AGENCIJA ZA KOROŠKO

Regionalni razvojni program za Koroško razvojno regijo 2014 – 2020

2. osnutek, verzija 2.0

Dravograd, junij 2014

Regionalni razvojni program za Koroško razvojno regijo 2014 - 2020

Naročnik:

Občine Koroške razvojne regije:
Črna na Koroškem, Mežica, Prevalje, Ravne na Koroškem,
Slovenj Gradec, Mislinja, Dravograd, Muta, Radlje ob Dravi,
Vuzenica, Podvelka in Ribnica na Pohorju

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo

Izdelovalec:

RRA Koroška d.o.o.,
Regionalna razvojna agencija za Koroško
www.rra-koroska.si

Odgovorna oseba izdelovalca:

Karmen Sonjak

Koordinacija:

Karmen Sonjak

Ožja projektna skupina:

Karmen Sonjak
Primož Vodovnik
Peter Zajc
Metka Naveršnik
Jure Knez
Silva Roncelli Vaupot
Julija Marošek
Jasmina Pungartnik

Dravograd, junij 2014

Širša projektna skupina:

(sestava po vsebinskih področjih)

Regijski odbor za človeške vire:

Vesna Skudnik, RRA Koroška
Tatjana Kupnik, GZS OZ Koroška
Silva Roncelli – Vaupot, JZ KOVIVIS
Evgen Janet, Zavod za zdravstveno varstvo Ravne na Koroškem
Mirjana Popijal, Center za socialno delo Radlje ob Dravi
Jasmina Uršič, Zavod RS za zaposlovanje, OS Velenje
Liljana Toplak, ZIP Center d.o.o.
Nevenka Štraser, OE ZRSŠ
Drago Benko, Šolski center Ravne na Koroškem
Gabrijela Kotnik, Višja strokovna šola Slovenj Gradec
Sonja Lakovšek Kos, Mocis Slovenj Gradec
Karli Pruš, Društvo kadrovske delavcev

Regijski odbor za gospodarstvo:

Karmen Sonjak, RRA Koroška d.o.o.
Jure Knez, RRA Koroška d.o.o.
Tatjana Kupnik, GZS Območna zbornica Koroška
Samo Simetinger, Cablex-M d.o.o.
Jurij Gašper, Gašper trženje d.o.o.
Andrej Gradišnik, Metal Ravne d.o.o.
Anton Strgar, RACE KOGO d.o.o.
Bogdan Kadiš, Monter Dravograd d.o.o.
Mojca Kert, Petrol Energetika d.o.o.
Tomaž Primožič, Johnson Controls Slovenj Gradec d.o.o.
Silvo Pritrznik, Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec d.d.
Andrej Fajmut, Nieros Metal d.o.o.
Tine Tevž, Koratur d.d.
Rudolf Franc Veronik, Tovarna meril Kovine d.d.
Borut Žlebnič, Abrasiv Muta d.o.o.
Silva Roncelli – Vaupot, JZ Koroško višje in visokošolsko središče (KoViVis)
Darja Hovnik, OOO Dravograd
Katarina Žagar, Podjetniški center Slovenj Gradec
Viktorija Barbič, A.L.P. Peca d.o.o.

Regijski odbor za infrastrukturo, okolje in prostor:

Peter Zajc, RRA Koroška d.o.o.
Ivan Plevnik, Kocerod d.o.o.
Štefan Šumah, JKP Log d.o.o.
Edvard Pušnik, JKP Slovenj Gradec d.o.o.
Erik Mravljak, JKP Radlje ob Dravi d.o.o.
Miroslav Sep, JKP Dravograd d.o.o.
Jelka Klemenc, Medobčinski inšpektorat Koroške
Jurij Gulič, Zavod RS za varstvo narave
Branko Gradišnik, ZGS OE Slovenj Gradec
Alan Matijević, Uprava RS za zaščito in reševanje izpostava SG
Luka Zajec, RACE KOGO d.o.o.
Drago Pogorevc, Občina Mislinja
Nataša Jevšnikar, Občina Muta
Maša Peteržinek, Občina Radlje ob Dravi
Boštjan Temnikar, Mestna občina Slovenj Gradec
predstavniki ostalih občin v Koroški regiji

Regijski odbor za podeželje:

Primož Vodovnik, RRA Koroška, d.o.o.
Viktorija Barbič, LAS Mežiške doline z.b.o.
Darja Jeriček, KGZS Kmetijsko gozdarski zavod Celje
Stanko Jamnik, KGZS Kmetijsko gozdarski zavod Celje
Lidija Požgan, LAS MDD zadruga za razvoj podeželja z.b.o.
Milan Tretjak, Zavod za gozdove Slovenije OE Slovenj Gradec
Danica Ramšak, Koroška kmetijsko gozdarska zadruga z.b.o.
Ministrstvo za kmetijstvo in okolje

Svet Koroške regije:

Romana Lesjak, Občina Črna na Koroškem
Marijana Cigala, Občina Dravograd
Andrej Čas, Mestna občina Slovenj Gradec
Dušan Krebel, Občina Mežica
Franc Šilak, Občina Mislinja
Boris Kralj, Občina Muta
Anton Kovše, Občina Podvelka
Matija Tasič, Občina Prevalje
Alan Bukovnik, Občina Radlje ob Dravi
Tomaž Rožen, Občina Ravne na Koroškem
Srečko Geč, Občina Ribnica na Pohorju
Franjo Golob, Občina Vuzenica

Razvojni svet Koroške regije:

Miroslav Vošner, Občina Muta
Franjo Golob, Občina Vuzenica
Tomaž Rožen, Občina Ravne na Koroškem
Dušan Krebel, Občina Mežica
Anton Kovše, Občina Podvelka
Matija Tasič, Občine Prevalje
Romana Lesjak, Občina Črna na Koroškem
Andrej Čas, MO Slovenj Gradec
Srečko Geč, Občina Ribnica na Pohorju
Marijana Cigala, Občina Dravograd
Franc Šilak, Občina Mislinja
Alan Bukovnik, Občina Radlje ob Dravi
Bogomir Auprih, TAB d.d.
Andrej Gradišnik, Metal Ravne d.o.o.
Vladimir Hrnčič, SIRD d.o.o.
Mojca Kert, Petrol Energetika d.o.o.
Tatjana Kupnik, GZS OZ Koroška
Tomaž Primožič, Johnson Controls Slovenj Gradec d.o.o.
Silvo Pritržnik, Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec d.d.
Matej Skrivarnik, Kmetijsko gospodarska zbornica Slovenije, OE Slovenj Gradec
Ivan Meh, OOO Slovenj Gradec
Blaž Cvar, OOO Radlje ob Dravi
Roman Krivograd, OOO Ravne na Koroškem
Robert Vinšek, OOO Dravograd
Peter Cesar, TD Slovenj Gradec
Denis Dretnik, KD Karinta Prevalje
Janko Pešl, TD Ravne na Koroškem
Danilo Podrzavni, ŠRD Remšnik
Barbara Rovere, Društvo Ajda Koroška
Viktor Sušec, ŠRD Mislinja

Seznam uporabljenih kratic

AJPES	Agencija RS za javnopravne evidence in storitve
ALPA (projekt)	Sonaravno upravljanje planin na varovanih območjih
BDP	bruto družbeni produkt
BDV	bruto dodana vrednost
DPN	Državni prostorski načrti
DRP	Državni razvojni program
ENGIS	geografski informacijski sistem za področje obnovljivih virov energije
ERŠŠ	Enotna regijska štipendijska shema
ESRR	Evropski sklad za regionalni razvoj
ESS	Evropski socialni sklad
EU	Evropska unija
GZS	Gospodarska zbornica Slovenije
GJI	gospodarske javna infrastruktura
IKT	informacijsko-komunikacijska tehnologija
KoCeROd	Koroški center za ravnanje z odpadki
KORP	Koroški razvojni pospeševalnik
KSSENA	Energetska agencija za Savinjsko, Šaleško in Koroško
KZU	kmetijska zemljišča v uporabi
LAS	lokalna akcijska skupina
LEADER	»Links between actions of rural development« - Povezave med ukrepi za razvoj podeželja oz. način združevanja in doseganja razvoja podeželja v lokalnih podeželskih skupnostih
MDD	Mislinjska in Dravska dolina
MGRT	Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
MO	mestna občina
MPIK	Mrežni podjetniški inkubator
MSP	mala in srednje velika podjetja
MZ	Ministrstvo za zdravje
NATREG (projekt)	»Managing Natural Assets and Protected Areas as Sustainable Regional Development Opportunities« kako upravljati varovana območja narave, da bodo postala priložnost za trajnostni razvoj
NPK	nacionalna poklicna kvalifikacija
NVO	nevladne organizacije
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development – Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj
OMD	območje z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost
OP	operativni program
OPVP	območje pomembnega vpliva poplav
OP RČV	Operativni program razvoja človeških virov
OP ROPI	Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture
OP RR	Operativni program krepitev regionalnih razvojnih potencialov
OŠ	osnovna šola
OVE	obnovljivi viri energije
OZS	Območna obrtno-podjetniška zbornica

PDM	polnovredna delovna moč
RAS	regijska akcijska skupina
RDO	regionalna destinacijska organizacija
ReNPrJŽI	Resolucija o nacionalnem programu razvoja javne železniške infrastrukture
RPN	regionalni prostorski načrt
RR	raziskave in razvoj
RRA	regionalna razvojna agencija
RRP	regionalni razvojni program
RSR	Razvojni svet Koroške regije
RZPR	regionalna zasnova prostorskega razvoja
SKM	standard kupne moči
SRS	Strategija razvoja Slovenije
SŠ	srednja šola
STINIUS	Stičišče inovativnosti in ustvarjalnosti
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
UMAR	Urad za makroekonomske analize in razvoj
Ur. I. RS	Uradni list Republike Slovenije
URE	učinkovita raba energije
Uredba	Uredba o regionalnem razvojnem programu
VEM točka	»Vse na enem mestu« točka
VS	visoka šola
WETMAN (projekt)	Ohranjanje in upravljanje sladkovodnih mokrišč v Sloveniji
ZGD-1	Zakon o gospodarskih družbah
ZGO	Zaokroženo gospodarsko območje
ZPNačrt	Zakon o prostorskem načrtovanju
ZRSZ	Zavod za zaposlovanje
ZSocP	Zakon o socialnem podjetništvu
ZSRR-2	Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja
ZZV	Zavod za zdravstveno varstvo

Kazalo

1.	UVOD.....	12
1.1	Izhodišča, namen in cilji priprave RRP 2014 - 2020.....	12
1.2	Priprava RRP za Koroško razvojno regijo 2014 - 2020.....	13
2.	OCENA IZVAJANJA REGIONALNIH RAZVOJNIH PROGRAMOV V OBDOBJU 2002 - 2013	15
2.1	Ocena izvajanja RRP v obdobju 2007–2013	15
2.2	Ključne ugotovitve pri dosedanjem izvajanju RRP	19
3.	PREDSTAVITEV KOROŠKE RAZVOJNE REGIJE.....	21
3.1	Osnovni podatki	21
3.2	Ključni kazalci in razvojni položaj regije	24
3.3	Gospodarstvo in gospodarska moč regije	28
3.3.1	Investicije, raziskave in razvoj	30
3.3.2	Poslovne cone	33
3.3.3	Razvoj podjetništva in podjetniško podporno okolje	33
3.3.4	Turizem	35
3.3.5	Gozdarstvo in lesno predelovalna dejavnost	36
3.3.6	Kmetijstvo in razvoj podeželja	37
3.4	Izobraževanje	39
3.4.1	Predšolska vzgoja	40
3.4.2	Osnovnošolsko in srednješolsko izobraževanje	40
3.4.3	Višje in visokošolsko izobraževanje.....	41
3.4.4	Vseživljenjsko učenje	41
3.4.5	Iskani in manj iskani poklici	43
3.5	Trg dela	43
3.5.1	Delovno aktivni in zaposlenost.....	44
3.5.2	Brezposelnost.....	45
3.6	Zdravje in dostopnost zdravstvenih storitev	48
3.6.1	Zdravstvena slika in življenjski slog prebivalcev	48
3.6.2	Umrljivost.....	49
3.6.3	Dostop do zdravstvenih storitev	49
3.6.4	Pitna voda in zdravje ljudi	49
3.6.5	Sanacija onesnaženega območja Zgornje Mežiške doline.....	50
3.7	Socialno varstvo in storitve	50
3.8	Kultura in kreativne industrije	51
3.9	Infrastruktura, okolje in prostor.....	53
3.9.1	Dostopnost, mobilnost.....	53
3.9.2	Učinkovita raba energije (URE) in obnovljivi viri energije (OVE)	55
3.9.3	Oskrba s pitno vodo, ravnanje z odpadki, odvajanje odpadnih voda.....	55
3.9.4	Ogrožena in degradirana območja	56
3.9.5	Varovana območja in krajina.....	57
3.9.6	Gozdni prostor, les	58
3.9.7	Načrtovanje in upravljanje s prostorom.....	58
3.10	Nevladni sektor	59
4.	PREDNOSTI, SLABOSTI, PRILOŽNOSTI IN OVIRE ZA RAZVOJ REGIJE	61
4.1	Analiza prednost, slabosti, priložnosti in ovir (SWOT)	61
4.2	Razvojni izzivi in potenciali regije.....	62
4.2.1	Razvojne potrebe in izzivi.....	62
4.2.2	Razvojni potenciali regije	64
5.	STRATEGIJA RAZVOJA KOROŠKE RAZVOJNE REGIJE 2014 – 2020	66
5.1	Razvojna vizija	66
5.2	Razvojna specializacija regije	67
5.3	Strateški razvojni cilji	67
5.4	Horizontalna načela in cilji	68

6.	RAZVOJNE PRIORITETE REGIJE, INVESTICIJSKA PODROČJA IN UKREPI.....	70
6.1	Razvojna prioriteta 1: KONKURENČNOST IN ZNANJE.....	71
6.1.1	Investicijsko področje 1.1: Podporno okolje za podjetništvo in gospodarski razvoj	71
6.1.2	Investicijsko področje 1.2: Razvojno perspektivne panoge.....	76
6.1.3	Investicijsko področje 1.3: Kmetijstvo, gozdarstvo in razvoj podeželja.....	79
6.2	Razvojna prioriteta 2: KAKOVOST ŽIVLJENJA IN DOSTOPNOST REGIJE	82
6.2.1	Investicijsko področje 2.1: Varovanje okolja in upravljanje s prostorom.....	82
6.2.2	Investicijsko področje 2.2: Zdrava, ustvarjalna in vključujoča skupnost	87
7.	FINANČNI OKVIR IN PREDVIDENI VIRI FINANCIRANJA	92
8.	SISTEM SPREMLJANJA, VREDNOTENJA IN ORGANIZIRANOSTI IZVAJANJA RRP	93
9.	SISTEM INFORMIRANJA IN OBVEŠČANJA JAVNOSTI	94
10.	PREDSTAVITEV POMEMBNEJŠIH REGIJSKIH PROJEKTOV.....	95
10.1	Pregled projektov po skladnosti z Operativnim programom za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020 (verzija 24. 4. 2014)	95
10.2	Podrobnejša predstavitev pomembnejših regijskih projektov.....	103
11.	PRILOGE.....	129
11.1	SWOT analiza po področjih	129
11.2	Dodatek - podrobnejši statistični podatki	132
12.	VIRI IN LITERATURA	143

Programu na pot

Spoštovani!

Slovenija ter z njo Koroška vstopata z velikimi pričakovanji v novo finančno perspektivo Evropske unije za obdobje 2014-2020. **Letos mineva 10 let od vključitve Slovenije v skupnost evropskih držav in 7 let od prevzema skupne evropske valute EUR-a.** Verjetno si s temi dogodki delimo skupno oceno visoke vznesenosti, pričakovanja in upanja v novejši slovenski zgodovini, saj smo se po dolgih desetletjih vrnili v okolje, kjer smo nekoč že delovali in živeli. V zadnjih petih letih pa smo se žal soočili z drugačno realnostjo, ko drago plačujemo napake nebrzdanega neoliberalizma, velike sebičnosti in brezobzirnosti do skupnega dobrega. Kljub vsemu me navdaja optimizem ob dokumentu, ki je pred nami in sicer **REGIONALNI RAZVOJNI PROGRAM ZA KOROŠKO RAZVOJNO REGIJO 2014-2020**, v katerem je preko osemdeset uglednih in zaupanja vrednih posameznikov v okviru RRA za Koroško oblikovalo regionalni razvojni program, ki naj bi bil dobra osnova za obdobje vse do leta 2020. **Brez dobro zastavljenega razvojnega programa ne moremo pričakovati razvojnega preboja koroškega gospodarstva, podjetništva ter obrti, kmetijstva in turizma, s katerim bomo ponudili zlasti marljiv delavcem, inženirjem, učiteljem, zdravnikom, kmetom in ne nazadnje izobraženi in dela voljni mladini, mesto v novem razvojnem ciklu.** Pri tem pa ne smemo, kljub določenim kritikam evropske politike pozabiti, da so države Evropske unije naš največji gospodarski partner, saj si brez njih v teh težkih gospodarskih razmerah ne moremo predstavljati naše prosperitete.

Vsekakor pa je potrebno, preden se ozremo v novo finančno perspektivo, kar se da objektivno oceniti obdobje, ki je za nami. Zagotovo smo si enotni, da smo **v zadnjih sedmih letih na Koroškem dosegli pomemben kvalitativni preskok na področju urejanja komunalne infrastrukture.** Praktično ni koroške občine, kjer ne bi v tem obdobju dokončali ali pa smo v zaključni fazi izgradnje kanalizacijskega omrežja, katerega izgradnja se je v dobršni meri financirala iz EU kohezijskih oz. strukturnih sredstev. Ravno tako smo bogatejši za desetine kilometrov kolesarskih poti, s katerimi smo postali varnejši v najširšem pomenu besede ter s tem spodbujamo zdrav življenjski slog. Morda je v ospredje potrebno postaviti novo zgrajene obrtno podjetniške cone, mrežne inkubatorje, sodobno tehnološko opremo številnih podjetij in podjetnikov na Koroškem, posodobitev opreme v izobraževalnih ustanovah, pa številne športno- turistične centre in drugo infrastrukturo, ki je oživila gospodarsko rast ter omogočila našo konkurenčnost tako na zahtevnih evropskih kot globalnih trgih. Resnici na ljubo pa je potrebno izpostaviti tudi nekatere manj uspešne projekte v katere smo usmerili velik del evropskega denarja in nam ne prinašajo pričakovane dodane vrednosti, zato je naša odgovornost, da v prihajajoči finančni perspektivi EU 2014-2020 dodobra ocenimo naše nujnosti in potrebe s katerimi bomo zagotovili dinamični razvoj Koroške regije. **Zagotovo med ključne prioritete spada izgradnja sodobne cestne infrastrukture,** ki bo na eni strani vzpostavila hiter pretok blaga v notranjost naše države in prav tako do najbližjih avtocestnih omrežij naših sosedov, še zlasti avstrijske Koroške. V zadnjem času smo kar pozabili, da je izhodišče t.i. tretje razvojne osi bila povezava Slovenije med Avstrijo in severnim Jadranom. Naj na tem mestu vendarle izpostavim kritiko do napovedane dinamike izgradnje tretje razvojne osi tako s strani države kot nekaterih koroških občin, ki preveč izpostavljajo za njih sicer pomemben del prometne infrastrukture, v resnici pa zaradi tega nastaja še dodatna zmeda načrtovalcev in snovalcev za nas enega najpomembnejših projektov, ki je podlaga za večino, če že ne za vse ostale razvojne projekte na Koroškem. **Menim, da je v tem trenutku nujna enotnost Koroške v smeri takojšnje umestitve in prioritete izgradnje hitre ceste na relaciji od odcepa avtoceste A1 Maribor- Ljubljana do Mislinjske doline.**

V novi finančni perspektivi EU za obdobje 2014-2020, ki ji Evropa namenja kar 960 mrd. EUR oz. 1 % BDP (28 držav članic), si Slovenija nadeja kar 3,21 mrd. EUR, od tega iz Regionalnega razvojnega sklada 1,4 mrd. EUR, Kohezijskega sklada 1,055 mrd. EUR in 723 mio. EUR iz Socialnega sklada.

Predložen osnutek Regionalnega razvojnega programa za Koroško regijo 2014-2020 zajema kar 590 mio. EUR potrebnih finančnih sredstev, od katerih največ namenjamo varovanju okolja in upravljanju s prostorom in sicer 345 mio. EUR ter razvoju perspektivnih panog v višini 142 mio. EUR. Zato je naša največja odgovornost, kako bomo poleg naših videnj in hotenj uspeli kar najbolje oplemeniti finančna sredstva pridobljena tako s strani EU razvojnih skladov v novi finančni perspektivi. Vsekakor pa velja še bolj kot sedaj izpostaviti tiste prioritete, ki jih izpostavlja EU, kot so krepitev raziskav, tehnološkega razvoja in inovacij, izboljšanje dostopa do informacijskih tehnologij, izboljšanje konkurenčnosti malih in srednjih podjetij, podpora prehodu na nizkoogljično gospodarstvo, spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam, učinkovita raba energije, trajnostni razvoj, zaposlovanje in socialna konkurenčnost, vlaganje v izobraževanje ter izboljšanje institucionalne zmogljivosti. Ali smo z osnutkom razvojnega programa zajeli vse zastavljene prioritete je naše ključno vprašanje in seveda odgovornost, da smelo načrtamo razvojno pot ne samo države, ampak tudi Koroške regije, saj se moramo zavedati, da bodo podrti predvsem tisti razvojni projekti, ki bodo povečali konkurenčnost in s tem dvignili dodano vrednost na zaposlenega, ohranjali in ustvarjali nova delovna mesta ter zmanjšali socialno-ekonomske razlike v širšem regionalnem prostoru.

Želim si, da bomo z novo finančno perspektivo EU 2014-2020 bolj kot do sedaj uspeli usmeriti naše gospodarstvo, turizem, prometno infrastrukturo in okoljevarstveno politiko v trajnostni razvoj Koroške regije, ki bo garant večje socialne varnosti Koroškega človeka ter postalo bolj kot sedaj perspektivno za zaposlovanje mladih, zlasti izobraženih, ki se v zadnjem času žal vse bolj ozirajo po zaposlovanju izven naših meja.

Mirko Vošner
Predsednik Razvojnega sveta
Koroške regije (april 2013 - junij 2014)
Podžupan občine Muta

Koroška ima kot ena izmed najbolj industrijskih in izvozno usmerjenih regij v Sloveniji dolgoletno tradicijo na področju predelovalnih dejavnosti, ki poslujejo pozitivno, stabilno in zaposlujejo 68 % vseh zaposlenih v regiji. Ohranjanje in razvoj novih delovnih mest ob privabljanju novih investicij ostaja zato naša ključna razvojna prioriteta. Med najpomembnejše razvojne vsebine v obdobju 2014 do 2020 uvrščamo izboljšanje prometne povezanosti izven in znotraj regije z izvedbo projekta severnega dela tretje razvojne osi, izboljšanje gospodarske javne infrastrukture in odprave ozkega grla v prenosnem elektroenergetskem omrežju, s čimer bomo povečevali privlačnost gospodarskih območij za nove investicije in internacionalizacijo ter ožvitev gozdno lesne predelovalne verige, ki bo prav tako vodila k novim delovnim mestom in povečevala energetska samooskrbnost regije. Pomemben razvojni potencial prepoznavamo tudi v turizmu in kmetijstvu.

Naša robna umeščenost v Slovenski prostor nam ponuja izzive za decentralizirani policentrični razvoj in inovacijsko razvojno povezovanje, kamor sodi tudi medgeneracijsko sodelovanje.

V Regionalnem razvojnem programu za Koroško razvojno regijo 2014 do 2020 so ob upoštevanju zgoraj povzetih razvojnih prioritete in specifik regije celovito zajete in predstavljene temeljne smernice in ukrepi za nadaljnji trajnostni razvoj Koroške.

Mojca Kert
Predsednica UO GZS OZ Koroška
Drektorica Petrol Energetika d.o.o.

Koroška vstopa v programsko obdobje 2014 – 2020 zrelejša in bolj izkušena, po drugi strani pa soočena s težjimi izzivi, saj je gospodarska kriza tudi pri nas pustila svoj pečat.

V obdobju 2007 – 2013 je bil vidnejši napredek storjen na področju kakovosti življenjskega okolja, podpore razvoju podjetništva in turizmu. V regiji smo pokazali, da znamo dobro sodelovati in se uspešno dogovoriti o prioritetnih naložbah regionalnega pomena.

Strateške usmeritve regije za obdobje 2014-2020 se niso bistveno spremenile. S pripravo regionalnega razvojnega programa smo naredili pomemben strateški korak glede soglasja o želeni prihodnosti regije in prednostnih investicijskih področjih. Še pomembnejši koraki pa nas čakajo na poti realizacije. Želim, da na to pot stopimo v partnerstvu, pozitivno naravnani ter z zadostno mero drznosti in prodornosti. Srečno!

*Anton Kovše
Predsednik Razvojnega sveta
Koroške regije (junij 2014 - junij 2015)
Župan občine Podvelka*

1. Uvod

Koroška razvojna regija je pred izzivom, da ovrednoti dosežke dosedanjih programskih obdobj in za obdobje 2014 - 2020 uskladi cilje na področju gospodarskega, socialnega, izobraževalnega, javnozdravstvenega, prostorskega, okoljskega in kulturnega razvoja ter skupaj z državo in drugimi partnerji določi instrumente in vire za njihovo uresničevanje.

Regionalna razvojna politika je v preteklih programskih obdobjih vzpostavila razvojna partnerstva v vseh statističnih regijah, ki so z Zakonom o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja preoblikovana v **razvojne regije**. Pripravljeni so bili regionalni razvojni programi z izvedbenimi načrti s ključnimi regionalnimi projekti. Zaradi neusklajenosti programiranja izvedbenih delov s sredstvi državnih proračunov, sredstvi ministrstev in sredstvi iz naslova strukturnih instrumentov EU je bila njihova implementacijska sposobnost omejena.

Regionalni razvojni program za Koroško razvojno regijo 2014 – 2020 (RRP 2014 – 2020) je temeljni programski dokument regije in hkrati povezovalni dokument s programi na nacionalni ravni. Na podlagi ocene stanja opredeljuje razvojne prednosti in priložnosti regije, razvojno vizijo in strateške cilje, razvojne prioritete ter finančni okvir za izvedbo programa.

Obdobje 2014 – 2020 bo za Koroško regijo posebej pomembno, saj se sooča z veliko razvojnimi izzivi, hkrati pa tudi z zahtevo po še večji osredotočenosti in učinkovitosti izvajanja programa z omejenimi sredstvi v negotovih okoliščinah. Za uspešno uresničevanje regionalne razvojne politike v prihajajočem programskem obdobju bo pomembno upoštevanje razvojnih prioritet in specifik regij pri načrtovanju Državnega razvojnega programa in v posameznih resorjih (izvajalcev ukrepov na državni ravni). Da bi lahko pri uresničevanju posameznih ukrepov v regiji pristopili celovito, sočasno in skladno s ciljem integracije in celovitega reševanja ključnih regionalnih razvojnih problemov, je za štiriletno obdobje sklenjen Dogovor o razvoju regije (Dogovor).

1.1 Izhodišča, namen in cilji priprave RRP 2014 - 2020

Koroška razvojna regija je v preteklem obdobju izkazovala razvojne probleme in se je po statističnih kazalcih razvitosti in indeksu razvojne ogroženosti uvrščala na šesto do osmo mesto med dvanajstimi regijami v Sloveniji. Za razvojni preobrat in reševanje posledic obstoječe gospodarske in finančne krize je potreben inovativni pristop na vseh ravneh, prav tako pa je potrebna večja ciljna in finančna usklajenost pomoči države in EU sredstev.

Cilj izdelave RRP 2014 – 2020 je pripraviti osnovni razvojni dokument regije s katerim nadgrajujemo dosedanja prizadevanja in dosežene rezultate ter soglasno določamo smernice in ukrepe za hitrejši razvoj regije v povezavi s prostorskim načrtovanjem.

Namen RRP 2014 – 2020 je opredeliti ključne potenciale in prednosti Koroške regije ter na njih zasnovati prednostna področja intervencij in opredeliti večje regijske projekte, s katerimi bodo doseženi pogoji za dvig konkurenčnosti regije. Hkrati je namen programa povezati ključne dejavnike na področju tehnološkega in trajnostnega razvoja in jih vzpodbuditi k hitrejšemu gospodarskemu prestrukturiranju, posredno pa zagotoviti nove investicije v perspektivne dejavnosti in s tem odpiranje novih delovnih mest in reševanje socialno ekonomskih izzivov ter zagotavljanje višje kakovosti življenja prebivalcev regije.

1.2 Priprava RRP za Koroško razvojno regijo 2014 - 2020

V obdobju 2014 – 2020 pripravljamo tretji regionalni program zapovrstjo, ki temelji na:

- izkušnjah priprave in izvajanja RRP 2000 – 2006, RRP 2007 – 2013 ter izvedbenih načrtov RRP 2007–2009, 2010 – 2012, 2012 – 2014
- osnutku Strategije razvoja Slovenije 2014 – 2020 (SRS)
- osnutku Programa državnih razvojnih prioritet in investicij 2014 – 2020 (DRPI)
- osnutku Strategije prostorskega razvoja Slovenije
- Prvemu osnutku Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014 – 2020, januar 2014 in

naslednjih zakonskih podlagah:

- Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Ur. l. RS, št. 20/11 in 57/12, ZSRR-2)
- Uredba o regionalnem razvojnem programu (Ur. l. RS, št. 69/12, Uredba)
- Uredba o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna (Ur. l. RS, št. 54/10).

Proces priprave RRP se je začel s sprejetjem Programa priprave RRP za Koroško na 2. redni seji Sveta Koroške regije 24. 9. 2012. Potekal je v partnerskem sodelovanju med predstavniki organizacij, podjetij, nevladnih organizacij, lokalnih skupnosti in pripravljavci programa. Dokument je skupen dogovor o interesih deležnikov v regiji z upoštevanjem nacionalnih prioritet.

Pri pripravi smo upoštevali

- načelo razvojnega partnerstva
- načelo enakih možnosti vseh zainteresiranih skupin (moških, žensk, brezposelnih, mladih,...)
- načelo javnosti dela (spletna stran v okviru spletne strani www.rra-koroska.si) in
- aktivno vključevali člane Sveta Koroške razvojne regije, Razvojnega sveta Koroške regije in odborov.

Vključevanje, sodelovanje in obveščanje javnosti pri pripravi in izvajanju razvojnih programov opredeljuje tudi Uredba o regionalnih razvojnih programih (Ur. l. RS, št. 69/12). RRP 2014 – 2020 predstavlja soglasje akterjev v regiji. **Sodelovanje in vključevanje javnosti** v pripravo razvojnega programa vzpodbuja sodelujoče k oblikovanju skupnih razvojnih ciljev in ukrepov, prav tako pa krepi soodgovornost za njihovo izvajanje. Doseganje usklajenih razvojnih usmeritev je mogoče le z upoštevanjem različnih mnenj, izkušenj in znanj, kar vodi k zadovoljitvi interesov vseh deležnikov v regiji.

V pripravo RRP 2014–2020 so bili vključeni predstavniki lokalnih skupnosti, izobraževalnih institucij, gospodarstva, nevladnih organizacij in mreža regijskih institucij preko delovnih srečanj odborov pri Razvojnem svetu Koroške regije, ki nastopa kot ključni organ za pripravo in potrditev razvojnega dokumenta. Z vključitvijo predstavnikov širše lokalne oziroma regionalne ravni preko odborov smo:

- zagotovili vključevanje širše javnosti in odprte diskusije glede stanja v regiji
- opredelili ključne razvojne potenciale ter usmeritve
- se osredotočili na dejavnosti in ukrepe, ki jih bo moč realizirati ter bodo finančno ustrezno podprti in s pomočjo katerih zagotavljamo največjo dodano vrednost glede doseganja zastavljenih ciljev na regionalni, nacionalni in EU ravni.

Obveščanje o vseh dogodkih in aktivnostih, povezanih s pripravo RRP, poteka preko informacijskih kanalov RRA Koroška: spletna stran, socialno omrežje, elektronska sporočila in lokalni tiskani, radijski in televizijski mediji.

Na podlagi podanih izhodišč nacionalnih razvojnih dokumentov, opredeljenih strateških in razvojnih prioritet regije ter pridobljenega nabora regijskih projektnih predlogov so odbori opredelili 2 razvojni prioriteti, 5 horizontalnih načel, 3 strateške razvojne cilje, 5 investicijskih področij in 18 ukrepov za izvajanje zastavljenih strategij.

Osnutek RRP za Koroško razvojno regijo 2014 – 2020 je Razvojni svet Koroške regije (RSR) sprejel dne ____ na svoji ____ redni seji in je bil posredovan za pridobitev mnenja Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT). S strani MGRT je bilo dne ____ izdano pozitivno mnenje. RSR je po prejetju mnenja in uskladitvi dne ____ potrdil RRP 2014 – 2020.

2. Ocena izvajanja regionalnih razvojnih programov v obdobju 2002 - 2013

V obdobju, ko pripravljamo tretjo generacijo regionalnih razvojnih programov, ugotavljamo, da se prioritete, potrjene s strani resornega vladnega organa s strani ministrstev - nosilcev razvojne politike na nacionalnem nivoju, niso v celoti upoštevale, kar je deloma onemogočilo izvajanje aktivnosti iz izvedbenih delov regionalnih razvojnih programov. Za regijo in s tem za vse lokalne skupnosti ter institucije javnega in zasebnega prava sta bila ta dokumenta osnovna za črpanje sredstev iz nacionalnih in mednarodnih razpisov. Strateške prioritete RRP so bile za vse akterje v regiji zavezujoče. Predvsem smo v regiji pričakovali večjo odzivnost in prilagajanje sektorskih usmeritev strateškim usmeritvam regije. Sprejeti sklepi naj bi pomenili tudi potrditev partnerstva države v javnofinančnem delu RRP.

Glede na zmanjšanje dodeljenega obsega financiranja je Koroška regija poskušala uravnotežiti izvajanje projektov na ključnih strateških prioritetah že v obdobju 2002 – 2006. RRA Koroška je v skladu z navodili resornega vladnega organa pripravila predloge regionalnih projektov, ki naj bi bili sofinancirani v obdobju 2002 – 2006 iz t. i. neposrednih in posrednih regionalnih spodbud, v obdobju 2007–2013 pa iz razvojne prioritete »Razvoj regij«.

V obdobju 2002 – 2006 je bil RRP prvi strateško-razvojni dokument regije, ki je združeval razvojna razmišljanja in je predstavljal prvi korak doseganja soglasja in povezovalnega sodelovanja pri skupnih regionalnih razvojnih projektih. Za obdobje 2007–2013 je RRP že odražal razvojne smernice, katerih uresničitev bi regiji lahko prinesle napredek na vseh prioritetnih področjih. Vendar razpoložljiva finančna sredstva niso omogočala hitrejšega odpravljanja strukturnih problemov in zaostankov regije v primerjavi z razvitejšimi na mnogih področjih. Področje posrednih regionalnih vzpodbud ni bilo ciljno usmerjeno na ključne regionalne projekte, saj ministrstva niso upoštevala regionalnih prioritet in ocene indikativnega obsega razvojnih vzpodbud po posameznih regijah.

V obdobju 2002 – 2006 je Koroški regiji na osnovi Indeksa razvojne ogroženosti in po razporeditvi razvojnih regij po skupinah (Koroška je bila razporejena v skupino B) pripadalo 7 % (10 milijonov €) sredstev neposrednih vzpodbud. V obdobju 2007 – 2013 je regija na podlagi Indeksa razvojne ogroženosti iz prioritete »Razvoj regij« dobila 4,7 % oz. 27,6 milijona € nepovratnih sredstev. Sredstva ostalih vzpodbud so bila v pristojnosti posameznih ministrstev ter posameznih javnih razpisov.

2.1 Ocena izvajanja RRP v obdobju 2007–2013

V RRP 2007–2013 je bilo podrobno analizirano stanje, opredeljeni vzroki in nakazane možnosti, da regija naredi pomembne premike na področju gospodarskega prestrukturiranja, tehnološkega razvoja, izobraževanja, razvoja turizma in izboljšanja kvalitete življenja. Program je obsegal 4 prioritete, 12 programov in 43 ukrepov z vrsto projektov, s katerimi bi dosegli razvojni preobrat.

V programskem obdobju 2007-2013 je bilo v Koroški regiji iz EU skladov sofinanciranih čez 190 različnih projektov v skupni vrednosti preko 124 milijonov evrov.¹

¹ Vir: <http://www.eu-skladi.si/za-medije/novice-in-sporocila-za-javnost/e-novice/kohezijski-e-koticek/files/marec-e-novice.pdf>

Vidnejši dosežki obdobja 2007 - 2013

Kot podpora k ustvarjanju **platforme za konkurenčno gospodarstvo regije**, ki bo omogočalo razvoj novih produktov z višjo dodano vrednostjo in odprtje novih zahtevnejših delovnih mest, je bil vzpostavljen mrežni podjetniški inkubator. Za proizvodne in storitvene dejavnosti na lokacijah v občinah Dravograd, Radlje ob Dravi (2), Ravne na Koroškem (2) in MO Slovenj Gradec skupaj nudi 6.000 m² površine ter podporo ustanavljanju in razvoju novih podjetij in predstavlja orodje za krepitev podjetništva v regiji.

Na 5 lokacijah v regiji so potekale naložbe v komunalno urejanje zemljišč za nove oziroma širitev in obnovo obstoječih poslovnih con. V prvem letu (2013) izvajanja projekta spodbujanja podjetništva in zaposlovanja izobraženih mladih Podjetno v svet podjetništva je bilo za samostojno podjetniško pot usposobljenih 20 bodočih podjetnikov.

Na področju **razvijanja turističnih potencialov regije** je bilo ustvarjenih več kot 500 novih kakovostnih ležišč, predvsem zaradi investicijskih vlaganj v izgradnjo apartmajskih objektov na Ribnici na Pohorju in izgradnje treh mladinskih hotelov na Ravnah na Koroškem, v Slovenj Gradcu in Radljah ob Dravi. Izboljšana je podporna turistična infrastruktura (nova štirisedežnica na Kopah, kopalno jezero in drugi turistični objekti ob reki Dravi, interpretacijske točke Geoparka Karavanke, rekreacijske in druge poti ter objekti za muzejske, izobraževalne in interpretacijske namene na Zahodnem Pohorju, na območju Natura 2000, ipd.). V okviru Regionalne destinacijske organizacije Koroška (RDO) je bilo vzpostavljeno javno-zasebno partnerstvo in izveden program skupnih razvojnih in promocijskih aktivnosti. Od začetka programskega obdobja sta se tako število turistov kot število ustvarjenih nočitev v Koroški regiji podvojili.

Za **zagotavljanje usposobljenih in ustvarjalnih kadrov**, ki so pogoj za konkurenčnost regijskega gospodarstva, so začeli delovati Visoka šola za tehnologijo polimerov v Slovenj Gradcu, v Šolskem centru Ravne na Koroškem pa Višja strokovna šola s programoma strojništva in mehatronike ter Medpodjetniški izobraževalni center. Za usklajevanje med ponudbo in potrebami po kadrih, zniževanja brezposelnosti in zmanjševanje odliva kadrov je bilo v okviru regijske štipendijske sheme podeljenih 453 kadrovske štipendij. Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij in civilnega dialoga je potekalo v Koroškem regionalnem stičišču NVO Korociv.si. Upoštevajoč potrebe za institucionalno varstvo starejših sta bila izgrajena domova v Slovenj Gradcu in Radljah ob Dravi. Obnovljenih ali izgrajenih je bilo več vzgojno izobraževalnih objektov.

Največ vlaganj je bilo v naložbe za **kvalitetno življenjsko okolje**. Izgrajen je regionalni center za ravnanje z odpadki skupaj z odlagališčem končnih komunalnih odpadkov. Obnovljenih je bilo 15 odsekov lokalnih cest, pomembnih s turističnega oz. povezovalnega vidika, izgrajenih več kot 35 km kolesarskih povezav. Izvedene so bile celovite prenove 5 mestnih središč, 4 projekti za odvajanje in čiščenje odpadnih voda (v teku je še izgradnja 2 večjih kanalizacijskih sistemov s pripadajočimi objekti za čiščenje odpadnih voda v porečju Drave in Meže) in ena ureditev

vodooskrbe

(pripravljen dodaten projekt ureditve vodooskrbe v Dravski dolini). V sedmih občinah Mislinjske in Dravske doline je bil izveden projekt izgradnje odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij.

Podrobnejša analiza izvajanja RRP 2007 – 2013, upoštevajoč razpoložljive statistične podatke do leta 2013, je pokazala, da se ključni cilji na več področjih ne uresničujejo v celoti. Ob splošni gospodarski in finančni krizi so med razlogi neizvajanje načrtovanih instrumentov pa tudi nezmožnost posameznih nosilcev, da se pravočasno vključijo v predvidene ukrepe za dvig konkurenčnosti. Seveda pa ta ugotovitev ne velja za vsa področja regionalnega načrtovanja. Opazne premike je zaznati na področjih načrtovanih ukrepov podprtih v okviru razvojne prioritete "Razvoj regij". Realizirana je bila vrsta projektov, s katerimi so bili preseženi ozki lokalni interesi in vzpostavljeni infrastrukturni pogoji, ki so predpogoj za nastajanje novih delovnih mest in izboljšanje kakovosti okolja in življenja. Ciljne vrednosti izbranih kazalnikov glavnih ciljev RRP 2007 – 2013 pokažejo, da so bili v primerjavi z načrtovani ti preseženi na področju turizma.

Preglednica 1: Pregled doseganja vrednosti kazalnikov po glavnih ciljih RRP 2007 – 2013

Cilj 1: Ustvariti tehnološko-razvojno platformo za konkurenčno gospodarstvo regije, ki bo omogočalo razvoj novih produktov z višjo dodano vrednostjo in odprtje novih zahtevnejših delovnih mest.			
Kazalnik rezultatov	Izhodiščna vrednost 2003	Ciljna vrednost 2013	Dosežena vrednost 2012
BDP Koroške/SLO na preb.	78%	83%	79,6 % (2012, SURS)
BDP Koroška/EU	60%	71%	53,6 % (2010, EUROSTAT)
Št. novih del. mest	0	Več kot 1000	ni podatka*
Cilj 2: Vzpostaviti regijsko turistično destinacijo Koroške (razviti turistične potenciale kulture in narave) in povečati zaposlitvene možnosti podeželja.			
Kazalnik rezultatov	Izhodiščna vrednost 2003	Ciljna vrednost 2013	Dosežena vrednost 2012
Št. novih postelj	0 št.postelj: 1015 (2007)	1000 novih postelj	1304 št. postelj: 2319 (2012,SURS)
Letno št. nočitev na območju zahodnega Pohorja	24.094	50.000	69.112 (2011, SURS)
Cilj 3: Vzpostaviti izobraževalno platformo za pridobivanje visoko usposobljenih in kreativnih ljudi tako znotraj kot izven regije, ki bodo podpirali razvoj inovativnega gospodarstva ter ustvarjanje novih visokokakovostnih delovnih mest in samozaposlitve.			
Kazalnik rezultatov	Izhodiščna vrednost 2003	Ciljna vrednost 2013	Dosežena vrednost 2013
Št. novih delovnih mest	0	1050	ni podatka*
Povprečno št. let šolanja	10,3 (popis 2002 SURS)	11,8	ni podatka*
Stopnja brezposelnosti	11,8 % SURS	7 %	13,9 % (I-XI/2013, ZRSZ)
Delež mladih med brezposelnimi	22,7 %, SURS	12 %	11,4 % (do 25 let, jan 2014, ZRZS)
Cilj 4: Izboljšati prometno dostopnost, ohraniti poseljenost podeželja in čisto okolje ter povečati kakovost bivalnega okolja.			
Kazalnik rezultatov	Izhodiščna vrednost 2003	Ciljna vrednost 2013	Dosežena vrednost 2012
Življenjska doba	75,2 let (SURS)	77 let	75,7 let (2012, SURS)
Priključki na kanalizacijo	52 %	80 %	ni podatka*

Žal ostaja nerealizirana vrsta projektov s področja gospodarskega razvoja. Nanašajo se na povečanje konkurenčnosti gospodarskih subjektov in odpiranje novih delovnih mest z višjo dodano vrednostjo. Mnogi v programu predvideni instrumenti niso zaživel, ker za tovrstne projektne predloge Operativni program krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007 – 2013 ni predvideval

financiranja iz sredstev na postavki "Razvoj regij", temveč so bili predmet sektorske obravnave in nacionalnih razpisov ali pa za njih v predlagani obliki podpora ni bila predvidena. Gre za različne instrumente: od podpore usposabljanj razvojnih institucij, kadrov za pripravo projektov, do vzpodbud za začetne investicije, pomoči za pripravo in izvedbo večjih razvojnih projektov v regiji in nenazadnje tudi za finančno podporo tistim razvojnim projektom, ki so ključnega pomena za povečanje podjetniške dejavnosti s ciljem večjega aktiviranja konkurenčnih prednosti regije in ki bi kar najhitreje pripomogli k ustvarjanju novih delovnih mest v celotni regiji.

V regiji so se v obdobju 2007–2013 v okviru evropske kohezijske politike izvajali projekti s podporo iz vseh treh operativnih programov Cilja 1: OP krepitve regionalnih razvojnih potencialov (OP RR), OP razvoja človeških virov (OP RČV) in OP razvoja okoljske in prometne infrastrukture (OP ROPI). Prav tako so deležniki sodelovali v programih Cilja 3 - Evropskega teritorialnega sodelovanja (OP Slovenija-Avstrija 2007 - 2013, OP INTERREG IVC) ter v drugih EU programih in tudi projektih, ki so jih podprli drugi donatorji (npr. Švicarski prispevek).

Po podatkih MGRT (2014) je bilo do konca 2013 iz Evropskega sklada za regionalni razvoj Koroški regiji bilo dodeljenih 70,925.973,72 €, od tega okoli 20% za konkurenčnost podjetij in raziskovalno odličnost, 15% za povezovanje naravnih in kulturnih potencialov, 16% za gospodarsko javno infrastrukturo in 40% za razvoj regij. Podprti so bili razvojno raziskovalni projekti, projekti za nakup nove tehnološke opreme, investicija v razvoj medpodjetniškega izobraževalnega centra, projekt razvoja informacijske družbe, projekti s področja turistične infrastrukture in promocije turizma, projekti s področja mladinske infrastrukture, projekti s področja javne kulturne infrastrukture, projekti športno-rekreacijske infrastrukture in projekti s področja regionalnih razvojnih programov. V okviru razvojne prioritete "Razvoj regij", prednostne usmeritve "Regionalni razvojni programi", je bila Koroška regija upravičena do 27,7 milijonov €. Okoli 30 % sredstev je bilo vloženih v ekonomsko in izobraževalno infrastrukturo, 20 % v prometno infrastrukturo, 14 % v razvoj urbanih naselij, 14 % v okoljsko infrastrukturo, 19 % predstavljajo vlaganja v javno infrastrukturo v območjih s posebnimi varstvenimi režimi in turističnih območjih ter 3 % v socialno infrastrukturo.

V okviru **OP RČV** je bilo iz Evropskega socialnega sklada (ESS) sofinanciranih 34 projektov v skupni vrednosti 7.042.884 €. Projekti s področja podjetništva so predstavljali 21% dodeljenih sredstev, 43% je bilo sredstev za štipendiranje, 27% za izobraževanje, ter 5% za nevladne organizacije in 4 % za projekte socialne vključenosti. V krizni gospodarski situaciji so še posebej pomembni projekti v okviru neposredno potrjenih operacij, ki jih v regiji kot upravičenec izvaja Zavod RS za zaposlovanje (ZRSZ). Po podatkih ZRSZ je bilo v okviru ESS za programe namenjenih 7.735.350 €, vanje pa vključenih 3.281 oseb. Med uspešnejšimi je program Subvencije za samozaposlitev, v katerega je bilo vključenih 528 oseb, programu pa je bilo namenjenih 2.376.000 €.

Iz sredstev **OP ROPI** je bilo iz sredstev Kohezijskega sklada sofinanciranih 36 projektov v višini 46,167.777 €, od katerih je bilo 79% sredstev namenjenih projektom na področju okolja ter 21 % projektom na področju energije: Koroški center za ravnanje z odpadki (KOCEROD), odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju zgornje Drave, obvoznica Radlje ob Dravi, energetske sanacije javnih objektov (12) ter daljinsko ogrevanje in ogrevanje na lesno biomaso (7).

Po razpoložljivih podatkih je bilo v Koroški regiji od leta 2007 do konca leta 2013 v okviru vseh treh operativnih programov dodeljenih **134.247.985,00 €**, kar predstavlja 2,5% vseh dodeljenih sredstev.

Pri analizi črpanja evropskih sredstev velja upoštevati tudi odobrena sredstva nosilcev naložb iz ukrepov Programa razvoja podeželja (**PRP**).

V obeh LAS-ih je bilo na področju razvoja podeželja v obdobju 2009-2012 podprtih 87 projektov v skupni vrednosti 2,7 mio €, od tega iz sredstev LEADER v višini 1,5 mio €. Projekti so posegali na različna področja: razvoj perspektivnih dejavnosti in ustvarjanje zaposlitvenih možnosti na podeželju,

razvoj turizma in večanje prepoznavnosti območja, IKT infrastruktura, izobraževanje, ohranjanje dediščine, razvoj infrastrukture na podeželju.

V okviru Evropskega teritorialnega sodelovanja je bila regija najbolj uspešna na področju čezmejnega sodelovanja z Avstrijo. V OP Slovenija - Avstrija 2007 – 2013 je 22 partnerjev iz Koroške regije je sodelovalo v 15 projektih, dodeljenih pa jim je bilo 2.947.450,90 € sredstev ESRR, kar predstavlja 5 % ESRR sredstev tega programa. Podprti čezmejni projekti naslavlajo razvoj malih in srednje velikih podjetij, turizem, na znanju temelječe gospodarstvo, tematska prednostna področja, upravljanje z naravnimi viri, okolje in energijo, razvoj naselij in regionalni razvoj ter socialni in kulturni razvoj v čezmejnem območju z Avstrijo. Dva projekta sta potekala v okviru programa medregionalnega sodelovanja OP INTERREG IVC 2007 - 2013 (3 projektni partnerji iz regije, katerim je bilo dodeljeno 499.812,75 € ESRR sredstev). V okviru »Švicarskega prispevka« sta s švicarskimi partnerji sodelovala dva nosilca projekta iz regije, znesek donacij pa je znašal 89.263,30 CHF oz. okoli 74.000 €.

Preglednica 2: Indikativni pregled dodeljenih sredstev

Vir sredstev	Cilj 1			Cilj 3	PRP	Skupaj
	ESRR	ESS	ROPI	CBC SI-AT	30.6.2013	
Dodeljena sredstva €	70,925.973,72	17.154.234,00	46,167.777,41	2.947.450,90	ni podatka	
% razpoložljivih sredstev (SLO)	3%	2,5%	2%	10%	ni podatka	

Poudariti je potrebno, da je ocenjevanje in spremljanje uspešnosti ter učinkovitosti izvajanja programa s podporo iz javnih sredstev omejeno, ker se podatki zbirajo v različnih med seboj nepovezanih informacijskih sistemih. Zato lahko z večjo natančnostjo govorimo le o izvajanju projektov in črpanju sredstev iz naslova prednostne usmeritve "Regionalni razvojni programi", razvojne prioritete "Razvoj regij", za katere je bila RRA Koroška tudi odgovorna. Za vsa ostala področja razvojnih prioritet so podatki pridobljeni s spletne strani <http://www.eu-skladi.si/razpisi> ali so jih posredovala resorna ministrstva ali pa jih ni bilo mogoče pridobiti in jih ocenjujemo samo indikativno. Za spremljanje razvoja bo potrebno vzpostaviti celovito vrednotenje učinkovitosti vložnih sredstev in spremljanje trajnosti izvedenih projektov tako na regionalni kot na nacionalni ravni.

2.2 Ključne ugotovitve pri dosedanjem izvajanju RRP

Iz doseženih rezultatov in izkušenj pri izvajanju programa ugotavljamo, da:

- je bil dosežen napredek pri pripravi regijskih projektov, ki je potekala na osnovi dogovarjanja in medsebojnega usklajevanja lokalnih skupnosti in drugih deležnikov
- je dokaj **zadovoljivo izvajanje projektov v okviru OP krepitve regionalnih razvojnih potencialov**, katerih nosilec razpisov je SVLR/MGRT. Regija je do sedaj sledila predvidenemu črpanju v okviru dodeljenih sklopov in v tej zvezi tudi uspela realizirati cilje na področju regionalnega razvoja v skladu z zastavljenimi prioritetami v RRP
- je RRP prispeval k **aktiviranju notranjih razvojnih potencialov regij**, ki bi sicer ostali neizkoriščeni. Programski odbori regij so bili sestavljeni iz predstavnikov številnih in raznolikih področij na lokalni, regionalni in državni ravni, ki so v največji meri vplivali na oblikovanje iniciativ za programske sklope in nabor potencialnih projektov, v poznejših fazah strukturiranja in implementacije pa je njihov vpliv zanemarljiv
- **regija prepočasi sledi zastavljenim ciljem**. Še več, z izvedenimi ukrepi na področju gospodarskega razvoja in tehnološke prenove ne bo ohranila niti že dosežene ravni.

Realno je pričakovati, da se bo njen razvojni zaostanek v primerjavi z ostalimi regijami v Sloveniji še povečeval. Regija tudi ne bo dosegla ciljev zmanjšanja razlik v smislu kvalitete življenja v primerjavi s povprečjem EU,

- Izvajanje RRP je bilo omejeno v smislu, da je regija imela neposredni vpliv na izvajanje projektov iz instrumenta Razvoj regij, medtem ko je bila pri vseh ostalih ukrepih vezana na nacionalne razpise in s tem večjo ali manjšo uspešnost kandidiranja. To še posebej velja za področje gospodarskega razvoja, kjer je bil programski pristop sofinanciranja v celoti izključen - število sofinanciranih projektov s področja gospodarstva preko sektorskih razpisov ne zagotavlja načrtovanega razvoja in ustvarjanja nujno potrebnih novih delovnih mest na področju gospodarskih aktivnosti
- se ob pripravi DRP kljub opozorilom, da bi nosilci pri metodologiji priprave morali zasledovati tudi regionalne cilje in možnost vzpostavljanja ključnih sinergij ob sočasnem načrtovanju, to ni zgodilo. Predpisana neenotna opredelitev kazalnikov že v izhodišču otežuje analizo njihove vrednosti z vidika implementacije načrtovanih aktivnosti
- so bili najavljeni projektni predlogi na področju gospodarstva pre-optimistični, saj vrednost predvidenih programov bistveno presega realne možnosti za njihovo financiranje, glede na poznejše spremenjene razmere in globalno recesijo. Tudi viri financiranja, zaradi spremenjene situacije na finančnih trgih, pogosto temeljijo na nerealnih predpostavkah.

Pri pripravi programa za obdobje 2014 - 2020 upoštevamo ugotovljeno doseženo stanje in vključujemo ukrepe, ki zaradi nedorečenosti financiranja do sedaj niso bili aktivirani v zadostni meri, kot tudi nove instrumente, s katerimi bi pripomogli k ustvarjanju novih podjetij in novih delovnih mest kot nadomestilo za pred kratkim izgubljene in tudi novih z višjo dodano vrednostjo.

Med poglavitne vzroke za neuspešno uresničevanje regionalne razvojne politike sodi sektorsko načrtovanje Državnega razvojnega programa brez pripravljenosti, da bi se upoštevale razvojne prioritete in specifike regije in prav tako nepripravljenost posameznih resorjev (izvajalcev ukrepov na državni ravni), da bi v fazi izvedbe posameznih ukrepov na v regiji pristopili sočasno in skladno s ciljem integracije in celovitega reševanja ključnih regionalnih razvojnih problemov. Ključnih razvojnih premikov v regiji prav gotovo ne bo mogoče narediti s parcialnimi razpisi po različnih resorjih, ki so iz različnih vidikov usmerjeni na iste potencialne regijske nosilce, pri tem pa postavljajo izključujoče pogoje, ki ne sledijo ciljem skupne regionalne politike. Več bo potrebno narediti tudi pri povezovanju nosilcev projektov v kakovostna in trajna partnerstva.

Pri reševanju ključnih razvojnih problemov bo v smislu DRP potreben programski pristop, kjer bodo posamezni nosilci celovito obravnavani iz vidika prostorskih pogojev, tehnološke opreme, potrebnih znanj in človeških resursov. Soočenje s splošno globalno krizo, ki se še posebej kaže v spremenjenih ekonomskih pogojih gospodarskih subjektov zlasti na področjih nastopanja na trgu, ohranjanja obstoječih delovnih mest, financiranja tehnološkega prestrukturiranja in novih naložb, terja tudi tehten premislek glede prioritete in zastavljenih aktivnosti na vseh ravneh.

3. Predstavitev Koroške razvojne regije

3.1 Osnovni podatki

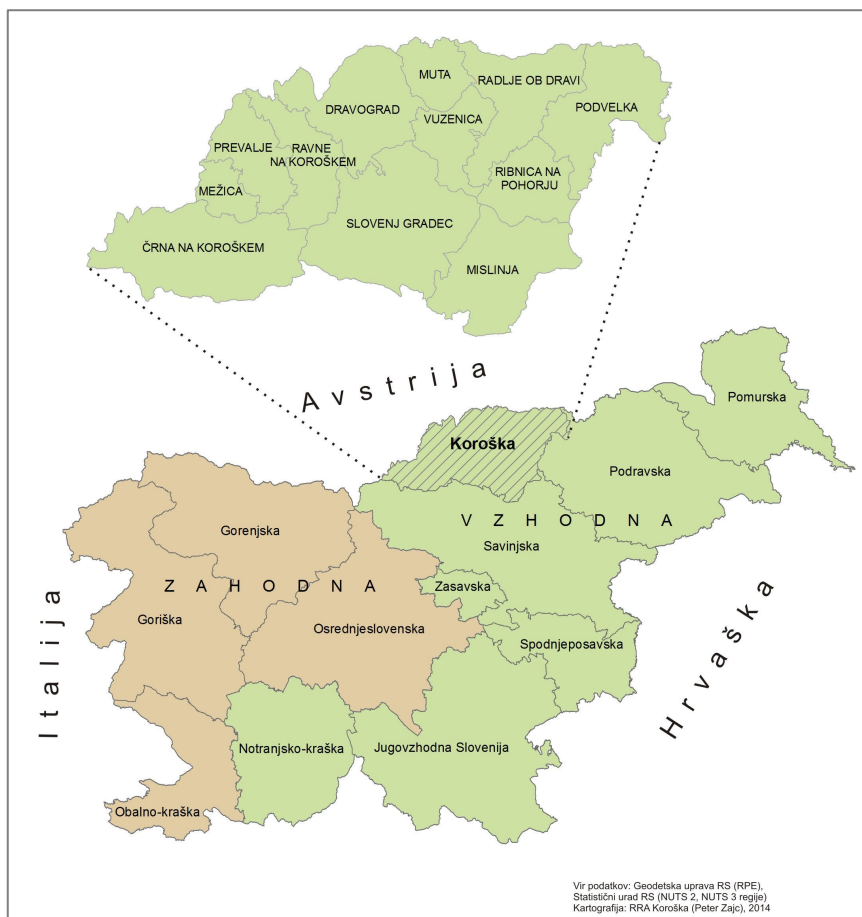
Manjša in prometno slabo dostopna slovenska regija

Koroška regija je del kohezijske regije Vzhodna Slovenija. S površino 1.041 km² in 72.000 prebivalci spada med manjše slovenske regije. Predstavlja 5,1 % ozemlja in 3,5 % prebivalstva države, kar jo med slovenskimi regijami uvršča na 10. oz. 9. mesto. Na severu regija v dolžini 100 km meji z Avstrijo, na vzhodu na Podravsko ter na jugozahodu na Savinjsko regijo.

Prometno je regija še vedno težko dostopna in slabo povezana s središčem države.

Koroško regijo sestavlja 12 lokalnih skupnosti: Črna na Koroškem, Mežica, Prevalje, Ravne na Koroškem, Slovenj Gradec, Mislinja, Dravograd, Muta, Radlje ob Dravi, Vuzenica, Podvelka in Ribnica na Pohorju.

Slika 1: Koroška regija v prostoru

Pretežno podeželska regija

Glede na ruralno-urbano tipologijo OECD se Koroška regija uvršča med pretežno podeželske regije, v katerih sicer živi 43,8 % prebivalstva Slovenije. Po površini je največja MO Slovenj Gradec (174 km²), sledita ji Občina Črna na Koroškem (156 km²) in Občina Mislinja (112 km²), najmanjša pa je Občina Mežica (26 km²). Večji del prebivalcev Koroške živi v urbanih naseljih. Po številu prebivalcev so

največje MO Slovenj Gradec, Občina Ravne na Koroškem in Občina Dravograd, kjer živi več kot polovica prebivalcev regije. Po gostoti prebivalstva na km² se regija uvršča na 9. mesto med 12 regijami Slovenije, nadpovprečno gostoto prebivalstva pa beležijo občine Ravne na Koroškem, Mežica in Prevalje (2013, SURS).

Preglednica 3: Osnovni podatki o občinah Koroške razvojne regije

	Št. prebivalcev 1.7.2013	Površina km ² 1.7.2013	Gostota prebivalstva št. preb/km ²	Povprečna starost prebivalstva 1.7.2013	Indeks staranja prebivalstva 1.7.2013	Št. naselij 1.7.2013
Slovenija	2.059.114	20.273	101,6	42,2	118,9	6.032
Koroška	71.945	1.041	69,1	42,5	120,5	144
Črna na Koroškem	3461	156	22,2	44,2	149,4	9
Dravograd	8934	105	85,1	42,8	127,0	25
Mežica	3613	26,4	136,9	44,1	144,2	6
Mislinja	4645	112,2	41,4	41,3	101,4	11
Muta	3437	38,8	88,6	42,1	111,9	6
Podvelka	2455	103,9	23,6	43,1	125,0	11
Prevalje	6807	58,1	117,2	43,9	144,4	13
Radlje ob Dravi	6310	93,9	67,2	42,2	118,3	14
Ravne na Koroškem	11426	63,4	180,2	43,2	133,2	16
Ribnica na Pohorju	1188	59,3	20,0	42,8	118,4	6
Slovenj Gradec	16947	173,7	97,6	41,3	101,2	22
Vuzenica	2722	50,1	54,3	41,8	107,9	5

Vir: SURS, julij 2013

Prebivalstvo v regiji se zmanjšuje in stara

Od leta 2001 se je število prebivalcev zmanjšalo od 74.000 na 72.000 v letu 2013. Po povprečni starosti prebivalcev (42,5 let) je regija blizu slovenskemu povprečju. Indeks staranja pa se v zadnjih letih povišuje hitreje od slovenskega povprečja. Medtem ko je ta precej pod slovenskim povprečjem v občinah Mislinjske doline (101), pa je bistveno višji v Mežiški dolini, še posebej v Občini Črna na Koroškem (149).

Izobrazbena raven se zvišuje

Z naraščanjem števila diplomantov se raven izobrazbe prebivalstva v Koroški statistični regiji zvišuje, pri čemer se je delež prebivalstva s srednješolsko izobrazbo v letih od 2007 do 2011 znižal iz 62,5 % na 60,7 %, delež tistih z višjo ali visokošolsko izobrazbo pa se je zvišal iz 17,0 % na 18,1 %, kar je lahko posledica povečanega števila diplomantov višjih šol. Delež prebivalstva brez izobrazbe, z nepopolno osnovno šolo oz. dokončano osnovno šolo v povprečju ostaja okoli 20 %.

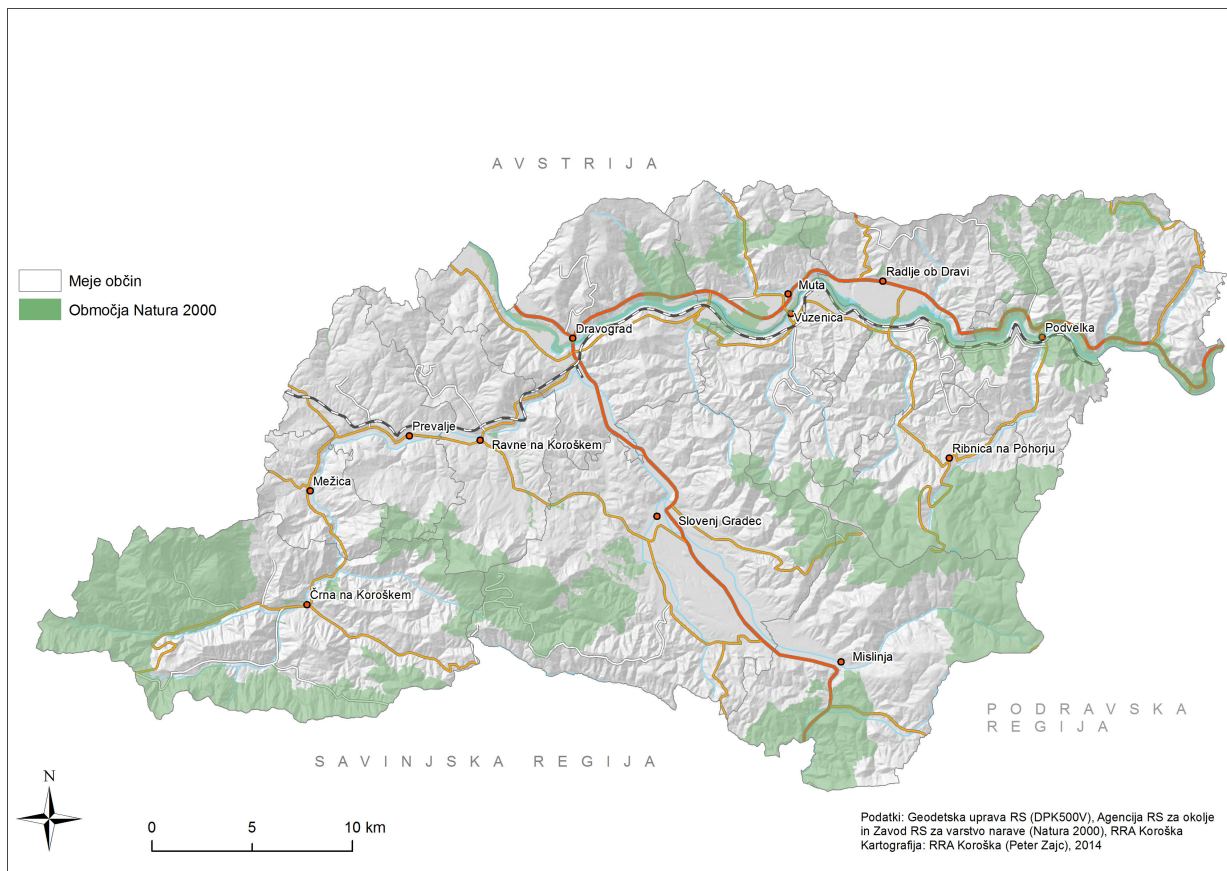
Gozd in voda

Krajinsko podobo regije ustvarjajo gozdnato hribovje in gosta rečna mreža. Gozd je na Koroškem najpomembnejši krajinski element, saj gozdne površine zajemajo 68 % površine, kar je nad slovenskim povprečjem (58,4 %). Slovenija je sicer tretja najbolj gozdnata država Evropske unije. Regija ima zaradi razgibanega reliefa gosto rečno mrežo (2,24 km/km²) s tremi sosednjimi dolinami ob rekah Dravi, Meži in Mislinji, kjer poteka zgoščevanje aktivnosti in prebivalstva.

Območja NATURA 2000 predstavljajo dobro četrtno površine regije

Po podatkih Ministrstva za kmetijstvo in okolje območja Natura 2000 okoli 27 % površine regije. Občine z največjim deležem površin v območjih Natura 2000 na Koroškem so Ribnica na Pohorju (51,5 %), Mislinja (42,6 %) in Črna na Koroškem (51,5 %), z najmanj občine Mežica (2,5 %), Prevalje (6,1 %) in Ravne na Koroškem (8,7 %).

Slika 2: Območja NATURA 2000 v Koroški regiji

3.2 Kjučni kazalci in razvojni položaj regije

Preglednica 4: Ključni kazalci o razvojni regiji 2001 - 2013

Kazalnik	Leto 2001		Leto 2005			Leto 2007			Leto 2009			Leto 2013			Relativna sprememba 2013/2007	
	Koroška	Slovenija	Koroška	Slovenija	% v SLO	Koroška	Slovenija	% v SLO	Koroška	Slovenija	% v SLO	Koroška	Slovenija	% v SLO	Koroška	Slovenija
BDP na prebivalca v €																
Primerjava BDP(PKM)/preb. z EU 27=100 l. 2009 Koroška =65,4; SLO=87,2 l. 2005 Koroška =69,5; SLO=87,1	9.046	11.094	9.723 (2003)	12.461 (2003)	78,03	13.355	17.135	77,9	13.085	17.415	75,1	13.673 (2012)	17.172 (2012)	79,6	2,5 %	0,02 %
Število prebivalcev	74.027	1.994.026	73.754	2.003.358	3,68	73.619	2.010.377	3,7	72.481	2.032.362	3,6	72.100	2.058.821	3,5	- 2,2 %	1,6 %
Gostota poseljenosti (preb/km²)	/	/	71	99		71	100	71	69,6	100,3	69,4	69,1	101,6	68	- 4,2 %	1,6 %
Število delovno aktivnih prebivalcev	26.881	782.062	26.144	813.558	3,21	30.606	864.351	3,5	28.809	844.655	3,4	27.356 (2012)	792.948 (2012)	3,4	- 10,6 %	- 8,3 %
Stopnja registrirane brezposelnosti	10,2%	11,6%	11,8%	10,2%		8,1	7,7	*	10,9	9,1	*	13,9	13,1	*	5,8 %	5,4 %
Stopnja registrirane oz. formalne zaposlenosti	55,0%	55,8%	53,7% (2004)	55,7% (2004)		58	60,5	*	58,3	60,5	*	56,1 (2012)	57,4 (2012)	*	- 4,4 %	- 3,1 %
Indeks staranja prebivalstva Stopnja rasti prebivalstva 81-2004: (Koroška: 5,5; SLO: 5,6)	82,3 (popis 2002)	96,3 (popis 2002)	94,3 (2004)	106,9 (2004)		104,7	115,1	*	112,2	118,0	*	120,5	118,9	*	15,8 %	3,8 %
Delež prebivalcev z visoko izobrazbo	5,3% (popis 2002)	7,9% (popis 2002)	6,0% (2003)	8,0% (2003)		*	*	*	*	*	*	15,1% (2012)	18,8% (2012)	*		
Dodana vrednost na zaposlenega v gospodarskih družbah	3.838.000 SIT (16.016 €)	4.960.000 SIT (20.698 €)	6.078.000 SIT (25.363 €)	6.965.000 SIT (29.064 €)		27.446 €	33.538 €	81,84	26.799	34.168	78,43	33.186 (2011)	37.512 (2011)	88,47	21 %	11,8 %
Dodana vrednost na prebivalca	812.000 SIT	1.155.000 SIT	1.198.000 SIT	1.650.000 SIT		5.743 €	8.295 €	69,23	6.049 € (2008)	8.835 € (2008)	68,47	4.918 € (2009)	8.028 € (2009)	61,26	- 14,4 %	- 9,1 %

Kazalnik	Leto 2001		Leto 2005			Leto 2007			Leto 2009			Leto 2013			Relativna sprememba 2013/2007	
	Koroška	Slovenija	Koroška	Slovenija	% v SLO	Koroška	Slovenija	% v SLO	Koroška	Slovenija	% v SLO	Koroška	Slovenija	% v SLO	Koroška	Slovenija
Bruto osnova za dohodnino na prebivalca	889.663 SIT	1.030.146 SIT	1.059.669 SIT (2003)	1.219.196 SIT (2003)		7.834	8.471	92,48	*	*	*	9050 (2011)	9652 (2011)	93,76	15,5 %	31,6 %
Povprečna mesečna bruto plača	184.192 SIT	214.562 SIT	243.977 SIT	277.235 SIT		1.227,22 € (2008)	1.391,14 € (2008)	88,21	1262,87 €	1439,26 €	87,74	1395,56 €	1525,51 €	91,48	13,7 %	9,6 %
Število prenočitev turistov	38.887	7.129.602	38.656	7.572.584	0,51	78.807 (2008)	9.314.038 (2008)	0,85	82.045	9.013.773	0,91	104.556 (2012)	9.510.663 (2012)	1,1	32,7 %	2,1 %
Investicije v varstvo okolja (1000 €)	1.253 mio SIT	41.402 mio SIT	733 mio SIT (2004)	45.965 mio SIT (2004)	1,59	19.361	270.829	7,2	6.061	333.464	1,8	22.907 (2011)	281.248 (2011)	8,15 %	18,3 %	3,8 %
Število prebivalcev, starih 20 let in več, na zdravniku v dejavnosti splošne/družinske medicine	2552	2144	1877	1688		1723	1783		1682	1714		1804 (2011)	1798		4,7 %	0,8 %
Število študentov v terciarnem izobraževanju na 1000 prebivalcev po regijah stalnega prebivališča	np	np	np	np		57,85	57,4		56,86	56,5		53,10 (2011)	50,70 (2011)		- 8,2 %	- 11,7
Število osebnih avtomobilov (na 1000 prebivalcev)	407,59	444,50	446,46	483		469	507		495	524		503 (2012)	518 (2012)		7,2 %	2,2 %
Prirast															abs.	abs.
Naravni	-4	-1031	-98	-668		30	1239		122	3106		54 (2012)	2681 (2012)		24	1.442
Selitveni s tujino	-36	2992	150	6436		191	14.250		169	11508		64 (2012)	644 (2012)		-127	-13.606
Selitveni med statističnimi regijami	-63	0	-150	0		-218	0		-372	0		-386 (2012)	0 (2012)		154	0
Skupni prirast	-103	1961	-98	5768		3	15489		-81	14614		-268 (2012)	3325 (2012)		-265	-12164

Kazalnik	Leto 2001		Leto 2005			Leto 2007			Leto 2009			Leto 2013			Relativna sprememba 2013/2007	
	Koroška	Slovenija	Koroška	Slovenija	% v SLO	Koroška	Slovenija	% v SLO	Koroška	Slovenija	% v SLO	Koroška	Slovenija	% v SLO	Koroška	Slovenija
Prirastek in posek lesa (1000 m³) v OE ZGS Slovenj Gradec	np	np	np	np		Pri. 464, pos. 229	Pri. 7.822 pos. 3.242	5,93 7,06	Pri. 458, pos. 240	Pri. 7.985, pos. 3.374	5,74 7,11	Pri 456, pos. 274 (2011)	Pri. 8.266, pos. 3.896 (2011)	5,52 7,03	Pri. -1,7 % Pos. 19,7%	Pri. 5,6 % Pos. 20,2 %
Število otrok v vrtcih	np		np			1845	61.359	3,01	2164	71.124	3,04	2510 (2012)	83.090 (2012)	3,02	36 %	35 %
Delež kmetov med delovno aktivnim prebivalstvom (v %) - samozaposlitev	4,2	4,31	4,72	3,86		5,1	4,06		4,94	3,76		6,24 (2012)	4,13 (2012)		1,14 %	0,07 %
Število podjetij	2.826 (2002)	92.070 (2002)	2.772	95.399	2,91	2.947 (2006)	100.569 (2006)	2,93	4.823	160.931	3	4.659 (2012)	161.636 (2012)	2,96	58,1 %	60,7%
Prihodki podjetij (v 1000 €)	1.583.773	50.486.700	1.721.119	62.485.003	2,75	1.795.870 (2006)	69.458.053 (2006)	2,59	1.752.657	83.060.213	2,11	2.020.239 (2012)	90.739.422 (2012)	2,23	12,5 %	30,6 %

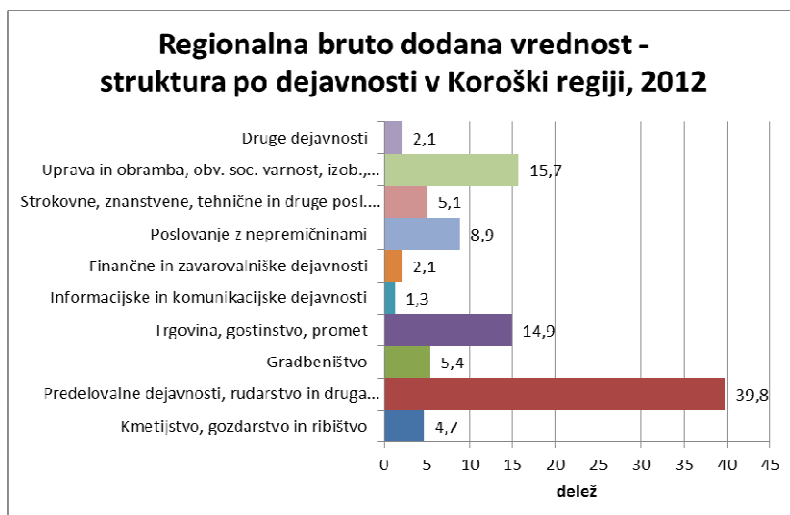
Vir: SURS, UMAR

Primerjava vrednosti kazalnikov v letih 2013 oz. zadnjih razpoložljivih z letom 2007 pokaže pozitivne premike glede povečanja števila nočitev turistov za kar 32%, pri čemer se je povečal tudi delež regije na ravni Slovenije. Bistveno višja od povprečja so bila tudi vlaganja v okolje. Zaostanek za slovenskim povprečjem se je nekoliko zmanjšal pri povprečni bruto plači in bruto osnovi dohodnine na prebivalca. Bolj od povprečja se je poslabšala dostopnost zdravnikov na primarni ravni, manjši pa je bil padec števila študentov terciarnega izobraževanja. Bolj kot na ravni Slovenije se je povečal delež samozaposlenih kmetov v delovno aktivnem prebivalstvu.

V strukturi bruto dodane vrednosti prevladuje industrija

V regionalni strukturi dodane vrednosti za leto 2012 prevladuje delež predelovalnih dejavnosti z 39,8 %. Ta se postopoma zmanjšuje zaradi povečevanja deleža storitvenih dejavnosti, kljub vsemu pa ostaja med najvišjimi, saj ga presega le še Spodnjeposavska (41%). Od leta 2009 se je v regiji najbolj zmanjšal delež gradbeništva, ki je v letu 2012 predstavljal 5,4 % dodane vrednosti regije. V primerjavi z drugimi regijami relativno velik delež v strukturi dodane vrednosti predstavlja kmetijstvo (4,7 %).

Graf 1: Regionalna bruto dodana vrednost – struktura po dejavnosti v Koroški regiji v letu 2012

Vir: SURS, junij 2013

Koroška povečuje zaostanek za najbolj razvitimi slovenskimi regijami

Bruto domači proizvod (BDP) na prebivalca za Koroško regijo je v letu 2012 znašal 13.673 € oz. 79,6 % slovenskega povprečja (17.172 €). Zaskrbljujoč je podatek, da je Koroška leta 2012 izkazovala veliko večji zaostanek za najrazvitejšo slovensko regijo kot leta 2000. Tega leta je bila namreč razlika 43 indeksnih točk, leta 2011 že 52 indeksnih točk ter v letu 2012 61 indeksnih točk. Primerjava s slovenskim BDP-jem pokaže, da je bila leta 2000 razlika 28 indeksnih točk, leta 2011 je dosegla 34 indeksnih točk in se v 2012 zmanjšala na 20 indeksnih točk.

Razlika med regionalnim BDP/prebivalca v letu 2012 in v letu 1995 pokaže, da je pozitivna samo v 4 regijah, največja v Spodnjeposavski s 6,3 indeksnimi točkami. Koroška je dosegla enako vrednost kot leta 1995, medtem ko imajo vse ostale regije negativno razliko, največjo Zasavska z 20 indeksnimi točkami (SURS, 2013).

Po indeksu razvojne ogroženosti za obdobje 2014-2020 (predlog) se Koroška regija uvršča na 3. mesto. Sprememba metodologije izračuna ne omogoča primerjave z obdobjem 2007 - 2013, ko je regija bila uvrščena na 6. mesto.

Preglednica 5: Primerjava Koroške razvojne regije z drugimi regijami

Regija	Št. prebivalcev 1.7.2013	Površina km ² 1.7.2013	Indeks staranja prebivalstva 1.7.2013	BDP/prebivalca v € in % SLO 2012	Stopnja brezposelnosti (povprečno jan-nov '13) %	IRO 2014- 2020 (rang)*
Slovenija	2.059.114	20.273	118,9	17172 (100%)	13,1	
Vzhodna Slovenija				14347 (83,5%)		
Koroška	71.945	1.041	120,5	13673 (79,6%)	13,9	127,0 (3)
Pomurska	117.675	1.337	140,6	11872 (69,1%)	17,7	161,5 (1)
Podravska	322.748	2.170	136,7	14359 (83,6%)	14,7	125,4 (4)
Savinjska	260.479	2.384	112,9	15730 (91,6%)	13,8	95,9 (5)
Zasavska	43.341	264	143,8	11022 (64,2%)	16,5	130,9 (2)
Spodnjeposavska	70.244	885	125,4	14969 (87,2%)	14,7	104,7 (6)
Jugovzhodna Slovenija	142.605	2.675	105,2	15768 (91,8%)	14,1	62,6 (11)
Notranjsko-kraška	52.531	1.456	121,1	11990 (69,8%)	12,2	110,0 (5)
Zahodna Slovenija				20319 (118,3%)		
Osrednjeslovenska	542.447	2.555	106,4	24170 (140,8%)	11,5	33,7 (12)
Gorenjska	203.926	2.137	112,2	14358 (83,6%)	9,8	67,7 (10)
Goriška	119.019	2.325	132,0	15751 (91,7%)	11,7	101,0 (7)
Obalno-kraška	112.154	1.044	134,8	17550 (102,2%)	11,7	79,7 (9)

Vir: SURS, julij 2013 * Predlog 24. 2. 2014

3.3 Gospodarstvo in gospodarska moč regije

Regija s prevladujočo predelovalno dejavnostjo in močnim vplivom nekaj velikih družb

Koroška kljub strukturnim spremembam zadnjih let za razliko od drugih regij ohranja značaj tipično predelovalno usmerjene regije. Predelovalne dejavnosti ustvarijo tri četrtine prihodkov regije, njihov delež pa je vseskozi med največjimi v državi. Gospodarsko podobo regije v največji meri kroji nekaj velikih družb, ki sicer številčno predstavljajo le slaba 2 % vseh podjetij, ustvarijo pa več kot četrtino prihodkov in zaposlujejo nekaj manj kot 40 % vseh zaposlenih. Pomembna značilnost koroškega gospodarstva je tudi izrazita izvozna usmerjenost; k slovenskemu izvozu regija prispeva preko šest odstotkov.

Preglednica 6: Najpomembnejše družbe glede naustvarjeni izvoz in prihodke v letu 2012

Zp. št.	Po ustvarjenem izvozu blaga in storitev	Po ustvarjenem prihodku
1.	TAB d.d.	METAL RAVNE d.o.o.
2.	METAL RAVNE d.o.o.	TAB d.d.
3.	JOHNSON CONTROLS SLOVENJ GRADEC d.o.o.	PETROL ENERGETIKA d.o.o.
4.	GRAMMER AUTOMOTIVE SLOVENIJA d.o.o.	JOHNSON CONTROLS SLOVENJ GRADEC d.o.o.
5.	CABLEX-M d.o.o.	MPI RECIKLAŽA d.o.o.
6.	MONTER DRAVOGRAD d.o.o.	GRAMMER AUTOMOTIVE SLOVENIJA d.o.o.
7.	ABRASIV MUTA d.o.o.	KKGZ z.b.o.
8.	AKERS VALJI d.o.o.	RELAX TURIZEM d.o.o.
9.	NOŽI RAVNE d.o.o.	MONTER DRAVOGRAD d.o.o.
10.	NIEROS METAL d.o.o.	CABLEX-M d.o.o.

Vir: GZS OZ Koroška

Vsak tretji gospodarski poslovni subjekt v regiji je izvoznik

V zadnjih letih z izjemo leta 2009 je gospodarstvo več prodalo na tujih kot na domačem trgu. Najpomembnejši poslovni partner Koroške je EU, na trgih Nemčije se realizira okrog 30 % izvoza, sledita Avstrija in Italija. Najpomembnejše uvozne partnerice so prav tako Nemčija, Avstrija in Italija; pomemben je tudi delež Hrvaške in Francije.

Leta 2012 je imela regija 395 izvoznikov, kar pomeni, da je bil vsak tretji gospodarski poslovni subjekt izvoznik. Izvozniki so ustvarili 834,8 milijonov evrov čistih prihodkov na tujem trgu. Delež regije v slovenskih čistih prihodkih od prodaje na tujem trgu znaša 3,2 odstotka, manjši je delež pomurske regije, notranjsko – kraške in zasavske regije. Leta 2008 je imel povprečen regijski izvoznik 33 zaposlenih, leta 2012 pa 25.

V zadnjem desetletju je bilo za koroško gospodarstvo najuspešnejše leto 2007, ko je bila tudi proizvodnja družb iz področja avtomobilske industrije na višku, gospodarske družbe v regiji pa so izkazale najvišji neto dobiček. Prvi znaki upada so se pokazali že v letu 2008, naslednje leto pa je kriza najprej zlomila nekaj tistih, ki so v letu 2007 beležili izjemne rezultate. Leta 2009 je tako bil izkazan neto čisti negativni izid, kar pa se je v letih 2010 in 2011 zopet vrnilo na pozitivni neto čisti dobiček.

Poslovanje gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov

Število mikro in majhnih gospodarskih družb se je od leta 2008 do 2012 povečalo tako v regiji kot v Sloveniji. Po številu absolutno prevladujejo MSP (mikro, majhna in srednja podjetja), ki so leta 2012 v strukturi koroškega gospodarstva predstavljale 98,7 %. Število mikro gospodarskih družb v regiji se povečalo za 18,6 %.

Število velikih gospodarskih družb pa je v zadnjih petih letih upadlo za 27,3 % (v Sloveniji za 8,4 %). Velike družbe, ki so sicer predstavljale le 1,3 % (15 družb) vseh podjetij, so ustvarile več kot 40 % čistih prihodkov in zaposlovale 26,2 % vseh zaposlenih. Še zgovornejši je podatek, da so velike družbe leta 2012 ustvarile 51,3 % neto dobička podjetij v regiji. Glede ustvarjenih prihodkov od prodaje močno prednjačijo predelovalne dejavnosti (62,1 %).

Preglednica 7: Poslovanje gospodarskih družb po občinah v Koroški regiji v letu 2008 in 2012

Občine Koroške regije	2008				2012			
	Št. družb	Zaposleni	Čisti prihodki od prodaje v -000	Neto izid posl. leta v-000	Št. družb	Zaposleni	Čisti prihodki od prodaje v-000	Neto izid posl. leta v-000
Črna na Kor.	20	229	49.111	2.698	20	199	51.536	2.432
Dravograd	135	1.793	240.349	5.802	136	1.340	174.687	-3.562
Mežica	53	877	149.246	7.890	59	962	198.081	17.944
Mislinja	46	240	23.274	230	58	105	21.268	467
Muta	41	701	79.446	3.455	45	668	69.012	2.155
Podvelka	8	81	11.794	271	16	128	19.621	198
Radlje ob Dravi	84	840	73.659	1.327	97	737	64.717	2.283
Ravne na Koroškem	187	3.653	494.998	25.836	212	3.337	505.802	5.974
Slovenj Gradec	309	5.513	629.183	- 4.867	361	3.464	391.207	4.507
Vuzenica	27	560	34.663	- 1.663	26	410	32.618	-1.129
Prevalje	72	739	73.492	123	97	721	72.249	2.604
Ribnica na Pohorju	4	26	1.358	9	8	18	686	11
Koroška regija	986	15.252	1.860.573	41.111	1.135	12.089	1.601.485	33.884
Delež regije v Slo (%)	1,9	3	2,3	2,5	1,9	2,8	2,1	10,1

Vir: AJPES, junij 2013

V Koroški statistični regiji je leta 2012 delovalo 2.603 podjetnikov - vsi so po merilih ZGD-1 sodili med mikro in majhne podjetnike - srednjih in velikih podjetnikov v regiji ni bilo. Okrog 87 % podjetnikov je zaposlovalo med 0 in 1 delavca; 12 % jih je zaposlovalo med 2 in 9 delavcev, le 1 % pa med 10 in 49 delavcev. Največ so na rezultate poslovanja podjetnikov v regiji vplivali podjetniki, ki so zaposlovali od 0 do 1 delavca, k številu zaposlenih v regiji pa so največ prispevali podjetniki, ki so zaposlovali od 2 do 9 delavcev (slabih 60 % vseh delavcev). Skupno so podjetniki zaposlovali 1.719 ljudi. Koroški podjetniki so 2012 predstavljali 3,6 % vseh slovenskih podjetnikov, ob tem pa 4,1 % čistih prihodkov od prodaje glede na Slovenijo kot celoto.

Preglednica 8: Poslovanje majhnih podjetnikov po občinah v Koroški regiji v letu 2008 in 2012

Občine Koroške regije	Koroška regija - leto 2008				Koroška regija - leto 2012			
	Št. podjetnikov	Zaposleni	Čisti prihodki od prodaje v - 000	Neto čisti dobiček/ izguba v -000	Št. podjetnikov	Zaposleni	Čisti prihodki od prodaje v - 000	Neto čisti dobiček/ izguba v - 000
Črna na Kor.	73	30	3.565	623	82	27	3.331	243
Dravograd	325	225	24.327	2.033	303	202	19.968	1.246
Mežica	106	100	8.212	894	119	82	8.958	1.193
Mislinja	141	127	15.047	622	141	80	12.290	606
Muta	115	152	13.519	865	128	123	11.465	727
Podvelka	69	58	5.582	302	61	43	5.977	320
Radlje ob Dravi	259	237	23.397	1.826	296	201	25.349	1.731
Ravne na Koroškem	338	331	32.851	3.330	366	254	27.588	3.283
Slovenj Gradec	700	606	65.991	4.599	754	453	54.945	3.512
Vuzenica	99	76	7.973	614	105	86	7.983	406
Prevalje	220	200	21.075	1.598	223	145	15.732	935
Ribnica na Pohorju	24	14	1.793	180	25	23	1.790	66
Skupaj Koroška regija	2.469	2.156	223.332	17.486	2.603	1.719	195.376	14.268
Delež regije v Sloveniji (v %)	3,7	3,5	3,9	4,0	3,6	3,8	4,1	5,1

Vir: AJPES, junij 2013

Podjetniki v regiji so v letih 2007 do 2012 izkazali pozitivni neto rezultat, največjega v letu 2007. Najnižji neto rezultat so podjetniki izkazali za leto 2009. Največji vpliv na obseg poslovanja in na višino neto čistega poslovnega izida v letu 2012 so imeli podjetniki s področij predelovalne dejavnosti.

Sicer so podjetniki regije v letu 2012 ustvarili manj prihodkov, neto dodane vrednosti, neto podjetnikovega dohodka, izkazali manj odhodkov in imeli manj zaposlenih kot v letu 2008, vendar se je povečal delež navedenih kategorij regije v državi. Podjetniki regije, kakor tudi Slovenije, so v letu 2012 ustvarili več čistih prihodkov od prodaje na tujem trgu (v EU in izven EU) kot v letu 2008, vendar je bil porast v regiji večji. Ekonomsko najmočnejši podjetniki v letu 2012 so bili v Mestni občini Slovenj Gradec, Občini Ravne na Koroškem in Občini Radlje ob Dravi.

3.3.1 Investicije, raziskave in razvoj

Investicijska aktivnost s strani države kot investitorja je že močno zmanjšana, pogoji za poslovanje in investiranje podjetniškega sektorja pa se ne izboljšujejo. Kar pet koroških podjetij je v letu 2011

realiziralo za naše razmere izjemno velike investicije, vlaganja so se v primerjavi z 2010 več kot podvojila.

Pri pregledu bruto investicij v osnovna sredstva v obdobju od leta 2008 do 2011 vidimo, da je Koroška regija v letu 2008 v osnovna sredstva vložila 168,7 mio €, najnižjo vrednost investicijskih vlaganj smo dosegli v letu 2010. V zadnjih letih se vrednost bruto investicij znova večja in se po podatkih SURS-a giblje okrog 120 milijonov evrov.² Gre za bruto investicije v gradbene objekte in izboljšavo zemljišč, stroje in opremo, transportno opremo ter gojena naravna sredstva in neopredmetena osnovna sredstva.

Primerljivi podatki pokažejo, da je bila Koroška regija leta 2011 v skupini regij z najmanjšimi bruto investicijami. Manjše vrednosti se beležijo zgolj za Pomursko, Notranjsko-kraško in Zasavsko regijo. Še slabše je bila Koroška uvrščena leta 2010, ko sta imeli manjše vrednosti samo Notranjsko-kraška in Zasavska regija. Delež bruto investicij na Koroškem v letu 2011 je po podatkih SURS-a znašal 3 % na nacionalni ravni.

Preglednica 9: Bruto investicije v osnovna sredstva po regijah v obdobju 2007-2011 v mio €

Regija/Leto	2008	2009	2010	2011	2012*
Slovenija	6401,4	5237,0	4458,8	4021,4	4824,9
Koroška	168,7	104,9	74,2	120,1	122,4
Pomurska	282,3	137,6	135,7	111,1	166,2
Podravska	899,7	685,3	630,6	414,2	437,3
Savinjska	669,7	474,3	558,4	464,3	730,4
Zasavska	75,7	59,5	50,6	40,4	42,0
Spodnjeposavska	166,9	156,4	169,7	202,3	166,8
JV Slovenija	442,3	328,3	319,1	272,9	433,2
Osrednjeslovenska	2276,3	2094,4	1706,2	1552,7	1851,9
Gorenjska	445,1	445,4	308,1	374,2	397,9
Notranjsko-kraška	126,9	89,0	57,1	56,0	65,0
Goriška	302,4	228,3	148,1	172,6	240,7
Obalno-kraška	456,0	410,7	272,8	217,7	171,1

* podatki zbrani z novo metodologijo in prenovljenimi vprašalniki. Niso primerljivi z obdobjem 2008-2011

Vir: SURS, 2013

Delež izdatkov za razvojno raziskovalno dejavnost (RDD) se postopoma povečuje

Vlaganja v RRD in število zaposlenih v tej dejavnosti so na Koroškem še vedno sorazmerno nizka. Bruto domači izdatki za RRD v deležu BDP Koroške regije se je v obdobju od 2008 z 0.2% postopno povečeval na 0.6% v letu 2010 ter nato podvojil v letu 2011, ko je znašal 1,2%. Še vedno pa je ta delež znašal dvakrat manj od slovenskega povprečja (2,5%).

Primerjava podatkov SURS o številu raziskovalcev in številu prebivalstva v letu 2011 pokaže, da je bilo v Koroški statistični regiji zaposlenih 106 raziskovalcev oz. manj kot 1,5 raziskovalca na 1000 prebivalcev. Osrednjeslovenska regija je imela 15 raziskovalcev na 1000 prebivalcev. Statistični regiji Jugovzhodna Slovenija in Zasavska regija razpolagata s približno 2,5 raziskovalca na 1000 prebivalcev. Vseh raziskovalcev v Sloveniji je leta 2011 bilo 12.514, prebivalcev pa 2.052.496, kar znaša 6 raziskovalcev na 1000 prebivalcev. Število raziskovalcev v Koroški statistični regiji je leta 2011 sicer precej višje od leta 2009 (56), in še naprej narašča, vendar pa je število še vedno daleč pod slovenskim povprečjem.

² SURS leta 2008 spremenil klasifikacijo dejavnosti. Podatki, ki so bili zbrani pred tem letom in upoštevajo staro klasifikacijo dejavnosti (SKD 2002) zaradi tega niso primerljivi. V letu 2013 je poleg tega prišlo do druge pomembne spremembe v naboru podatkov.

V letu 2011 je bil med vsemi zaposlenimi v razvojno raziskovalni dejavnosti v Sloveniji delež zaposlenih v Koroški regiji 1,3 %, večina 58,4% pa v Osrednje-slovenski regiji. Za Koroško regijo zaostajajo Zasavska, Notranjsko-kraška in Spodnje-posavska regija.

Preglednica 10: Bruto število zaposlenih v razvojno raziskovalnih dejavnostih v letu 2011

Regija	Koroška	Osrednje-slovenska	Podravska	Savinjska	Pomurska	Slovenija
Št. zaposlenih	275	12.585	1.418	675	239	21.548

Vir: SICRIS, www.sicris.si

Po podatkih, dostopnih na Informacijskem sistemu o raziskovalni dejavnosti v Sloveniji, SICRIS, je v Koroški regiji okoli 28 raziskovalnih organizacij od skupno 978, kar predstavlja slabe 3 % glede na Slovenijo, in okoli 28 raziskovalnih skupin. V raziskovalne skupine je vključenih okoli 157 raziskovalcev in okoli 22 strokovnih ali tehničnih sodelavcev. Na območju Slovenije SICRIS sicer beleži 1525 raziskovalnih skupin in 14.332 zaposlenih raziskovalcev.³

Večji RR projekti v teku

Med slabosti in ovire na področju raziskav in razvoja štejemo nezadostna vlaganja, premalo sodelovanja med gospodarstvom, RR in institucijami znanja ter pomanjkanje lastnega kapitala za investicije itd. Problem financiranja RR trenutno delno rešujejo evropski in nacionalni projekti, kjer v partnerskih mrežah sodelujejo tako institucije znanja in mnoge druge organizacije ter podjetja. Projekti zagotavljajo dodatna finančna sredstva, s pomočjo katerih so možne raziskave, ki jih podjetja ali institucije drugače ne bi mogli izvesti.

Med večjimi projekti izpostavljamo partnerstvo Visoke šole za tehnologijo polimerov v Centru odličnosti Polimerni materiali in tehnologije (PoliMaT), ki povezuje 22 najpomembnejših podjetij in raziskovalnih institucij na področju polimernih materialov in tehnologij v Sloveniji in v katerem je zaposleno 83 raziskovalcev. Vrednost projekta je 10 mio €. S podporo projektu Kreativno jedro VŠTP - Napredni polimerni materiali iz obnovljivih virov in tehnologije v višini 1 mio € šola izvaja raziskovalne podprojekte za aplikacijo novih znanj v industriji na petih področjih: priprava, predelava in recikliranje polimernih materialov, analiza življenjskega cikla in vpliva na okolje, trženje in priprava komercializacijskega modela. Sestavni del projekta je tudi oprema.

Razvojni center koroškega gospodarstva d.o.o. (RACE KOGO) izvaja projekte za razvoj novih produktov in storitev z visoko dodano vrednostjo v višini 6 mio € zlasti na področju lesnopredelovalne industrije in novih materialov za izgradnjo lesene hiše. Med ključnimi bodo tudi pridobljene kapacitete 2 laboratorijev za eksperimentalne meritve materialov.

Visoka inovacijska aktivnost podjetij

Po dostopnih podatkih SURS za leto 2010 je delež inovacijsko aktivnih podjetij od vseh podjetij v Koroški regiji 61,5 % in je najvišji med vsem regijami ter znatno presega slovensko povprečje (49,4 %). Prav tako je bil v tem letu s 55 % najvišji delež podjetij, ki so uvedla inovacijo proizvoda/postopka od vseh podjetij v regiji (Slo=34,7 %).

Območna zbornica Koroška pri GZS spremlja in spodbuja razvoj inovacij z vsakoletno podelitvijo priznanj in diplom za inovacije. Od leta 2003 do 2012 je bilo tako skupno podeljenih 223 priznanj in diplom, med katerimi izstopajo podjetja Nieros Metal, Metal Ravne, Lesna TIO Otiški vrh in Prevent z največ prejetimi priznanji.

³ Številke so približne, saj so v bazi podatkov zajete tudi nekatere raziskovalne skupine in organizacije, katerih podjetja so v likvidaciji, stečajju ali pa so zaprta. Ta podjetja niso zajeta v 28 koroških organizacijah oz. raziskovalnih skupinah. (Vir: SICRIS, www.sicris.si)

3.3.2 Poslovne cone

V Koroški regiji so poslovne cone vzpostavljene oz. v fazi vzpostavitve v 8 od 12 občin. Po podatkih občin v februarju in marcu 2014 je skupna površina con 284,16 ha. po površini poslovnih con prednjačita občini Dravograd in Ravne na Koroškem, vsaka s cca. 100 ha. V ostalih občinah se površine gibljejo med 1 in 30 hektarov. Brez poslovne cone so občine Črna na Koroškem, Mislinja, Podvelka in Ribnica na Pohorju.

V nekaterih občinah gre za zaključena poslovno-gospodarska območja, medtem ko so druge poslovne cone manjše in vzpostavljene na različnih lokacijah po občinah. Tudi glede infrastrukturne opremljenosti so med posameznimi poslovnimi conami precejšnje razlike.

Povprečna zasedenost vseh con je 75%. 100% so zasedene manjše poslovne cone v občinah Mežica (PC Ob Meži in Pesek) in Prevalje (PC Šlokn in Nicina), nad 80% pa so zasedene PC Ravne, PC Otiški Vrh, PC Lahovnikovo (Prevalje) in PC Radlje ob Dravi I. V izgradnji je Industrijsko obrtna cona Vuzenica.

Glede na površine poslovnih con, njihovo zasedenost in opremljenost bodo v prihodnjih letih v ospredju predvsem ureditve, posodobitve in morebitne razširitve obstoječih con z možnostjo ureditve novih v občinah, kjer jih še ni.

3.3.3 Razvoj podjetništva in podjetniško podporno okolje

Podjetniško podporno okolje je v Koroški regiji se podobno kot v drugih slovenskih regijah razvija. Predstavlja enega pomembnih temeljev za pospešen razvoj podjetništva. V regiji kljub vsemu prepoznavamo pomanjkanje finančnih mehanizmov za podporo ustanavljanju podjetij in njihovem financiranju v vseh fazah razvoja. V regiji poteka Garancijska shema Koroške, ki naj bi se v prihodnosti še okrepila z državnimi sredstvi in omogočila cenejše in lažje dostopne vire financiranja za investicije in razvoj podjetništva.

Izboljšani infrastrukturni pogoji za mlade podjetnike

Po drugi strani pa so potrebne tudi izboljšave ostalih podjetniških podpornih storitev. Podporno okolje omogočajo še podjetniška centra oz. VEM točki (Podjetniški center Slovenj Gradec in A.L.P. Peca), območna gospodarska zbornica ter območne obrtne zbornice. V zadnjih letih so bili vzpostavljeni infrastrukturni pogoji in nekatere vsebinske podporne storitve v okviru Mrežnega podjetniškega inkubatorja Koroška.

Pomemben instrument spodbujanja podjetništva v Sloveniji je projekt Podjetno v svet podjetništva, ki ga v Koroški regiji izvaja RRA Koroška. Namenjen je podjetniškemu usposabljanju mladih, visoko izobraženih brezposelnih oseb s ciljem, da bi se po zaključku operacije samozaposlili, zaposlili v lastnem podjetju ali zaposlili pri drugem delodajalcu. Do konca leta 2013 je na Koroškem z usposabljanji zaključilo 20 mladih potencialnih podjetnikov. Do januarja 2014 jih je 8 ustanovilo svoje podjetje, 3 pa so našli zaposlitev pri drugih delodajalcih.

V naslednjih letih je potrebno nadaljevati z obstoječimi podpornimi storitvami in jih nadgraditi, predvsem finančne in vsebinske podporne storitve za podjetja in potencialne podjetnike, kar se lahko doseže le z ustreznim povezovanjem med vsemi deležniki s področja razvoja podjetništva, tako regijskimi kot zunanjimi. Te vsebine se že oz. se bodo dopolnjevale z nacionalnimi instrumenti in ukrepi na področju spodbujanja podjetništva in ustvarjanja ustreznega poslovnega okolja.

Podjetniške priložnosti premalo prepoznane

Na področju podjetništva v regiji je ob navedenem zaznati šibko podjetniško pobudo med mladimi, nizko število inovativnih mladih podjetij iz perspektivnih panog s potencialom rasti, razvoja in

možnostjo delovanja na tujih trgih, premalo je produktov/storitev z visoko dodano vrednostjo, slabo razvito notranje podjetništvo, premalo priložnosti za zaposlovanje visoko izobraženega kadra in posledično beg možganov, premalo povezovanja gospodarstva in institucij znanja ter malih (start-up) in večjih podjetij.

Na relativno majhno število mladih inovativnih podjetij kaže število prijavljenih in odobrenih vlog koroških podjetij na razpisu Slovenskega podjetniškega sklada P2A - Subvencije za zagon inovativnih podjetij. V obdobju 2008-2013 sta subvencijo prejeli povprečno 2 koroški podjetji letno ob ob povprečno podeljenih 54 subvencij letno (Rezultati razpisov Slovenskega podjetniškega sklada..., 31.1.2014).

Hitrorastočih podjetij (HRP) glede na rast zaposlenih je bilo v l. 2010 na Koroškem 13, glede na rast prihodkov pa 27, kar je velik padec glede na l. 2008 (31 in 70). SURS opredeljuje HRP kot podjetje z več kot 20 % povprečno letno rastjo št. zaposlenih ali pa višine prihodkov v triletnem obdobju. Podjetje mora imeti v prvem letu spremljanja triletni rasti vsaj 5 zaposlenih. Srednjerastoče podjetje (SRP) dosega 10-20-odstotno rast zaposlenih oz. prihodkov. Zelo nizko je bilo tako v l. 2008 kot v 2010 št. gazel, to je HRP, starih manj kot 5 let. V 2010 so bila glede na rast št. zaposlenih 3, glede na rast prihodkov pa le 2. Še manj je bilo mladih SRP (SRP, stara manj kot 5 let) – samo 1 glede na rast prihodkov in 0 glede na rast zaposlenih. Ta številka je bila nekoliko višja v predkriznem l. 2008 (1 in 6). Št. gazel (glede na rast zaposlenih oseb) je l. 2008 predstavljajo 1,44% vseh novoustanovljenih podjetij, v l. 2010 pa 0,7% (SI-STAT podatkovni portal..., 4. in 5. 2. 2014).

Podporno okolje za razvoj dejavnosti tudi na podeželju

Na območju regije deluje mreža svetovalcev Kmetijsko gozdarske zbornice v okviru Javne kmetijske svetovalne službe in Zavoda za gozdove. Svetovalci pokrivajo ključna področja kmetijske proizvodnje, predelave ter upravljanja z gozdovi. Pomembno vlogo pri diverzifikaciji kmetijskih gospodarstev imajo specialisti za razvoj podeželja. Obe instituciji sta pomembni z vidika vnosa znanja in kompetenc na kmetijska gospodarstva, prav tako pa tudi z vidika koriščenja sredstev iz ukrepov programa razvoja podeželja.

Socialno podjetništvo v povojih

Socialno gospodarstvo v EU zaposluje več kot 11 milijonov ljudi, kar je 6 % vseh zaposlenih, in vsako četrto podjetje, ustanovljeno v Evropi, je socialno podjetje. V Belgiji, na Finskem in v Franciji to velja celo za vsako tretje podjetje. Ta podjetja so zaradi velike osebne zavezanosti zaposlenih in ugodnejših delovnih razmer pogosto visoko produktivna in konkurenčna.⁴ Socialna ekonomija k BDP-ju in zaposlenosti prispeva približno 10 %, v nekaterih državah še več. V Sloveniji prispeva le dobra 2 %⁵, kar pomeni, da področje socialnega podjetništva potrebuje dodatne spodbude in zagon.

Tako kot v Sloveniji je tudi v Koroški regiji socialno podjetništvo še v povojih. V Evidenci socialnih podjetij pri ministrstvu pristojnem za delo⁶ je evidentiranih 20 socialnih podjetij, vendar pa izmed teh nobeno ni bilo ustanovljeno v Koroški statistični regiji. Zadruga Dobrote z.b.o. s podporo ESS izvaja projekt Tovarna dela Tekstil po načelih socialnega podjetništva na področju zaposlovanja ranljivih ciljnih skupin z izvajanja dejavnosti zbiranja, obdelave in nadaljnje prodaje rabljenih oblačil.⁷

Za pospešen razvoj socialnega podjetništva v regiji je potrebno pridobiti tudi ustrezna znanja in kompetence, ki jih danes še primanjkuje.

⁴ Evropska komisija; Sporočilo komisije evropskemu parlamentu, svetu, evropskemu ekonomsko socialnemu odboru in odboru regij, 2011, str. 8

⁵ <http://www.socialni-inovatorji.si/knjiga/socialno-podjetnistvo/22-socialna-ekonomija-nevladne-organizacije>

⁶ http://www.mddsz.gov.si/si/delovna_podrocja/trg_dela_in_zaposlovanje/socialno_podjetnistvo/evidenca_so_p/

⁷ <http://www.tdtekstil.si/kategorija/o-projektu/>

3.3.4 Turizem

Povečanje kapacitet, turističnih prihodov in nočitev

Na področju turizma je v primerjavi z izhodiščnim stanjem RRP 2007-2013 opazen bistven napredek, ki se odraža v merljivih kazalnikih turističnega uspeha, še posebej v številu prihodov in nočitev. Po uradnih statističnih podatkih je bilo na območju Koroške regije v letu 2012 skupaj 2.319 ležišč (2,3 % vseh nastanitvenih zmogljivosti, razen kampov, v Sloveniji), od tega 768 v hotelih in podobnih nastanitvenih objektih ter 1.551 v ostalih nastanitvenih obratih. Število ležišč v regiji narašča. V letu 2012 je bila dosežena doslej najvišja vrednost, ki v primerjavi z letom 2007 pomeni več kot podvojeno (+128,5 %) število, v primerjavi z letom 2004 pa skoraj potrojeno (+182 %) število.

Preglednica 11: Število ležišč v Koroško regiji 2004 - 2012

Leto	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Zmogljivosti - ležišča skupaj	822	930	878	1015	1759	2004	1935	1941	2319

Vir: SURS, 2013

V letu 2012 je bilo zabeleženih rekordnih 36.945 prihodov in 104.556 nočitev, kar pri številu prihodov pomeni 7,5 % rast v primerjavi z letom 2011 in več kot podvojeno (128,1 %) število prihodov v primerjavi z letom 2007. Ustvarjene nočitve predstavljajo 14 % rast v primerjavi z letom 2011 in 90,6 % rast v primerjavi z letom 2007, v primerjavi z letom 2004, ko je bilo v regiji ustvarjenih zgolj 32.713 prenočitev, pa se je število prenočitev več kot potrojilo.

Največ namestitvenih kapacitet in glavnina ustvarjenih nočitev je na območju Zahodnega Pohorja. V občinah Slovenj Gradec (504 ležišč, 22.637 nočitev), Ribnica na Pohorju (418 ležišč, 13.589 prenočitev) in Mislinja (408 ležišč, 36.759 nočitev) je več kot polovica vseh kapacitet (1.330 ležišč oz. 57,3 % delež vseh ležišč v regiji), v katerih je bilo v letu 2012 ustvarjenih skoraj 70 % vseh nočitev (72.985 nočitev oz. 69,8 % delež nočitev v regiji).

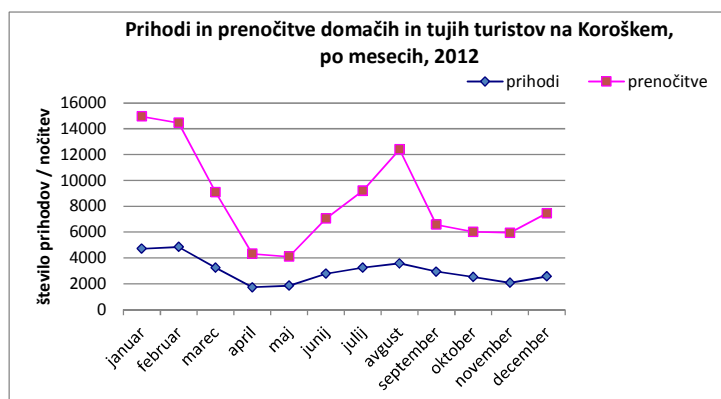
Podpovprečna zasedenost kapacitet

Povprečna doba bivanja turistov na območju Koroške ostaja relativno nizka (med 2,3 dni v letu 2012 in 3,6 dni v letu 2008) in niha okoli slovenskega povprečja (2,88 dni v letu 2012). Nizka je povprečna zasedenost kapacitet. V zadnjih petih letih se je gibala med 11,2 % v letu 2009 in 12,9 % v letu 2011, kar zaostaja za slovenskim povprečjem (21,4% v 2012). Največ prenočitev še vedno ustvarjenih v zimski sezoni (januar in februar), spodbuden pa je podatek o trendu rasti v poletnih mesecih.

V strukturi turistov je največ domačih (okoli 70 %), med tujimi pa jih je največ iz Hrvaške, Nemčije, Srbije, Avstrije in Italije.

Pomemben element v koroški turistični ponudbi predstavljajo muzeji, galerije in zbirke ter avtentične zanimivosti, ki so zanimivi tudi za dnevne obiskovalce. Obisk le teh je težko merljiv, saj ga uradna statistika ne beleži. Po podatkih samih nosilcev pa so bile v letu 2011 najbolj obiskane točke v regiji Koroška galerija likovnih umetnosti v Slovenj Gradcu (14.390 obiskovalcev), Podzemlje Pece (14.399), Koroški splavarji na Dravi (10.569) ter seveda muzeji, zbirke in razstave Koroškega pokrajinskega muzeja (skupaj več kot 17.000).

Graf 2: Prihodi in nočitve turistov v letu 2012

Vir: SURS, 2013

Izboljšana turistična infrastruktura in novi produkti

Positivni trendi na področju turizma so posledica izvajanja razvojnih aktivnosti v obdobju 2007-2013, ko je bilo v regiji ustvarjenih več kot 500 novih kakovostnih ležišč, predvsem zaradi investicijskih vlaganj v izgradnjo apartmajskih objektov na Ribnici na Pohorju in izgradnje treh mladinskih hotelov na Ravnah na Koroškem, v Slovenj Gradcu in v Radljah ob Dravi.

Izboljšana je podporna turistična infrastruktura (v obdobju 2007-2013 je bilo izgrajenih več kot 35 km kolesarskih povezav, nova štirisedežnica na Kopah, turistični objekti ob reki Dravi, interpretacijske točke Geoparka Karavanke, ipd.).

Vzpostavljena regionalna destinacijska organizacija

Intenzivnejša pa so tudi javno-zasebna povezovanja na področju trženja in razvoja integralnih turističnih produktov, ki jih je spodbudila Regionalna destinacijska organizacija Koroška (RDO). RRA Koroška kot Regionalna destinacijska organizacija je s partnerji s podporo ESRR pripravila strategijo razvoja destinacije Koroška, razvila novo trženjsko podobo in zasnovala integralne turistične proizvode ter pospešeno pristopila k promocije turistične ponudbe.

3.3.5 Gozdarstvo in lesno predelovalna dejavnost

Koroška regija je ena najbolj gozdnatih regij Slovenije, gozd pokriva kar 68% pokrajine. S 73 % prevladujejo gozdovi v zasebni lasti, državnih gozdov je 27 %. Lesna zaloga je ocenjena na preko 6,4 milijona m³ lesa, kjer letno ob trajnostnem gospodarjenju z gozdom priraste skupaj preko 0,6 milijona m³ lesa, od tega je najvišji možni dovoljeni posek ocenjen na preko 5,2 milijona m³ v desetletnem obdobju gospodarjenja. Delež neizkoriščenega poseka presega 20 % v zasebnih gozdovih, kjer prihodki iz gozda pomenijo pomemben dopolnilni vir zaslužka oz. pomenijo finančno varnost za lastnika ("zelena banka").

Po podatkih GZS, Območne enote Dravograd, je bilo na dan 31.12.2012 registriranih 263 poslovnih subjektov, ki imajo registrirano obdelavo in predelavo lesa na Koroškem. Po pregledu javno dostopnih podatkov (AJ PES) in preliminarnem pregledu v regiji aktivno deluje še preko 160 podjetij ali samostojnih podjetnikov, kjer glavni vir zaslužka predstavlja gozdarstvo ali kasnejša predelava lesa, celuloze, papirništvo. Skupno je na Koroškem za področje gozdarstva in predelave lesa zaposlenih preko tisoč ljudi.

Nizka stopnja dodane vrednosti in nepovezanost podjetij

Gozdarstvo in lesna predelava sta bili v preteklosti na Koroškem pomembni gospodarski panogi, ki sta zaposlovali veliko ljudi na podeželju. S splošnim propadanjem lesne industrije v Sloveniji, pa je slovenski nepredelan les (hlodovina) našel kupce preko državnih meja. Z izvozom nepredelanega lesa na tuje trge izvažamo tudi veliko delovnih mest, ki bi ostala v regiji ob urejenih razmerah znotraj gozdno-lesne predelovalne verige.

V regiji se je ohranilo le eno večje podjetje za predelavo lesa v izdelke (polizdelke) z višjo dodano vrednostjo, nepovezanih manjših lesno predelovalnih obratov pa je v regiji še preko 20. Gozdarstvo in lesno predelovalna industrija lahko v prihodnje na Koroškem predstavljata pomembno gospodarsko dejavnost, z zadostnimi količinami kvalitetnega lesa, ki bo trajno dostopen in bo nudil dodatne zaposlitvene možnosti v regiji, kjer je stopnja brezposelnosti visoko nad slovenskim povprečjem. Potrebno je povečati predelovalne kapacitete v izdelke in polizdelke z višjo dodano vrednostjo (lesene masivne hiše, izboljšati snovne poti, povečati porabo lesa/prebivalca...) na osnovi temeljnih in aplikativnih raziskav in razvoja.

Pomembnost gozdarstva in visoka vrednost hlodovine se izkazuje tudi na tradicionalni Licitaciji vrednejših lesnih sortimentov, ki jo prirejajo društva lastnikov gozdov v sodelovanju z Zavodom za gozdove Slovenije. Najvišje cene presegajo 7.000 € za kubični meter gorskega javora ("ptičji" javor, "rebraš"), oz. preko tisoč evrov za kubični meter lesa smreke. Les iz Koroške najde kupce za nadaljnjo predelavo v najvrednejše lesene izdelke širom po Evropi in Severni Ameriki.

S ponovno oživitvijo povezane gozdno-lesne predelovalne verige na Koroškem in uporabe lokalno pridelanih izdelkov, bi pomembno izboljšali tudi kvaliteto bivanja in povečali energetske samooskrbnost regije.

3.3.6 Kmetijstvo in razvoj podeželja

Na Koroškem prevladujejo družinske kmetije

Po podatkih iz popisa 2010 je bilo na koroških družinskih kmetijah 2.740 gospodarjev (upraviteljev) in 5.377 drugih družinskih članov, kar je skupno predstavljajo 3.025 polnovredne delovne moči (PDM). Od skupno 8.117 družinskih članov je bilo kmetov (kmetijskih podjetnikov) 14 %, izven kmetije je bilo zaposlenih 34 % članov, 6 % brezposelnih, 8 % gospodinj brez lastnih dohodkov, 12 % šolajočih se, 24 % pa upokoencev.

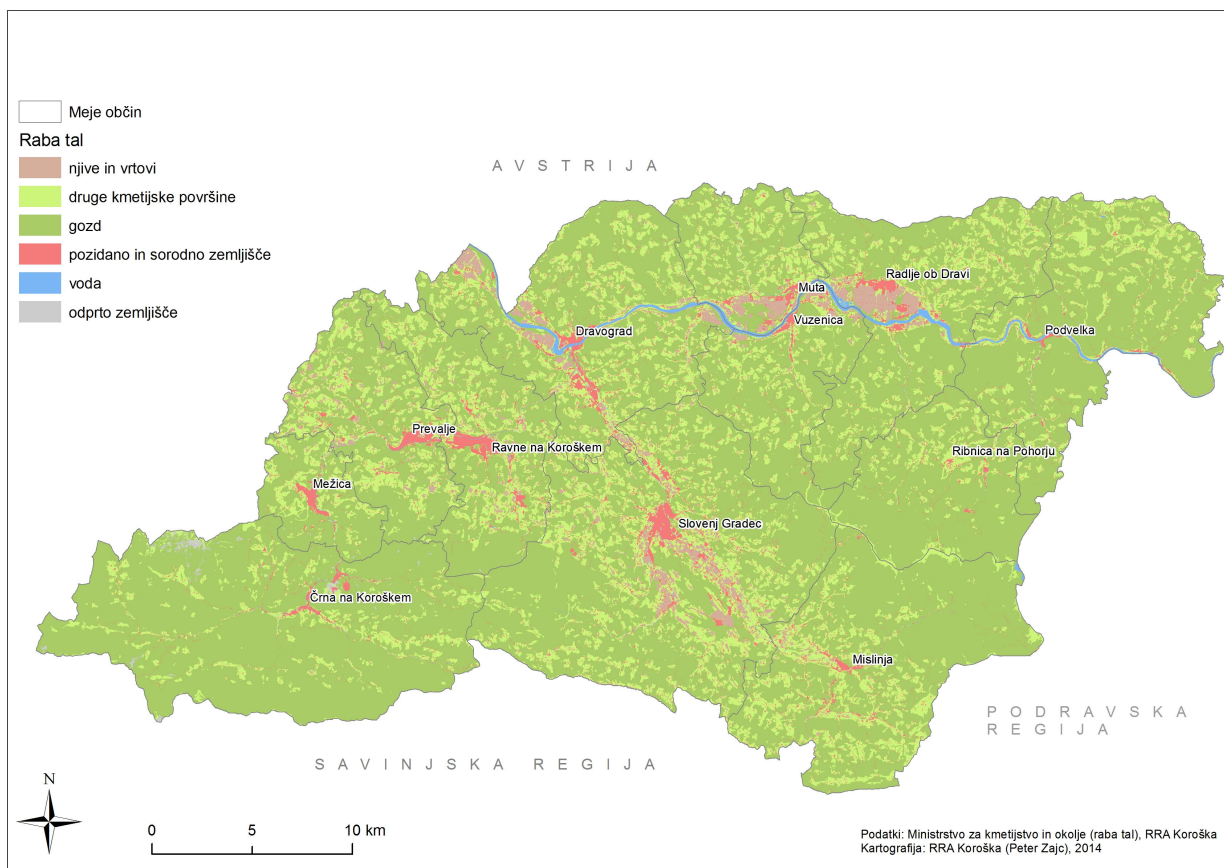
Izobrazbena struktura gospodarjev-upraviteljev kmetij je nekoliko bolj ugodna od slovenskega povprečja. V regiji je najvišji delež gospodarjev z zaključeno nižjo oz. srednjo poklicno izobrazbo (37 %, SI=33 %), sledijo gospodarji z zaključeno osnovno šolo (34 %, SI=37 %), z zaključeno srednjo in splošno izobrazbo jih je 18 %, SI=17 %. Delež gospodarjev z višje in visokošolsko izobrazbo je v regiji enak slovenskemu (6 %), medtem ko je na ravni Slovenije za 1 % višji delež gospodarjev brez izobrazbe (6 %).

Območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost in nadpovprečna velikost kmetij

Koroška je v celoti opredeljena kot območje z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost (OMD), spada med hribovsko gorska območja s strmimi nagibi in visoko nadomorsko višino. Na območju je 2.398 kmetij, ki so v letu 2012 oddale subvencijsko vlogo. Obdelujejo 19.527 ha kmetijskih zemljišč. Omejeni pogoji za kmetovanje se kažejo tudi v rabi zemljišč, saj prevladujejo trajni travniki s 15.675 ha (80,3 %). Njiv je samo 2.850 ha (14,6 %) in jih je bistveno manj od slovenskega povprečja (38 %), saj je za te značilno, da ležijo pretežno v ravnini in so najbolj podvržene izgubam zaradi pozidav, cest itd. Za Koroško so bili pomembni tudi ekstenzivni travniški sadovnjaki, ki pa jih je iz leta v leto manj,

sedaj le še 733 ha oziroma 3,75 % od vseh kmetijskih zemljišč v uporabi (KZU). Pomembna panoga v regiji je hmeljarstvo z 216 ha (1,1 %) hmeljišč. Ugodni pogoji v regiji so prepoznani tudi za pridelavo alternativnih poljščin. Povprečno kmetije na Koroškem obdelujejo 8,08 ha kmetijske zemlje, kar je bistveno več od slovenskega povprečja s 6,4 ha (popis kmetijstva 2010). Delež kmetijskih gospodarstev z 10 ali več ha KZU znaša dobro četrtino (25,7 %), kar je bistveno več od slovenskega povprečja 15,3 % (popis 2010).

Slika 3: Raba tal

Prevladujoča dejavnost je živinoreja

Glede na naravne dejavnike v koroškem kmetijstvu prevladuje živinoreja. Najpomembnejša je reja goveda za meso in mleko. Na 1.993 kmetijskih gospodarstvih redijo 26.897 glav goveda. V zadnjih letih se ponovno širi reja drobnice. Glavni tržni proizvodi s koroških kmetij so mleko, meso in hmelj. Koroška kmetijsko gozdarska zadruga, ki je organizator odkupa mleka in mesa, je v letu 2012 odkupila 32 milijonov litrov mleka in 4.500 glav goveje živine. Tržna proizvodnja hmelja letno presega 700 ton.

Porast ekološkega kmetovanja

V ekološko kmetovaje je vključenih 255 (10,11 %) kmetij z 2.715 ha kmetijske zemlje, kar je nekoliko večji delež kot v Sloveniji (7,9 %). Število ekoloških kmetij se iz leta v leto povečuje. Težava pa je, da je večina od teh kmetij pretežno samooskrbnih. Na trgu se kljub vedno večjemu povpraševanju pojavlja zelo malo ekoloških kmetijskih proizvodov.

Uspešna diverzifikacija v nekmetske dejavnosti

V preteklih letih je bil dosežen viden napredek na področju diverzifikacije dejavnosti, razvoja podjetništva in tudi razvoja infrastrukture na podeželju. Dopolnilne dejavnosti na kmetiji so se uspešneje začele širiti po letu 2000, ko je bil sprejet prvi Zakon o kmetijstvu in v 2001 še podzakonski akti. Danes je na Koroškem preko 350 kmetij z registrirano vsaj eno dopolnilno dejavnostjo. Obstajajo pa tudi kmetije z več kot petimi registriranimi dopolnilnimi dejavnostmi. Največ nosilcev dopolnilnih dejavnosti je v občinah Slovenj Gradec (70), Dravograd (41) in Radlje ob Dravi (39) (AJ PES, 2.1.2013). Pogosta dopolnilna dejavnost so storitve s kmetijsko mehanizacijo, v zadnjih letih pa se krepijo tudi dejavnosti predelave na kmetiji (peka kruha, predelava sadja, mesa) in turistične dejavnosti.

Koroške kmetije so ohranile znanja za predelavo in izdelavo tradicionalnih izdelkov (kruh, suhomesnati izdelki, koroški mošt, predelava mleka) in svojo kakovost potrjujejo na državnih ocenjevanjih. V preteklosti je potekalo več projektov na področju spodbujanja razvoja in trženja produktov s kmetij, od razvoja skupnih blagovnih znamk, postavitve lokalnih tržnic in trgovin v vseh treh dolinah, spodbujanja lokalne trajnostne oskrbe. Uspešnost iniciativ je bila različna, prepoznane so težave v šibki povezanosti, pomanjkanju podjetnosti in potrebi po bolj svežih tržnih pristopih.

Prve izkušnje v izvajanju programa LEADER

V preteklem programskem obdobju sta bili v regiji vzpostavljeni dve lokalni akcijski skupini, ki sta pripravili lokalne strategije razvoja podeželja po pristopu LEADER, LAS Mežiške doline in LAS Mislinjske in Dravske doline (MDD). Pridobljene so bile prve izkušnje izvajanja strategij na lokalni ravni. Premalo so bile izkoriščene možnosti celovitejše obravnave podeželja z vidika regije, zlasti na področjih usposabljanja in turizma, kjer bi z aktivnostmi na celotnem območju regije lahko dosegali boljše rezultate. Možnost izvedbe projektov sodelovanja med obema LAS ni bila izkoriščena.

3.4 Izobraževanje

V regiji je relativno dobra pokrita mreža osnovnih šol in vzgojno-varstvenih zavodov. Dostopnost programov na področju srednješolskega izobraževanja je ustrezna, v zadnjih letih pa je regija pridobila tudi več višje in visokošolskih programov (6 višješolskih in tri samostojne visoke šole, 6 visokošolskih programov in 2 dislocirani oddelki visokošolskih zavodov izven regije). Število vpisanih v izobraževalne ustanove se zmanjšuje skladno z manjšanjem števila mlade populacije.

Preglednica 12: Število vpisanih učencev, dijakov, študentov in diplomantov v Koroški regiji

Število vpisanih	Šolsko/študijsko leto				
	07/08	08/09	09/10	10/11	11/12
Število vpisanih učencev (od 1. do 9. razreda)	6281	6089	5983	5913	5834
Število učencev, ki so zaključili OŠ	766	722	681	678	665
Število vpisanih dijakov v vse letnike srednješolskega izobraževanja	3563	3344	3280	3199	3047
Število vseh vpisanih študentov	4259	4256	4121	4045	3850
Število diplomantov terciarnega izobraževanja (višje in visokošolske institucije)	545	661	644	721	781

Viri: SURS, SI-Stat podatkovni portal, Izobraževanje, julij 2013; SURS: Slovenske regije v številkah 2009; SURS: Slovenske regije v številkah 2010; SURS: Slovenske regije v številkah 2011; SURS: Slovenske regije v številkah 2012; SURS: Slovenske regije v številkah 2013

3.4.1 Predšolska vzgoja

Vključenost otrok v vrtce raste, vendar še pod slovenskim povprečjem

73 % vrtcev v regiji je organizacijsko priključenih osnovnim šolam. Samostojni vrtci so trije; v Dravogradu, Slovenj Gradcu in na Ravnah na Koroškem. Delež vseh otrok vključenih v vrtce se je do leta 2012 (šol.l. 2012/13) glede na 2010 (šol.l. 10/11) povečal od 66 % na 70,3 %. V prvem starostnem obdobju je bilo vključenih v letu 2012 43,2 % otrok, v drugem pa 84,4 %; v dveh letih se je delež v obeh starostnih obdobjih povečal v prvem na 45 % in v drugem na 86 %. So pa ti deleži manjši od deležev vključenih otrok vrtce v Sloveniji – 2012 (prvo starostno obdobje: 55,3 %, drugo starostno obdobje 89,3 %, skupni delež vključenih otrok v SLO: 75,4 %).

Pričakovano pomanjkanje notranjih igralnih površin po novih normativih

Glede na Pravilnik o normativih in kadrovskih pogojih za opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje ima večina vrtcev ustrezne kadrovske pogoje. Večja odstopanja v tem pogledu so v enem vrtcu. Večinoma so ustrezni tudi prostorski in drugi materialni pogoji za delovanje vrtcev v regiji. V primeru uveljavitve prostorskega normativa najmanj 3 m² notranje igralne površine na otroka bo glede na potrebe vpisa otrok v vrtce marsikje nastalo pomanjkanje števila igralnic. Trenutno je rok glede na Pravilnik o normativih in minimalnih tehničnih pogojih za prostor in opremo vrtca 1. 9. 2017.

3.4.2 Osnovnošolsko in srednješolsko izobraževanje

Upad števila vpisanih v izobraževanje kot posledica zmanjšanja natalitete

V regiji deluje 17 osnovnih šol in 3 osnovne šole s prilagojenim programom (ena kot enota pri osnovni šoli). K 10 osnovnim šolam je organizacijsko priključenih 22 podružničnih osnovnih šol, od tega 4 (na Kapli, Remšniku, Ojstrici in Javorju) izvajajo pouk tudi na predmetni stopnji. Od tistih, ki izvajajo pouk tudi na predmetni stopnji, je najmanj učencev v šol. l. 2013/14 na POŠ Javorje: 7, nasploh pa v POŠ Koprivna: 5. Glede na število otrok je največja matična šola OŠ Franja Goloba na Prevaljah – šol.l.2013/14: 483 učencev, najmanjša pa OŠ Ribnica na Pohorju - šol.l.2013/14: 111 učencev.

V regiji je od leta 2007 dalje opazen upad števila osnovnošolcev in s tem števila učencev, ki so zaključili osnovnošolsko šolanje. Oboje skladno z upadom natalitete v prejšnjih letih. Tako je v letu 2007 osnovno šolo v Koroški regiji zaključilo 766 šolarjev, v letu 2009 681, v letu 2011 pa 665 otrok.

Upada tudi število dijakov in študentov. Poleg manjših generacij pa na Koroškem nekoliko upada tudi delež vpisanih v gimnazijske programe (v šolskem letu 2007/08 je delež vpisanih glede na seštevek vseh v 1. letnik vpisanih dijakov znašal približno 36,84 %, v šolskem letu 09/10 približno 34,74 %, v šolskem letu 2010/11 pa 31, 53 %. V šolskem letu 2011/12 se je delež spet malce povišal na približno 33,24 %) in hkrati s tem število dijakov, ki opravljajo splošno maturo. Enako je z dijaki, ki opravljajo zaključni izpit ali poklicno maturo, nasprotno pa iz leta v leto raste število tistih, ki poklicne mature ne opravljajo v okviru zaključka rednega sekundarnega izobraževanja.

Odliv srednješolcev iz regije

Na področju sekundarnega izobraževanja Koroška regija ponuja poleg splošnega izobraževalnega programa (gimnazija) tudi strokovne programe s področja ekonomije, zdravstva, gostinstva in turizma, lesarstva, tekstila, predšolske vzgoje, okoljevarstva, računalništva ter strojništva in metalurgije. Odliv osnovnošolcev, ki se odločajo za nadaljnje izobraževanje izven regije, se v zadnjih dveh letih povečuje, tudi tistih, ki se odločajo za srednješolske programe v sosednji Avstriji.

3.4.3 Višje in visokošolsko izobraževanje

Na Koroškem se izvajajo **višješolski programi s področij ekonomije in strojništva**, ki so nastali zaradi potreb gospodarstva in zaposlenega prebivalstva.

Višja šola Ravne na Koroškem je v obdobju od 2008/09 do 2012/13 v 1. letnik študija strojništva vpisala povprečno 48 rednih in 14 izrednih študentov, v 1. letnik mehatronike pa 33 rednih in 8 izrednih študentov. V šolskih letih 2010/11 do 2012/13 je šolanje zaključilo skupno 55 diplomantov, 34 na smeri strojništvo in 21 na mehatroniki.

Višja šola Slovenj Gradec je v programe rednega in izrednega študija poslovni sekretar, komercialist, računovodja, poslovni sekretar-prenovljeni program in ekonomist je v obdobju 2007 – 2012 študij zaključilo 556 diplomantov, največ komercialistov (217) in poslovnih sekretarjev (142).

Visokošolske programe izvajata Visoka šola za tehnologijo polimerov (Tehnologija polimerov I. in II. stopnje, Interaktivni informacijski sistemi in Trajnostno inženirstvo) in Visoka šola za zdravstvene vede (Zdravstvena nega) ter Visoka šola Ravne (Inovativni razvoj izdelkov), poleg katerih so bile za omejeni čas vzpostavljene tudi dislocirane enote za področje turizma, zdravstvene nege ter trženja. Prebivalcem je na voljo tudi pridobitev nacionalne poklicne klasifikacije (NPK) ter vključitev v dopolnilna izobraževanja in tečaje, ki zapolnjujejo vrzeli programov, ki se izvajajo v sklopu javnega izobraževanja.

V obdobju 2007/08 do 2012/13 je bilo skupno v 1. letnik vpisanih skupno 532 študentov; 257 študentov na VŠTP in 142 na Visoki šoli za zdravstvene vede. Na dislociranih enotah je bilo 59 študentov zdravstvene nege, 16 na smeri turizem in 58 na smeri komerciala. V enakem obdobju je diplomiralo 122 oseb, največ na področju javne uprave (okvirno 30 – dislocirana enota Fakultete za javno upravo), 30 na področju zdravstvene nege in 28 na VŠTP.

Z vzpostavitvijo Koroškega višje in visokošolskega središča (KoViViS), katerega poslanstvo je bilo razviti optimalno mrežo terciarnega izobraževanja, so v regiji možnosti za vključitev v visokošolsko izobraževanje znatno narasle. Prav tako se je povečala ponudba višješolskih programov. Vpis v študijske programe je visok, saj zaradi svoje perspektivnosti na trgu dela nekateri programi na Koroškem postajajo vedno bolj privlačni tudi za mlade iz drugih regij Slovenije.

Število diplomantov na teh institucijah počasi narašča, vendar je nesorazmerno s številom vpisanih v preteklih letih. Predpostavljamo, da so razlogi za to različni, pri čemer je eden izmed močnejših faktorjev zagotovo tudi fiktivni vpis, ki je prisoten predvsem pri vpisu v neplačljiv študij.

3.4.4 Vseživljenjsko učenje

Evropska komisija in njene članice so v okviru Evropske strategije zaposlovanja opredelile vseživljenjsko učenje kot *'namerno učno aktivnost, ki teče s ciljem, da se izboljšajo znanje, spretnosti in veščine'*.⁸ Podatki za Slovenijo sicer kažejo, da je vključenost v vseživljenjsko učenje višja kot v povprečju v EU. Vključenost odraslih (v starosti 25–64 let) v vseživljenjsko učenje je v drugem četrtletju 2011 znašala 17,2 % (1 % manj kot leto prej) in je presegala povprečje EU. Med prebivalstvom pa še vedno obstajajo razlike v dostopnosti do izobraževanja. Ob nadpovprečni vključenosti celotne populacije izstopa problem vključenosti starejših, ki se je v letih 2011 - 2013

⁸ Pobuda za Evropsko strategijo zaposlovanja je novembra 1997 dal svet šefov držav v Luksemburgu. Strategija je za vse države članice vzpostavila sistem spremljanja in poročanja, ki temelji na Priporočilih zaposlovanja, ki se letno preverijo in revidirajo. Strategija zaposlovanja temelji na štirih stebrih: zaposljivost, podjetništvo, prilagodljivost in enake možnosti.

zmanjševal. Po podatkih Eurostat in UMAR⁹ se v Sloveniji vključenost s starostjo zmanjšuje tudi bistveno hitreje kot v EU, kar lahko kaže na problem dostopnosti za starejše.

V Koroški regiji deluje mreža ustanov za izobraževanje odraslih (javni zavodi, zasebne ustanove in drugi zavodi, ki izvajajo programe izobraževanja odraslih). Nosilci so javni zavodi ter zasebna podjetja, ki izvajajo programe formalnega, neformalnega in priložnostnega učenja odraslih. Največja koncentracija in pestrost izvajanja programov vseživljenjskega učenja je v Slovenj Gradcu in na Ravnah na Koroškem.

V obdobju 2007-2013 so potekali naslednji **programi vseživljenjskega učenja**:

- dejavnost študijskih krožkov
- programi usposabljanja za življenjsko uspešnost (Računalniška pismenost, Računalniško-digitalno opismenjevanje, Izzivi podeželja, Beremo in pišemo skupaj, Most do izobrazbe, Knjige so zame, Razgibajmo življenje z učenjem, Moje delovno mesto, Moj korak, Branje za znanje in zabavo)
- dejavnost središč za samostojno učenje
- vsakoletne aktivnosti v okviru Tedna vseživljenjskega učenja
- dejavnost Univerz za 3. življenjsko obdobje
- nacionalne poklicne kvalifikacije
- izobraževalni programi, delavnice, predavanja s področja zdravja in zdravega življenjskega sloga, podjetništva, turizma, varovanja okolja, komunikacije, učenja učenja, pismenosti, tujih jezikov ipd.

Preko 11 tisoč udeležencev VŽU v obdobju 2008 - 2013

V obdobju 2008 - 2013 je v regiji ob podpori ESS/MIZŠ deloval CVŽU-Center vseživljenjskega učenja Koroška, ki je s točkami vseživljenjskega učenja in dislokacijami ter mobilnimi točkami pokrival celotno regijo. Nosilec projekta je MOCIS Slovenj Gradec. Oblikovan je bil kot podporna institucija v smislu samostojnega učenja ter informiranja in svetovanja različnim kategorijam prebivalstva pri vključevanju v vseživljenjsko učenje (Svetovalno središče Koroška). Dejavnost CVŽU Koroška je predstavljala tudi mrežno povezovanje organizacij, ki izvajajo informiranje, svetovanje in različne vrste vseživljenjskega učenja in organiziranega samostojnega učenja.¹⁰ V vse oblike je bilo vključenih 11.501 udeležencev.

Programi VŽU ne dosežejo vseh ciljnih skupin

Kljub dosežkom pa ukrepi in programi še vedno niso dosegli vseh predvidenih ciljnih skupin. Ranljive skupine odraslih kot tudi zaposleni so še vedno v premajhni meri vključeni v vseživljenjsko učenje, kar ovira tako osebni razvoj kot razvoj gospodarstva in celotne regije. Med težavami so prepoznane: pomanjkanje finančnih sredstev zaradi posledic krize, premajhna osveščenost o pomenu VŽU, slabša dostopnost informacij za ciljne skupine z največjimi potrebami, nemotiviranost oseb z najslabšimi zaposlitvenimi možnostmi, slabši interes delodajalcev za nadaljnje izobraževanje in usposabljanje ter premajhna povezanost med gospodarstvom in izobraževanjem.

⁹ Eurostat, UMAR 2012, 2013

¹⁰ IC Smeri Ravne, d.o.o., KOK Ravne na Koroškem ter knjižnici Dravograd in Radlje ob Dravi. Strateški in strokovne partnerji Svetovalnega središča Koroška pa so sestavljali RRA Koroška, d.o.o., GZS - Območna zbornica Koroška, Mestna občina Slovenj Gradec, Svet koroške regije, Zavod RS za zaposlovanje-OE Velenje, Zavod RS za šolstvo-Enota Slovenj Gradec, LAS Mežiške doline z.b.o., LAS MDD – zadruga za razvoj podeželja z.b.o., centri za socialno delo v regiji, šolska centra Ravne na Koroškem in Slovenj Gradec, IC Smeri, Podjetniški center Slovenj Gradec.

3.4.5 Iskani in manj iskani poklici

Pomanjkanje tehničnih kadrov

Po podatkih Zavoda RS za zaposlovanje¹¹ v Koroški regiji primanjkuje delavcev s poklici ali znanji s področja obdelave kovin in metalurgije, saj v regiji prevladuje proizvodnja kovin in kovinskih izdelkov ter proizvodnja strojev in naprav. Delodajalci so v letu 2013 največ povpraševali po kovinarskih poklicih, voznikih, delavcih za preprosta dela v predelovalni dejavnosti, delavcih v gradbeništvu in gostinstvu. Primanjkuje tudi strokovnih kadrov, kot recimo zdravnikov, akademskih glasbenikov in univerzitetnih diplomiranih inženirjev strojništva, elektrotehnike in računalništva.

Presežek kadrov v regiji je bil ugotovljen na področju družboslovnih smeri od V. stopnje dalje: gimnazijski maturant, ekonomski tehnik, ekonomist (VSŠ), poslovni sekretar (VSŠ), diplomirani ekonomist (VS), univerzitetni diplomirani pravnik, profesor razrednega pouka, profesor slovenščine. V letu 2010 so bili kot suficitarni kadre opredeljeni še agronomi, šivalci, krojači, ipd.

Od leta 2007 ni opaziti porasta števila vpisanih dijakov v 1. letnike srednjih šol v programe, ki izobražujejo za deficitarne poklice. Izjema sta smeri Strojni tehnik PTI12, ki beleži porast v letih 2009/10 in 2010/11 ter Zdravstvena nega PTI, ki beleži porast pri vpisu v šolskem letu 2011/12, pri čemer je potrebno opozoriti, da se programi PTI smatrajo kot vpis v višji letnik in ne v 1. letnik.

V ostalih programih, tudi deficitarnih, npr. strojni tehnik, oblikovalec kovin – orodjar, gastronomija PTI, ostaja vpis približno enak ali pa celo rahlo pada. Delež, glede na celotno generacijo dijakov vpisanih v 1. letnik programa Strojni tehnik, je tako v šolskem letu 2008/09 znašal 4,7 %, v šolskem letu 2009/10 3,6 %, v šolskem letu 2011/12 pa 2,9 % vseh vpisanih v 1. letnike. Program Oblikovalec kovin – orodjar je v šolskem letu 2008/09 beležil delež 2,05 %, v letu 2010/11 1,54 %, v letu 2011/12 pa 1,2 %. Iz tega izhaja, da je kljub velikim prizadevanjem pri promoviranju deficitarnih poklicev, temu področju potrebno nameniti več pozornosti.

Razpisane štipendije niso v celoti podeljene

Pokazatelj potreb po specifičnih kadrih so tudi razpisane kadrovske štipendije, ki so financirane v okviru enotne Regijske štipendijske sheme Koroška. Štipendije iz ERŠS Koroška se dodeljujejo dijakom in študentom, ki se šolajo za poklice, po katerih delodajalci povprašujejo oz. izrazijo interes opredeljen v vlogi na javni poziv za vključitev v enotno RŠS Koroška, ter glede na obseg razpoložljivih javnih sredstev.¹³

Za šolsko oz. študijsko leto 2012/2013 je bilo na podlagi prijav 29 koroških delodajalcev razpisanih 86 kadrovske štipendij. Na javni razpis se je prijavilo 97 dijakov in študentov. Na podlagi izbire delodajalcev je RRA Koroška podelila 59 novih štipendij (30 dijakom in 29 študentom).¹⁴ Glede na ERŠS so med najbolj deficitarnimi poklici s področij kovinarstva, mehatronike, metalurgije, elektrotehnike in strojništva.

3.5 Trg dela

Gospodarska kriza še vedno močno vpliva na razmere na trgu dela. Znižala se je stopnja delovne aktivnosti, stopnja brezposelnosti pa se je na ravni Slovenije v primerjavi z letom 2008 do leta 2012

¹¹ Zavod RS za zaposlovanje: http://www.ess.gov.si/trg_dela/aktualno_o_trgu_dela/regijski_trgi_dela

¹² PTI – poklicno-tehniško izobraževanje

¹³ Viri: RRA Koroška: www.rra-koroska.si in zloženka Enotna Regijska štipendijska shema (ERŠS) Koroška: http://www.vszv-sg.si/Portals/0/ERASMUS/Zlozenka_junij_2012.pdf, avgust 2013

¹⁴ Vir: RRA Koroška: <http://www.rra-koroska.si/files/Podeljene%20stipendije%202012-2013.pdf>, avgust 2013

kar podvojila. S tem so se okrepili strukturni problemi, občutno se je povečala dolgotrajna brezposelnost in brezposelnosti med mladimi. Slovenija se uvršča med države, kjer se je dolgotrajna brezposelnost v zadnjih letih najbolj povečala, prav tako brezposelnost med mladimi, tudi v Koroški regiji.

3.5.1 Delovno aktivni in zaposlenost

3000 manj delovno aktivnih v enem letu

Upad števila delovno aktivnih¹⁵ v regiji beležimo vse od leta 2008, ko se je zmanjšalo od 30.605 na 27.356 v letu 2012. V deležu je ta upad višji kot na ravni Slovenije. V letu 2013 se je število delovno aktivnih gibalo med 23.700 in 23.900, kar je še za okoli 3000 manj kot leto poprej. V strukturi delovno aktivnega prebivalstva večji delež predstavljajo moški, tudi upad v obdobju 2007 - 2012 je bil manjši kot pri ženskah. Občutno zmanjšanje delovno aktivnega prebivalstva pripisujemo splošni gospodarski in finančni krizi, ki je več koroških podjetij pahnila v propad ali prisilila k zmanjšanju zaposlenih.

Skladno z upočasnjeno gospodarsko aktivnostjo podjetja še vedno zmanjšujejo zaposlovanje oz. ne zaposlujejo in iščejo druge, cenejše in začasne rešitve, ki bi zadostile trenutnim kadrovskim potrebam. V primeru zaposlovanja se delodajalci raje odločajo za zaposlitev za določen čas, v primeru izteka delovnega razmerja za določen čas, pa le-tega ne podaljšajo.

Na ravni Slovenije je stopnja zaposlenosti od leta 2008 do 2012 padla za 3,9 odstotne točke, na ravni EU pa za samo 0,4 %. Na trgu dela je v Koroški regiji od leta 2008 do 2009 strmo padlo število prostih delovnih mest za skoraj 40 % (na ravni Slovenije za 36 %).

Največji zaposlovalci v kovinsko predelovalnih dejavnostih

V 2012 je bilo največ ljudi zaposlenih oz. samozaposlenih predelovalni dejavnosti (9.100), sledi trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil (2.445), zdravstvo in socialno varstvo (1.936) zaposlenimi, izobraževanje (1.854), kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo (1706), kjer predstavljajo velik delež samozaposlene osebe (1526).

Preglednica 13: Število delovno aktivnih po dejavnostih v Koroški regiji, december 2012

Dejavnost	Delovno aktivno prebivalstvo	Zaposlene osebe	Samo-zaposlene osebe
Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	1.706	180	1.526
Rudarstvo	35	34	1
Predelovalne dejavnosti	9.100	8.830	270
Oskrba z el. energijo, plinom in paro	123	117	6
Oskrba z vodo, ravnanje z odpadki in odpadki, saniranje okolja	362	360	2
Gradbeništvo	1.438	1.082	356
Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	2.445	2.147	298
Promet in skladiščenje	1.107	935	172
Gostinstvo	652	499	153
Informacijske in komunikacijske dejavnosti	287	227	60
Finančne in zavarovalniške dejavnosti	375	320	55
Poslovanje z nepremičninami	111	97	14

¹⁵ Zaposlene in samozaposlene osebe brez samozaposlenih kmetov

Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	791	563	228
Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	286	231	55
Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne	903	903	0
Izobraževanje	1.854	1.818	36
Zdravstvo in socialno varstvo	1.936	1.894	42
Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	221	169	52
Druge dejavnosti	331	185	146
Dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem, proizvodnja za lastno rabo	64	64	0
SKUPAJ	24.071	20.605	3.466

Vir: Zavod RS za zaposlovanje, Letno poročilo 2012 (OS Velenje)

Upad zaposlenosti v zadnjih letih je nekoliko spremenil sliko največjih regijskih zaposlovalcev, predvsem zaradi vodilnega po številu zaposlenih, podjetja Prevent SG v stečaju. Vrstni red ostalih največjih zaposlovalcev pa je že 5 let nespremenjen. Regija nima izrazito velikih podjetij, saj nobeno ne dosega niti 1.000 zaposlenih, povprečna zaposlenost med prvimi desetimi je 381.

Preglednica 14: največji zaposlovalci v Koroški regiji v letu 2013

Zp. št.	Podjetje	Št. zaposlenih
1.	METAL RAVNE d.o.o.	974
2.	JOHNSON CONTROLS SLOVENJ GRADEC d.o.o.	746
3.	TAB d.d.	436
4.	LIVARNA VUZENICA d.o.o.	333
5.	GRAMMER AUTOMOTIVE SLOVENIJA d.o.o.	289
6.	SISTEMSKA TEHNIKA d.o.o.	237
7.	CABLEX-M d.o.o.	226
8.	NOŽI RAVNE d.o.o.	206
9.	LITOSTROJ RAVNE d.o.o.	200
10.	MONTER DRAVOGRAD d.o.o.	168

Vir: AJPEŠ – Poslovni register Slovenije, avgust 2013.

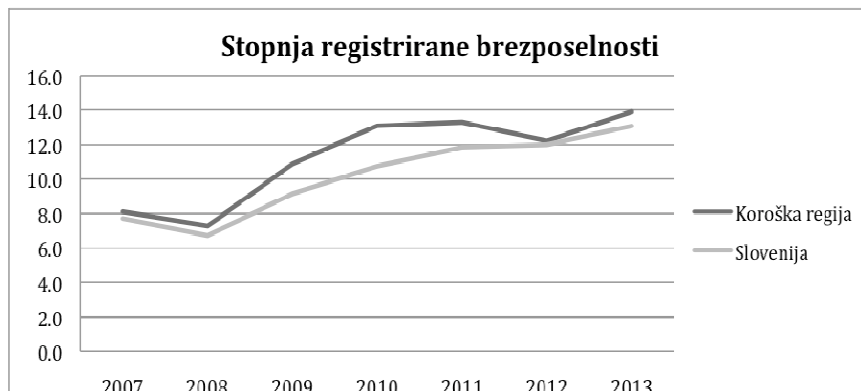
Na trgu dela je opaziti trend porasta števila samozaposlenih posameznikov, ki je od leta 2007 s skupaj 3011 počasi naraščal do 3.466 v 2012 (SURS, 2014). Delež samozaposlenih kmetov v celotnem številu samozaposlenih se je od 44 % postopno zmanjševal do 37 % v letu 2010, vendar pa se je zopet povečal na 43% v letu 2012 kot posledica precejšnje rasti št. samozaposlenih kmetov in rahlega upada drugih samozaposlenih. Uradnega podatka o tem, koliko novonastalih samostojnih podjetij obstane po prvem ali drugem letu delovanja ni, vseeno pa so le-tem na voljo različne podporne organizacije, med drugim je v izgradnji tudi podjetniški inkubator v Slovenj Gradcu.

3.5.2 Brezposelnost

Brezposelnost nad slovenskim povprečjem

Posledice gospodarske krize smo na trgu dela občutili že v letu 2008, ko je stopnja brezposelnosti začela vztrajno rasti. V letu 2011 je dosegla že 13,3 %, rahlo padla v 2012 in v 2013 dosegla vrhunec – 13,9 %. V primerjavi s Slovenijo v regiji v celotnem obdobju beležimo višjo stopnjo brezposelnosti.

Graf 3: Stopnja registrirane brezposelnosti, januar 2007 - november 2013

V regiji najvišje stopnje brezposelnosti beležimo v Dravski dolini, še zlasti v občinah Radlje ob Dravi, Podvelka in Ribnica na Pohorju, kjer je brezposelnost v letu 2013 presegla kritično mejo 17% in predstavlja problemsko območje z visoko brezposelnostjo. Skupaj z Mariborom in širšo okolico se za ta območja pripravlja Program spodbujanja konkurenčnosti Maribora s širšo okolico v obdobju 2013–2018, s katerimi bo vlada sprejelačasne ukrepe razvojne podpore skladno z Zakonom o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja in Uredbe o izvajanju ukrepov endogene razvojne politike.

Preglednica 15: Kategorije registriranih brezposelnih oseb, Koroška regija, december 2012

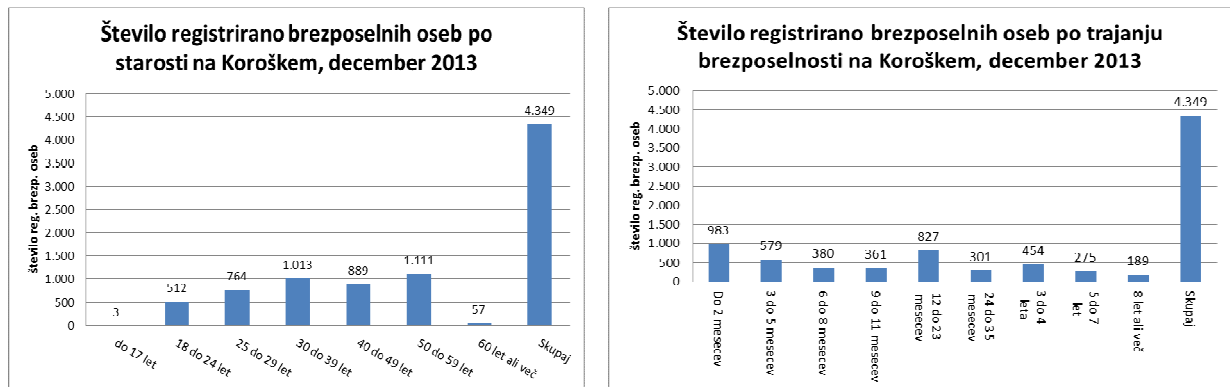
Urad za delo	Vsi		Ženske		Iščejo prvo zaposlitev		Stari do 25 let		Stari 50 let in več		Dolgotrajno brezposelni		Trajno presežni delavci in stečajniki		Invalidi	
	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%
Dravograd	522	52.7	275	52.7	92	17.6	73	14.0	140	26.8	248	47.5	104	19.9	89	17.0
Radlje ob Dravi	1,048	54.1	567	54.1	151	14.4	168	16.0	311	29.7	500	47.7	253	24.1	258	24.6
Ravne na Koroškem	1,346	59.3	798	59.3	224	16.6	185	13.7	342	25.4	630	46.8	272	20.2	326	24.2
Slovenj Gradec	1,246	52.0	648	52.0	214	17.2	201	16.1	346	27.8	603	48.4	299	24.0	290	23.3
Koroška regija	4,162	55.0	2,288	55.0	681	16.4	627	15.1	1,139	27.4	1,981	47.6	928	22.3	963	23.1

Vir: ZRSZ, december 2013

Z brezposelnostjo se soočajo prebivalci obeh spolov, vseh starostnih skupin ter stopnje izobrazbe. Vendar v ranljivejšo skupino glede na podatke iz leta 2013 v Koroški regiji uvrščamo: brezposelne ženske, dolgotrajno brezposelne, trajno presežne delavce ali stečajnike, brezposelne starejše nad 50 let ter invalide. Koroška beleži nadpovprečen delež registrirano brezposelnih oseb do 29 let (29,4%), ki ga v Sloveniji presegata le še Zasavska regija z 31,1%.

Najvišjo stopnjo brezposelnosti v primerjavi z ostalimi starostnimi skupinami dosegajo mladi do 24 let – 33,6 %, kar je 1,2 odstotne točke več kot na ravni Slovenije. V kategoriji mladih od 25 do 29 let pa 20,5 % stopnjo brezposelnosti v Koroški regiji presegajo le tri regije.

Graf 4 in 5: Registrirano brezposelne osebe po starosti in trajanju brezposelnosti

Vir: ZRSZ, 2014

Narašča število brezposelnih oseb z višjo in visoko izobrazbo

Brezposelni z višjo oz. visoko izobrazbo (VI., VII. in VIII. stopnja in Bolonjski programi) predstavljajo 16 % vseh registrirano brezposelnih oseb v regiji, 30% pa je registrirano brezposelnih, ki imajo zaključeno manj kot IV. stopnjo izobrazbe.

Preglednica 16: Število registrirano brezposelnih oseb po stopnji izobrazbe v Koroški regiji (31.12.)

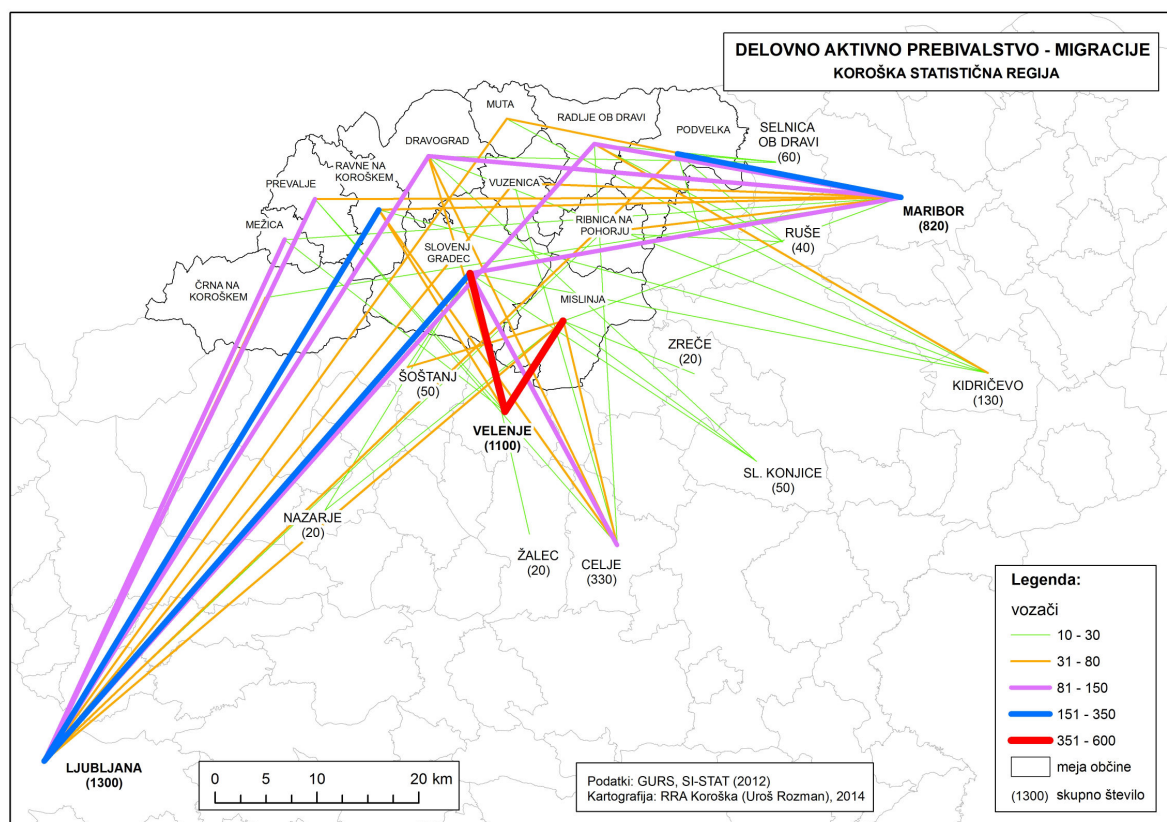
Stopnja izobrazbe	IV.	V.	VI.	VII. + VIII.	Bolonjski programi
2010	1.177	1.095	147	262	3
2011	1.128	1.094	169	355	16
2012	1.114	1.124	178	362	43
2013	1.134	1.197	204	411	83

Vir: ZRSZ

Korošci zaposlitev iščejo tudi v sosednji Avstriji, kjer so pripravljene sprejeti tudi delo primerno nižji stopnji izobrazbe. Vedno več študentov pa se odloča za študij v tujini, kjer se tudi zaposlijo. Zaradi t.i. bega možganov regija izgublja potencial in znanje.

Visoka stopnja brezposelnosti na eni strani in primanjkljaj specifične delovne sile na trgu dela kažeta na to, da prihaja do neskladij ponudbe in povpraševanja na trgu dela. Koroška regija se prepočasi prilagaja, izobraževalni programi pa ne sledijo direktno potrebam trga dela.

Slika 4: dnevna mobilnost delovnega prebivalstva Koroške izven regije

3.6 Zdravje in dostopnost zdravstvenih storitev

3.6.1 Zdravstvena slika in življenjski slog prebivalcev

Zdravstveno stanje prebivalcev Koroške regije ocenjujemo kot dobro, vendar slabše predvsem v primerjavi z Zahodno kohezijsko regijo. Neenakosti v zdravju v Koroški regiji se kažejo v:

- večji umrljivosti
- višji obolevnosti
- več samomorih z neugodno strukturo med moškimi in ženskami
- slabšem duševnem zdravju
- bolj tveganem življenjskem slogu
- manjši uporabi sicer zelo dostopnih preventivnih programov in
- slabšem dostopu do zdravstvenih storitev.

Te razlike so v veliki meri preprečljive in se jih da omiliti s sistematičnim pristopom - izvirajo namreč iz družbenih neenakosti, povezanih z življenjskimi razmerami, stopnjo izobrazbe, zaposlitvijo in dohodkom, zdravstvenim varstvom, načinom življenja.

Velik vpliv na zdravstveno stanje prebivalstva imajo tudi življenjski slog in vedenjske navade prebivalcev, kot so škodljivi učinki kajenja, nezdrava in neredna prehrana, premalo gibanja, prekomerno uživanje alkohola. Zdravstveni delavci si prizadevajo, da bi se v preventivne zdravstvene programe vključilo čimveč prebivalcev.

3.6.2 Umrljivost

Prebivalstvo se zadnjih nekaj let občutno stara. V letu 2011 je bil delež mlajših starih do 14 let 14,2 %. V istem letu je bilo starih nad 65 let 16,3 %. Še v letu 2009 je bil ta delež 15,9 %.

Splošna umrljivost v letu 2011 je bila 10,2 na 1000 prebivalcev. Primerjalno je bila splošna umrljivost v istem letu v Sloveniji 9,1 na 1000 prebivalcev. Podatki zadnjih let kažejo, da se je splošna umrljivost na Koroškem do leta 2011 gibala okrog 9 na 1000, samo v letu 2011 smo zabeležili skok nad 10 na 1000 prebivalcev. Poglavitni vzroki smrti so bolezni obtočil, ki so bile zadnja leta vedno v okviru povprečja Slovenije.

V letu 2011 je zaradi poškodb, zastrupitev in nekatere drugih posledic zunanjih vzrokov umrlo skupaj 47 ljudi (vir: SURS), od tega 21 zaradi samomora (vir: PU Celje). Do leta 2004 je bilo število samomorov nad 20 na leto, kar se je še ponovilo v letu 2006 in 2011, ostala leta pa je bilo število samomorov pod 20 na leto. Po spolu je veliko več samomorov med moškimi, v letih 2005, 2007, 2008 in 2011 je ta znašal 92% in več. (vir: PU Celje).

3.6.3 Dostop do zdravstvenih storitev

Pomanjkanje zdravnikov

Povprečno število ljudi na zdravnika po ciljnih skupinah v Koroški regiji v letu 2009 je bilo za splošno (družinsko) medicino 2084 ljudi na zdravnika, za otroško in šolsko varstvo 1807, za varstvo žensk (nad 14 let) 7934 na 1 ginekologa, za splošno zobozdravstvo (odrasli nad 20 let) 2295 in za mladinsko zobozdravstvo (od 0-19 let) 1272 na 1 zobozdravnika. Od tega povprečja v regiji so navzgor (pomeni več ljudi na posameznega zdravnika – to pomeni na slabše) izstopale naslednje upravne enote: Dravograd je dosegal 77 % povprečja za splošno (družinsko medicino), Radlje je dosegalo 67 % povprečja pri varstvu žensk, Ravne pa je dosegalo 79 % povprečja pri mladinskem zobozdravstvu.

3.6.4 Pitna voda in zdravje ljudi

Koroška je pretežno hribovita pokrajina s številnimi vodnimi viri. Po popisu jih zajema skoraj 1200, od tega 679 v uporabi. Popisani so večinoma manjši vodni viri, brez večjih, ki so vključeni v javno oskrbo.

Pomanjkanje podatkov o kakovosti vode izven velikih sistemov

V letu 2012 je bilo v državni monitoring, kjer se izvaja spremljanje kakovosti vode na vseh javnih sistemih za oskrbo s pitno vodo v Sloveniji, na Koroškem vključenih 51 sistemov, ki skupno oskrbujejo nad 50.000 uporabnikov. Na teh sistemih je zagotovljeno tudi redno spremljanje kakovosti vode. Zaradi velikega števila vodnih virov in razpršene poselitve je na Koroškem več majhnih vodooskrbnih sistemov in cela množica sistemov, ki z vodo oskrbuje posamezna gospodinjstva. Skrb za kakovost in varnost pitne vode iz teh sistemov je običajno precej slabša od velikih sistemov, analize vzorcev vode pa v najboljšem primeru redke, še te pa kažejo slabšo kakovost vode kot na velikih sistemih. Z vodo neprimerne kakovosti se oskrbuje približno 1150 uporabnikov (11 vodooskrbnih sistemov), za petino Korošcev pa ni kakovostnih podatkov o tem, kakšno vodo pijejo.

Nadpovprečen delež oskrbe s pitno vodo iz nenadzorovanih individualnih sistemov.

Po podatkih iz leta 2004, se na Koroškem kar 26 % prebivalstva oskrbuje s pitno vodo iz individualnih sistemov, kar je skoraj 4 x več od povprečja za Slovenijo (7 %). Nadaljnjih 3 % prebivalstva se oskrbuje z vodo iz malih vaških vodooskrbnih sistemov in skupaj ni bilo zagotovljenega zdravstvenega nadzora nad ustreznostjo pitne vode za 29 % prebivalcev Koroške. Kakovost pitne vode ni znana za uporabnike, ki uporabljajo lastne vire oz. sisteme z manj kot 50 uporabniki. V Sloveniji je teh okoli 11 % vseh prebivalcev (Kazalci okolja ..., 2013).

3.6.5 Sanacija onesnaženega območja Zgornje Mežiške doline

Bogata zgodovina pridobivanja in predelave svinčeve rude v Zg. Mežiški dolini je pustila resne posledice. Emisije, ki so v povezavi s to dejavnostjo dolga leta nastajale, so ostale v ozki dolini in današnje okolje je zelo obremenjeno s svincem in nekaterimi drugimi toksičnimi elementi (kadmij, arzen).

Največje tveganje zaradi onesnaženosti okolja s svincem za otroke do 7 let

Skupina populacije z največjim tveganjem zaradi onesnaženosti okolja s svincem so otroci do sedmega leta starosti, ki zaradi fizioloških značilnosti, kot tudi zaradi načina obnašanja, v telo vnašajo in v njem vežejo večje količine svinca. V času intenzivnega razvoja telesa pridejo do večjega izraza tudi škodljivi učinki za zdravje. Da je obremenitev otrok v Zgornji Mežiški dolini s svincem nedopustna, sta pokazala Primerjalna študija onesnaženosti okolja v Zgornji Mežiški dolini med stanji v letih 1989 in 2001 (ERICo 2002) in projekt »Življenje s svincem« (ZZV Ravne 2004-2006).

V letu 2007 je bil sprejet Odlok o območjih največje obremenjenosti okolja in o programu ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja v Zgornji Mežiški dolini (Ur. l. RS, št. 119/07, »Odlok«), na podlagi katerega so se pričeli izvajati ukrepi za zmanjšanje izpostavljenosti in vnosa potencialno toksičnih elementov v telo. Cilj ukrepov je zmanjšati izpostavljenost ljudi toksičnim elementom (predvsem svincu) v okolju, osnovno merilo napredka pa vsebnost svinca v krvi najmlajših otrok, za katero želimo, da pade pod 100 µg/l pri praktično vseh otrocih iz Zgornje Mežiške doline (vsaj 95% otrok).

Za izvedbo ukrepov v zelenem obsegu je predvideno petnajstletno obdobje do leta 2022 in sredstva v višini 14.4 milijona evrov. Letne programe ukrepov v višini okoli milijona evrov potrjuje Vlada RS. Do sedaj je bilo največ aktivnosti izvedenih v sklopu ukrepa preplastitev makadamskih površin, ureditve fasad, mokrega čiščenja utrjenih površin, urejanja otroških igrišč in programa varovalne prehrane, redno pa so tekli tudi monitoringi obremenjenosti tal, zraka in krvi otrok. Do konca leta 2013 je bilo skupno porabljenih okoli 5.3 milijona evrov iz okoljskega dela programa (financer MKO) in okoli 300.000 evrov iz zdravstvenega dela programa (financer MZ).

Od začetka izvajanja programa ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja do danes je bil dosežen že precejšen napredek. Ukrepi v okolju so spremenili videz krajev, izboljšali bivalne pogoje za prebivalce in pripomogli k manjši izpostavljenosti prebivalcev težkim kovinam. Z izvedenimi ukrepi pa problema še zdaleč nismo ustrezno rešili, kar kažejo vrednosti svinca v krvi otrok, ki so se od začetka izvajanja ukrepov precej znižale, so pa še vedno bistveno višje, kot v drugih predelih Slovenije.

3.7 Socialno varstvo in storitve

Med pokazatelji socialno-ekonomskega položaja prebivalcev regije so podatki o številu zaposlenih, ki prejemajo minimalno plačo. Glede na število vseh zaposlenih pri pravnih osebah zasebnega sektorja v Koroški regiji je v letu 2008 prejelo minimalno plačo v povprečju mesečno 1,73 % (v Sloveniji 4,00 %) vseh zaposlenih v regiji, v letu 2011 v povprečju 5,50 % (v Sloveniji 8,76 %) vseh zaposlenih in v prvi polovici leta 2012 v povprečju 5,58 % (v Sloveniji 9,09 %) vseh zaposlenih v regiji.

Ekonomska moč prebivalcev v Koroški regiji merjena z višino osnove za dohodnino na prebivalca je prav tako precej nižja od povprečne ekonomske moči prebivalcev v Sloveniji. V letu 2011 zaostaja za 8 %, nekoliko manj (6,8 %) pa po višini osnove za dohodnino na zavezanca.

Na področju socialnih in družinskih transferov beležimo porast števila prejemnikov denarne socialne pomoči od 1.451 v oktobru 2012 na 1.685 v 2013, povečalo pa se je tudi število upravičencev iz 1962

na 2.241. V enakem obdobju se je za skoraj dvakrat povečalo število izrednih prejemnikov denarne socialne pomoči od 134 na 262, za 13 % pa se je zmanjšalo število prejemnikov varstvenega dodatka (od 507 na 442).

Socialna problematika v Koroški regiji se ne izboljšuje. Centri za socialno delo ugotavljajo, da se največje težave kažejo v:¹⁶

- visokih življenjskih stroškov in nizkih prihodkov posameznikov in družin
- povečanem številu brezposelnih oseb in malo zaposlitvenih možnosti, zlasti za zaposlovanje invalidov, starejših oseb, ljudi z zdravstvenimi težavami, težavami v duševnem zdravju, dolgotrajno brezposelnih
- povečanem številu ljudi s težavami v duševnem zdravju kot posledica dalj časa trajajočih socialnih stisk
- razširjeni problematiki alkoholizma in drugih oblik odvisnosti
- priseljevanje družin in ne vključenosti v okolje, predvsem odraslih oseb
- deložaciji neplačnikov najemniških stanovanj in odsotnosti možnosti za urejanje poceni nadomestnih nastanitev zanje
- brezdomstvu
- večanju števila starih oseb, ki potrebujejo pomoč in nimajo razvite lastne podpirne socialne mreže.

Glede na raznolikost dejavnosti, ki se na področju socialnega varstva razvijajo v Sloveniji, lahko ugotovimo, da je mreža na Koroškem skromna. Stanje je posledica dobro delujočih neformalnih oblik pomoči med ljudmi, velika angažiranost delujočih izvajalcev v regiji in izven nje, ki so do sedaj do določene mere uspeli zadovoljiti potrebe uporabnikov. Glede na obstoječo mrežo so udeleženci regijskega posveta v septembru 2013 ugotovili potrebe naše regije in kot prioritete določili naslednje programe:

- podporni programi za osebe s težavami v duševnem razvoju in duševnem zdravju
- stanovanjske skupine
- dnevni center s terenskim delom

Ključne potrebe in prioritete na tem področju so:

- zmanjševanje tveganja revščine in povečanje socialne vključenosti socialno ogroženih in ranljivih ciljnih skupin prebivlastva
- izboljšanje kakovosti, razpoložljivosti in pestrosti ter zagotavljanje dostopnosti in dosegljivosti storitev in programov
- izboljšanje kakovosti preko povečanja učinkovitosti upravljanja in vodenja izvajalskih organizacij.

3.8 Kultura in kreativne industrije

Koroška regija je bogata s tehniško in kulturno dediščino, prepoznavnimi kulturnimi ustanovami in prireditvami. Osrednje kulturne ustanove v regiji so Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika na Ravnah na Koroškem in Koroški pokrajinski muzej z enotami v Slovenj Gradcu, na Ravnah na Koroškem, Radljah ob Dravi in v Dravogradu ter Koroška galerija likovnih umetnosti. Muzej zagotavlja

¹⁶ Povzeto po 2. osnutku Regijskega izvedbenega načrta na področju socialnega varstva 2014-2016 za Koroško regijo, januar 2014, Center za socialno delo Slovenj Gradec.

izvajanje javne službe varovanja premične kulturne dediščine v regiji z vsemi temeljnimi oddelki muzejske dejavnosti, številne zaokrožene zbirke in stalne razstave pa so razpršene po vseh koroških občinah. Koroška galerija likovnih umetnosti zbira, hrani, razstavlja in predstavlja najboljša dela tako koroške, kot tudi slovenske in tuje sodobne in moderne likovne umetnosti z namenom, da z estetsko in pedagoško izkušnjo bogati življenje ljudi.

Razvejana mreža knjižnic

Poleg Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika z enotami Črna na Koroškem, Žerjav, Mežica, Prevalje, Leše, Kotlje, Strojnska Reka in Podpeca, delujejo v regiji še Knjižnica Dravograd, Knjižnica Radlje ob Dravi z enotami Muta, Vuzenica, Ribnica na Pohorju, Kapla in Podvelka ter Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec z enotami Mislinja, Pameče Troblje in Podgorje. Obisk Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika (obisk osrednje knjižnice ter njenih enot, bukvarne in prireditve) v obdobju 2007-2013 konstantno narašča in se je do leta 2013 povečal za 27 %. V letu 2012 se je zmanjšalo članstvo (za 506 članov), kar pripisujejo uvedbi delne subvencije članstva ter upad članstva dijakov. Z upadom članstva beležimo tudi upad izposoje.

Več ponudbe in manj obiskovalcev razstav

Največ stalnih in občasnih razstav ter število obiskovalcev v muzejih, galerijah oz. likovnih razstaviščih, beleži MO Slovenj Gradec. Število razstav se je v primerjavi z letom 2007, v letu 2012 povečalo za 35 %, vendar pa je število obiskovalcev v enakem obdobju upadlo za skoraj 27.000.

Preglednica 17: Število razstav in obiskovalcev v muzejih, galerijah oz. likovnih razstaviščih

	2007		2008		2009		2010		2011		2012	
	Obisk.	Razstave	Obisk.	Razstave	Obisk.	Razstave	Obisk.	Razstave	Obisk.	Razstave	Obisk.	Razstave
Črna na Koroškem	510	3	540	3	480	3	483	3	np	np	590	2
Dravograd	700	5	1.500	5	700	6	450	3	1.728	17	np	np
Mežica	18.612	7	17.047	7	15.368	8	15.091	8	np	np	np	np
Prevalje	400	1	500	np	395	0	370	1	510	1	595	1
Slovenj Gradec	48.392	46	49.546	57	39.610	79	20.281	59	35.969	75	40.294	80
Vuzenica	869	1	410	1	928	1	542	1	1.709	1	1.208	2
SKUPAJ	69.483	63	69.543	73	57.481	97	37.217	75	39.916	94	42.687	85

Vir: SURS 2014

Številčnost nevladnih organizacij na področju kulture

V regiji na področju kulture obstaja preko 140 društev, ki se ukvarjajo z gledališko, glasbeno, folklorno in likovno dejavnostjo. Delujejo pod okriljem Zveze Kulturnih društev ter ob pomoči območnih izpostav Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti. Na področju kulture so aktivni tudi mladinski centri in zavodi (Koroški mladinski kulturni center Kompleks, Zavod za kulturo, šport, turizem in mladinske dejavnosti Ravne na Koroškem, Mladinski kulturni center Slovenj Gradec, Mladinski center Dravograd, Javni zavod ŠKTM za šport, kulturo, turizem in mladino Radlje ob Dravi), ki izvajajo predvsem koncertno in gledališko dejavnost.

Mreža infrastrukturnih objektov

Kulturni domovi po občinah predstavljajo pomembno infrastrukturo za gledališke, glasbene, literarne, folklorne in druge prireditve. Med razpoložljivo infrastrukturo uvrščamo še kulturne centre, dvorane mladinskih centrov. Večje koncertne prireditve in dogodki se izvajajo v športnih dvoranah. MO Slovenj Gradec je kot partnerska občina »Evropske prestolnice kulture 2012« obnovila rojstno

hišo Huga Wolfa in v njej uredila dokumentacijski center, posodobila prostore galerije in Koroškega pokrajinskega muzeja.

Tradicionalna regijska kulturna prireditev

Projekt »Koroško kulturno poletje« se izvaja od leta 2005 in povezuje kulturna središča regije in je med prebivalci Koroške zelo dobro sprejet. V sodelovanju z občinami Ravne na Koroškem, Dravograd, Radlje ob Dravi in Slovenj Gradec projekt organizira RRA Koroška. V poletnem času se na prostem izvede v povprečju 30 prireditev, od glasbenih, gledaliških, folklornih do otroških.

Neizkoriščen potencial na področju kreativnih industrij

Kreativne industrije so zaradi vpliva na konkurenčnost in na višjo kakovost življenja v Koroški regiji prepoznane kot vodilo razvoja tako v zasebnem kot v javnem sektorju, vendar je stanje kreativnega sektorja v regiji v zaostanku glede na slovenske in mednarodne razmere. Med temi dejavnostmi izstopata arhitektura in oblikovanje, zaradi njunega prispevka k dodani vrednosti in identiteti. Področja kreativnih industrij so prepuščena značilnostim šibkega trga, ob njihovem velikem razvojnem potencialu pa je pomembno sodelovanje javnega in zasebnega sektorja, pri tem pa imajo v regiji pomembno vlogo institucije kulturnega, izobraževalnega in širšega razvojnega področja.

3.9 Infrastruktura, okolje in prostor

3.9.1 Dostopnost, mobilnost

Edina regija v Sloveniji brez km avtoceste

Cestno omrežje: Dostopnost regije do osrednje Slovenije in stanje državnega prometnega omrežja znotraj regije ostajata slaba. Proces vzpostavljanja 3. razvoje osi v obliki nove državne ceste med avtocesto A1 in mejo z Republiko Avstrijo, razdeljen na 4 državne prostorske načrte (DPN), stagnira. V fazi izdelave dopolnitev strokovnih podlag in predloga DPN je le DPN za del med priključkom Velenje jug in Slovenj Gradec jug. Vlada RS je "kot racionalno in realno izvedljivo rešitev" na odseku med Slovenj Gradcem in mejnim prehodom Holmec določila "smiselno proučitev modernizacija obstoječe prometnice... z uvedbo obvoznih cest ter izven nivojskih križišč v pomembnejših vozliščih." (Poročilo o problematiki in dinamiki ..., 2012). Kot je razvidno iz Osnutka resolucije o nacionalnem programu razvoja prometa in prometne infrastrukture v Republiki Sloveniji do leta 2020 na Koroškem ni predvidenih investicij v novo cestno kot tudi ne posodobitev železniške infrastrukture (Osutek resolucije o nacionalnem ...).

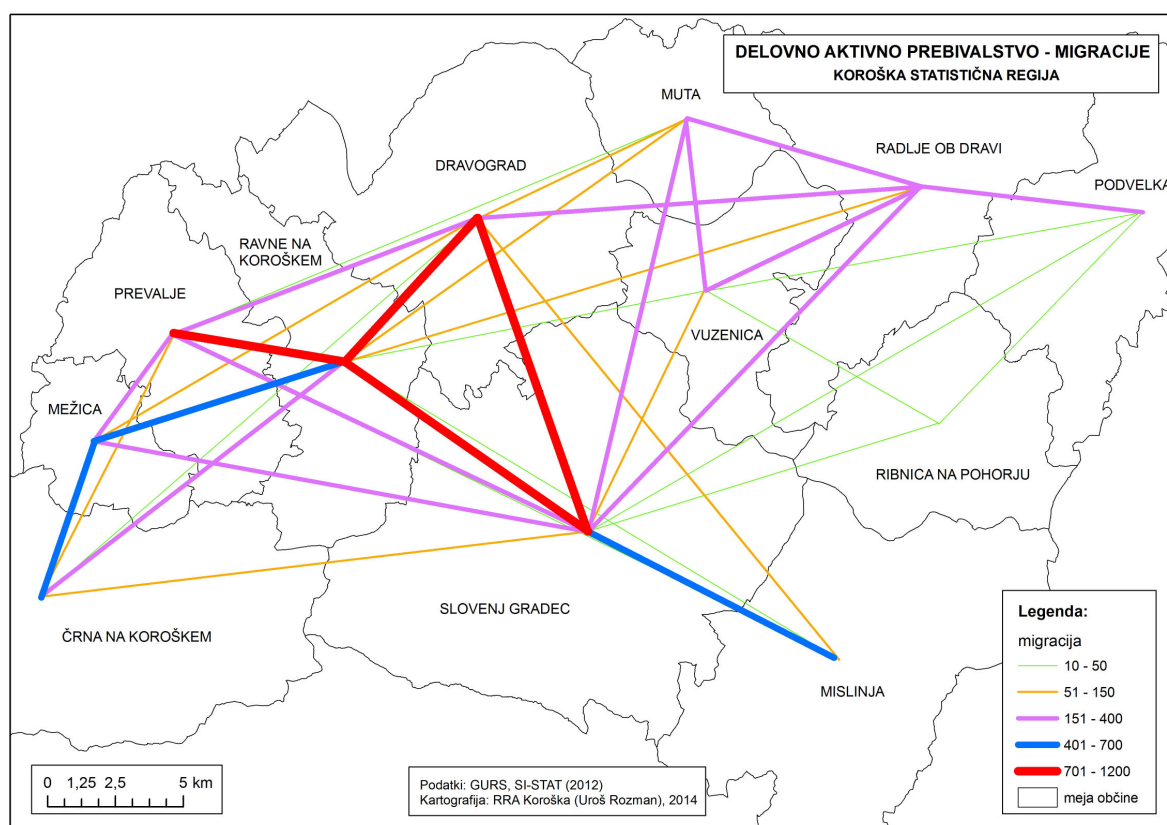
Stanje železniške infrastrukture je nezadovoljivo in neprimerno sodobnim potrebam mobilnosti. Iz Izhodišč za resolucijo o nacionalnem programu razvoja javne železniške infrastrukture (ReNPrJŽI) za obdobje 2011 do 2030 (Izhodišča za resolucijo o nacionalnem programu ..., 2011) izhaja, da do leta 2030 na Koroškem delu proge Maribor–Prevalje ni predvidena modernizacija, razen nadgradnje prometnih mest in ureditve daljinskega vodenja prometa. Zaradi ekonomskih razlogov in nerentabilnosti od leta 2012 mednarodni tovorni promet čez mejni prehod Holmec ni več možen, ravno tako ÖBB na avstrijskem delu izvaja le še investicijsko vzdrževanje infrastrukture - dnevno se na relaciji Prevalje-Pliberk s Slovenskimi železnicami prepelje med 5 in 10 potniki (SEP 090 – Staatsgrenze n. Bleiburg ..., 2011). Kljub trenutni ekonomski neupravičenosti ohranitve trase, je potrebno upoštevati širši pomen železniške trase (družbeni, okoljski, kulturni) in priložnosti za srednjeročni razvoj, saj je upravičeno pričakovati, da bi ukinitve trase skoraj zagotovo onemogočila prizadevanja za ožvitev trase v bližnji prihodnosti. Republika Avstrija pospešeno gradi hitro železnico Gradec–Celovec, ki bo dokončana leta 2023. Modernizacija železniške proge med Mariborom in mejnim prehodom Holmec bi pomenila navezavo na prometni koridor v Avstriji in do TEN-T

prioritetnega projekta 6 (železniška povezava Lyon–Trst–Divača–Ljubljana–Budimpešta–Ukrajina), kar bi zagotavljalo prometno odpiranje regije in ukrep trajnostne mobilnosti ljudi in blaga v regiji, ki delno gravitira tudi proti Mariboru ter celovški in graški kotlini in ne le osrednji Sloveniji.

Bližja dostopnost sodobnega omrežja v Avstriji

Dostopnost regije je potrebno obravnavati tudi v smislu, da je sodobno avstrijsko avtocestno in železniško omrežje za znaten del regije oddaljeno med 25 in 30 km in dostopno z osebnim avtomobilom v času od 30 min do 45 min (za primerjavo: Slovenj Gradec–priključek na A1 v Arji vasi 45 km ter 45 min). Leta 2023 bo dokončana hitra železnica med Celovcem in Gradcem (Koralmbahn ..., 2013).

Slika 5: dnevna mobilnost delovnega prebivalstva Koroške znotraj regije

Potreba po celostnem načrtovanju trajnostne mobilnosti

Lokalne skupnosti in država so v preteklih letih zgradile okoli 30 km asfaltiranih kolesarskih povezav. Zaradi razdrobljenosti prostora med precejšnje število lokalnih skupnosti ter razdrobljene pristojnosti izvedbe vzpostavitve infrastrukture med državo, regijo in lokalnimi skupnostmi, se pojavljajo težave pri strateškem načrtovanju in razumevanju pomena kolesarske infrastrukture, kar prepogosto vodi v nepovezane in nevzdrževane posamezne odseke. Dobro razvito kolesarsko omrežje je lahko dobra osnova za turistični proizvod, ki v posameznih kolesarsko razvitejših evropskih okoljih že nekaj časa pomeni enega izmed integralnih turističnih proizvodov, s konceptom trajnostne mobilnosti pa dosegajo pozitivne učinke na zmanjševanje emisij toplogrednih plinov, lokalno in regionalno gospodarstvo ter na fizično in psihično zdravje posameznikov ter s tem na zmanjševanje stroškov javno zdravstvene blagajne.

Način reševanja problema slabe povezanosti regij z ostalo Slovenijo in povezav znotraj regije, tudi ali predvsem glede izkušenj s 3. razvojno osjo, bi bilo potrebno obravnavati celovito in ne parcialno po posamezni prometni infrastrukturi ter določiti potrebne ukrepe. Pri določanju ukrepov trajnostne

mobilnosti bo smiselno pristopiti k pripravi in izvedbi celostnega načrtovanja prometa v smislu trajnostne mobilnosti za celotno funkcionalno regijo ob upoštevanju realnosti položaja regije na obrobju Republike Slovenije z nezadostnimi uslugami prometne povezanosti z osrednjo Slovenijo ter hkrati gravitiranjem prebivalstva delno tudi proti celovski in graški kotlini v Republiki Avstriji ter bližini sodobnega avstrijskega prometnega omrežja.

Relativno dobra pokritost s širokopasovnim omrežjem

V preteklih letih je bilo na območjih občin MO Slovenj Gradec, Mislinja, Dravograd, Muta, Vuzenica, Radlje ob Dravi in Ribnica na Pohorju z javno-zasebnim partnerstvom zgrajeno odprto širokopasovno omrežje na pretežno odmaknjenih območjih t. i. belih lis. Zgrajenega je bilo okoli 1.000 km omrežja in omogočenih okoli 3.800 priključkov (Širokopasovno omrežje po podeželju ..., 2011). S tovrstnim omrežjem ostaja nepokrito območje belih lis v ostalih občinah Koroške regije.

Oba največja slovenska mobilna operaterja s svojim omrežjem zagotavljata pokritost prebivalstva z 2G signalom v več kot 99,5 %. Zaradi razgibanega reliefa Koroške in predelov, kjer ni večjih zaselkov, ostajajo območja brez signala mobilne telefonije (Zemljevid pokritosti prebivalstva ..., 2013).

3.9.2 Učinkovita raba energije (URE) in obnovljivi viri energije (OVE)

Vse občine v Koroški regiji imajo izdelane lokalne energetske koncepte, kot jim to nalaga Energetski zakon (Ur. l. RS, št. 27/2007, 70/2008, 22/2010, 10/2012). V Koroški regiji ni energetske agencije, ki bi sistematično delovala na področju učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije. MO Slovenj Gradec je soustanoviteljica Zavoda Energetska agencija za Savinjsko, Šaleško in Koroško (KSENA). Občine se med seboj povezujejo predvsem projektno - npr. v projektu Prenova javne razsvetljave (11 občin združilo interese ..., 2012), v katerega je bilo vključenih osem koroških občin.

Dinamike vlaganj v obnovljive vire in učinkovito rabo energije se izvajajo v odvisnosti s spodbudami na nacionalni ravni (npr. preko sredstev Ekosklada, razpisov Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo za energetske sanacije javnih stavb ...). Pregled posameznih investicij na področju OVE, tudi za Koroško regijo, do leta 2011 je razviden v spletni aplikacije ENGIS (Spletna aplikacija ENGIS, 2013).

V obdobju 2007-2013 je bil izvedenih 23 energetskih sanacij javnih objektov, med njimi vzgojno-izobraževalne ustanove, dom starostnikov, bolnišnica ter zravstveni domovi (www.eu-skladi.si, 2014).

Gospodarstvo potrebuje zanesljivo oskrbo z električno energijo

Večji gospodarski subjekti v Mežiški dolini so izrazili potrebo po novem energetskega vodu iz Dravograda do ZGO Ravne na Koroškem, saj obstoječa daljnovodna povezava ne zadostuje obstoječim potrebam.

3.9.3 Oskrba s pitno vodo, ravnanje z odpadki, odvajanje odpadnih voda

V regiji je vzpostavljen sodoben center za ravnanje z odpadki Kocerod ter poenoten sistem zbiranja komunalnih odpadkov na ravni regije. Zbiranje komunalnih odpadkov še najprej izvajajo 4 komunalna podjetja.

Napreduje oskrba s pitno vodo

V skladu z Operativnim programom oskrbe s pitno vodo, nacionalnim izvedbenim dokumentom izboljšanja stanja oskrbe prebivalstva s pitno vodo, so občine pristopale k posameznim investicijam (Operativni program oskrbe ..., 2006). V preteklem programskem obdobju je bila izvedena ali pa se je pristopilo k izvedbi zamenjave vodovodnih salonitnih cevi v Mežiški dolini (okoli 14 km) in MO Slovenj Gradec (okoli 8 km).

V Dravski dolini potekajo priprave na izvedbo projekta projekta Oskrba s pitno vodo v porečju Drave (občine Dravograd, Muta, Podvelka, Radlje ob Dravi, Vuzenica), z izvedbo katerega se bo delež na javni vodovodni sistem priključenega prebivalstva dvignil s 56 % na nekaj nad 82 %. Vrednost projekta po idejni zasnovi je bila okoli 33 milijonov € (Oskrba s pitno vodo ..., 2011), po razširitvah na območju Dravograda in Radelj ob Dravi pa je ocenjena na okoli 40 milijonov € (Berložnik, 2013).

V letu 2012 dolžina vodovodnega omrežja v koroških občinah znašala 556 km, s 13.114 priključki (STAT, 2014).

... in čiščenje odpadnih voda

Operativni program (OP) odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, je nacionalni izvedbeni akt, ki določa območja poselitve (aglomeracije), za katere je potrebno v določenih rokih obvezno zagotovi odvajanje komunalnih odpadnih voda v javno kanalizacijo in ustrezno čiščenja na čistilnih napravah (Operativni program odvajanja in ..., 2005). V Dravski dolini s sredstvi Kohezijskega sklada poteka okoli 37 milijonov € vreden projekt celovitega urejanja porečja Drave, z izvedbo katerega bo zgrajeno 34 km vodov in dve čistilni napravi - Radlje ob Dravi, Muta-Vuzenica (Celin, 2012). Na pridobitev sredstev Kohezijskega sklada za izgradnjo dveh čistilnih naprav in manjkajočih kanalizacijskih vodov, se izvedbeno pripravljata tudi občini Prevalje in Ravne na Koroškem.

S temi tremi velikimi investicijami bo v večji meri zagotovljeno ustrezno čiščenje odpadnih voda v posameznih aglomeracijah na Koroškem. Odprto ostaja vprašanje ustreznega čiščenja na objektih, ki so vključeni v posamezne programe (osnovne ali dodatne) OP, a morajo lastniki posameznih stavb ustrezno čiščenje odpadnih voda zagotoviti do konca leta 2017. Smiselno bo pristopiti k enoviti rešitvi na ravni regije (npr. skupni finančni mehanizem za podporo posameznim lastnikom v obliki nepovratnih spodbud).

70,5 % odpadnih voda izpuščenih iz kanalizacijskih sistemov na Koroškem v letu 2012 je bilo prečiščenih v čistilnih napravah; v tem letu je bilo to povprečje za Slovenijo 57,7 % (STAT, 2014).

3.9.4 Ogrožena in degradirana območja

Izstopajoči krajski značilnosti Koroške sta tudi gosta rečna mreža, 2,24 km/km² (Spletna stran RRA Koroška, 2013) in razgiban relief s številnimi vodotoki hudourniškega značaja.

Poplavna območja in območja zemeljskih plazov

Pripravljalci Programa državnih razvojnih priorit in investicij Republike Slovenije za obdobje 2014–2017 (Program državnih razvojnih ..., 2013) ugotavljajo, da sta področji upravljanje in urejanja voda razpršeni med različnimi službami ministrstva, Agencije RS za okolje in koncesionarji javne službe urejanja voda, kar onemogoča celovito urejanje in upravljanje z vodami. V skladu s t.i. poplavno direktivo je morala država določiti območja pomembnega vpliva poplav, ki jih sestavlja 61 območij v Sloveniji, za katere obstaja velika verjetnost, da so glede na kriterije poplavne direktive najbolj poplavno ogrožena območja v Sloveniji (Poročilo o določitvi območij ..., 2013). Na Koroškem so to: SI3_04 Prevalje–Ravne na Koroškem, SI3_08 Dravograd, SI3_25 Črna na Koroškem–Žerjav. Zelo groba ocena obvladovanja poplavne ogroženosti 61 območij ocenjuje potrebne investicije na okoli 600 milijonov €. V katastrofalnih poplavah leta 2012 je bila ocenjena škoda na Koroškem več kot 65 milijonov € (Zore, 2013). Še v tej finančni perspektivi naj bi bila sredstva Kohezijskega sklada namenjena za sanacijo vodotokov Suhodolnica in Mislinja. V EU finančni perspektivi 2014–2020 bo potrebno s sredstvi Kohezijskega sklada iskati celovite rešitve poplavne varnosti in urejanja vodotokov na ravni porečij in ne posameznih parcialnih rešitev.

Zaradi velike reliefne razgibanosti in podvrženosti terena potencialnim žariščem zemeljskih plazov, bo smiselno iskati regijsko celovite ukrepe varstva pred zemeljskimi plazovi. Eden izmed ukrepov je lahko celovit pristop k izdelavi kart ogroženosti pred plazovi posameznih občin v obliki primerni za

geografske informacijske sisteme, ki jih občine lahko uporabljajo pri prostorskem načrtovanju, delu štaba civilne zaščite in drugih postopkih.

Degradirana območja potrebna sanacije in novih vsebin

Ciljni raziskovalni projekt Sonaravna sanacija okoljskih bremen kot trajnostna razvojna priložnost Slovenije je identificiral degradirana območja v Sloveniji, katerih minimalna površina je 1 ha. Med njimi ni nobenega na Koroškem, kar je verjetno napaka v popisovanju -npr. jalovine v zg. Mežiški dolini (Sonaravna sanacija okoljskih ..., 2012). Ravno tako je na Koroškem nekaj degradiranih območij, ki so manjša kot 1 ha (industrijska območja, odlagališča komunalnih odpadkov brez okoljskih dovoljenj ali v zapiranju). Trenutno v regiji ne razpolagamo s sistematično evidenco teh območij. Nove investicije bo potrebno usmerjati tudi na trenutno degradirana območja in iskati nove vsebine teh območij.

Na podlagi Odloka o območjih največje obremenjenosti okolja in programu ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja v Zgornji mežiški dolini (Ur. l. RS, št. 119/07) se v zgornji Mežiški dolini izvaja dolgoletna sanacija degradiranega območja s povečano obremenjenostjo okolja s svincem. Izvajanje ukrepov se predvideva do leta 2022. Kot ugotavlja Zavod za zdravstveno varstvo Ravne na Koroškem v Poročilu o izvajanju programa ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja v Zgornji Mežiški dolini v letu 2012 (Poročilo o izvajanju programa ..., 2012), je bil od začetka izvajanja ukrepov dosežen že precejšen napredek, vendar problem še zdaleč ni rešen. Posebno pozornost bo potrebno posvetiti remedeaciji onesnaženih tal, na kar opozarjajo tudi strokovnjaki (Sanacijski ukrepi Mežiški ..., 2013), v sanacijo vključiti zasebna zemljišča ter iskati možnosti za problem kmetovanja v onesnaženem okolju.

Suša tudi na Koroškem

Suša v letu 2013 je pokazala, da je tudi Koroška dovzetna za tovrstni pojav. Kmetijsko gozdarski zavod Celje v poročilu za leto 2013 navaja, da so bile "zaradi daljšega obdobja izjemno visokih temperatur in pomanjkanja padavin v poletnih mesecih posledice suše opazne na vseh kmetijskih površinah, škoda pa je bila izjemna predvsem na lahkih, peščenih, prodnatih in plitvih tleh v območju naplavin rek in potokov, v ravninskih predelih in v hribovskih območjih na nagnjenih in strmih ter plitvih tleh na sončnih legah."

3.9.5 Varovana območja in krajina

Edino širše zavarovano območje na Koroškem je Krajinski park Topla. Zaradi številnih naravnih vrednot, kulturne krajine in etnološke dediščine je zavarovan že od leta 1966. Med širša zavarovana območja sicer prištevamo narodne parke, regijske parke in krajinske parke.

Na osnovi zahtev Evropske komisije in določil v pristopni pogodbi za vstop v EU, da bo ustrezno določila območja Natura 2000, je morala država Slovenija dopolniti območja, ki jih je določila leta 2004. V letu 2013 površine območij Natura 2000 pokriva 27 % Koroške. V preteklem obdobju so bili izvedeni ali so izvajani ukrepi, ki bodo pomembno vplivali na območja Natura 2000 (npr. kanalizacija na Kope, ureditev rekreacijskih in turističnih poti z namenom promocije naravnih vrednot, ureditev prezentacijskih vstopnih točk na Kopah in v Ribnici na Pohorju). Na območju regije so potekali projekti, katerih nosilci niso bili iz regije, vendar so aktivnosti imele pomemben učinek na posamezna varovana območja regije (predvsem projekti Zavoda RS za varstvo narave NATREG, WETMAN in ALPA).

Vzpostavljen je čezmejni Geopark Karavanke, ki je bil marca 2013 sprejet v mrežo evropskih in svetovnih geoparkov, v kateri je trenutno 90 članov iz 26 držav (Geopark Karavanke, 2013).

Krajinsko območje z na nacionalni ravni pomembnimi prepoznavnimi značilnostmi je zgornja Mežiška dolina (Strategija prostorskega razvoja ..., 2004). Za suburbana in podeželska območja v koroških dolinah je značilna stihijska rast objektov za oglaševanje kot degradacija krajine.

Varovana območja in krajine s prepoznavnimi značilnostmi bodo imele pomembno vlogo pri nadaljnjem razvoju koroškega turizma, za katerega Strategija razvoja slovenskega turizma 2012–2016 med drugim izpostavlja potrebo "naj slovenski turizem v celoti temelji na trajnostnem razvoju in kot ena izmed ključnih gospodarskih panog prispeva k družbeni blaginji in ugledu države Slovenije v svetu." (Strategija razvoja Slovenskega ..., 2012)

3.9.6 Gozdni prostor, les

Les kot potencial gospodarsko premalo izkoriščen

Gozd je na Koroškem najpomembnejši krajinski element, saj pokriva več kot 68 % površine (71.437,6 ha oz. 714,4 km²) in je visoko nad slovenskim povprečjem gozdnatosti (58,4 %). Zaradi človekovih vplivov v preteklosti je drevesna sestava gozdov v primerjavi z naravnim stanjem močno spremenjena. Gospodarsko najpomembnejša drevesna vrsta je smreka s kar 69 % deležem v drevesni sestavi, sledi ji bukev z 11 %. Prevladujejo gozdovi v zasebni lasti s 73 % (državnih gozdov je 27 %). Lesna zaloga je ocenjena na preko 6,4 milijona m³ lesa, kjer letno ob trajnostnem gospodarjenju z gozdom priraste skupaj preko 0,6 milijona m³ lesa, od tega je najvišji možni dovoljeni posek ocenjen na preko 5,2 milijona m³ v desetletnem obdobju gospodarjenja. Delež neizkoriščenega poseka presega 20 % v zasebnih gozdovih, kjer prihodki iz gozda pomenijo pomemben dopolnilni vir zaslužka oz. pomenijo finančno varnost za lastnika ("zelena banka").

S ponovno oživitvijo povezane gozdno-lesne predelovalne verige na Koroškem in uporabe lokalno pridelanih izdelkov, bi pomembno izboljšali tudi kvaliteto bivanja in povečali energetske samooskrbnost regije.

V rabi gozdov bo potrebno pozornost posvečati tudi ekološkim (npr. ekosistemske storitve) in socialnim (npr. poučna, rekreacijska) funkcijam gozdov in priložnostim, ki jih te prinašajo lokalnemu prebivalstvu in regiji.

3.9.7 Načrtovanje in upravljanje s prostorom

Avtorji publikacije Funkcionalne regije – izziv prihodnjega razvoja Slovenije (Zavodnik Lamovšek, 2011) ugotavljajo, da je "Slovenija na podlagi indeksa policentričnosti označena kot najbolj policentrična država v Evropi... to primerjalno prednost Slovenije je treba ohraniti tudi v prihodnosti v okviru prostorske, regionalne in sektorskih politik v okviru paradigme trajnostnega razvoja."

Priložnosti povezovanja mest in podeželja

Strategija prostorskega razvoja Slovenije (2004) opredeljuje somestje Slovenj Gradec–Ravne na Koroškem–Dravograd kot središče nacionalnega pomena ter Radlje ob Dravi kot središče medobčinskega pomena. Slabša opremljenost funkcij drugih središč širšega pomena v Sloveniji dodatno krepi pretirano središčno vlogo Ljubljane in Maribora., kar velja tudi za Koroško, katere dodatna pomanjkljivost urbanega sistema je odsotnost ustreznega središča. Koroško sestavljajo delno funkcijsko zaokrožena območja mežiške, mislinjske in (zgornje) dravske doline.

V regionalnem razvoju Mislinjske doline ima Slovenj Gradec kot zaposlitveno središče izrazito dominantno vlogo. V Mežiški dolini stopnja razvitosti funkcij naselij narašča v smeri toka Meže. Občina Ravne je močno urbanizirana, in je tudi pomembno zaposlitveno središče. Prostorsko se naselja Ravne na Koroškem preko Dobje vasi vse bolj združuje s Prevaljami. V Dravski dolini sta sedeža upravnih enot, Dravograd in Radlje ob Dravi, središči nadlokalnega pomena.

Da bomo ohranjali policentričnost kot prednost v paradigmi trajnostnega razvoja, je potrebno iskati možnosti krepitve vezi med podeželjem in mestnimi naselji (kratke oskrbne verige, lokalno zapiranje snovnih in energetskih tokov...). V mestnih naseljih bo potrebno iskati načine urbane prenove (npr. prazne stanovanjske in druge stavbe).

Občine Koroške regije so v različnih fazah sprejemanja novih občinskih prostorskih načrtov (sprejeta le v Občini Ravne na Koroškem in Občini Mežica).

Julija 2006 je bilo v skladu s tedaj veljavnima zakonom izdelano zaključno poročilo v 4. fazi priprave Regionalnih zasnov prostorskega razvoja (RZPR) Koroške razvojne regije. RZPR za Koroško regijo je pripravljen kot integralna strokovna osnova konsekvencialno oblikovana na ravni regije, katere cilj je bil predvsem omogočiti regiji lažje udeleževanje prostorskih možnosti za nadaljnji razvoj ter enakovredno in enakopravno vključevanje v širši prostor, hkrati pa naj bi bilo omogočeno učinkovitejše in usklajeno izvajanje državnih in lokalnih interesov, med katerimi so zlasti bili poudarjeni tisti, ki so pomembni za regijo ali njene dele ter presegajo interese in okvire ene same lokalne skupnosti. S sprejetjem Zakona o prostorskem načrtovanju (Ur. l. RS št. 33/2007) in kasnejšimi dopolnitvami, je bila priprava RZPR ustavljena, s tem pa njihova vsebina ni več pravno zavezujoča. Kljub temu pa je ZPNačrt v 100. členu določil, da se strokovna gradiva uporabijo kot strokovne podlage za izdelavo občinskih prostorskih načrtov.

V skladu z ZPNačrt se lahko za projekte, katerih "... načrtovanje prostorskih ureditev lokalnega pomena, ki segajo na območje več občin ali imajo vpliv na območje več občin, udeležene občine, ki so sodelovale pri pripravi regionalnega razvojnega programa, pripravi tudi regionalni prostorski načrt (RPN) ... občine, ki imajo zastarele prostorske akte, z RPN umestijo v prostor nujno potrebne prostorske ureditve regionalnega pomena brez predhodno noveliranih in usklajenih občinskih prostorskih aktov, saj skladnost z njimi ni zahtevana oz. je RPN lahko pripravljen celo v nasprotju z njimi ... RPN je izvedbeni prostorski akt in je neposredna podlaga za izdajanje gradbenih dovoljenj po predpisih o graditvi objektov." (Smernice s področja prostorskega ..., 2012)

Razdrobljenost pristojnosti in slabša učinkovitost

Z dobrimi 72.000 prebivalci je 1.000 km² veliko območje Koroške regije razdeljeno med 12 občin, 5 komunalnih podjetij in 2 režijska obrata. Leta 2009 je bilo v teh 12 občinah 11 izvajalcev gospodarske javne službe za ceste, 7 za vodovod, 8 za kanalizacijo, 3 za javno razsvetljavo in 10 za prometno signalizacijo (Organizacijski model vzdrževanja ..., 2009). Razdrobljenost pristojnosti načrtovanja in upravljanja s prostorom ter vzpostavljanja in vzdrževanja mreže gospodarske javne infrastrukture otežuje optimalno upravljanje in izrabo finančnih virov. Potrebno bo okrepiti prizadevanja in aktivnosti za združevanje in optimizacijo procesov načrtovanja, upravljanja in vzdrževanja.

3.10 Nevladni sektor

Tradicionalna struktura NVO

Po podatkih AJ PES je bilo v letu 2012 v Koroški regiji registriranih 830 NVO in sicer 805 društev, 22 zasebnih zavodov in 3 ustanove. Med društvi prevladujejo športna in rekreativna društva (39,2 %), kulturna in umetniška društva 17,9 % in društva za pomoč ljudem (11,1 %). V regiji je 23 društev, ki zaposlujejo 33 oseb ter 17 zavodov s skupaj 28 zaposlenimi.

Prostovoljstvo ključni vir delovanja

NVO so močno vpete v civilno družbo in sodelujejo v prostovoljnih akcijah na tako na lokalni in regionalni ravni Slovenije. S svojo vedno večjo aktivnostjo prispevajo k vključevanju širše populacije ljudi v prostovoljne dejavnosti. Hkrati pa se vedno bolj odraža tudi doprinos NVO k višjemu življenjskemu standardu. Kot slabosti NVO v regiji lahko štejemo predvsem premalo povezovanja in finančno podhranjenost, kar posledično pomeni kadrovske manjke. Te težave pa se delno rešujejo z ogromnimi količinami prostovoljnih ur ter s sorazmerno solidno pomočjo lokalnih skupnosti. Strategija razvoja NVO na Koroškem temelji na povečanju usposobljenosti in ekonomski krepitvi NVO s predpostavko večjega povezovanja NVO sektorja.

Preglednica 18: Pregled nekaterih kazalnikov NVO v Koroški regiji

	2010	2012	sprememba 2012/2010 v %
Število NVO	795	830	4,4 %
društva	775	805	3,8 %
zasebni zavodi	16	22	37,5 %
ustanove	4	3	- 25 %
Dejavnost društev			
šport in rekreacija	39 %	39 %	0 %
kultura in umetnost	16 %	18 %	2 %
pomoč ljudem	11 %	11 %	0 %
Prihodki društev v €	9,666 mio	10,462 mio	8,2 %
Povprečni prihodek društva v €	12.472	12.996	4,2 %
Št. zaposlenih	59	61	3,4 %
društva	29	33	13,8 %
zavodi	29	28	- 3,5 %
ustanove	1	0	- 100 %
Št. prostovoljskih org.	6	19 (20.2.2014)	217 %

Podporno okolje za krepitev nevladnega sektorja

S podporo Evropskega socialnega sklada ter Ministrstva za javno upravo v regiji od leta 2011 deluje regionalno stičišče nevladnih organizacij Korociv.si, katerega namen je krepitev nevladnega sektorja v regiji preko palete različnih storitev ter informacijske, izobraževalne in svetovalne podpore.

4. Prednosti, slabosti, priložnosti in ovire za razvoj regije

4.1 Analiza prednost, slabosti, priložnosti in ovir (SWOT)

PREDNOSTI	SLABOSTI
– raznoliko in dobro ohranjeno okolje z bogato naravno in kulturno dediščino – voda in les kot poglavitna naravna vira – uspešna podjetja in produkti v tradicionalnih panogah kovinske predelave – izvozna usmerjenost poslovnih subjektov – razpoložljive količine kakovostnega lesa kot surovine za lesno predelavo ter znanja in nosilci za razvoj gozdno-lesno predelovalne verige – inovativni turistični produkti in povezovanje ponudnikov v regionalno turistično destinacijo – kakovostni tradicionalni produkti s kmetij, porast ekološkega kmetovanja in diverzifikacije dejavnosti na podeželju – obstoj podpornega okolja za razvoj podjetništva (razpoložljive površine, inkubatorji, svetovalna podpora in nkeateri finančni instrumenti) – ponudba terciarnega izobraževanja v regiji in posamični projekti povezovanja z gospodarstvom	– slabšanje konkurenčnega položaja regije – izrazito slaba prometna povezanost in dostopnost (slabo vzdrževano državno in občinsko cestno omrežje, zastarele železniške povezave) – premalo vlaganj in povezovanja med gospodarstvom, RR in institucijami znanja – nepovezanost členov gozdno-lesne verige in nizka konkurenčnost lesno predelovalne industrije – neustrezna kakovost turistične infrastrukture, slaba izkoriščenost kapacitet in pomanjkanje integralnih turističnih produktov ter slaba prepoznavnost regije – visoka brezposelnost zlasti med mladimi ter odliv strokovnih kadrov iz regije – slabšanje socialnega položaja prebivalcev in povečanje izključenosti ranljivih ciljnih skupine – nezadostna opremljenost s komunalno infrastrukturo (vodovod, čiščenje odpadnih voda) – nezadostne kapacitete energetskih vodov za industrijo v Mežiški dolini – degradirane površine – odsotnost celovitega regijskega prostorskega načrtovanja, mobilnostne politike in upravljanja gospodarske javne infrastrukture
PRILOŽNOSTI	OVIRE
– nadaljni razvoj povezanega podpornega okolja za rast podjetništva in privabljanje investitorjev – razvoj perspektivnih panog in RRD (gozdno-lesna veriga in tehnologije predelave lesa, trajnostni turizem, novi materiali, zelene tehnologije oz. zelene delovna mesta...) – spodbujanje inovativnosti in ustvarjalnosti na vseh področjih razvoja (gospodarstvo, socialne storitve, kultura, šport, okolje, idr.) ter krepitev vseživljenjskega učenja – celovit razvoj varovanih območij in vključitev v turistično ponudbo – razvoj in posodobitev prometne infrastrukture (3. razvojna os, posodobitev cestnega in železniškega omrežja, mreža kolesarskih povezav) in druge javne infrastrukture – zagotavljanje ustrezne oskrbe z energenti – spodbujanje lokalne samooskrbe, oživitve pašnikov, uvajanje alternativnih poljščin – krepitev zdravega življenjskega sloga – vzpostavljanje regijskih partnerstev za celovitejši in sinergičen pristop k reševanju ključnih problemskih področij (gospodarstvo, izobraževanje, trg dela, zdravje, socialni razvoj,...)	– pomanjkanje finančnih sredstev za podporo nujnim investicijam (predvsem v okolje, povečanje dostopnosti in razvoj perspektivnih panog in socialne storitve) – nadaljnje izgubljanje delovnih mest v regiji – nadaljevanje razvoja, ki temelji na razdrobljenih sektorskih ali lokalnih interesih – neusklajenost med prostorskim in razvojnim načrtovanjem – nezadostno prepoznavanje specifik regije v politikah in instrumentih podpore na nacionalni ravni

SWOT analiza je bila izdelana na podlagi SWOT analize iz RRP 2007-2013, primerjeve in ocene sprememb glede na ugotovljeno sedanje stanje. Na delovnih srečanjih vseh petih odborov Razvojnega sveta Koroške regije so člani opredelili področja, na katerih ima regija z nadaljnjimi vlaganji priložnost za napredek, hkrati pa so opredelili ključne izzive, s katerimi se bo potrebno soočiti. SWOT analiza po posameznih področjih je v prilogi tega dokumenta (poglavje 11.1).

4.2 Razvojni izzivi in potenciali regije

4.2.1 Razvojne potrebe in izzivi

Koroška regija povečuje zaostanek za najbolj razvitimi regijami v Sloveniji. Na osnovi analize stanja so bila opredeljena ključne potrebe oz. razvojni izzivi regije:

Nova, kakovostna in trajnostna delovna mesta

Pomanjkanje delovnih mest je ključni problem in izziv regije. Število delovnih aktivnih se je v petih letih od 30.605 v letu 2008 zmanjšalo na 23.700 v letu 2013; samo v enem letu se je število zmanjšalo za 3000. Največji zaposlovalec v regiji ostaja kovinsko predelovalna industrija. Registrirana brezposelnost v regiji je nad slovenskim povprečjem. Najvišje stopnje beležimo v Dravski dolini, še zlasti v občinah Radlje ob Dravi, Podvelka in Ribnica na Pohorju, kjer je v letu 2013 presegla kritično mejo 17 % in se opredeljuje kot problemsko območje.

Potrebe delodajalcev po zaposlovanju na eni strani se zmanjšujejo, po drugi pa primanjkuje specifičnih profilov, ki jih ni na trgu in se kažejo tako v neuspešnih posredovanjih zavoda za zaposlovanje kot tudi v nepodeljenih kadrovskih štipendijah v regionalni štipendijski shemi. Zaskrbljujoč je delež mladih med registrirano brezposelnimi osebami, prav tako pa narašča število brezposelnih oseb z višjo in visoko izobrazbo. Pomanjkanje delovnih mest slabi potencial regije tudi zaradi dejstva, da se mladi po zaključku študija ne vračajo v regijo zaradi majhnih zaposlitvenih možnosti. Z izgubo in pomanjkanjem delovnih mest pa narašča tudi socialna problematika regije.

Ključne potrebe regije na področju ohranjanja in razvoja novih delovnih mest so:

- prilagajanje izobraževanja potrebam gospodarstva
- krepitev podjetniške kulture in podjetništva
- razvoj delovnih mest v perspektivnih panogah ter razvoj novih oblik zaposlovanja
- internacionalizacija poslovanja in privabljanje novih investicij
- razvoj delovnih mest za ranljive skupine na trgu dela
- nadaljnji razvoj kakovostnega podpornega okolja za prepoznavanje priložnosti za razvoj in rast novih podjetij in delovnih mest
- zagotavljanje osnovnih infrastrukturnih pogojev za rast ključnih panog gospodarstva.

Boljša prometna dostopnost in povezanost regije

Robnost Koroške regije ostaja problem. Regija je namreč izrazito slabo prometno povezana s središčem države in ostalimi regijami. Je edina regija v Sloveniji brez kilometra izgrajene avtoceste. Stanje državne in lokalne cestne infrastrukture je kritično. Regija zaostaja tudi na področju izvajanja ukrepov trajnostne mobilnosti. Železniško omrežje je nezadovoljivo in neprimerno sodobnim potrebam mobilnosti, prav tako se je šele začela razvijati mreža kolesarskih povezav med urbani središči. Izboljšav je potreben tudi sistem javnega potniškega prometa, kjer držaba nerazumno

zaostaja z izvedbo projekta integriranega potniškega prometa in enotne vozovnice. Slaba prometna infrastruktura slabi (gospodarsko) konkurenčnost regije in povečuje njeno robnost.

V tej zvezi so ključne potrebe:

- celostno načrtovanje prometa za celotno funkcionalno regijo Koroška
- posodobitev obstoječega prometnega omrežja
- implementacija 3. razvojne osi
- modernizacija železniških povezav z Mariborom ter sosednjo Avstrijo
- načrtovanje in izvedba aktivnosti za celovito izvajanje ukrepov trajnostne mobilnosti v regiji.

Izboljšanje kakovosti življenja in dostopnost storitev

Življenje Korošcev zaznamuje slabšanje socialnega položaja posameznih skupin prebivalstva na eni strani in pa razlike v dostopnosti do socialnih, zdravstvenih, kulturnih in športnih storitev. Posebno mesto in problematika na tem področju je povezana tudi s kakovostjo okolja in ohranjanja narave.

Posledica slabšega dostopa do osnovnih javnih storitev, zlasti na podeželju z razpršeno poselitvijo, so manjša privlačnost za bivanje, pomanjkanje delovnih mest, odhajanje ali ostajanje mladih v centrih in krepitev motivov za odseljevanje iz regije. Med kritičnimi vidiki je slabšanje socialnega položaja posameznih skupin prebivalstva (zlasti starejši, brezposelni, mladi), kar se kaže tudi v socialni izključenosti in nezdravem življenjskem slogu. Ti vidiki bodo v prihodnje imeli vse večjo težo tudi ob globalnih trendih, kot je staranje prebivalstva.

Nedokončana ostaja okoljska sanacija Mežiške doline in odprto vprašanje čiščenja odpadnih voda na območjih razpršene poselitve do leta 2017 ter reševanje posledic naravnih nesreč kot so poplave in plazovi.

Med ključnimi potrebami za zagotavljanje kakovosti življenja prebivalcev so:

- dokončanje investicij v osnovno komunalno infrastrukturo (oskrba za vodo in čiščenje odpadnih voda, reševanje problematike na območjih razpršene poselitve)
- zagotavljanje zdravega in varnega življenjskega okolja in ohranjanje varovanih območij narave
- zagotavljanje socialne vključenosti ranljivih skupin prebivalstva
- krepitev dostopnosti kulturnih, športnih in socialnih dobrin
- krepitev zdravega življenjskega sloga prebivalcev.

Sinergično sodelovanje razvojnih institucij in akterjev

V Koroški regiji je v preteklem obdobju nastalo oz. se je okrepilo kar nekaj institucij za podporo razvoju, spodbujanju nastajanja novih podjetij, za izvajanje novih izobraževalnih programov, itd. Med seboj so premalo povezane, zato prihaja do razpršenosti in s tem manjše učinkovitosti in uspešnosti pri koriščenju javnih sredstev, aktiviranju potencialov in krepitvi razvojnih jeder v regiji.

Razdrobljenost pristojnosti načrtovanja in upravljanja s prostorom ter vzpostavljanja in vzdrževanja mreže gospodarske javne infrastrukture otežuje optimalno upravljanje in izrabo finančnih virov.

Ključne potrebe:

- zagotavljanje ustreznega pretoka informacij med akterji ter krepitev čezsektorskega in medobčinskega sodelovanja na vseh področjih razvoja
- okrepiti prizadevanja in aktivnosti za združevanje ter optimizacijo procesov načrtovanja, upravljanja in vzdrževanja prostora in gospodarske javne infrastrukture
- zagotavljati komunikacijo in usklajevati potrebe z nacionalno ravni ter drugimi regijami

- krepiti čezmejno sodelovanje na področjih skupnega interesa.

4.2.2 Razvojni potenciali regije

V obdobju 2014 – 2020 se regija osredotoča na naslednje razvojne potenciale:

Potenciali za razvoj konkurenčnega gospodarstva in ustvarjanje delovnih mest

Obstoječa tradicionalna industrija z akumuliranim znanjem ostaja pomemben potencial za ohranjanje delovnih mest, krepitev internacionalizacije in potencialno novo investiranje. Krepitev razvojnih funkcij podjetij, posodabljanje tehnologij in krepitev inovacij omogočajo priložnosti za zaposlovanje izobraženih kadrov, ki jih na trgu dela trenutno primanjkuje.

Povezovanje izobraževanja, RRD in gospodarstva za razvoj visokotehnoloških podjetij: Z nadgrajevanjem horizontalnega in vertikalnega povezovanja in sodelovanja, zagotavljanjem spodbud za raziskave in razvoj ter razvoj podjetništva in uvajanja inovacijske kulture in kreativnega razmišljanja bo spodbujala razvoj novih izdelkov in storitev z višjo dodano vrednostjo.

V regiji delujeta dve visoki šoli, ki imata potencial za krepitev RR dejavnosti v sodelovanju z gospodarstvom in ustvarjanje podpornega okolja za nastanek novih visokotehnoloških podjetij. Razvojne usmeritve Visoke šole za tehnologijo polimerov podpirajo aplikativne raziskave v smeri razvijanja biopolimerov (bioplastike) in kompozitov, za kar se vzpostavlja raziskovalna infrastruktura. Pomembno je tudi povezovanje raziskovalcev s sorodnimi raziskovalnimi ustanovami v Sloveniji in v mednarodnem prostoru, kar omogoča pretok vrhunskega znanja iz razvojnih področij v regijo in iz nje. V nadaljnjem razvoju je potrebno širiti in še nadgrajevati raziskovalno infrastrukturo, ki bo, z možnostmi interpretacije rezultatov, dostopna razvojnikom in raziskovalcem iz podjetij.

Razvoj perspektivnih panog

Gozdno-lesna predelovalna veriga: Ključni naravni potencial in strateška surovina regije je kakovosten les, tradicija panoge in obstoječi nosilci predelave, ki so izkazali interes za povezovanje in skupni razvoj. S ponovno oživitvijo povezane gozdno-lesne predelovalne verige na Koroškem in uporabe lokalno pridelanih izdelkov je mogoče v regiji vzpostaviti pogoje za razvoj lesne predelave in zagotavljanje večje dodane vrednosti od trenutnega stanja.

Oživitev gozdno-lesne verige tako omogoča razvoj novih produktov in storitev ter ustvarjanje zelenih delovnih mest in povečanje energetske samooskrbnosti regije, za kar je nujno delovanje na več področjih: povečanje poslovne učinkovitosti nosilcev gozdno-lesne vrednostne verige, nadgradnja tržnih in tehnološko perspektivnih produktov in storitev, krepitev RRD in izobraževanja, organizirana in ciljna promocija ter trženje in povezovanje s strateškimi partnerji za dodatna vlaganja.

Trajnostni razvoj turizma: Turizem ostaja ena ključnih razvojnih priložnosti regije, prav tako pa kot v prejšnjem programskem obdobju ostajajo podobne tudi glavne razvojne usmeritve - krepitev povezovanja med ključnimi deležniki na področju turizma v regiji za oblikovanje inovativnih in trajnostno naravnih turističnih produktov in za skupno trženje ponudbe ter izgradnja turistične infrastrukture, vključno z javno infrastrukturo in ukrepi za izboljšanje dostopnosti in ustrežnejšo predstavitev naravnih vrednot in kulturne dediščine. Z nadaljnjim razvojem turizma v Koroški regiji želimo povečati obseg in izboljšati privlačnost, kakovost in konkurenčnost turistične ponudbe, učinkoviteje tržiti in bolje izkoristiti kapacitete, povečati prihodke v tej panogi ter posledično predvsem ustvariti nova delovna mesta.

Povezovanje turističnih nosilcev v okviru regijske destinacijske organizacije, oblikovanje skupnih produktov ter učinkovitejše skupno izvajanje promocije in trženja ponudbe so ključna organizacijska izhodišča za razvoj turizma v regiji. Vzporedno z intenzivnejšimi vlaganji v nujno potrebno javno

infrastrukturo, vključno z infrastrukturo za obisk in interpretacijo območij varstva narave in naravnih vrednot ter elementov kulturne dediščine, modernizacijo obstoječih nastanitvenih kapacitet ter v razvoj športno turistične infrastrukture, se bo regija lahko pozicionirala kot kakovostna in prepoznavna sonaravna turistična destinacija, panoga pa bo prevzela pomembnejšo vlogo v gospodarski strukturi regije.

Novi materiali in tehnologije: regija je v preteklih letih vzpostavila osnovo za razvoj novih materialov in tehnologij, ki so vezani na področje recikliranja lesnih in polimernih materialov in njihovo ponovno uporabo v inovativnih izdelkih.

Drugi podjetniški potenciali regije

Neizkoriščen potencial regije so mladi, še zlasti mladi brezposelni z višjimi stopnjami izobrazbe. Aktiviranje in pomoč mladim pri prepoznavanju podjetniških idej in njihovi realizaciji je nujno okrepiti, prav tako pa povečati povezanost mladih z gospodarstvom v različnih oblikah sodelovanja in reševanja problemov.

Regija do sedaj ni uspela izkoristiti potencialov za razvoj socialnega podjetništva in zaposlovanja ranljivih ciljnih skupin ter potenciala za zaposlovanje v nevladnem sektorju v povezavi z javnim sektorjem in gospodarstvom. Večja povezanost različnih akterjev pri reševanju družbenih problemov ter krepitev socialnih inovacij ponuja možnosti novih oblik zaposlovanja.

Infrastruktura, okolje in prostor

Varovana območja in krajine s prepoznavnimi značilnostmi bodo imele pomembno vlogo pri nadaljnjem razvoju koroškega turizma in ohranjanju kakovosti prostora.

Sanacija degradiranih (industrijska območja, odlagališča odpadkov brez okoljskih dovoljenj ali v zapiranju) in projekti prenov ter revitalizacij nudijo razvojno priložnost novim vsebinam.

S posodobitvijo cestnih in železniških prometnih povezav izven in znotraj regije, nadaljevanjem vzpostavljanja celovitega kolesarske omrežja ter celovito regijsko mobilnostno politiko, lahko regija izboljša prometno dostopnost in bolj učinkovito zasleduje cilje trajnostne mobilnosti.

Kmetijstvo in razvoj podeželja

Na področju kmetijstva je prihodnost regije v nadaljnjem spodbujanju priraje mesa in mleka, razvoju dopolnilnih dejavnosti, povečanju proizvodnje zelenjave, zdravilnih zelišč, jagodičevja, tržne ekološke proizvodnje ter oživitvi travniških sadovnjakov in proizvodov iz njih. Pomemben potencial je tudi v povečanju samooskrbnosti in vzpostavitvi lokalnih verig s ciljem zagotavljanja varne hrane. S temi aktivnostmi bi ohranjali delovna mesta na kmetijah in ustvarjali nova širše na podeželju.

5. Strategija razvoja Koroške razvojne regije 2014 – 2020

5.1 Razvojna vizija

Koroška 2020

je gospodarsko uspešna, socialno in prostorsko povezana skupnost.

Spodbuja ustvarjalnost, podjetnost, odprtost in vključenost za vse.

Ljudem omogoča kakovostno življenje in delo v zdravem in čistem okolju.

Regija trajnostno upravlja z naravnimi viri.

Razvojno vizijo bomo uresničili z:

*** izkoriščanjem potencialov za rast in razvoj**

- usmerjenost v krepitev gospodarstva in inovacijsko-razvojnega povezovanja za doseganje večje konkurenčnosti ter privabljanje tujih investicij
- razvijanje podjetnosti in podjetništva pri mladih
- integralna izraba lesa za doseganje večje dodane vrednosti
- sonaravni razvoj turizma in skupno trženje turistične destinacije Koroška

*** vnosom novih znanj in svežih pristopov**

- dvig kakovosti in nadgradnja obstoječih izobraževalnih programov
- spodbujanje vseživljenjskega učenja, ustvarjalnosti in inovativnosti posameznikov
- socialne inovacije za izboljšanje položaja vseh skupin prebivalstva

*** odgovornim ravnanjem z okoljem in prostorom**

- vzpostavitev pogojev in mehanizmov za trajnostno samooskrbo regije
- zagotavljanje zdravega življenjskega okolja za vse generacije ljudi kot tudi druge živalske in rastlinske vrste ter habitate
- boljša prometna povezanost in dostopnostjo regije
- upoštevanje izhodišč trajnostnega razvoja in krepitev soodgovornosti za razvoj

5.2 Razvojna specializacija regije

Glede na velikost regije, geografsko raznolikost in prepoznano vodilno predelovalno gospodarsko panogo vidi regija v novi finančni perspektivi, poleg razvoja že obstoječega, svojo priložnost v razvoju lesno-predelovalne dejavnosti in turizma. Razvoj teh področij bo podprt z lastnim znanjem, raziskavami in razvojem, predvsem v smeri primerjalnih prednosti za nadaljnjo gospodarsko rast in trajnostni razvoj.

5.3 Strateški razvojni cilji

1. Povečati konkurenčnost Koroške regije: razvoj dejavnosti in kakovostnih delovnih mest z višjo dodano vrednostjo temelječih na znanju, podjetnosti, inovativnosti in naravnih danostih.

Kazalniki	Izhodiščna vrednost (leto/vir)	Ciljna vrednost
BDP/prebivalca v Eur Koroška/SLO	13.673 €/ 17.172 € (Leto 2012, vir SURS, 2014)	15.800 € / 23.000 €
Delež bruto domačih izdatkov za RR dejavnost v BDP	1,17% (Leto 2011, vir SURS, 2013)	1,40 %
Bruto dodana vrednost (BDV) na zaposlenega	33.186 € (Leto 2011, vir: SURS)	38.200 €

2. Povečati kakovost življenja in socialno vključenost za vse: spodbujanje kakovosti in dostopnosti storitev na področju izobraževanja, zdravja in socialne varnosti za vse skupine prebivalstva ter povečanje zaposljivosti ranljivih skupin.

Kazalniki	Izhodiščna vrednost (leto/vir)	Ciljna vrednost
Stopnja delovne aktivnosti 20 – 64 let	56,1 (2012, SURS-2014)	65
Stopnja registrirane brezposelnosti mladih v starosti 15 – 29 let	24,7 (2013, SURS-2014)	15
Splošna umrljivost	10,2 / 1000 prebivalcev (Slo: 9,1/100 prebivalcev) (2011)	9,5 / 1000 prebivalcev

3. Zagotoviti boljšo dostopnost in povezanost v regiji in navzven ter izboljšati kakovost bivalnega okolja: izboljšanje prometne povezanosti, širitev mreže javnih komunalnih storitev ter ukrepov na varovanih in degradiranih območjih.

Kazalniki	Izhodiščna vrednost (leto/vir)	Ciljna vrednost
Št. prebivalcev/gospodinjstev oskrbovanih iz javnega vodovoda	13.114 (število vodovodnih priključkov) (2012, SURS)	14.000

Delež površine regije v širših zavarovanih območjih	27,01% (2013, Zavod RS za varstvo narave)	30 %
Delež prebivalstva na poplavno ogroženih območjih	11,62 % (2. v državi, takoj za Savinjsko statistično regijo) (2012, Inštitut za vode RS)	5 %
Dolžina novozgrajenih in posodobljenih državnih cest v km	0 (127 km potrebnih obnove) (2014, občine)	100

5.4 Horizontalna načela in cilji

Pri pripravi RRP njegovi izvedbi bodo upoštevana naslednja horizontalna načela in cilji, ki se prepletajo skozi obe razvojni prioriteti.

1. Razvoj človeških virov in kompetenc na vseh področjih s spodbujanjem vseživljenjskega učenja

Za učinkovit in uspešen razvoj regije so ključni ljudje s svojo izobrazbo, usposobljenostjo, inovativnostjo, kreativnostjo, zdravjem, motivacijo in vrednotami. Zato se bodo na vseh investicijskih področjih podpirale tudi aktivnosti za povečevanje kompetenc ciljnih skupin in razvojnih akterjev v regiji. Nekateri ukrepi pa so dodatno še posebej usmerjeni v zagotavljanje novih znanj zlasti v povezavi s prilagajanjem potrebam na trgu dela ter razvoju novih produktov in storitev na različnih področjih.

2. Trajnostni razvoj , spodbujanje uporabe lokalnih virov in upravljanje s prostorom

Trajnost razvoj v vseh treh razsežnostih (ekonomski, okoljski in socialni) je osnovno vodilo pri izvedbi programa. Na prvi razvojni prioriteti je v ospredju ekonomska razsežnost, pri čemer daje velik poudarek razvoju dejavnosti na osnovni lokalnih surovin in zeleni ekonomiji. Pri oblikovanju mehanizmov podpore za zasebni sektor ter še posebej pri javnih investicijah, je potrebno zasledovati cilj čim večje uporabe lokalno dostopnih virov (npr. les), kratkih-oskrbnih verig in zapiranju snovnih tokov znotraj regije (npr. načelo reduce-reuse-recycle ali zmanjšati, ponovno uporabiti ali reciklirati). Prednost pred novogradnjam se daje obnovi ali/in revitalizaciji degradiranih površin. Prizadeva se za celovito mreženje in povezovanje funkcij urbanih središč ter podeželja znotraj regije. Izvajajo naj se aktivnosti za celovito regijsko mobilnostno politiko s poudarkom na trajnostni mobilnosti za izboljšanje kakovosti bivanjskega okolja ter povezanosti regije in dostopnosti navzven.

3. Podjetnost, inovativnost in ustvarjalnost

Podjetnost, inovativnost in ustvarjalnost se še vedno v veliki meri dojemajo izključno kot lastnosti uspešnih podjetnikov. Vendar pa bodo te lastnosti v prihodnje ne samo zaželeni ampak nujni za uspešen karierni razvoj vseh ljudi, tudi zaposlenih v podjetjih in institucijah. S tem pa bo možno doseči splošni in gospodarski razvoj regije ter dvig njene konkurenčnosti.

- spodbujanje podjetnosti, podjetniške kulture, inovativnosti in ustvarjalnosti na vseh družbenih področjih in med različnimi skupinami prebivalstva (podjetniki, zaposleni v podjetjih in institucijah, šolajoči, brezposelni...)
- povezovanje različnih področij ustvarjalnosti z industrijo z namenom višanja tržne vrednosti izdelkov in storitev ter konkurenčnosti regije
- razvoj podjetništva in spodbujanje ljudi z inovativnimi idejami k oblikovanju lastne poklicne poti
- razvoj družbeno odgovornega in trajnostno naravnane podjetništva

- razvoj in večjo prisotnost kreativnih industrij.

4. Enake možnosti in socialna vključenost

Regionalni razvoj bo usmerjen v zagotavljanje enakih možnosti vsakega posameznika ter skupnosti. Poseben poudarek je v programu namenjen socialnim inovacijam ter razvoju storitev in produktov na področju socialnega podjetništva ter vzpostavljanja socialnih mrež in medgeneracijskega sodelovanja.

Pri pripravi in izvedbi programa se upošteva načelo nediskriminacije.

5. Enakost spolov

Zagotavljanje enakosti spolov je osnovno vodilo pri pripravi in izvedbi programa.

Prav tako bomo pri pripravi in izvedbi programa:

- sledili načelom dobrega upravljanja programa in transparentnosti postopkov
- podpirali realno izvedljive projekte, ki imajo vzpostavljeno kakovostno partnerstvo in lahko ustvarjajo sinergije in trajnost rezultatov
- upoštevali specifične znotraj območja programa
- delovali odprto in krepili sodelovanje med regijami in preko meja.

6. Razvojne prioritete regije, investicijska področja in ukrepi

Preglednica 19: Razvojne prioritete – investicijska področja - ukrepi

RAZVOJNA PRIORITETA 1: KONKURENČNOST IN ZNANJE	
Cilj: Razvoj konkurenčnega gospodarstva povezanega z znanjem, inovativnostjo, podjetnostjo in prepoznavnostjo regije.	
INVESTICIJSKA PODROČJA:	
1.1. Podporno okolje za podjetništvo in gospodarski razvoj	
Ukrepi:	
1.1.1	Razvoj podjetništva in poslovne infrastrukture
1.1.2	Raziskovalna infrastruktura in storitve
1.1.3	Finančni instrumenti
1.1.4	Izobraževanje in usposabljanje
1.2. Razvojno perspektivne panoge	
Ukrepi:	
1.2.1	Trajnostni razvoj turizma
1.2.2	Celovit razvoj gozdno-lesne predelave na Koroškem
1.2.3	Novi materiali in tehnologija
1.3. Kmetijstvo, gozdarstvo in razvoj podeželja	
Ukrepi:	
1.3.1	Krepitev znanj in povezovanje za razvoj kmetijstva, gozdarstva in podeželja
1.3.2	Spodbujanje razvoja kmetijske pridelave in gozdarstva
1.3.3	Razvoj dopolnilnih dejavnosti, lokalne samooskrbe in novih produktov na podeželju
RAZVOJNA PRIORITETA 2: KAKOVOST ŽIVLJENJA IN DOSTOPNOST REGIJE	
Cilj: Izboljšanje kakovosti življenja prebivalcev in prebivalcev Koroške s celovitejšimi ukrepi varovanja okolja in upravljanja s prostorom, z razvojem zdrave, ustvarjalne in vključujoče skupnosti.	
INVESTICIJSKA PODROČJA:	
2.1. Varovanje okolja in upravljanje s prostorom	
Ukrepi:	
2.1.1	Dostopnost in trajnostna mobilnost
2.1.2	Oskrba s pitno vodo, ravnanje z odpadki, odvajanje in čiščenje odpadnih voda
2.1.3	Učinkovita raba energije in obnovljivi viri energije
2.1.4	Učinkovito načrtovanje in upravljanje s prostorom in naravo
2.2. Zdrava, ustvarjalna in vključujoča skupnost	
Ukrepi:	
2.2.1	Povezovanje za boljše storitve in programe na področju zdravja
2.2.2	Socialno inoviranje in razvoj novih socialnih storitev
2.2.3	Dostopnost kulturnih, športnih in kreativnih vsebin
2.2.4	Zagotavljanje ustreznih infrastrukturnih pogojev

6.1 Razvojna prioriteta 1: KONKURENČNOST IN ZNANJE

Cilj razvojne prioritete je razvoj konkurenčnega gospodarstva povezanega z znanjem, inovativnostjo, podjetnostjo in prepoznavnostjo regije.

6.1.1 Investicijsko področje 1.1: Podporno okolje za podjetništvo in gospodarski razvoj

Namen investicijskega področja je izboljšati podporno okolje za rast podjetništva in gospodarstva v regiji. Okrepiti želimo razvojno raziskovalno dejavnost gospodarstva in jo podpreti s kakovostno RR infrastrukturo in kadri. Za to je potreben razvoj kakovostnih izobraževalnih in študijskih programov ter programov vseživljenjskega učenja. Na področju podjetništva se osredotočamo v krepitev infrastrukturne, svetovalne in finančne podpore podjetniškim iniciativam vključno z razvojem socialnega podjetništva. Nujno pri tem je povezovanje znanj, zmogljivosti in ustvarjalnih potencialov nosilcev javnega, zasebnega in nevladnega sektorja.

Cilji:

- ohraniti in ustvarjati delovna mesta,
- krepiti sodelovanje med nosilci razvoja za dvig RR dejavnosti in razvoja konkurenčnih proizvodov in storitev
- omogočati kakovostno izobraževanje in usposabljanje za razvojno perspektivne poklice ter spodbujati vseživljenjsko učenje
- razvijati podjetniške in raziskovalne potenciale pri mladih,
- vzpostaviti učinkovit trg dela v regiji,
- s podpornimi mehanizmi razvijati podjetništvo in socialno podjetništvo.

Ukrepi:

1.1.1 Razvoj podjetništva in poslovne infrastrukture

Namen ukrepa je razvijati podjetnost, ustvarjalnost in inovativnost prebivalcev Koroške regije ter krepiti podjetništvo kot nosilca novih, tržno zanimivih produktov in storitev ter novih, kakovostnih delovnih mest. Z ukrepom nameravamo povezovati deležnike v regiji in oblikovati celovito podporno okolje za razvoj novih podjetij. Namen ukrepa je prav tako spodbuditi zaposlovanje ranljivih ciljnih skupin s podporo ustanavljanju in zagonu socialnih podjetij, spodbujanju podjetij k prilagoditvam za aktiviranje starejših in prenos znanj na mlajše ter razvoj družbene odgovornosti.

Predvidene aktivnosti:

- **Razvoj podjetniške kulture in spodbujanje podjetništva**
- spodbujanje podjetnosti, inovativnosti in podjetniške kulture s poudarkom na mladih (promocijski dogodki, uvajanje podjetniških vsebin v šole, mentorski programi, co-working...),
- prepoznavanje in razvijanje poslovnih idej s poudarkom na tistih s potencialom globalne rasti in ustvarjanja kvalitetnih delovnih mest
- mentorski programi in programi podjetniških usposabljanj za nosilce poslovnih idej z namenom ustanavljanja novih in rasti obstoječih podjetij ter ustvarjanja delovnih mest

- spodbujanje razvoja socialnega (družbenega) podjetništva z namenom zaposlovanja težje zaposljivih skupin prebivalstva in reševanja družbenih izzivov (npr. v obliki javno-zasebnih partnerstev, ki so v javnem interesu in se izvajajo v socialnih podjetjih)
- spodbujanje javno-zasebnih partnerstev, to je javnega sofinanciranja zasebnih projektov, ki so v javnem interesu in se izvajajo v socialnih podjetjih
- **Rast, razvoj in povezovanje MSP**
- aktivnosti za naložbe in krepitev podjetniških kompetenc obstoječih podjetij s potencialom rasti, vključno s start-up podjetji za povečanje njihove konkurenčnosti
- spodbujanje razvoja in trženja novih izdelkov, storitev in tehnologij, posebej tistih, ki imajo višjo dodano vrednost, so inovativni, trajnostno naravnani in okoljsko manj obremenjujoči, prispevajo k odpiranju zelenih delovnih mest ter omogočajo prodor na tuje trge,
- spodbujanje netehnoloških inovacij (industrijsko oblikovanje, procesne in organizacijske inovacije, eko inovacije, snovna in energetska učinkovitost...)
- identifikacija in razvoj novih perspektivnih področij (npr. kulturne in kreativne industrije v povezavi z gospodarstvom, kovinsko-predelovalna in avtomobilska industrija na področju tehnologij za trajnostno mobilnost, trajnostni turizem...)
- povezovanje podjetij, institucij znanja, RR institucij, investitorjev ter ostalih organizacij v regiji, Sloveniji in tujini z namenom odkrivanja skupnih razvojnih in tržnih priložnosti ter priprave skupnih projektov
- **Urejanje in trženje poslovne infrastrukture**
- urejanje poslovne infrastrukture, predvsem poslovnih con, s ciljem zagotovitve primernih infrastrukturnih pogojev za delovanje podjetij
- zagotavljanje dodatnih kapacitet za inkubiranje podjetij (vključno z nakupom in revitalizacijo opuščenenih industrijskih/poslovnih objektov),
- privabljanje tujih investicij z namenom odpiranja novih delovnih mest ter prenosa znanj in tehnologij
- **Podporne aktivnosti**
- povezovanje obstoječih podjetniških podpornih storitev različnih institucij (MPIK, VEM točke, GZS, OZS...)
- nadgradnja ter dvig usposobljenosti nosilcev podjetniških podpornih vsebin v regiji
- vzpostavitev podpornega okolja za socialno (družbeno) podjetništvo in krepitev usposobljenosti podpornih institucij za razvoj socialnega podjetništva in socialnih inovacij

Kazalniki rezultatov:

Kazalniki rezultatov ukrepa		Izhodiščna vrednost 2014 (leto/vir)	Ciljna vrednost 2020
Kazalnik 1:	Št. novoustanovljenih podjetij – start-up	0	60
Kazalnik 2:	Št. socialnih podjetij	0	3
Kazalnik 3:	Stopnja preživetja novonastalih podjetij (5 let od ustanovitve)	60,65 % (2011, SURS)	65 %

Ciljne skupine: mladi, potencialni podjetniki, podjetniki in podjetja v vseh fazah razvoja, institucije podpornega okolja za razvoj gospodarstva in podjetništva, izobraževalne organizacije, lokalne skupnosti, idr.

1.1.2 Raziskovalna infrastruktura in storitve

Namen ukrepa je povezovanje in nadgradnja raziskovalne infrastrukture na ključnih področjih specializacije (razvoja) regije (novi materiali in tehnologije, les...), spodbujanje podjetij za izvajanje tehnološko razvojnih projektov v povezovanju z institucijami znanja ter s tem zvišanje števila zaposlenih v tej dejavnosti, kar bo dolgoročno prispevalo k izboljšanju konkurenčnosti vseh deležnikov in zvišanju dodane vrednosti njihovih produktov.

Predvidene aktivnosti:

- povezovanje nosilcev razvojno raziskovalne dejavnosti v regiji (institucij znanja in podjetij z raziskovalnimi skupinami), priprava popisa raziskovalne infrastrukture v regiji
- krepitev razvojno raziskovalne infrastrukture za nastanek novih visokotehnoloških podjetij
- priprava in izvedba skupnih tehnološko razvojnih projektov podjetij ter institucij znanja, ki bodo usmerjeni v ustvarjanje novih ali izboljšanje obstoječih proizvodov, materialov, naprav, sistemov, metod ali storitev ter ustvarjanje novih delovnih mest za visoko izobražen kader
- nadgradnja raziskovalne infrastrukture na ključnih področjih, glede na potrebe podjetij po raziskovalnih storitvah v regiji,
- spodbujanje usposabljanja in zaposlovanja raziskovalcev in razvojnikov v podjetjih ter krepitev razvojnih oddelkov v podjetjih.

Kazalniki rezultatov:

Kazalniki rezultatov ukrepa		Izhodiščna vrednost 2014 (leto/vir)	Ciljna vrednost 2020
Kazalnik 1:	Št. raziskovalnih skupin	28 (SICRIS, 2014)	40
Kazalnik 2:	Št. raziskovalcev	106 (leto 2011, SURS 2013)	150
Kazalnik 3:	Št. tehnoloških razvojnih projektov	0 (RRA, VŠTP -2014)	5

Ciljne skupine: podjetja in podjetniki, razvojno raziskovalne in izobraževalne organizacije, organizacije podpornega okolja za podjetništvo in gospodarski razvoj, idr.

1.1.3 Finančni instrumenti

Namen ukrepa je potencialnim podjetnikom oz. mikro, malim in srednjim podjetjem (MSP) v regiji omogočiti cenejši in lažji dostop do virov financiranja v vseh fazah razvoja in s tem spodbuditi in pospešiti konkretne razvojne pobude in zagotavljanje primerno izobraženega kadra. Na ta način bi omilili težave, ki so posledica zaostrenih finančnih in gospodarskih razmer, pri pridobivanju finančnih sredstev za razvojna vlaganja v zgodnejših fazah nastajanja podjetij kot v fazi razvoja in rasti podjetij. Z vzpostavljenimi finančnimi instrumenti bo podjetnikom omogočen dostop do finančnih virov v obliki dolžniškega in lastniškega kapitala ter nepovratnih sredstev po zanje najustreznejših pogojih.

Predvidene aktivnosti:

- povečanje kapitala in nadgradnja obstoječe garancijske sheme
- oblikovanje instrumenta tveganega kapitala (semenska in zagonska sredstva)
- priprava postopkov za kombiniranje garancij za bančne kredite in delno subvencioniranje obrestne mere v sodelovanju s finančnimi institucijami v Sloveniji
- izvajanje enotne Regijske štipendijske sheme Koroška.

Kazalniki rezultatov:

Kazalniki rezultatov ukrepa		Izhodiščna vrednost 2014 (leto/vir)	Ciljna vrednost 2020
Kazalnik 1:	Sredstva za garancije €	900.000 (RRA, 2014)	2.000.000
Kazalnik 2:	Povprečna višina podeljene garancije €	35.000 (RRA, 2014)	100.000
Kazalnik 3:	Višina sredstev za izvajanje instrumenta tveganega kapitala €	0 (RRA, 2014)	500.000
Kazalnik 4:	Število podprtih MSP	10 (RRA, 2014)	20
Kazalnik 5:	Povprečno število dodeljenih štipendij letno	67 (RRA, 2007-2013)	70
Kazalnik 6:	Delež uspešnosti ERŠS	80 % (RRA, 2014)	85 %

Ciljne skupine: študenti, podjetja in podjetniki, idr.

1.1.4 Izobraževanje in usposabljanje

Namen ukrepa je krepiti odzivnost izobraževanja na potrebe trga dela in z ustreznimi izobraževalnimi programi in programi usposabljanja ter promocijskimi aktivnostmi usklajevati ponudbo in povpraševanje na trgu dela v regiji, delodajalcem zagotoviti ustrezen kader, zmanjšati stopnjo brezposelnosti in povečati podjetniško aktivnost.

Predvidene aktivnosti:**Povezovanje in koordiniranje aktivnosti**

- vzpostavitev regijskega koordinacijskega telesa, ki bo spremljalo povpraševanje na trgu in identificiralo potrebe ter pripravljalo smernice za aktivnosti informiranja in pripravo novih izobraževalnih programov v regiji
- aktivnosti za krepitev dialoga med regijskimi razvojnimi akterji izobraževalci, delodajalci, delojemalci, državo in podpornimi institucijami (npr. okrogle mize, posveti, sestavljanje partnerstev, ...)
- krepitev mednarodnega sodelovanja vzgojno izobraževalnih zavodov in društev s tega področja
- vključevanje akademikov, ki izhajajo iz regije, v strateške razvojne procese v regiji.

Informiranje in promocijske aktivnosti

- priprava in izvajanje inovativnih promocijskih aktivnosti za promocijo deficitarnih poklicev in razvojno perspektivnih poklicev
- zmanjševanje zgodnjega zapuščanja šolanja (preventiva) in motiviranje ter pomoč mladim, ki so predčasno izstopili in šolskega sistema
- karierna orientacija

Razvoj in izvedba programov za različne ciljne skupine

- povečati pretok znanja in mobilnosti med gospodarstvom, javno upravo in nevladnimi organizacijami – razvoj modelov sodelovanja
- razvoj novih študijskih programov skladno s potrebami trga (področje lesarstva in drugi)
- izvajanje aktivnosti in programov vseživljenjskega učenja; priprava novih programov prekvalifikacij, razvoj NPK
- prenova izobraževalnih programov na vseh ravneh izobraževanja, ki bo prilagojeno gospodarstvu in družbenim izzivom

- oprema in ureditev mreže središč za vseživljenjsko učenje, izobraževanje in usposabljanje

Kazalniki rezultatov:

Kazalniki rezultatov ukrepa		Izhodiščna vrednost 2014 (leto/vir)	Ciljna vrednost 2020
Kazalnik 1:	Novi študijski program in/ali program strokovnega usposabljanja	6	7 vš 4 usposabljanja
Kazalnik 2:	Št. novih NPK	0	2
Kazalnik 3:	Št. vključenih v aktivnosti informiranja o poklicih letno	1200	2500
Kazalnik 4:	Izvajanje mednarodnih projektov in krepitev mednarodne mobilnosti	1 projekt letno	5

Ciljne skupine: brezposelne osebe, mladi, odrasli, študenti, organizacije, ki se ukvarjajo z usposabljanjem in izobraževanjem, podjetja, zavod za zaposlovanje, razvojne organizacije, idr.

Načrtovani projekti:

INVESTICIJSKO PODROČJE						
1.1 Podporno okolje za podjetništvo in gospodarski razvoj						
Ukrep	Predlog projektne vsebine	Nosilec	Vrednost v €	2014 – 2020 indikativni viri v €		
				EU + RS	Lastni javni vir	Zasebni vir
1.1.1 Razvoj podjetništva in poslovne infrastrukture	Razvoj in opremljanje poslovnih con v Koroški regiji	občine Koroške regije	7.620.000	5.309.016	2.310.984	
	Sofinanciranje razvojnih projektov za nastajanje novih start-up podjetij, inovativnih proizvodov, spodbujanje njihove globalne rasti (MPIK)	RRA Koroška	881.650	881.650		
	Koroška podjetniška platforma (KOPP)	Konzorcij podpornih podjetniških institucij	3.690.496	3.392.000	298.496	
	Podjetno v svet podjetništva	RRA Koroška	2.407.650	2.407.650		
	Mreža za socialno podjetništvo v Koroški regiji – Podjetniški SocioNet	Konzorcij podpornih podjetniških institucij	1.895.000	1.800.000	96.000	
1.1.2 Raziskovalna infrastruktura in storitve	Raziskovalni pospeševalnik Koroške- RA POK	Visoka šola za tehnologijo polimerov	2.200.000	1.713.110		90.164
1.1.3 Finančni instrumenti	Garancijska shema in finančni mehanizmi	RRA Koroška	2.000.000	2.000.000		
	Regijska štipendijska shema	RRA Koroška	4.707.920	2.600.000	7.920	2.100.000
1.1.4 Izobraževanje in usposabljanje	Kompetenčni center za razvoj kadrov - KORAK	Šolski center Slovenj Gradec	4.590.000	4.222.800	367.200	
	Koroška platforma vseživljenjskega učenja, razvoja kariere in medgeneracijskega učenja – e-Koroška se uči in raste skupaj – e-KURS	MOCIS	2.479.100	2.058.553	173.537	
	Mladi za turizem	Šolski center Slovenj Gradec	300.000	240.000	20.000	40.000
			32.771.816	26.624.779	3.274.137	2.230.164

6.1.2 Investicijsko področje 1.2: Razvojno perspektivne panoge

Namen investicijskega področja je ustvariti pogoje za nadaljnji razvoj oz. ponovni zagon prepoznanih perspektivnih gospodarskih panog (turizem, les, novi materiali) v regiji, ki bodo na podlagi sonaravnega koriščenja potencialov regije pomembno prispevale k izboljšanju zaposlitvenih možnosti za lokalno prebivalstvo. Investicijsko področje se osredotoča na ukrepe, ki bodo zagotovili učinkovitejše podporno okolje - skupne platforme podjetij in RR institucij za povezovanje znanja in kapacitet – in ustrezne infrastrukturne pogoje za pospešen razvoj prepoznanih perspektivnih panog

Ukrepi:

1.2.1. Trajnostni razvoj turizma

Namen ukrepa je vzpostaviti oz. smiselno nadgraditi obstoječe operativne, promocijske in razvojne funkcije na ravni turistične destinacije Koroška ter nadaljevati začetni cikel investicij v izgradnjo nove ter obnovo in modernizacijo obstoječe turistične infrastrukture, tako v zasebnem kot v javnem sektorju, ki je predpogoj za pozicioniranje regije kot turistične destinacije in uveljavitev turizma in z njim povezanih storitev kot gospodarske panoge, ki bo na podlagi sonaravnega koriščenja potencialov regije pomembno prispevala k ustvarjanju novih delovnih mest. Z izvedbo predvidenih aktivnosti v okviru ukrepa bo zagotovljeno podporno okolje za povezovanje nosilcev turistične ponudbe v regiji, razvoj inovativnih, kakovostnih in konkurenčnih integralnih turističnih produktov ter njihovo uspešnejše trženje. Razviti produkti in izvedba naložb v razvoj turistične infrastrukture bodo prispevali k izboljšanju pestrosti, kakovosti in konkurenčnosti turistične ponudbe v regiji. Vse pa se bo odražalo na izboljšanih kazalcih turistične uspešnosti (povečani prihodki, povečano število turistov in nočitev, tudi v t.i. izven sezonskih mesecih, izboljšana povprečna zasedenost turističnih kapacitet, povečana povprečna doba bivanja, etc.) in potrebah po kadrih.

Predvidene aktivnosti:

Razvoj turistične infrastrukture

- naložbe v izgradnjo javne infrastrukture za obisk in interpretacijo območij varstva narave in naravnih vrednot, vključno z informacijskimi centri in javno dostopnimi objekti kulturne dediščine,
- naložbe v izgradnjo novih in dvig kakovosti obstoječih nastanitvenih objektov,
- naložbe v športno-rekreacijsko infrastrukturo - pohodniške, kolesarske in druge rekreacijske poti in povezave, smučišča in druge objekte (razvoj pohodništva - izboljšanje kakovosti obstoječih in razvoj novih pohodniških poti, s spremljajočo infrastrukturo, izgradnja kolesarskega omrežja, gorskokolesarskih parkov in druge kolesarske infrastrukture, razvoj drugih tematskih turističnih poti, izgradnja nove in obnova obstoječe žičniške infrastrukture, investicije v športno rekreativne površine - športni parki, igrišča, etc. – ter izgradnja kopalnih površin, izgradnja adrenalinskih parkov),
- naložbe v infrastrukturo za izboljšanje dostopnosti do turističnih točk in zagotavljanje pogojev za trajnostno mobilnost (obnova lokalne cestne infrastrukture za podporo razvoju turizma, nove oblike okolju prijazne mobilnosti),
- naložbe v podporno javno turistično infrastrukturo (turistična signalizacija, info centri, počivališča, etc.).

Upravljanje turistične destinacije Koroška:

- delovanje regijske destinacijske organizacije, kot krovnega povezovalnega člana za:

- trženje turistične ponudbe regije (in regije same) pod skupno blagovno znamko,
- oblikovanje novih integralnih turističnih produktov,
- vzpostavitev in delovanje destinacijske turistično informacijske mreže, na temelju delujočih lokalnih turistično informacijskih centrov in uvajanja novih tehnologij,
- usposabljanja lokalnih/destinacijskih turističnih vodnikov in vzpostavitev sistema za izvajanje turističnih vodenj,
- usposabljanja za dvig kakovosti turističnih storitev,
- vključevanje IKT kot podpornih orodij za turizem (mobilna e-vodenja, rezervacijski sistem, etc.).

Kazalniki rezultatov:

Kazalniki rezultatov ukrepa		Izhodiščna vrednost 2014 (leto/vir)	Ciljna vrednost 2020
Kazalnik 1:	Število prihodov turistov (skupaj / tuji)	36.945 / 10.873 (2012, vir: SURS)	50.000 / 19000 (6,2% letna rast skupaj & 12 % letna rast tuji)
Kazalnik 2:	Število prenočitev (skupaj / tuji)	104.556 / 33.095 (2012, vir: SURS)	150.000 / 67.000 (5,9% letna rast skupaj & 12 % letna rast tuji)
Kazalnik 3:	Povprečna doba bivanja turistov v destinaciji/regiji	2,3 dni (2012, vir: RRA Koroška, RRP 2014–2020, SURS)	3 dni
Kazalnik 4:	Povprečna zasedenost kapacitet	12,4 % (2012, vir: RRA Koroška, RRP 2014–2020, SURS)	17,8 %
Kazalnik 5:	Nočitvene zmogljivosti – št. ležišč	2.319 (2012, vir: SURS)	2.600
Kazalnik 6:	Dolžina novozgrajenih in obnovljenih turističnih in rekreacijskih poti v km	0 (2014, vir: RRA Koroška, RRP 2014–2020)	100
Kazalnik 7:	Število novo urejenih javnih turističnih infrastrukturnih objektov (interpretacija naravnih vrednot in kulturne dediščine)	0	2 letno

Ciljne skupine: nosilci turističnih produktov ter turističnih in s turizmom povezanih storitev, lokalne skupnosti, RRA/RDO, mreža TIC-ov in drugih organizacij na področju spodbujanja razvoja turizma, ohranjanja narave in dediščine, lokalne nevladne organizacije, idr.

1.2.2. Celovit razvoj gozdno-lesne predelave na Koroškem

Namen ukrepa je z oživitvijo povezane gozdno-lesne predelovalne verige na Koroškem in uporabo lokalnih proizvodov pomembno izboljšati gospodarski razvoj, ustvarjati nova delovna mesta in povečati energetska samozadostnost regije.

Predvidene aktivnosti:

- krepitev podpornega okolja za razvoj lesno predelovalne dejavnosti
- organizirana promocija lesa in lesnih izdelkov - aktivno vzpodbujanje lokalnih skupnosti in prebivalstva za večjo rabo lesa na vseh ravneh
- aktivnosti za izboljšanje gospodarjenja z gozdom
- spodbujanje posodobitev obstoječih obratov za razrez lesa in nadaljnjo predelavo v izdelke z višjo dodano vrednostjo
- krepitev inovacijske in raziskovalne dejavnosti.

Kazalniki rezultatov

Kazalniki rezultatov ukrepa		Izhodiščna vrednost 2014 (leto/vir)	Ciljna vrednost 2020
Kazalnik 1:	Št. novih delovnih mest	0	250
Kazalnik 2:	Dodana vrednost na zaposlenega v €	28.151	35.000
Kazalnik 3:	Količina predelanega lesa v regiji m³/leto	85.000	150.000

Ciljne skupine: obstoječa in potencialna podjetja in podjetniki, razvojno raziskovalne organizacije, izobraževalne organizacije, institucije podpornega okolja, lokalne skupnosti

1.2.3. Novi materiali in tehnologija

Namen ukrepa je vzpostavitev centra znanja na področju recikliranja lesnih in polimernih materialov in njihovo ponovno uporaba v inovativnih produktih. S tem bi se zbiranje odpadnih polimernih materialov v Koroški regiji nadgradilo s pripravo sekundarnih surovin in zmanjšanjem porabe primarnih materialov. Prav tako je namen zmanjšanje uporabe materialov, ki se ne morejo reciklirati in spodbujanje uporabe reciklabilnih materialov in biomaterialov.

Predvidene aktivnosti:

- vzpostavitev centra za realizacijo idej in izvedbo pilotnih projektov s področja recikliranja in predelave polimernih materialov
- oprema centra za testiranje in študij predelovalnih karakteristik novih materialov
- podpora podjetjem in podjetnikom, ki se z omenjeno problematiko že ukvarjajo ali pa bi želeli razširiti svoje delovanje razširit na novo področje
- aktivnosti ozaveščanja in spodbujanja recikliranja, ponovne uporabe reciklatov in uporabe biomaterialov
- vzpostavljanje mreže lokalnih, nacionalnih in mednarodnih partnerjev
- pomoč in svetovanje pri pripravi projektov in pridobivanje sredstev na razpisih.

Kazalniki rezultatov

Kazalniki rezultatov ukrepa		Izhodiščna vrednost 2014 (leto/vir)	Ciljna vrednost 2020
Kazalnik 1:	Št. novih produktov	0	15
Kazalnik 2:	Št. vključenih podjetij/uporabnikov storitev centra	0	10
Kazalnik 3:	Št. podjetij, ki sodelujejo s centri znanja	7	20

Ciljne skupine: obstoječa in potencialna podjetja in podjetniki, razvojno raziskovalne organizacije, izobraževalne organizacije, institucije podpornega okolja, idr.

Načrtovani projekti:

INVESTICIJSKO PODROČJE						
1.2 Razvojno perspektivne panoge						
Ukrep	Projektni predlog	Nosilec	Vrednost v €	2014 – 2020 indikativni viri v €		
				EU + RS	Lastni javni vir	Zasebni vir
1.2.1 Trajnostni razvoj turizma	Eko-etno vas	Mestna občina Slovenj Gradec	3.800.000	2.660.000	1.140.000	
	Geodoživetja v Geoparku Karavanke	Javno zasebno partnerstvo	3.000.000	2.100.000	630.000	270.000
	Pohorje – narava in turizem z roko v roki*	ZRSVN				
	Turistična infrastruktura Škratkeve dežele	Mestna občina Slovenj Gradec	580.000	406.000	174.000	

	Turistična in kulturna infrastruktura na območju Uršlje gore	Mestna občina Slovenj Gradec	3.660.000	2.562.000	1.098.000	
	Prenova planinskih postojank	Planinska društva, s podporo lokalnih skupnosti	3.700.000	2.590.000	555.000	555.000
	Koroški turistični biser Poljana	Občina Prevalje	2.400.000	1.680.000	720.000	
	Obnova hotela Črna	Občina Črna na Koroškem	2.400.000	1.680.000	720.000	
	Geo-hotel Mežica	Javno zasebno partnerstvo	2.440.000	1.708.000	732.000	
	Mreža kolesarskih in pohodniških poti v regiji	Lokalne skupnosti	11.340.000	7.938.000	3.402.000	
	Singletrail Park Jamnica	Javno zasebno partnerstvo	400.000	280.000	36.000	84.000
	Izgradnja kolesarskega parka na Ribniškem Pohorju	Občina Ribnica na Pohorju	120.000	84.000	36.000	
	Koroška gorsko kolesarska transverzala	Športno turistično društvo Črna luknja	610.000	427.000	128.100	54.900
	Gorskokolesarske poti Rahtel	MO Slovenj Gradec	78.000	54.600	23.400	
	Outdoor park Črna na Koroškem	Občina Črna na Koroškem	1.830.000	1.281.000	549.000	
	Razvoj turistične dejavnosti in ekoturizma na Pohorju s poudarkom na pohorskih konjeniških poteh	Konjeniški klub Slovenj Gradec	431.250	301.875	38.813	90.562
	Izgradnja žičniške infrastrukture na Ribniškem Pohorju	Občina Ribnica na Pohorju	46.582.500	46.582.500	0	
	Razvoj smučišča Črna na Koroškem	Občina Črna na Koroškem	1.037.000	725.900	311.100	
	Razvoj smučišča Poseka Ravne na Koroškem	ZKŠTM Ravne na Koroškem.	170.000	119.000	51.000	
	Vodni park Reš	Občina Radlje ob Dravi	5.000.000	3.500.000	1.500.000	
	Izgradnja kopalnega jezera v Ribnici na Pohorju	Občina Ribnica na Pohorju	336.000	235.200	100.800	
	Destinacijski management Koroška (RDO 2020)	Javno zasebno partnerstvo	1.750.000	1.225.000	262.500	262.500
1.2.2 Celovit razvoj gozdno-lesne predelave na Koroškem	Pospeševanje gozdno-lesne predelovalne verige na Koroškem – Center LIGNA	Javno zasebno partnerstvo	6.550.000	3.535.000	1.515.000	1.500.000
	Razvoj novih inovativnih izdelkov iz lesa	ŠC Slovenj Gradec	500.000	450.000		50.000
	Investicije nosilcev lesno predelovalne verige	Podjetja gozdno-lesne dejavnosti	43.410.000	21.705.000		21.705.000
1.2.3 Novi materiali in tehnologija	Investicija v tehnološko opremo-linija za izdelavo 3D modelarnih izdelkov iz reciklažnih materialov in hidravlične stiskalnice	Podjetje	480.000	288.000		192.000
			142.604.750	104.613.075	13.722.713	24.763.962

* ni znane vrednosti

6.1.3 Investicijsko področje 1.3: Kmetijstvo, gozdarstvo in razvoj podeželja

Iz socio-ekonomske analize izhaja, da se obdelanost kmetijskih površin in število članov družinskih kmetij zmanjšuje, prav tako postaja neugodna starostna struktura družinskih članov na kmetijah. Kljub nadpovprečno velikim kmetijskim gospodarstvom so pogoji za pridelavo oteženi in večini kmetij

ne omogočajo zadostnih dohodkov. Spodbuden je napredek pri razvoju dopolnilnih dejavnosti kot dodatnemu viru prihodkov kmetij in usmerjanju v ekološko kmetovanje. Neizkoriščene so možnosti za uvajanje alternativnih poljščin, sadja in vrtnin ter za sočasno povečanje lokalne samooskrbe. Tako za kmetijstvo, gozdarstvo kot tudi področje dopolnilnih dejavnosti je ključen vnos novih znanj ter povezovanje za bolj prodorno in uspešno trženje.

Namen investicijskega področja je razvoj perspektivnih panog v gozdarstvu, kmetijstvu in s kmetijstvom povezanih dejavnosti ter ustvarjanje perspektive za mlade generacije na podeželju. Z zagotavljanjem kakovostnega podpornega okolja za nosilce dejavnosti se usmerja v aktiviranje neizkoriščenih potencialov v kmetijstvu, gozdarstvu, diverzifikaciji dejavnosti na kmetiji in v podjetništvu.

Cilji investicijskega področja so ohranjanje proizvodnih potencialov in povečanje lokalne trajnostne samooskrbe s kmetij ter krepitev znanj in razvoj novih delovnih mest v dopolnilnih dejavnostih na kmetiji in v podjetništvu na podeželju.

Ukrepi

1.3.1. Krepitev znanj in povezovanje za razvoj kmetijstva, gozdarstva in podeželja

Namen ukrepa je omogočiti dostop do novih znanj, modelov in dobrih praks gospodarjenja, razvoja novih produktov in storitev na podeželju ter spodbujati povezovanje nosilcev dejavnosti pri trženju produktov in storitev. Ukrep vključuje tako nosilce podpornega okolja kot nosilce dejavnosti.

Predvidene aktivnosti:

- organiziranje in izvajanje usposabljanj in izobraževanj ter drugih oblik prenosa znanja in praks za nosilce dejavnosti (kmetijstvo, gozdarstvo, dopolnilne dejavnosti, podjetništvo, trženje, inoviranje, ipd.)
- krepitev kompetenc strokovnega osebja, ki zagotavlja podporno okolje za razvoj kmetijstva, gozdarstva in podeželja in njihovo povezovanje z izobraževalnimi in razvojno-raziskovalnimi institucijami na področju tehnoloških znanj, socialno-ekonomskih znanj, trženja, promocije, povezovanja, ipd.
- spodbujanje povezovanja nosilcev kmetijske proizvodnje z drugimi sektorji in potrošniki (npr. socialno podjetništvo, turizem, lokalna oskrba, lesna predelava, ipd.)
- povezovanje aktivnosti in projektov obeh LAS-ov.

Kazalniki rezultatov

Kazalniki rezultatov ukrepa		Izhodiščna vrednost 2014 (leto/vir)	Ciljna vrednost 2020
Kazalnik 1:	Št. nosilcev dejavnosti s pridobljenimi znanji	0	700
Kazalnik 2:	Št. strokovnjakov z izpopolnjenim znanjem	0	30
Kazalnik 3:	Št. projektov sodelovanja med LAS	0	vsaj 3

Ciljne skupine: nosilci kmetijske in gozdarske dejavnosti, nosilci podjetniških dejavnosti na podeželju, zadruga, institucije podpornega okolja za razvoj kmetijstva, gozdarstva in podeželja, nevladne organizacije, prebivalstvo na podeželju, idr.

1.3.2. Spodbujanje razvoja kmetijske pridelave in gozdarstva

Namen ukrepa je razvijati osnovno kmetijsko proizvodnjo in spodbuditi proizvajalce k uvajanju novih panog in načinov pridelave. Priložnosti se kažejo v uvajanju novih, alternativnih poljščin in sadja, ki so bile prepoznane kot tržno zanimive ter nadalje spodbujati usmerjanje v ekološko kmetovanje.

Predvidene aktivnosti:

- raziskave glede pogojev za pridelavo in tržnega potenciala za alternativne proizvode
- ozaveščanje, informiranje in svetovanje potencialnim proizvajalcem
- svetovanje in pomoč pri pridobivanju finančnih virov, razvoju proizvodnih površin in vključevanju na trg (lokalni, širši)
- svetovanje in pomoč pri vzpostavljanju predelave proizvodov,
- svetovanje in pomoč pri usmerjanju v ekološko pridelavo
- razvoj novih oblik trženja
- spodbujanje razvoja gozdarstva (gojenje in nega gozdov, primarna pridelava lesa, znanje in boljša opremljenost za delo v gozdu, ipd.)

Kazalniki rezultatov:

Kazalniki rezultatov ukrepa		Izhodiščna vrednost 2014 (leto/vir)	Ciljna vrednost 2020
Kazalnik 1:	Št. registriranih ekoloških pridelovalcev	250 vir: ekosubvencije 2012	300
Kazalnik 2:	Nove površine namenjene alternativni proizvodnji poljščin, sadja in vrtnin	0	170 ha
Kazalnik 3:	Št. KZU za ekološko kmetovanje	2715,28 ha vir: subvencije 2012, KSS	3258 ha

Ciljne skupine: nosilci kmetijske in gozdarske dejavnosti, zadruga, institucije podpornega okolja za razvoj kmetijstva, gozdarstva in podeželja, nevladne organizacije, prebivalstvo na podeželju, idr.

1.3.3. Razvoj dopolnilnih dejavnosti, lokalne samooskrbe in novih produktov na podeželju

Namen ukrepa je povečati možnosti za zagotavljanje dohodka na družinskih kmetijah z aktiviranjem lastnih potencialov zlasti na področju razvoja turistične ponudbe, predelave mleka, sadja in mesa, lesne predelave in izobraževanja ter izvajanja socialnih storitev. Namen ukrepa je tudi povečanje kvalitetne lokalne trajnostne samooskrbe s kmetij s poudarkom na prehranskih produktih z visoko dodano vrednostjo.

Predvidene aktivnosti:

- svetovanje in pomoč pri razvoju podjetniških idej in pridobivanju finančnih sredstev za njihovo realizacijo (eko-turizem, socialne storitve, trženje dediščine, interpretacija narave, programi na kmetijah – učne kmetije, predelava lesa, ipd.)
- povezovanje nosilcev dejavnosti pri razvoju tržnih poti in promociji produktov in storitev (npr. učne kmetije, trženje preko Regionalne destinacijske organizacije, razvoj programov, vključevanje v skupne blagovne znamke), ki lahko pomenijo podjetniško priložnost tudi za mlade, ki niso s kmetij,
- krepitev mreže lokalnih tržnic ter ozaveščanje potrošnikov o pomenu zdrave, žive in lokalno pridelane hrane
- razvoj trajnostne lokalne oskrbe – vzpostavitev in organizacija samooskrbne verige prehranskih produktov, organiziranje proizvajalcev za zagotavljanje ponudbe zlasti za javne naročnike (bolnice, domovi za starejše, šole, vrtci, ipd.) in druge
- spodbujanje vrtičkarstva.

Kazalniki rezultatov:

Kazalniki rezultatov ukrepa		Izhodiščna vrednost 2014 (leto/vir)	Ciljna vrednost 2020
Kazalnik 1:	Št. nosilcev dopolnilnih dejavnosti	381 2014, vir: KSS	400
Kazalnik 2:	Št. povezovalnih organizacij (društev, zadrug, podjetij)	0 (2014, KSS)	5
Kazalnik 3:	Št. tržnic s prodajo lokalne hrane	4 (2014, KSS)	8

Ciljne skupine: nosilci kmetijske in gozdarske dejavnosti, nosilci podjetniških dejavnosti na podeželju, zadruge, institucije podpornega okolja za razvoj kmetijstva, gozdarstva in podeželja, nevladne organizacije, prebivalstvo na podeželju, idr.

Načrtovani projekti:

INVESTICIJSKO PODROČJE						
1.3 Kmetijstvo, gozdarstvo in razvoj podeželja						
Ukrep	Predlog projektne vsebine	Nosilec	Vrednost v €	2014 – 2020 indikativni viri v €		
				EU + RS	Lastni javni viri	Zasebni viri
1.3.1 Krepitev znanj in povezovanje za razvoj kmetijstva, gozdarstva in podeželja	Vzpostavitev inovativnih zelenih delovnih mest v Koroški učni regiji	NVO	2.103.100	1.577.325	525.775	
	Izvajanje EU pobude CLLD »Lokalni razvoj, ki ga vodi Skupnost	RRA Koroška/LAS	7.500.000	7.500.000		
	Projekt razvoja podeželja	LAS MD, LAS MDD	3.750.000	2.625.000	1.125.000	225.000
	Ureditev vaških jedr	Občine	5.868.000	4.107.600	1.760.400	
1.3.2 Spodbujanje razvoja kmetijske pridelave in gozdarstva	Projekti vezani na PRP	Nosilci kmetijske dejavnosti, podjetniki na podeželju				
1.3.3 Razvoj dopolnilnih dejavnosti, lokalne samooskrbe in novih produktov na podeželju	Samooskrba s hrano na Koroškem - KOROOSKRBA	LAS MD LAS MDD	2.660.640	2.010.000	650.640	
			21.881.740	17.819.925	4.061.815	225.000

6.2 Razvojna prioriteta 2: KAKOVOST ŽIVLJENJA IN DOSTOPNOST REGIJE

Cilj razvojne prioritete je izvajati ukrepe za izboljšanje kakovosti življenja prebivalcev Koroške s celovitejšimi ukrepi varovanja okolja in upravljanja prostora, nadalje na področju zagotavljanja zdravja, vključujoče skupnosti ter večje povezanosti med mestom in podeželjem.

6.2.1 Investicijsko področje 2.1: Varovanje okolja in upravljanje s prostorom

Namen investicijskega področja je varovanje okolja, izboljšanje kakovosti bivanja in odgovorno upravljanje s prostorom:

- izboljšati dostopnost v regiji in navzven ter zagotavljati pogoje za rabo trajnostnih oblik mobilnosti z namenom izboljšanja kakovosti bivanja ter varovanja okolja

- zagotavljanje ustreznih vodnih virov, potrebne infrastrukture ter obvladovanja tokov odpadnih voda in odpadkov
- povečati zanesljivost oskrbe z energijo in energetske storitvami z učinkovitejšo rabo energije ter večanjem deleža obnovljivih virov energije
- izboljšati pogoje bivanja in delovanja na ogroženih območjih in sanacija ter revitalizacija degradiranih območij
- celovito načrtovanje in upravljanje prostora ter zagotavljanje trajnostnega razvoja na varovanih in drugih območjih
- celovitejše ter bolj trajnostno načrtovanje in upravljanje s prostorom.

Ukrepi:

2.1.1. Dostopnost in trajnostna mobilnost

Namen ukrepa je izboljšati dostopnost regije navzven in znotraj regije ter zagotavljati pogoje za rabo trajnostnih oblik mobilnosti z namenom izboljšanja kakovosti bivanja ter varovanja okolja.

Predvidene aktivnosti:

- celostno načrtovanje prometa za celotno funkcionalno regijo Koroška, vključno s pripravo celostne prometne strategije za Koroško regijo
- aktivnosti za izgradnjo 3. razvojne osi
- aktivnosti za modernizacijo železniške proge Maribor–Dravograd
- sanacija za razvoj regije ključnih odsekov državnih in lokalnih cest
- aktivno reševanje problema gozdnih cest javnega značaja
- nadaljevanje vzpostavljanja širokopasovnih komunikacijskih omrežij (predvsem na območjih t.i. belih lis)
- nadaljevanje vzpostavljanja celovitega omrežja kolesarskih povezav in druge kolesarske infrastrukture
- posodobitev prevoznih sredstev javnega sektorja (npr. z električnimi ali drugimi okoljsko sprejemljivejšimi vozili)
- napredne tehnologije za spremljanje in upravljanje javnega potniškega prometa
- združevanje in optimizacija procesov načrtovanja, upravljanja in vzdrževanja javne infrastrukture
- nove oblike okolju prijazne mobilnosti
- aktivnosti ozaveščanja, informiranja na vseh ravneh družbe.

Kazalniki rezultatov

Kazalniki rezultatov ukrepa		Izhodiščna vrednost 2014 (leto/vir)	Ciljna vrednost 2020
Kazalnik 1:	št. km zgrajenih kolesarskih povezav	0 (2014, RRA Koroška)	100
Kazalnik 2:	št. km hitre ceste	0 (2014, Geodetska uprava RS, Zbirni kataster GJI)	5
Kazalnik 3:	št. km obnovljenih državnih cest	0 (Direkcija RS za ceste)	100

Ciljne skupine: lokalne skupnosti, javna podjetja, lastniki gozdov, organizacije, ki delujejo na področju trajnostne mobilnosti, država, posredno prebivalstvo v regiji idr.

2.1.2. Oskrba s pitno vodo, ravnanje z odpadki, odvajanje in čiščenje odpadnih voda

Namen ukrepa je zagotavljanje ustreznih vodnih virov, potrebne infrastrukture ter obvladovanja tokov odpadnih voda in odpadkov z namenom izboljšanja kakovosti bivanja ter varovanja okolja.

Predvidene aktivnosti:

- infrastruktura za obvladovanje tokov odpadnih voda (npr. čistilne naprave, kanalizacijski vodi...)
- zagotavljanje ustreznih vodnih virov in infrastrukture
- preprečevanje nastajanja odpadkov na izvoru in obvladovanje tokov odpadkov
- združevanje in optimizacija procesov načrtovanja, upravljanja in vzdrževanja javne infrastrukture
- aktivnosti ozaveščanja, informiranja na vseh ravneh družbe.

Kazalniki rezultatov

Kazalniki rezultatov ukrepa		Izhodiščna vrednost 2014 (leto/vir)	Ciljna vrednost 2020
Kazalnik 1:	Delež odpadkov zbranih z javnim odvozom odloženih na odlagališče	84 % (SURS, Statistični letopis/2011)	20 %
Kazalnik 2:	Delež prečiščene odpadne vode z vsaj sekundarnim čiščenjem v %	70,5% (2012, SURS)	90%
Kazalnik 3:	Št. priključkov na javno vodovodno omrežje	13.114 (2012, SURS)	14.000
Kazalnik 4:	Št. priključkov na javno kanalizacijsko omrežje	7.786 (2012, SURS)	14.453

Ciljne skupine: lokalne skupnosti, javna komunalna podjetja, posredno prebivalstvo regije idr.

2.1.3. Učinkovita raba energije in obnovljivi viri energije

Namen ukrepa je zanesljivost oskrbe z energijo in energetskimi storitvami z učinkovitejšo rabo energije ter večanjem deleža obnovljivih virov energije.

Predvidene aktivnosti:

- energetsko učinkovita obnova in trajnostna gradnja stavb javnega sektorja
- uvajanje učinkovitih sistemov za upravljanje z energijo v javnem in zasebnem sektorju
- izobraževanje kadrov za izvajanje celovitega zelenega javnega naročanja
- razvoj aktivnih in manjkajočih omrežij za distribucijo električne energije
- združevanje in optimizacija procesov načrtovanja, upravljanja in vzdrževanja javne infrastrukture
- aktivnosti ozaveščanja, informiranja na vseh ravneh družbe.

Kazalniki rezultatov

Kazalniki rezultatov ukrepa		Izhodiščna vrednost 2014 (leto/vir)	Ciljna vrednost 2020
Kazalnik 1:	št. energetskih sanacij javnih objektov	0 (2014, RRA Koroška)	24

Ciljne skupine: lokalne skupnosti in javne institucije v regiji, posredno prebivalci regije, idr.

2.1.4. Učinkovito načrtovanje in upravljanje s prostorom in naravo

Namen ukrepa je:

- izboljšanje pogojev bivanja in delovanja na ogroženih območjih, sanacija in revitalizacija degradiranih območij,
- celovito in trajnostno načrtovanje in upravljanje prostora ter zagotavljanje trajnostnega razvoja na varovanih in drugih območjih.

Predvidene aktivnosti:

- **Aktivnosti na ogroženih in degradiranih območjih:**
- celovito izboljšanje poplavne varnosti na poplavno ogroženih območjih z gradbenimi in negradbenimi ukrepi
- celovito preprečevanje in obvladovanje posledic suše
- sanacija in revitalizacija degradiranih območij (npr. odlagališča komunalnih odpadkov, urbana degradirana območja...) vključno z izvedbo celovitega popisa degradiranih območij v regiji manjših od 1 ha
- sanacija oz. ukrepi za varstvo pred plazovi
- aktivnosti ozaveščanja, informiranja na vseh ravneh družbe.
- **Aktivnosti na varovanih območjih in krajini**
- celovito načrtovanje, upravljanje območja Pohorja, Geoparka Karavanke in reke Drave ter povezovanje strokovnih institucij, nosilcev razvojnih politik ter lokalnega prebivalstva
- celovit razvoj varovanih območij z namenom trajnostnega razvoja teh območij in vključitve v celovit razvoj koroškega turizma
- celovit razvoj ekoloških (npr. ekosistemskih storitev) in socialnih (npr. poučnih, rekreacijskih) funkcij gozdov
- aktivnosti ozaveščanja, informiranja na vseh ravneh družbe.
- **Načrtovanje in upravljanje s prostorom**
- krepitev vloge regionalnega prostorskega načrtovanja;
- priprava strategije trajnostnega urbanega razvoja somestja Slovenj Gradec–Ravne na Koroškem–Dravograd za zasnovo in izvedbo celostnih teritorialnih naložb (CTN);
- združevanje in optimizacija procesov načrtovanja in upravljanja s prostorom z namenom preseči obstoječo razdrobljenost pristojnosti in dosegati bolj celovito in bolj trajnostno načrtovanje in upravljanje s prostorom.

Kazalniki rezultatov

Kazalniki rezultatov ukrepa		Izhodiščna vrednost 2014 (leto/vir)	Ciljna vrednost 2020
Kazalnik 1:	Št. projektov sanacij in revitalizacije degradiranih območij	0 (2014, RRA Koroška)	4
Kazalnik 2:	Št. izvedenih gradbenih protipoplavnih ukrepov na OPVP	0	4 (Dravograd, Prevalje-Ravne, Črna/Žerjav, SG/Mislinja)
Kazalnik 3:	Št. zavarovanih območij narave	1 (2014, ARSO, Kazalci okolja NVO2/2014)	2
Kazalnik 4:	Delež občin vključen v skupni proces načrtovanja in upravljanja s prostorom v %	0 (2014, RRA Koroška)	100

Ciljne skupine: lokalne skupnosti, javna podjetja in zavodi, institucije na področju varovanja okolja, narave in ohranjanja dediščine, posredno prebivalstvo regije, idr.

Načrtovani projekti:

INVESTICIJSKO PODROČJE						
2.1. Varovanje okolja in upravljanje s prostorom						
Ukrep	Predlog projektne vsebine	Nosilec	Vrednost v €	2014 – 2020 indikativni viri v €		
				EU + RS	Lastni javni viri	Zasebni viri
2.1.1 Dostopnost in trajnostna mobilnost	3.razvojna os – v Koroški regiji	MIP				
	Sanacija državnih cest v Koroški regiji	Direkcija RS za ceste	80.000.000	80.000.000		
	Ukrepi spodbujanja trajnostne mobilnosti na Koroškem	RRA Koroška	23.410.000	16.387.000	4.682.000	2.341.000
	Širokopasovno omrežje elektronskih komunikacij	Občina Prevalje (z občinami)	18.532.591	12.532.949	3.248.222	2.000.000
	Rekonstrukcija lokalni cest	Občine	53.405.166	37.383.616	16.021.550	
	Celovita obnova mestnega jedra	Občine	7.510.000	5.257.000	2.253.000	
2.1.2 Oskrba s pitno vodo, ravnanje z odpadki, odvajanje in čiščenje odpadnih voda	Izgradnja sekundarne infrastrukture za odvajanje in čiščenje odpadnih voda	Občine	45.204.620	38.423.927	6.780.693,0	
	Izgradnja in rekonstrukcija vodoskrbnih sistemov	Občine	23.280.500	19.788.844	3.492.090,0	
	Sanacija odlagališča	Občine	1.487.422	1.264.308	223.113	
	Novi vodni viri	Občine	2.950.000	2.507.500	442.500,0	
	Oskrba s pitno vodo v poročju Drave (3. sklop)	Očina Dravograd Muta, Vuzenica, Radlje ob Dravi, Podvelka	49.927.530	35.153.703	14.773.827,0	
2.1.3 Učinkovita raba energije in obnovljivi viri energije	Energetska sanacija objektov	Občine	12.985.200	7.791.120	5.194.080	
	Izgradnja in sanacija ogrevalnih sistemov na biomaso in alternativnih virov energije	Javno zasebno partnerstvo	12.144.825	8.501.377	1.214.482	2.428.962
2.1.4 Učinkovito načrtovanje in upravljanje s prostorom in naravo	Veliki namakalni sistemi*	MKO	3.000.000	3.000.000		
	Izboljšanje ekohidroloških pogojev v strugi in obvladovanje poplav kot osnova za prostorski, gospodarski in turistični razvoj v porečju Mislinje in Suhodolnice	MKO, občine - JZP	29.542.100	23.634.480	2.954.310	2.954.310
	Poplavna varnost porečja Meže z Dravo**	MKO				
	Reševanje plazovitih območij		300.000	300.000		
	Sistem zgodnjega opozarjanja na poplave	Zavod EKOPREN	50.000	40.000	10.000	
	Izdelava prostorske baze podatkov in kart geološko pogojenih nevarnosti, zaradi procesov pobočnega premikanja (zemeljski plazovi, masni tokovi, sedimenti, podori)	Zavod EKOPREN	360.000	288.000	72.000	
	Sanacija degradiranih območij Mežiške doline**	MKO				
	Celostne teritorialne naložbe (CTN) na Koroškem	RRA Koroška, Mestna občina Slovenj Gradec, Občina Ravne na Koroškem, Občina Dravograd	4.200.000	2.940.000	1.260.000	
	Spodbujanje ekosistemskih storitev in vzpostavitve zelene infrastrukture na varovanih območjih v Geoparku Karavanke	RRA Koroška	1.480.000	1.036.000	444.000	
	Spodbujanje ekosistemskih storitev in vzpostavitve zelene infrastrukture na varovanih območjih v Zgornji Dravski dolini	RRA Koroška	1.500.000	1.050.000	450.000	
Spodbujanje ekosistemskih storitev in vzpostavitve zelene infrastrukture na varovanih območjih Zahodnega Pohorja	RRA Koroška	1.450.000	1.015.000	435.000		
			372.719.954	298.294.824	63.950.867	9.724.272

* ocenjena vrednost ** ni še znanih vrednosti

6.2.2 Investicijsko področje 2.2: Zdrava, ustvarjalna in vključujoča skupnost

Namen investicijskega področja je izboljšanje kakovosti življenja prebivalcev regije s krepitvijo dostopnosti do storitev na področju zdravja, socialne varnosti, kulture, športa in socialne vključenosti za vse skupine prebivalcev.

Cilj investicijskega področja je:

- izboljšati sodelovanje in organiziranost na področju zdravja ter krepiti zdrav življenjski slog prebivalcev
- razvoj storitev za povečanje socialne varnosti in socialne vključenosti ranljivih skupin prebivalstva
- spodbujanje razvoja na področju ustvarjalnosti, kulture, športa
- zagotavljanje infrastrukturnih pogojev za razvoj družebnih dejavnosti

Ukrepi:

2.2.1. Povezovanje za boljše storitve in programe na področju zdravja

Na zdravje in z njim povezane socialne determinante vplivajo različni dejavniki, zato je usklajeno delovanje različnih akterjev in institucij bistvenega pomena za izboljšanje življenja in zdravja prebivalcev Koroške. Z ukrepov želimo izboljšati načrtovanje zdravstvene politike v regiji za zagotavljanje primerne kakovosti in dostopnosti zdravstvenih storitev, ustanoviti in krepiti mrežo partnerjev z vseh področij družbenega življenja za krepitev zdravja prebivalstva in zmanjševanja neenakosti v zdravju. Doseganje enakosti v zdravju med regijami je mogoče s preventivnim delom na področju razvoja in krepitve zdravega življenjskega sloga predvsem pri otrocih, mladini in odraslih, da povečajo svoje zmogljivosti in nadzor nad življenjem in lastnim zdravjem. Nadalje ukrep predvideva vzpostavitev učinkovitega sistema za zbiranje, spremljanje in nadzorovanje podatkov, s katerimi lahko merimo neenakosti na področju zdravja in socialnih determinant zdravja. Obstoječe, razumevanje in uporaba teh podatkov je pomemben ključ za razvoj učinkovitejših politik, sistemov in programov za krepitev javnega zdravja v regiji. Velik vpliv na zdravje ljudi ima prav gotovo tudi oskrba s pitno vodo. V regiji še vedno obstaja precejšen delež gospodinjstev, ki niso priključena na javne vire in za katere niso vzpostavljeni sistemi nadzora.

Predvidene aktivnosti:

- **Povezovanje za bolj učinkovito načrtovanje in izboljšanje dostopnosti storitev na področju zdravja**
- graditev zdravju podporne mreže – regijska skupina za krepitev zdravja v regiji, medsebojno povezovanje, informiranje in usklajeno delovanje različnih akterjev v regiji, oblikovanje Sveta za zdravje na ravni regije
- priprava strategije razvoja primarne ravni zdravstvenega varstva z akcijskim načrtom
- **Varovanje in krepitev zdravja**
- vzpostavitev sistema za zbiranje, spremljanje in vrednotenje neenakosti v zdravju na nivoju regije in posameznih občin vključno z izdelavo objektivne ocene ogroženosti zdravja prebivalcev regije v primerjavi z drugimi območji Slovenije
- razvoj in izvajanje programov na področju javnega zdravja (prednostna področja: zdravo in varno prehranjevanje ter telesna dejavnost skozi vsa življenjska obdobja, duševno zdravje in zmanjševanje zasvojenosti v vseh življenjskih obdobjih, preprečevanje pojava

in zmanjševanje bremen zaradi nalezljivih bolezni, zmanjševanje obolevnosti in zgodnje odzivanje kroničnih nenalezljivih bolezni in raka,...)

- izvedba potreb raziskav v lokalnem okolju in priprava javnozdravstvenih ukrepov
- **Zagotavljanje kakovosti oskrbe s pitno vodo**
- spremljanje kakovosti, vzpostavitev minimalnega nadzora nad kakovostjo vode na malih in individualnih sistemih, ureditev varovalnih mehanizmov (režim na vodozbirnih območjih, ureditev infrastrukture zajetij, priprava vode) na malih neurejenih sistemih, ki jih ni smiselno priključiti na večje, ...)

Kazalniki rezultatov

Kazalniki rezultatov ukrepa		Izhodiščna vrednost 2014 (leto/vir)	Ciljna vrednost 2020
Kazalnik 1:	Št. članov podporne mreže za zdravje	0	40
Kazalnik 2:	Št. udeležencev preventivnih programov letno	0	5000
Kazalnik 3:	Delež malih sistemov vodooskrbe z zagotovljenim nadzorom kakovosti	0	20 %

Ciljne skupine: institucije na področju zdravja, nevladne organizacije, lokalne skupnosti, raziskovalne institucije, šole, vrtci, idr.

2.2.2. Socialno inoviranje in razvoj novih socialnih storitev

Izzivi staranja prebivalstva, slabšanja socialnega položaja prebivalcev, naraščajočega števila ranljivih ciljnih skupin in nevarnosti še večje socialne izključenosti zahtevajo nove bolj učinkovite pristope in rešitve uporabe obstoječih virov. Problemi ob staranju prebivalstva v prihodnjih letih niso obvladljivi brez istočasne skrbi za solidarno sožitje med generacijami. Izključenost ranljivih skupin iz družbe in trga dela, boljša kakovost in dostopnost storitev so v ospredju tega ukrepa.

Namen ukrepa je spodbuditi razvoj novih programov in storitev za izboljšanje socialnega položaja najbolj ranljivih skupin prebivalstva v regiji.

Predvidene aktivnosti:

- povezovanje subjektov v regiji za razvoj novih storitev in programov na področju zagotavljanja socialne vključenosti ranljivih skupin
- razvoj podpornih storitev za aktivno staranje in solidarno sožitje med mlado, srednjo in tretjo generacijo ter programov za čim daljše samostojno življenje starih ljudi v svojem okolju
- iskanje presežnega socialnega kapitala z namenskim povezovanjem ali osredinjanjem potreb in zmožnosti vseh treh generacij, družbenih resorjev in služb, programov in organizacij v skupnosti
- krepitev prostovoljstva ter večjega sodelovanja med javnim, zasebnim in nevladnim sektorjem
- zagotavljanje pogojev za vključevanje mladih, starejših, invalidov in drugih ranljivih skupin v delo in socialno življenje

Kazalniki rezultatov

Kazalniki rezultatov ukrepa		Izhodiščna vrednost 2014 (leto/vir)	Ciljna vrednost 2020
Kazalnik 1:	Št. novih programov in storitev	0	6
Kazalnik 2:	Št. udeležencev/uporabnikov programov	0	600

Ciljne skupine: institucije na področju zdravja, nevladne organizacije, lokalne skupnosti, vrtci, šole, socialno varstvene ustanove in zavodi, idr.

2.2.3. Dostopnost kulturnih, športnih in kreativnih vsebin

Namen ukrepa je spodbujati razvoj kulturnih, športnih in drugih vsebin, ki povečujejo kakovost življenja v regiji in krepijo ustvarjalne potenciale njenih prebivalcev. Usmerjen je v spodbujanje razvoja novih vsebin in prizorišč za ustvarjanje in spodbujanje vključenosti posameznih ciljnih skupin.

Predvidene aktivnosti:

- razvoj novih vsebin in okolij za razvoj ustvarjalnosti in umetnosti mladih
- razvoj programov za zagotavljanje dostopnosti športa in rekreacije za vse starostne skupine
- krepitev mednarodnega sodelovanja in povezovanja in mobilnosti ustvarjalcev
- projekti povezovanja kulture z drugimi sektorji (kulturne industrije, kreativne industrije)
- revitalizacija kulturne dediščine,
- digitalizacija

Kazalniki rezultatov

Kazalniki rezultatov ukrepa		Izhodiščna vrednost 2014 (leto/vir)	Ciljna vrednost 2020
Kazalnik 1:	Št. novih programov in storitev	0	10
Kazalnik 2:	Št. udeležencev/uporabnikov programov	0	1.000

Ciljne skupine: institucije na področju kulture in umetnosti, institucije na področju spodbujanja razvoja mladih, kulture, športa, nevladne organizacije, lokalne skupnosti, vrtci, šole, idr.

2.2.4 Zagotavljanje ustreznih infrastrukturnih pogojev

Namen ukrepa je nadalje razvijati ustrezne infrastrukturne pogoje za boljšo in večjo dostopnost do socialnih, izobraževalnih, kulturnih in športnih vsebin za prebivalce v regiji.

Predvidene aktivnosti:

- vlaganja v infrastrukturo za izboljšanje dostopnosti do kulturnih in športno rekreativnih storitev
- obnova, izgradnja, oprema objektov namenjenih izvajanju socialne, izobraževalne, kulturne in športne dejavnosti
- povezovanje skupnosti in drugih akterjev za zagotavljanje dostopnosti in skupno koriščenje zmogljivosti
- nabava opreme za razvoj dejavnosti

Kazalniki rezultatov

Kazalniki rezultatov ukrepa		Izhodiščna vrednost 2014 (leto/vir)	Ciljna vrednost 2020
Kazalnik 1:	Št. posodobljenih ali novozgrajenih objektov	0	12

Ciljne skupine: lokalne skupnosti, javni zavodi, nevladne organizacije, idr.

Načrtovani projekti:

INVESTICIJSKO PODROČJE						
2.2. Zdrava, ustvarjalna in vključujoča skupnost						
Ukrep	Predlog projektne vsebine	Nosilec	Vrednost v €	2014 – 2020 indikativni viri v €		
				EU + RS	Lastni javni viri	Zasebni viri
2.2.1. Povezovanje za boljše storitve in programe na področju zdravja	Promocija zdravega življenjskega sloga – (Health me up, Gazz-gibalne aktivnosti, Šort za vse)	NVO (ŠDSG, APGA, občina Črna)	1.000.000	700.000	300.000	
	Zdravje prebivalcev Koroške regije - ZPKR	Visoka šola za zdravstveno varstvo	459.360	321.552	137.808	
	Enake možnosti – pozitivni razvoj ranljivih otrok in mladostnikov	NIJZ enota Ravne	400.000	320.000	80.000	
	Krepitev zdravja z osveščanjem o uporabi zdravil in cepljenj	NIJZ enota Ravne	2.000.000	1.600.000	400.000	
2.2.2 Socialno inoviranje in razvoj novih socialnih storitev	Koroški medgeneracijski center	KD starostnikov Črneče	950.000	760.000	190.000	
	Regijsko zavetišče za brezdomce	MO Slovenj Gradec	820.000	665.000	155.000	
	Bivalne enote za odrasle osebe z motnjami v duševnem razvoju	CUDV Črna	240.000	192.000	48.000	
	Dom za osebe s težavami v duševnem razvoju – Akronim dom	Občina Radlje ob Dravi	4.424.124	3.096.887	2.167.821	
	Dom starejših občanov Ravne	Občina Ravne na Kor.	5.318.213	4.254.570	1.063.343	
	Občine po meri invalidov	Občina Ravne na Kor.	440.000	308.000	132.000	
	Bivalne enote za nujne primere	Občina Ravne na Kor.	80.000	56.000	24.000	
	Izgradnja oz. ureditev prostorov za dnevno varstvo starejših občanov	Občine (Črna na Kor., Mislinja)	1.980.000	1.386.000	594.000	
	Vzpostavitev sheme za reševanje lokalnih problemov	NOV	1.487.322	1.487.322		
	Regionalna mreža maldinskih organizacij Koroška	Mladinski svet Ravne	750.000	600.000	150.000	
2.2.3 Dostopnost kulturnih, športnih in kreativnih vsebin	Regijski program kulturnih storitev	RRA Koroška	683.000	478.100	136.600	68.300
	Ohranjanje kulturnih in sakralnih spomenikov v regiji	Občine (Dravograd, Vuzenica, Prevalje, Ribnica, Črna)	3.096.800	2.477.440	619.360	
	Slovenska in Evropska pot kulture železa	Koroški pokrajinski muzej	1.016.000	711.200	304.800	
	Slovenska pisateljska pot (projektni del za Koroško)	DSP in Koroški pokrajinski muzej	556.000	444.800	111.200	
	Revitalizacija kulturno zgodovinskih znamenitosti Huda luknja-Mislinjski graben	Občina Mislinja	1.700.000	1.190.000	510.000	

2.2.4Zagotavljanje ustreznih infrastrukturnih pogojev	Kulturni dom Radlje ob Dravi	Občina Radlje ob Dravi	700.000,0	490.000	210.000	
	Ureditev novih prostorov knjižnice	Občina Črna na Kor.	1.220.000	854.000	366.000	
	Ureditev muzeja olimpijcev in tematske poti	Občina Črna na Kor.	1.220.000	854.000	366.000	
	Park jezero Prevalje z državnim muzejem bralne značke	Občina Prevalje	2.400.000	1.680.000	720.000	
	Športno-rekreacijski objekti	Občine, Zveza športnih društev	8.609.600	6.026.720	2.582.880	
	Športni park Slovenj Gradec	MO Slovenj Gradec	3.600.000	2.520.000	1.080.000	
	Večnamenske dvorane v regiji	Občine	7.338.000	5.136.600	2.201.400	
	Športna infrastruktura Kope-Pohorje z Ribnico na Pohorju	Javno zasebno partnerstvo	1.767.000	1.236.900	530.100	
			54.255.419	39.847.091	15.180.312	68.300

7. Finančni okvir in predvideni viri financiranja

Preglednica 20: Finančni okvir

		Vrednost v €
RAZVOJNA PRIORITETA 1: KONKURENČNOST IN ZNANJE		
INVESTICIJSKA PODROČJA:		
1.1 Podporno okolje za podjetništvo in gospodarski razvoj		32.771.816
Ukrepi:		
1.1.1	Razvoj podjetništva in poslovne infrastrukture	16.494.796
1.1.2	Raziskovalna infrastruktura in storitve	2.200.000
1.1.3	Finančni instrumenti	6.707.920
1.1.4	Izobraževanje in usposabljanje	7.369.100
1.2 Razvojno perspektivne panoge		142.526.750
Ukrepi:		
1.2.1	Trajnostni razvoj turizma	91.586.750
1.2.2	Celovit razvoj gozdno-lesne predelave na Koroškem	50.460.000
1.2.3	Novi materiali in tehnologija	480.000
1.4 Kmetijstvo, gozdarstvo in razvoj podeželja		21.881.740
Ukrepi:		
1.3.1	Krepitev znanj in povezovanje za razvoj kmetijstva, gozdarstva in podeželja	19.221.100
1.3.2	Spodbujanje razvoja kmetijske pridelave in gozdarstva	Ni znano
1.3.3	Razvoj dopolnilnih dejavnosti, lokalne samooskrbe in novih produktov na podeželju	2.660.640
RAZVOJNA PRIORITETA 2: KAKOVOST ŽIVLJENJA IN DOSTOPNOST REGIJE		
INVESTICIJSKA PODROČJA:		
2.1. Varovanje okolja in upravljanje s prostorom		372.719.954
Ukrepi:		
2.1.1	Dostopnost in trajnostna mobilnost	182.857.757
2.1.2	Oskrba s pitno vodo, ravnanje z odpadki, odvajanje in čiščenje odpadnih voda	122.850.072
2.1.3	Učinkovita raba energije in obnovljivi viri energije	25.130.025
2.1.4	Učinkovito načrtovanje in upravljanje s prostorom in naravo	41.882.100
2.2. Zdrava, ustvarjalna in vključujoča skupnost		54.255.419
Ukrepi:		
2.2.1	Povezovanje za boljše storitve in programe na področju zdravja	3.859.360
2.2.2	Socialno inoviranje in razvoj novih socialnih storitev	16.489.659
2.2.3	Dostopnost kulturnih, športnih in kreativnih vsebin	7.051.800
2.2.4	Zagotavljanje ustreznih infrastrukturnih pogojev	26.854.600
Skupaj RRP		624.155.679

Na podlagi prejetih podatkov o višini proračunov in zadolžitvah občin za pretekla leta in oceni za prihodnja 4 leta smo pripravili oceno investicijske sposobnosti občin. Iz navedenega smo v opravljeni analizi in oceni razpoložljivih sredstev za investicije v prihodnjih letih ugotovili, da za investicije v obdobju od 2014 - 2018 na voljo 104 mio € občinskih sredstev.

8. Sistem spremljanja, vrednotenja in organiziranosti izvajanja RRP

Skladno z ZSRR-2A (18. člen) je RRA Koroška zadolžena za spremljanje, vrednotenje in organiziranost izvajanja RRP. Skladno z ZSRR-2A in Uredbo o regionalnih razvojnih programih (Ul.RS št. 69/2012) se RRP uresničuje z dogovorom za razvoj regij, za katerega pripravo je zadolžena RRA v sodelovanju z ministrstvi in se pripravi za štiriletno obdobje, ki ga sprejmeta Razvojni svet regije in služba.

Razvojni svet regije je skladno z 20. členom Uredbe o regionalnih razvojnih programih, odgovoren za spremljanje in izvajanje RRP, ravno tako sprejme letna poročila in končna poročila o izvajanju RRP, ki jih bo pripravila RRA Koroška. Letno poročilo bo predloženo pristojnem ministrstvu v treh mesecih po koncu koledarskega leta, končno poročilo pa v šestih mesecih po poteku programskega obdobja.

Letno in končno poročilo o izvajanju RRP bodo vključevala:

- kratek prikaz sprememb, ki so pomembne za izvajanje RRP, ter njihov vpliv na doseganje ciljev RRP
- napredek pri doseganju kvantificiranih ciljev z uporabo fizičnih in finančnih kazalnikov
- dosežene učinke po izvedbi posameznih ukrepov in projektov ter
- povzetek pomembnih težav pri izvajanju RRP in sprejete ukrepe za njihovo odpravo.

Vrednotenje RRP bo izvajala RRA Koroška samostojno oz. z zagotavljanjem neodvisnih izvajalcev vrednotenja za posamezne vsebine ali celoten program.

9. Sistem informiranja in obveščanja javnosti

Osnovni namen informiranja in obveščanja je predstavitev ciljev in prioritet in ključnih projektov ter krepitev regionalnega sodelovanja, povabilo ciljnih skupin javnosti k sodelovanju in podporo pri uresničevanju ciljev.

RRA Koroška bo zagotavljala informiranje in obveščanje javnosti o programu in vseh aktivnostih povezanih s pripravo in izvajanjem programa predvsem preko spletne strani RRA Koroška, www.rra-koroska.si. Na spletni strani bodo uporabnikom na voljo vsi relevantni dokumenti: RRP, dogovor za razvoj regije, povezave do pomembnih povezav, itd. Z lokalnimi skupnostmi bomo sodelovali tako, da bodo na svojih spletnih straneh objavljali pomembne vsebine s tega področja. Ravno tako bo potekalo informiranje preko baze podatkov z e-pošto.

Pomemben način informiranja in obveščanja je organizacija novinarskih konferenc in povabila novinarjem na različne dogodke, vezane na pripravo in izvajanje tega dokumenta ter izjave za medije. Posluževali se bomo tudi tiskanih medijev, kjer bomo informirali širši krog ljudi o procesu in izvajanju RRP-ja v regiji.

Predvsem pa se bo vršila širša razprava tudi na regijskih posvetih, bodisi znotraj regije, bodisi z resornim ministrstvom.

V procesu priprave RRP je potekalo informiranje in obveščanje preko spletne strani in medijev, organizirane so bile predstavitve z ministrstvom, delavnice delovnih skupin in odborov razvojnega sveta, predstavitve vseh aktivnosti in dokumente na sejah razvojnega sveta regije in sveta regije.

Vzpostavljena regijska razvojna mreža, ki vključuje 25 institucij v regiji z različnih področij delovanja, bo del sistema informiranja in obveščanja javnosti, katera bo informirana o vseh ključnih dokumentih, dogodkih in aktivnostih.

10. Predstavitev pomembnejših regijskih projektov

10.1 Pregled projektov po skladnosti z Operativnim programom za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020 (verzija 24. 4. 2014)

Preglednica 21: Razvojne prioritete – investicijska področja - ukrepi - OP

A. projekti regionalnega pomena				
RAZVOJNA PRIORITETA 1: KONKURENČNOST IN ZNANJE				
Cilj: Razvoj konkurenčnega gospodarstva povezanega z znanjem, inovativnostjo, podjetnostjo in prepoznavnostjo regije.				
INVESTICIJSKO PODROČJE				
1.1 Podporno okolje za podjetništvo in gospodarski razvoj				
Ukrep	Predlog projektne vsebine	Vrednost v €	Vrednost na ukrep v €	Skladnost z OP¹⁷
PREDNOSTNA NALOŽBA OPERATIVNEGA PROGRAMA				
1.1.1 Razvoj podjetništva in poslovne infrastrukture	Razvoj in opremljanje poslovnih con v Koroški regiji	7.620.000	16.494.796	2.3.2. Razvoj in izvajanje novih poslovnih modelov za MSP, zlasti za internacionalizacijo
	Sofinanciranje razvojnih projektov za nastajanje novih start-up podjetij in inovativnih proizvodov ter spodbujanje njihove globalne rasti v okviru MPI Koroška	881.650		2.3.1. Spodbujanje podjetništva, zlasti z omogočanjem lažje gospodarske izrabe novih idej in spodbujanjem ustanavljanja novih podjetij, vključno s podjetniškimi inkubatorji
	Koroška podjetniška platforma (KOPP)	3.690.496		2.8.2. Trajnostno vključevanje mladih na trg dela, predvsem tistih, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposablajo, vključno z mladimi, ki so izpostavljeni socialni izključenosti, in mladimi iz marginaliziranih skupnosti, vključno preko izvajanja jamstva za mlade
	Podjetno v svet podjetništva	2.407.650		
	Mreža za socialno podjetništvo v Koroški regiji – Podjetniški SOCIONet	1.895.000		
1.1.2 Raziskovalna infrastruktura in storitve	Raziskovalni pospeševalnik Koroške- RA POK	2.200.000	2.200.000	2.1.2 Spodbujanje naložb podjetij v inovacije in raziskave ter vzpostavljanje povezav in sinergij med podjetji, centri za raziskave in razvoj in visokošolskim izobraževanjem, zlasti na področju razvoja izdelkov in storitev, prenosa tehnologij, socialnih inovacij in aplikacij javnih storitev, povpraševanja, mreženja, grozdov in odprtih inovacij v MSP prek pametne specializacije...
1.1.3 Finančni instrumenti	Garancijska shema in finančni mehanizmi	2.000.000	6.707.920	2.3.1. Spodbujanje podjetništva, zlasti z omogočanjem lažje gospodarske izrabe novih idej in spodbujanjem ustanavljanja novih podjetij, vključno s podjetniškimi inkubatorji
	Regijska štipendijska shema	4.707.920		2.10.1. Krepitev enake dostopnosti vseživljenjskega učenja za vse starostne skupine v formalnem, neformalnem in priložnostnem okolju, izpopolnjevanje znanj, spretnosti in kompetenc delovne sile ter spodbujanje prožnih možnosti učenja, vključno prek poklicnega usmerjanja in validiranja poklicnih kompetenc
1.1.4 Izobraževanje in usposabljanje	Kompetenčni center za razvoj kadrov - KORAK	4.590.000	7.369.100	2.10.1. Krepitev enake dostopnosti vseživljenjskega učenja za vse starostne skupine v formalnem, neformalnem in priložnostnem okolju, izpopolnjevanje znanj, spretnosti in kompetenc delovne sile ter spodbujanje prožnih možnosti učenja, vključno prek poklicnega usmerjanja in validiranja poklicnih kompetenc
	Koroška platforma vseživljenjskega učenja, razvoja kariere in medgeneracijskega učenja– e-Koroška	2.479.100		

¹⁷ Operativni program za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020 (2. osnutek april 2014)

	se uči in raste skupaj – e-KURS			
	Mladi za turizem	300.000		2.8.2. Trajnostno vključevanje mladih na trg dela, predvsem tistih, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposablajo, vključno z mladimi, ki so izpostavljeni socialni izključenosti, in mladimi iz marginaliziranih skupnosti, vključno preko izvajanja jamstva za mlade
1.2 Razvojno perspektivne panoge				
Ukrep	Predlog projektne vsebine	Vrednost v €	Vrednost na ukrep v €	Skladnost z OP PREDNOSTNA NALOŽBA OPERATIVNEGA PROGRAMA
1.2.1 Trajnostni razvoj turizma	Eko-etno vas	3.800.000	91.586.750	
	Geodoživetja v Geoparku Karavanke	3.000.000		2.5.3. Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in tal ter spodbujanje ekosistemskih storitev, vključno z omrežjem NATURA 2000 in zelenimi infrastrukturami
	Pohorje – narava in turizem z roko v roki			2.5.3. Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in tal ter spodbujanje ekosistemskih storitev, vključno z omrežjem NATURA 2000 in zelenimi infrastrukturami
	Turistična infrastruktura Škratkovde dežele	580.000		
	Turistična in kulturna infrastruktura na območju Uršlje gore	3.660.000		
	Prenova planinskih postojank	3.700.000		
	Koroški turistični biser Poljana	2.400.000		
	Geo-hotel Mežica	2.400.000		
	Obnova hotela Črna	2.440.000		
	Mreža kolesarskih in pohodniških poti v regiji	11.340.000		2.4.4. Spodbujanje nizkoogljčnih strategij za vse vrste območij, zlasti za mestna območja, vključno s spodbujanjem trajnostne multimodalne urbane mobilnosti in ustreznimi omilitvenimi prilagoditvenimi ukrepi
	Singletrail Park Jamnica	400.000		
	Izgradnja kolesarskega parka na Ribniškem Pohorju	120.000		
	Koroška gorsko kolesarska transverzala	610.000		
	Outdoor park Črna na Koroškem	1.830.000		
	Razvoj turistične dejavnosti in ekoturizma na Pohorju s poudarkom na pohorskih konjeniških poteh	431.250		
	Izgradnja žičniške infrastrukture na Ribniškem Pohorju	46.582.500		
	Razvoj smučišča Črna na Koroškem	1.037.000		
Razvoj smučišča Poseka Ravne na Koroškem	170.000			
Vodni park Reš	5.000.000			
Izgradnja kopalnega jezera na Ribnici na Pohorju	336.000			
Destinacijski management Koroška (RDO 2020)	1.750.000			
1.2.2 Celovit razvoj gozdno-lesne predelave na Koroškem	Pospješevanje gozdno-lesne predelovalne verige na Koroškem – Center LIGNA	6.550.000	50.460.000	2.3.2. Razvoj in iskanje novih poslovnih modelov za MSP, zlasti za internacionalizacijo
	Razvoj novih inovativnih izdelkov iz lesa	500.000		2.1.2 Spodbujanje naložb podjetij v inovacije in raziskave ter vzpostavljanje povezav in sinergij med podjetji, centri za raziskave in razvoj in visokošolskim izobraževanjem, zlasti na področju razvoja izdelkov in storitev, prenosa tehnologij, socialnih inovacij in aplikacij javnih storitev, povpraševanja, mreženja, grozdov in odprtih inovacij v MSP prek pametne specializacije...
	Investicije nosilcev lesno predelovalne verige	43.410.000		2.3.1. Spodbujanje podjetništva, zlasti z omogočanjem lažje gospodarske izrabe novih idej in spodbujanjem ustanavljanja novih podjetij, vključno s podjetniškimi inkubatorji

1.2.3 Novi materiali in tehnologija	Investicija v tehnološko opremo-linija za izdelavo 3D modelarnih izdelkov iz reciklažnih materialov in hidravlične stiskalnice	480.000	480.000	2.1.1. Izboljšanje infrastrukture za raziskave in inovacije ter zmogljivosti za razvoj odličnosti v raziskavah in inovacijah ter promocija kompetenčnih centrov, zlasti tistih v evropskem interesu
1.3 Kmetijstvo, gozdarstvo in razvoj podeželja				
Ukrep	Predlog projektne vsebine	Vrednost v €	Vrednost na ukrep v €	
1.3.1 Krepitev znanj in povezovanje za razvoj kmetijstva, gozdarstva in podeželja	Vzpostavitev inovativnih zelenih delovnih mest v Koroški učni regiji	2.103.100	19.221.100	2.8.2. Trajnostno vključevanje mladih na trg dela, predvsem tistih, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposablajo, vključno z mladimi, ki so izpostavljeni socialni izključenosti, in mladimi iz marginaliziranih skupnosti, vključno preko izvajanja jamstva za mlade 2.11.2. Krepitev zmogljivosti za vse zainteresirane strani, ki izvajajo politike na področju izobraževanja, vseživljenjskega učenja, usposabljanja in zaposlovanja ter socialnih zadev, vključno prek sektorskih in teritorialnih dogovorov za spodbujanje reform na nacionalni, regionalni in lokalni ravni Program razvoja podeželja
	Izvajanje EU pobude CLLD »Lokalni razvoj, ki ga vodi Skupnost	7.500.000		
	LAS	3.750.000		
	Ureditev vaških jedr	5.868.000		
1.3.2 Spodbujanje razvoja kmetijske pridelave in gozdarstva	Projekti vezani na PRP			
1.3.3 Razvoj dopolnilnih dejavnosti, lokalne samooskrbe in novih produktov na podeželju	Samooskrba s hrano na Koroškem - KOROOSKRBA	2.660.640	2.660.640	Program razvoja podeželja

RAZVOJNA PRIORITETA 2: KAKOVOST ŽIVLJENJA IN DOSTOPNOST REGIJE

Cilj: Izboljšanje kakovosti življenja prebivalcev in prebivalcev Koroške s celovitejšimi ukrepi varovanja okolja in upravljanja s prostorom, z razvojem zdrave, ustvarjalne in vključujoče skupnosti.

INVESTICIJSKA PODROČJA:

2.1. Varovanje okolja in upravljanje s prostorom

Ukrep	Predlog projektne vsebine	Vrednost v €	Vrednost na ukrep v €	Skladnost z OP PREDNOSTNA NALOŽBA OPERATIVNEGA PROGRAMA
2.1.1 Dostopnost in trajnostna mobilnost	3.razvojna os - Koroški regiji		182.857.757	2.7.2. Izboljšanje regionalne mobilnosti s povezovanjem sekundarnih in terciarnih prometnih vozlišč z infrastrukturo TEN-T, vključno preko multimodalnih vozlišč 2.4.4. Spodbujanje nizkoogljicnih strategij za vse vrste območij, zlasti za mestna območja, vključno s spodbujanjem trajnostne multimodalne urbane mobilnosti in ustreznimi omilitvenimi prilagoditvenimi ukrepi 2.6.4. Ukrepi za izboljšanje urbanega okolja, ožvitev mest, sanacijo in dekontaminacijo
	Sanacija državnih cest v Koroški regiji	80.000.000		
	Ukrepi spodbujanja trajnostne mobilnosti na Koroškem	23.410.000		
	Celovita obnova mestnega jedra	7.510.000		

				degradiranih zemljišč (vključno z območji, kjer poteka preobrazba), zmanjšanje onesnaženosti zraka in spodbujanje ukrepov za zmanjšanje hrupa
	Širokopasovno omrežje elektronskih komunikacij	18.532.591		2.2.1. Širitev širokopasovnih storitev in uvajanje visokohitrostnih omrežij ter podpora uporabi nastajajočih tehnologij in omrežij za digitalno ekonomijo
	Rekonstrukcija lokalni cest	53.405.166		
2.1.2 Oskrba s pitno vodo, ravnanje z odpadki, odvajanje in čiščenje odpadnih voda	Izgradnja sekundarne infrastrukture za odvajanje in čiščenje odpadnih voda	45.204.620	122.850.072	2.6.1. Vlaganje v vodni sektor za izpolnitev zahtev pravnega reda Unije ter za zadovoljitev potreb po naložbah, ki jih opredelijo države članice in ki presegajo te zahteve
	Izgradnja in rekonstrukcija vodoskrbnih sistemov	23.280.500		
	Novi vodni viri	2.950.000		
	Oskrba s pitno vodo v poročju Drave (3. sklop)	49.927.530		
	Sanacija odlagališča	1.206.711		
2.1.3 Učinkovita raba energije in obnovljivi viri energije	Energetska sanacija objektov	12.000.200	25.130.025	2.4.1. Podpora energetski učinkovitosti in uporabi obnovljivih virov energije v javni infrastrukturi, vključno v javnih stavbah in stanovanjskem sektorju
	Izgradnja in sanacija ogrevalnih sistemov na biomaso in alternativnih virov energije	12.144.825		2.4.2. Spodbujanje proizvodnje in distribucije energije, ki izvira iz obnovljivih virov
2.1.4 Učinkovito načrtovanje in upravljanje s prostorom in naravo	Veliki namakalni sistemi	3.000.000	41.882.100	2.5.1. Podpora namenskim naložbam za prilagajanje podnebnim spremembam, vključno s pristopi, ki temeljijo na ekosistemu
	Izboljšanje ekohidroloških pogojev v strugi in obvladovanje poplav kot osnova za prostorski, gospodarski in turistični razvoj v porečju Mislinje in Suhodolnice	29.542.100		
	Poplavna varnost porečja Meže Drava			
	Sistem zgodnjega opozarjanja na poplave	50.000		
	Zaščitni ukrepi za poplave v industrijski coni Pameče	2.200.000		
	Reševanje plazovitih območij	300.000		
	Izdelava prostorske baze podatkov in kart geološko pogojenih nevarnosti, zaradi procesov pobočnega premikanja (zemeljski plazovi, masni tokovi, sedimenti, podori)	360.000		
	Celostne teritorialne naložbe (CTN) na Koroškem	4.200.000		
	Sanacija degradiranih območij Mežiške doline			
	Spodbujanje ekosistemskih storitev in vzpostavitev zelene infrastrukture na varovanih območjih v Geoparku Karavanke	1.480.000		
	Spodbujanje ekosistemskih storitev in vzpostavitev zelene infrastrukture na varovanih območjih v Zgornji Dravski dolini	1.500.000		
	Spodbujanje ekosistemskih storitev in vzpostavitev zelene infrastrukture na varovanih območjih Zahodnega Pohorja	1.450.000		
			2.6.4. Ukrepi za izboljšanje urbanega okolja, ožvitev mest, sanacijo in dekontaminacijo degradiranih zemljišč (vključno z območji, kjer poteka preobrazba), zmanjšanje onesnaženosti zraka in spodbujanje ukrepov za zmanjšanje hrupa	
			2.5.3. Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in tal ter spodbujanje ekosistemskih storitev, vključno z omrežjem NATURA 2000 in zelenimi infrastrukturami	

2.2. Zdrava, ustvarjalna in vključujoča skupnost				
Ukrep	Predlog projektne vsebine	Vrednost v €	Vrednost na ukrep v €	Skladnost z OP PREDNOSTNA NALOŽBA OPERATIVNEGA PROGRAMA
2.2.1. Povezovanje za boljše storitve in programe na področju zdravja	Promocija zdravega življenjskega sloga – (Health me up, Gazz,)	236.000	3.859.360	2.9.2. Spodbujanje razpoložljivosti cenovno dostopnih, trajnostnih in visoko kakovostnih storitev, vključno z zdravstvenimi in socialnimi storitvami splošnega pomena
	Zdravje prebivalcev Koroške regije - ZPKR	459.360		
	Enake možnosti – pozitivni razvoj ranljivih otrok in mladostnikov	400.000		
	Krepitev zdravja z osveščanjem o uporabi zdravil in cepljenj	2.000.000		
2.2.2 Socialno inoviranje in razvoj novih socialnih storitev	Koroški medgeneracijski center	950.000	16489.659	2.9.3. Vlaganje v zdravstveno in socialno infrastrukturo, ki prispeva k razvoju na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, zmanjšanju neenakosti pri zdravstvenem statusu, spodbujanju socialne vključenosti z dostopom do družbenih, kulturnih in rekreacijskih storitev, ter prehodom iz institucionalnih storitev na skupnostne oblike storitve
	Regijsko zavetišče za brezdomce	820.000		
	Bivalne enote za odrasle osebe z motnjami v duševnem razvoju	240.000		
	Dom za osebe s težavami v duševnem razvoju – Akronim dom	4.424.124		
	Dom starejših občanov	5.318.2123		
	Izgradnja objekta za dnevno varstvo starejših občanov	300.000		
	Lokalne skupnosti po meri invalidov	440.000		
	Bivalne enote za nujne primere	80.000		
	Regionalna mreža maldinskih organizacij Koroška	750.000		
	Vzpostavitev sheme za reševanje lokalnih problemov	1.487.322		
2.2.3 Dostopnost kulturnih, športnih in kreativnih vsebin	Regijski program kulturnih storitev	550.000	7.051.800	2.9.3. Vlaganje v zdravstveno in socialno infrastrukturo, ki prispeva k razvoju na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, zmanjšanju neenakosti pri zdravstvenem statusu, spodbujanju socialne vključenosti z dostopom do družbenih, kulturnih in rekreacijskih storitev, ter prehodom iz institucionalnih storitev na skupnostne oblike storitve
	Ohranjanje kulturnega spomenika Dvorec Bukovje in obnova krajevnih kulturnih spomenikov zg. Dravske doline	1.570.000		
	Slovenska in Evropska pot kulture železa	1.016.000		
	Slovenska pisateljska pot (projektni del za Koroško)	556.000		
	Revitalizacija kulturno zgodovinskih znamenitosti Huda luknja-Mislinjski graben	1.700.000		
	Poljana – spomenik svobodi in miru	1.200.000		
	Vključitev širše populacije v športno-rekreacijske programe v skrbi za zdravje	683.000		
	Kulturni dom Radlje ob Dravi	700.000		
2.2.4 Zagotavljanje ustreznih infrastrukturnih	Park jezero Prevalje	2.400.000	26.854.600	2.9.3. Vlaganje v zdravstveno in socialno infrastrukturo, ki prispeva k razvoju na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, zmanjšanju neenakosti pri zdravstvenem statusu, spodbujanju socialne vključenosti z dostopom do družbenih, kulturnih in rekreacijskih storitev, ter prehodom iz institucionalnih storitev na skupnostne oblike storitve
	Športno-rekreacijski objekti Mežiške doline	6.972.000		

pogojev	Športni park Slovenj Gradec	3.600.000		storitev, ter prehodom iz institucionalnih storitev na skupnostne oblike storitve
	Večnamenske dvorane v regiji	6.438.000		
	Športna infrastruktura Kope-Pohorje z Ribnico na Pohorju	1.767.000		
B. Skupni regionalni projekti nacionalnega pomena				
Ukrep	Predlog projektne vsebine	Vrednost v €	Vrednost na ukrep v €	Skladnost z OP PREDNOSTNA NALOŽBA OPERATIVNEGA PROGRAMA
1.1.1 Razvoj podjetništva in poslovne infrastrukture	Sofinanciranje razvojnih projektov za nastajanje novih start-up podjetij, inovativnih proizvodov, spodbujanje njihove globalne rasti (MPIK)	881.650	5.401.650	2.3.1. Spodbujanje podjetništva, zlasti z omogočanjem lažje gospodarske izrabe novih idej in spodbujanjem ustanavljanja novih podjetij, vključno s podjetniškimi inkubatorji
	Podjetno v svet podjetništva	2.625.000		2.8.2. Trajnostno vključevanje mladih na trg dela, predvsem tistih, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposablajo, vključno z mladimi, ki so izpostavljeni socialni izključenosti, in mladimi iz marginaliziranih skupnosti, vključno preko izvajanja jamstva za mlade
	Mreža za socialno podjetništvo v Koroški regiji - SocioNet	1.895.000		2.9.4. Spodbujanje socialnega podjetništva in poklicnega vključevanja v socialna podjetja ter socialnega in solidarnega gospodarstva, da bi vsem olajšali dostop do zaposlitve
1.1.3 Finančni instrumenti	Garancijska shema in finančni mehanizmi	3.500.000	4.480.000	2.3.1. Spodbujanje podjetništva, zlasti z omogočanjem lažje gospodarske izrabe novih idej in spodbujanjem ustanavljanja novih podjetij, vključno s podjetniškimi inkubatorji
	Enotna štipendijska shema	980.000		2.10.1. Krepitev enake dostopnosti vseživljenjskega učenja za vse starostne skupine v formalnem, neformalnem in priložnostnem okolju, izpopolnjevanje znanj, spretnosti in kompetenc delovne sile ter spodbujanje prožnih možnosti učenja, vključno prek poklicnega usmerjanja in validiranja poklicnih kompetenc
1.2.1 Trajnostni razvoj turizma	Destinacijski management Koroška (RDO 2020)	1.750.000	1.750.000	2.3.2. Razvoj in iskanje novih poslovnih modelov za MSP, zlasti za internacionalizacijo
1.4.1 Krepitev znanj in povezovanje za razvoj kmetijstva, gozdarstva in podeželja	Izvajanje EU pobude CLLD »Lokalni razvoj, ki ga vodi Skupnost	7.500.000	11.250.000	2.11.2. Krepitev zmogljivosti za vse zainteresirane strani, ki izvajajo politike na področju izobraževanja, vseživljenjskega učenja, usposabljanja in zaposlovanja ter socialnih zadev, vključno prek sektorskih in teritorialnih dogovorov za spodbujanje reform na nacionalni, regionalni in lokalni ravni
	Projekti razvoja podeželja	3.750.000		Program razvoja podeželja
2.1.1 Dostopnost in trajnostna mobilnost	Kolesarske povezave	19.152.000	19.152.000	
2.2.2 Socialno inoviranje in razvoj novih socialnih storitev	Vzpostavitev sheme za reševanje lokalnih problemov	1.487.322	1.487.322	2.11.2. Krepitev zmogljivosti za vse zainteresirane strani, ki izvajajo politike na področju izobraževanja, vseživljenjskega učenja, usposabljanja in zaposlovanja ter socialnih zadev, vključno prek sektorskih in teritorialnih dogovorov za spodbujanje reform na nacionalni, regionalni in lokalni ravni
C. Sektorski projekti				
Ukrep	Predlog projektne vsebine	Vrednost v €	Vrednost na ukrep v €	Skladnost z OP PREDNOSTNA NALOŽBA OPERATIVNEGA PROGRAMA
2.1.1. Dostopnost in trajnostna mobilnost	3.razvojna os – v Koroški regiji		80.000.000	2.7.2. Izboljšanje regionalne mobilnosti s povezovanjem sekundarnih in terciarnih prometnih vozlišč z infrastrukturo TEN-T, vključno preko multimodalnih vozlišč
	Državna cestna infrastruktura			
2.1.4. Učinkovito	Sanacija degradiranih območij Mežiške doline			2.6.4. Ukrepi za izboljšanje urbanega okolja, oživitev mest, sanacijo in dekontaminacijo

načrtovanje in upravljanje s prostorom in naravo				degradiranih zemljišč (vključno z območji, kjer poteka preobrazba), zmanjšanje onesnaženosti zraka in spodbujanje ukrepov za zmanjšanje hrupa
	Izboljšanje ekohidroloških pogojev v strugi in obvladovanje poplav kot osnova za prostorski, gospodarski in turistični razvoj v porečju Mislinje in Suhodolnice	29.542.100		2.5.1. Podpora namenskim naložbam za prilagajanje podnebnim spremembam, vključno s pristopi, ki temeljijo na ekosistemu
	Poplavna varnost porečja Meže in Drave			
	Zaščitni ukrepi za poplave v industrijski coni Pameče	2.200.000		
	Sistem zgodnjega opozarjanja na poplave	50.000		
	Reševanje plazovitih območij ter namakalni sistemi	300.000		
	Celostne teritorialne naložbe (CTN) na Koroškem	4.200.000		2.4.1, 2.4.4. 2.6.4.

10.2 Podrobnejša predstavitev pomembnejših regijskih projektov

Obstoječi nabor projektov ni dokončen. Možni so še dodatni projektni predlogi, ki pa bodo morali biti v skladu s cilji RRP ter z njegovimi razvojnimi prioritetami, investicijskimi področji in ukrepi. Prav tako so pričakovane naknadne vsebinske spremembe predstavljenih projektov, še posebej zaradi prilagajanja ukrepom OP in okvirnim razpisnim pogojem, ki v času nastajanja RRP še niso znani.

Naziv projekta	RAZVOJ IN OPREMLJANJE POSLOVNIH CON V KOROŠKI REGIJI
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.1: Podporno okolje za podjetništvo in gospodarski razvoj Ukrep 1.1.1: Razvoj podjetništva in poslovne infrastrukture
Nosilec in partnerji	Projektno partnerstvo občin: Črna na Koroškem, Dravograd, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem, Mislinja, Mežica, Muta, Prevalje, Slovenj Gradec in Vuzenica.
Cilj projekta	Namen projekta je ureditev, posodobitev in razširitev obstoječih poslovnih con in ureditev novih v občinah, kjer jih še ni in za to obstajajo potrebe. Oblikovati koncept vodenja in trženja PC na Koroškem. Cilj je zagotoviti ustrezna komunalno opremljena stavbna zemljišča za poslovne namene, spodbuditi lokalne podjetnike in druge investitorje, da opravljajo svojo dejavnost v poslovnih conah na Koroškem, povečati zasedenost poslovnih con in ustvariti nova delovna mesta.
Časovni termin izvajanja	2015 - 2020
Finančni okvir	7.620.000 €
Predvideni viri	Proračun RS in EU sredstva 69,7% + lastna sredstva 30,3%

Naziv projekta	SOFINANCIRANJE RAZVOJNIH PROJEKTOV ZA NASTAJANJE NOVIH START-UP PODJETIJ IN INOVATIVNIH PROIZVODOV TER SPODBUJANJE NJIHOVE GLOBALNE RASTI (MPIK)
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.1: Podporno okolje za podjetništvo in gospodarski razvoj Ukrep 1.1.1: Razvoj podjetništva in poslovne infrastrukture
Nosilec in partnerji	Nosilec: Združenje inkubatorjev in tehnoloških parkov Slovenije Partnerji: Mrežni podjetniški inkubator Koroška, Pomurski tehnološki park, Štajerski tehnološki park, Tovarna podjetmov, Mrežni inkubator Savinjske regije, Tehnološki park Ljubljana, Ljubljanski univerzitetni inkubator, Primorski tehnološki park, Inkubator Sežana, Univerzitetni razvojni center in inkubator Primorske Univerzitetni inkubator primorske, Mrežni podjetniški inkubator Zasavske regije RCR, Podjetniški inkubator Podbreznik, RC IKT, Tehnološki center Posavje, RRA Notranjsko-kraške regije
Cilj projekta	Cilj projekta je spodbujanje: 1. nastajanja novih srednje tehnoloških in inovativnih storitvenih start-up podjetij 2. nastajanje novih inovativnih produktov z globalnim potencialom v že obstoječih srednjih in malih podjetjih v slovenskih regijah preko subjektov inovativnega okolja.
Časovni termin izvajanja	2015 - 2021
Finančni okvir	881.650 € (za RRA Koroška)
Predvideni viri	Proračun RS 15% + EU sredstva 85%

Naziv projekta	KOROŠKA PODJETNIŠKA PLATFORMA - KOPP
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.1: Podporno okolje za podjetništvo in gospodarski razvoj Ukrep 1.1.1: Razvoj podjetništva in poslovne infrastrukture
Nosilec in partnerji	Konzorcij podjetniških podpornih institucij v regiji (A.L.P. Peca, Podjetniški center Slovenj Gradec, RRA Koroška) in ostali partnerji (GZS OZ Koroška, Območne obrtne zbornice, Društvo mladih podjetnikov, VŠTP, VŠ Ravne, VŠZV Slovenj Gradec, ŠC Ravne, ŠC Slovenj Gradec, MOCIS, Zavod za zaposlovanje, Zavod za šolstvo, Klub koroških študentov, SPOTUR Slovenj Gradec, ŠKTM Radlje, ZKŠTM Ravne).
Cilj projekta	S projektom bomo prispevali k ustvarjanju novih delovnih mest in krepitvi gospodarske rasti v regiji. Namen projekta je s povezovanjem nosilcev podjetniškega podpornega okolja v

	regiji razvijati ustvarjalnost, podjetnost in inovativnost prebivalcev Koroške regije, krepiti podjetniške iniciative ter rast in razvoj obstoječih podjetnikov in podjetij. Glavni cilji so dvig podjetniške kulture, povezati in okrepiti podporno okolje za razvoj vseh vrst podjetništva, nastajanje novih ter rast in razvoj obstoječih podjetij, ohraniti in ustvarjati delovna mesta s poudarkom na zelenih delovnih mestih, identificirati in razvijati nova perspektivna podjetniška področja, razvijati ustvarjalnost, podjetnost in inovativnost različnih ciljnih skupin ter omogočiti realizacijo podjetniških idej v praksi, povečati zaposljivost mladih.
Časovni termin izvajanja	2015-2020
Finančni okvir	3.690.496 €
Predvideni viri	EU sredstva (ESRR + ESS) 92% + lastna sredstva 8%

Naziv projekta	PODJETNO V SVET PODJETNIŠTVA
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.1: Podporno okolje za podjetništvo in gospodarski razvoj Ukrep 1.1.1.: Razvoj podjetništva in poslovne infrastrukture
Nosilec in partnerji	Nosilec: RCR Zasavje d.o.o. Partnerji: RRA Koroška d.o.o., RRA Mura d.o.o., RRA Posavje, RRA Severne Primorske d.o.o., RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o., RRA Ljubljanske urbane regije, RC Novo mesto d.o.o., ASR, RA Savinjske regije, d.o.o., BSC d.o.o., Kranj, RCR Koper, Mariborska razvojna agencija p.o.
Cilj projekta	Namen projekta je spodbuditi podjetništvo, predvsem med mladimi, kar se bo doseglo z usposabljanjem, pomočjo mentorjev, delom v praksi, deljenjem izkušenj in mreženjem. Cilj projekta je, da se brezposelni mladi z višjo ali visoko izobrazbo po zaključku projekta samozaposlijo, zaposlijo v lastnem podjetju ali pri drugem delodajalcu. S tem bo prišlo do ustvarjanja novih delovnih mest v podjetništvu.
Časovni termin izvajanja	2015 - 2021
Finančni okvir	2.407.650 €
Predvideni viri	Proračun RS 15% + EU sredstva 85%

Naziv projekta	MREŽA ZA SOCIALNO PODJETNIŠTVO V KOROŠKI REGIJI - SocioNet
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.1: Podporno okolje za podjetništvo in gospodarski razvoj Ukrep 1.1.1: Razvoj podjetništva in poslovne infrastrukture
Nosilec in partnerji	Konzorcij podjetniških podpornih institucij v regiji ter ostale institucije (nevladne organizacije, občine Koroške regije, izobraževalne in razvojne organizacije v regiji s strokovnimi kompetencami na področju socialnega podjetništva).
Cilj projekta	Namen projekta je spodbuditi razvoj socialnega podjetništva in socialne ekonomije v Koroški regiji. Splošni cilj projekta je ustvarjanje novih delovnih mest za zaposlovanje ranljivih ciljnih skupin na trgu dela, še posebej mladih, starejših in drugih ljudi z manj priložnostmi.
Časovni termin izvajanja	2015 - 2020
Finančni okvir	1.895.000 €
Predvideni viri	EU sredstva 95% + lastna sredstva 5%

Naziv projekta	RAZISKOVALNI POSPEŠEVALNIK KOROŠKE RA POK
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.1: Podporno okolje za podjetništvo in gospodarski razvoj Ukrep 1.1.2: Raziskovalna infrastruktura in storitve
Nosilec in partnerji	Nosilec: Visoka šola za tehnologijo polimerov Partnerji: Visoka šola Ravne, GZS, podjetja
Cilj projekta	• Krepitev raziskav, tehnološkega razvoja in inovacij v regiji za razvoj novih produktov in storitev • Krepitev zmogljivosti in učinkovitega regijskega okolja za ustvarjalno uporabo znanja • Razvoj novih produktov, materialov in tehnologij kot rezultat sodelovanja med R&R inštitucijami in podjetji v regiji • Razvoj raziskovalnih kompetenc dijakov in študentov • Širjenje rezultatov mednarodnih raziskav v regijski prostor in regijskih v mednarodni prostor

Časovni termin izvajanja	2015 - 2020
Finančni okvir	2.200.000 €
Predvideni viri	EU sredstva 78 % + lastna sredstva 22%

Naziv projekta	GARANCIJSKA SHEMA ZA KOROŠKO
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.1: Podporno okolje za podjetništvo in gospodarski razvoj Ukrep: 1.1.3 Finančni instrumenti
Nosilec in partnerji	Nosilec: RRA Koroška d.o.o., Meža 10, 2370 Dravograd Partnerji: Občina Ravne na Koroškem, Občina Prevalje, Občina Mežica, Občina Črna na Koroškem, Občina Mislinja, Mestna Občina Slovenj Gradec, Občina Dravograd, Občina Muta, Občina Vuzenica, Občina Radlje ob Dravi, Občina Podvelka
Cilj projekta	Namen GSK je pospeševanje razvoja malega gospodarstva in pridobitne dejavnosti podjetnikov, povečevanje investicijske aktivnosti v regiji, zmanjševanje stopnje brezposelnosti, vzpostavljanje možnosti za prestrukturiranje regijskega gospodarstva, olajšanje dostopa mikro, malim in srednje velikim podjetjem do kreditov z zmanjšanjem bančnih zahtev za zavarovanje kreditov.
Časovni termin izvajanja	2014 - 2020
Finančni okvir	2.000.000 €
Predvideni viri	Lastna sredstva upravičenca (občine in GZS): 26,44 % SRRS: 73,56 %

Naziv projekta	REGIJSKA ŠTIPENDIJSKA SHEMA KOROŠKA
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.1: Podporno okolje za podjetništvo in gospodarski razvoj Ukrep: 1.1.3 Finančni instrumenti
Nosilec in partnerji	RRA Koroška, delodajalci, študenti
Cilj projekta	Cilji RŠS: • uskladiti razmerje med ponudbo in potrebami po kadrih v regiji, • dvigniti raven izobrazbene strukture v regiji, • vplivati na znižanje strukturne brezposelnosti, • vplivati na vračanje izsolanih kadrov iz univerzitetnih središč v regijo, • spodbuditi podjetja v regiji za kadrovske študentiranje in načrtovanje razvoja kadrov, • približati kadrovske funkcije potrebam trga delovne sile, • zmanjšati odliv kadrov v velike centre, kar bo vplivalo na zmanjševanje razvojnih razlik posameznih regij v Sloveniji, • spodbujanje vpisa na tiste vrste in področja izobraževanja, ki omogoča večjo zaposljivost glede na potrebe gospodarstva.
Časovni termin izvajanja	2014 - 2020
Finančni okvir	4.707.920
Predvideni viri	Delodajalci: 44,60 % Javna sredstva (od tega državni proračun 15 % in ESS 85 %): 55,22 % DDV: 0,16 %

Naziv projekta	KOMPETENČNI CENTER ZA RAZVOJ KADROV - KORAK
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.1: Podporno okolje za podjetništvo in gospodarski razvoj Ukrep 1.1.4: Izobraževanje in usposabljanje
Nosilec in partnerji	Nosilec: Šolski center Slovenj Gradec Partnerji: Visoka šola za tehnologijo polimerov, GZS Območna zbornica Koroške (izbere 8 podjetij) Obrtne zbornice s Koroške določijo dva predstavnika za projektni konzorcij Šolski center Ravne na Koroškem Visoka šola Ravne Visoka šola za zdravstvene vede Regionalna razvojna agencija Koroške A.L.P. Peca d.o.o Zavod za zaposlovanje, Območna služba Velenje MOCIS, Center za izobraževanje odraslih
Cilj projekta	• izboljšati odzivnosti izobraževalnih organizacij na potrebe delodajalcev

	povečati odzivnost delodajalcev za posredovanje potreb po novo iskanih kompetencah sedanjih in potencialnih zaposlenih izboljšati kakovost in povečati učinkovitost izvedb izobraževanja in usposabljanja usklajenega s potrebami delodajalcev. povečati mobilnost na vseh nivojih izobraževanja, še posebej na področju terciarnega izobraževanja.
Časovni termin izvajanja	2015-2020
Finančni okvir	4.590.000 €
Predvideni viri	EU sredstva 92% + lastna sredstva 8%

Naziv projekta	KOROŠKA PLATFORMA VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA, RAZVOJA KARIERE IN MEDGENERACIJSKEGA UČENJA – E-KOROŠKA SE UČI IN RASTE SKUPAJ – E-KURS
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.1: Podporno okolje za podjetništvo in gospodarski razvoj Ukrep 1.1.4: Izobraževanje in usposabljanje
Nosilec in partnerji	Nosilec: MOCIS, center za izobraževanje odraslih Slovenj Gradec Partnerji: RRA Koroška, GZS Območna zbornica Koroška, območne obrtne zbornice, univerze za III. življenjsko obdobje, ZRSZ OE Velenje, Zavod RS za šolstvo, OE Slovenj Gradec, Smeri, d.o.o., Ravne na Koroškem, Društvo za kadrovske dejavnosti Koroške, VŠTP, VŠ Ravne, VŠ Slovenj Gradec, VŠZV Slovenj Gradec, ŠC Ravne, ŠC Slovenj Gradec, Podjetniški center Slovenj Gradec, A.L.P. Peca, Kmetijsko gozdarski zavod Celje; Izpostava Dravograd
Cilj projekta	Temeljni namen je z ustrezno vzpostavljeno platformo in podpornim okoljem razvijati ključne kompetence in vključenost v vseživljenjsko učenje odraslih Koroške, posebej pa še opredeljenih ciljnih skupin. Splošni cilji prispevati k boljši usklajenosti med ponudbo in povpraševanjem po znanjih in kompetencah na trgu dela prispevati k povečanju enakosti možnosti dostopa do vseživljenjskega učenja za prebivalce Koroške regije prispevati k dvigu izobrazbene ravni prebivalcev Koroške regije prispevati k izboljšanju zaposljivosti, fleksibilnosti in mobilnosti posameznikov na trgu dela (še posebej mladih in ranljivih skupin prebivalstva regije);
Časovni termin izvajanja	2015 - 2020
Finančni okvir	2.479.100 €
Predvideni viri	Proračun RS 10% + EU sredstva 83% + lastna sredstva 7%

Naziv projekta	MLADI ZA TURIZEM
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.1: Podporno okolje za podjetništvo in gospodarski razvoj Ukrep 1.1.4: Izobraževanje in usposabljanje
Nosilec in partnerji	Nosilec: ŠCSG - Srednja šola Slovenj Gradec in Muta Partnerji: Spotur Slovenj Gradec; Vabo d.o.o. Slovenj Gradec; in bodoče Koroške terme v Mislinjski dobravi
Cilj projekta	Z inovativnimi turističnimi produkti povečati možnosti zaposlitve dijakov turistične usmeritve kot animatorje, turistične vodnike in receptorje v turističnih objektih.
Časovni termin izvajanja	2015 - 2020
Finančni okvir	300.000 €
Predvideni viri	EU sredstva 70% + lastna sredstva 30%

Naziv projekta	EKO-ETNO VAS
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.2 : Razvojno perspektivne panoge Ukrep 1.2.1 Trajnostni razvoj turizma
Nosilec in partnerji	Nosilec: Mestna občina Slovenj Gradec
Cilj projekta	Izhodišče je razvoj visokokakovostne ponudbe zelenega turizma, katera je izrednega pomena pri zagotavljanju destinacijske privlačnosti. Projekt temelji na izgradnji zelene infrastrukture, ki bo omogočila obiskovalcem doživljanje naravnih lepot območja. Aktivnosti projekta se nanašajo na vzpostavitev nastanitvene infrastrukture v sozvočju z naravnimi danostmi in eko turizmom, kateri temelji na simbiozi med

	eko prebivalci in ponudniki turističnih storitev eko turizma. Tako bo na območju Dobrave vzpostavljena infrastruktura, zgrajena na specifičen način, upoštevajoč etno zgodovinsko noto, ki bo zagotovila dodatne nočitvene kapacitete v regiji.
Časovni termin izvajanja	2016 - 2020
Finančni okvir	3.800.000 €
Predvideni viri	EU sredstva 70 % + lastna sredstva 30 %

Naziv projekta	GEODOŽIVETJA V GEOPARKU KARAVANKE
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.2 : Razvojno perspektivne panoge Ukrep 1.2.1 Trajnostni razvoj turizma
Nosilec in partnerji	Nosilec: Občine DS Geopark Karavanke
Cilj projekta	Izboljšanje pogojev za celostno doživljanje narave in kulturne dediščine ter razvoj in marketing inovativnih produktov sonaravne turistične destinacije Geopark Karavanke. Projekt bo prispeval k pozicioniranju turistične destinacije Geopark Karavanke na turističnih trgih, omogočil razvoj novih turističnih in s turizmom povezanih dejavnosti ter zagotovil izboljšanje kazalcev turistične uspešnosti območja.
Časovni termin izvajanja	2015 - 2018
Finančni okvir	3.000.000 €
Predvideni viri	EU sredstva 70 % + lastna sredstva 30 %

Naziv projekta	POHORJE – NARAVA IN TURIZEM Z ROKO V ROKI
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.2 : Razvojno perspektivne panoge Ukrep 1.2.1 Trajnostni razvoj turizma
Nosilec in partnerji	Nosilec: ZRSVN, občine Zahodnega Pohorja, etc.
Cilj projekta	Obnoviti naravno in kulturno dediščino območja Pohorja ter vzpostaviti trajnostno naravnan sistem upravljanja območja z enotnim trženjem produktov in mreženjem projektnih partnerjev
Časovni termin izvajanja	2015 - 2018
Finančni okvir	/
Predvideni viri	EU sredstva 70 % + lastna sredstva 30 %

Naziv projekta	TURISTIČNA INFRASTRUKTURA ŠKRATKOVE DEŽELE
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.2 : Razvojno perspektivne panoge Ukrep 1.2.1 Trajnostni razvoj turizma
Nosilec in partnerji	Nosilec: Mestna občina Slovenj Gradec
Cilj projekta	Vzpostaviti primerno infrastrukturo za podporo razvoju dopolnilnih dejavnosti na območju Gmajna – Vrhe in tako zagotoviti pestrost turistične ponudbe in povečanje zanimanja za obisk skozi vse leto.
Časovni termin izvajanja	2015 - 2016
Finančni okvir	580.000 €
Predvideni viri	EU sredstva 70 % + lastna sredstva 30 %

Naziv projekta	TURISTIČNA IN KULTURNA INFRASTRUKTURA NA OBMOČJU URŠLJE
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.2 : Razvojno perspektivne panoge Ukrep 1.2.1 Trajnostni razvoj turizma
Nosilec in partnerji	Nosilec: Mestna občina Slovenj Gradec
Cilj projekta	Izhodišče je razvoj visokokakovostne ponudbe zelenega turizma, katera je izrednega pomena pri zagotavljanju destinacijske privlačnosti. Projekt temelji na izgradnji zelene infrastrukture, ki bo omogočila obiskovalcem doživljanje naravnih lepot območja. V sklopu projekta bo vzpostavljena info točka pri »Plešivškem dvoru« za aktivacijo že vzpostavljenih pešpoti, kulturnih in naravnih znamenitosti na območju Uršlje gore. V okviru info točke bodo obnovljeni objekti, ki bodo služili za povečanje

	nočitvenih kapacitet na tem območju.
Časovni termin izvajanja	2014 - 2020
Finančni okvir	3.660.000 €
Predvideni viri	EU sredstva 70 % + lastna sredstva 30 %

Naziv projekta	PRENOVA PLANINSKIH POSTOJANK
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.2 : Razvojno perspektivne panoge Ukrep 1.2.1 Trajnostni razvoj turizma
Nosilec in partnerji	Nosilec: planinska društva, s podporo lokalnih skupnosti
Cilj projekta	Izboljšanje osnovnih infrastrukturnih pogojev ter vzpostavitev interpretacije naravnih danosti in vzgojno izobraževalnih vsebin za varovanje narave na planinskih postojankah v regiji (Peca, Smrekovec, Uršlja gora, Naravske Ledine). Projekt bo prispeval k oživitvi in izboljšanju kakovosti turističnega produkta pohodništvo in kolesarjenje v regiji, zmanjšal obremenitve okolja in izboljšal kazalce turistične uspešnosti celotne regije.
Časovni termin izvajanja	2015 - 2018
Finančni okvir	3.700.000 €
Predvideni viri	EU sredstva 70 % + lastna javni vir (občine) 15 % + lastni zasebni vir (društva) 15%

Naziv projekta	KOROŠKI TURISTIČNI BISER POLJANA
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.2 : Razvojno perspektivne panoge Ukrep 1.2.1 Trajnostni razvoj turizma
Nosilec in partnerji	Nosilec: Občina Prevalje
Cilj projekta	Razvoj naselja Poljana v turistično in športno-rekreacijsko območje in povečati atraktivnost občine in celotne regije kot turistične destinacije. Projekt zajema vzpostavitev turističnih poti, ureditev poligona za adrenalinske športe ter izgradnjo nočitvenih kapacitet in konferenčnih prostorov.
Časovni termin izvajanja	2015 - 2018
Finančni okvir	2.400.000 €
Predvideni viri	EU sredstva 70 % + lastna sredstva 30 %

Naziv projekta	MREŽA KOLESARSKIH IN POHODNIŠKIH POTI V REGIJI
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.2 : Razvojno perspektivne panoge Ukrep 1.2.1 Trajnostni razvoj turizma
Nosilec in partnerji	Nosilec: RRA Koroška in občine Koroške regije
Cilj projekta	Z naložbami v izgradnjo in urejanje mreže kolesarskih in pohodniških poti v regiji izboljšati javno turistično infrastrukturo in povečati privlačnost regije kot kolesarske in pohodniške turistične destinacije. Izvedba projekta bo vplivala na izboljšanje kazalcev turistične uspešnosti regije in omogočil razvoj obstoječih in novih turističnih storitev v regiji.
Časovni termin izvajanja	2014 - 2020
Finančni okvir	11.340.000 €
Predvideni viri	EU sredstva 70 % + lastna sredstva 30 %

Naziv projekta	SINGLETRAIL PARK JAMNICA
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.2 : Razvojno perspektivne panoge Ukrep 1.2.1 Trajnostni razvoj turizma
Nosilec in partnerji	Nosilec: KreaTur d.o.o. in Občina Prevalje
Cilj projekta	Posodobitev gorsko kolesarske infrastrukture, dvig kakovosti ponudbe in prilagoditev za nove ciljne skupine, povečanje prepoznavnosti in mednarodne konkurenčnosti celotne regije, podaljšanje turistične sezone, povečanje obiska in nove priložnosti za ponudnike turističnih kapacitet v regiji. S povezavo kolesarske ponudbe v Avstriji in Sloveniji v gorski kolesarski park Peca se uvrstiti med Top 10 gorsko kolesarskih destinacij v Evropi. Projekt zajema ureditev posebnih gorsko kolesarskih poti v Jamnici skupni dolžini 40 km, ureditev in označitev povezovalne kolesarske poti med Jamnico –

	smučiščem Peca – Podpeco in turistično atrakcijo Kolesarjenje skozi Podzemlje Pece ter vzpostavitev organizacije za nadaljnji razvoj in trženje kolesarske ponudbe.
Časovni termin izvajanja	2015 - 2016
Finančni okvir	400.000 €
Predvideni viri	EU sredstva 70 % + lastna sredstva 30 %

Naziv projekta	IZGRADNJA KOLESARSKEGA PARKA NA RIBNIŠKEM POHORJU
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.2 : Razvojno perspektivne panoge Ukrep 1.2.1 Trajnostni razvoj turizma
Nosilec in partnerji	Nosilec: Občina Ribnica na Pohorju
Cilj projekta	Z izgradnjo kolesarskega parka popestriti poletno turistično ponudbo Ribniškega Pohorja, omogočiti pogoje za povečan obisk tudi v t.i. izven sezonskih mesecih in izboljšati kazalce turistične uspešnosti destinacije.
Časovni termin izvajanja	2015 - 2016
Finančni okvir	120.000 €
Predvideni viri	EU sredstva 70 % + lastna sredstva 30 %

Naziv projekta	KOROŠKA GORSKO KOLESARSKA TRANSVERZALA
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.2 : Razvojno perspektivne panoge Ukrep 1.2.1 Trajnostni razvoj turizma
Nosilec in partnerji	Nosilec: Športno turistično društvo Črna luknja v sodelovanju z občinami
Cilj projekta	Splošni cilj projekta je razviti regijski turistični produkt na področju gorskega kolesarjenja, ki bo povečal privlačnost območja in prispeval k izboljšanju kazalcev turistične uspešnosti. Projekt zajema vzpostavitev organizacijskega modela, trasiranje poti, umeščanje v prostor, izvedbo potrebnih zemeljskih del, označevanje poti ter izvedbo promocijskih in trženjskih aktivnosti.
Časovni termin izvajanja	2015 – 2016
Finančni okvir	610.000 €
Predvideni viri	EU sredstva 70 % + lastna javni vir (občine) 21 % + lastni zasebni vir (društva) 9 %

Naziv projekta	OUTDOOR PARK ČRNA NA KOROŠKEM
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.2 : Razvojno perspektivne panoge Ukrep 1.2.1 Trajnostni razvoj turizma
Nosilec in partnerji	Nosilec: Občina Črna na Koroškem
Cilj projekta	Razvoj novega turističnega produkta po načelih sonaravnega turizma, ki bo bistveno prispeval k turističnemu razvoju območja. Projekt zajema ureditev plezalno- adrenalinskega parka, zahtevne plezalne poti - "Via ferrata", "Zip-line" proge za vožnjo po jeklenici, poti za spust ob vrvi za sestop v dolino, proge za spust z gorskimi kolesi, plezališča, ...
Časovni termin izvajanja	2016 - 2018
Finančni okvir	1.830.000 €
Predvideni viri	EU sredstva 70 % + lastna sredstva 30 %

Naziv projekta	RAZVOJ TURISTIČNE DEJAVNOSTI IN EKOTURIZMA NA POHORJU S POUČENJEM NA POHORSKIH KONJENIŠKIH POTEH
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.2 : Razvojno perspektivne panoge Ukrep 1.2.1 Trajnostni razvoj turizma
Nosilec in partnerji	Nosilec: Konjenski klub Slovenj Gradec v sodelovanju z občinami
Cilj projekta	Prispevati k razvoju Pohorja kot sonaravne turistične destinacije, s poudarkom na ekoturizmu ter razvoju in trženju proizvodov kmetij z območij Natura 2000, v kombinaciji s konjeništvom po Pohorskih konjenskih poteh, ki predstavlja turistično dejavnost v vseh letnih časih. Projekt zajema ureditev približno 100 km na novo označenih in prilagojenih konjenskih poti, nove namestitvene kapacitete

	(za konje in turiste) ter izvedbo marketinških aktivnosti.
Časovni termin izvajanja	2016 – 2018
Finančni okvir	431.250 €
Predvideni viri	EU sredstva 70 % + lastna sredstva 30 %

Naziv projekta	IZGRADNJA ŽIČNIŠKE INFRASTRUKTURE NA RIBNIŠKEM POHORJU
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.2 : Razvojno perspektivne panoge Ukrep 1.2.1 Trajnostni razvoj turizma
Nosilec in partnerji	Nosilec: Občina Ribnica na Pohorju Partnerji: Konzorcij občin Zahodnega Pohorja
Cilji projekta	Z nadaljnjim razvojem žičniških kapacitet in ureditvijo predmetnega območja zagotoviti osnovne pogoje za razvoj turizma in podežlja na območju Ribnice na Pohorju. Projekt je razdeljen v tri delovne sklope z vsebinsko in finančno ločeno opredeljenimi investicijami v: - Izgradnjo Krožno-kabinske žičnice (KKŽ) Pesnik in žičniške povezave smučišča od vasi Ribnica na Pohorju do obstoječega smučišča pri Ribniški koči na vrhu Pohorja, - Izgradnjo 4-sedežnice Smolnik, - Izgradnjo dveh povezovalnih 4-sedežnic med smučiščema Ribniško Pohorje in Kope.
Časovni termin izvajanja	2015 - 2018
Finančni okvir	46.582.500 EUR
Predvideni viri	Proračun RS in EU sredstva = 46.582.500 EUR (100 %)

Naziv projekta	RAZVOJ SMUČIŠČA ČRNA NA KOROŠKEM
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.2 : Razvojno perspektivne panoge Ukrep 1.2.1 Trajnostni razvoj turizma
Nosilec in partnerji	Nosilec: Občina Črna na Koroškem
Cilj projekta	Izboljšanje športno – rekreacijske in turistične infrastrukture v občini Črna na Koroškem, ki bo posledično vplivala na popestritev (predvsem zimske) turistične ponudbe in uspešnejšemu poslovanju turističnega gospodarstva širšega območja. Izboljšana bo varnost za uporabnike, k športnemu udejstvovanju bo spodbujeno lokalno prebivalstvo, predvsem otroci in mladina, etc. Projekt zajema posodobitev žičniške opreme in razširitev smučišč.
Časovni termin izvajanja	2016 - 2020
Finančni okvir	1.037.000 €
Predvideni viri	EU sredstva 70 % + lastna sredstva 30 %

Naziv projekta	RAZVOJ SMUČIŠČA POSEKA RAVNE NA KOROŠKEM
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.2 : Razvojno perspektivne panoge Ukrep 1.2.1 Trajnostni razvoj turizma
Nosilec in partnerji	Nosilec: Občina Črna na Koroškem
Cilj projekta	Izboljšanje športno – rekreacijske in turistične infrastrukture v občini Ravne na Koroškem, ki bo posledično vplivala na popestritev (predvsem zimske) turistične ponudbe in uspešnejšemu poslovanju turističnega gospodarstva širšega območja. Projekt zajema posodobitev žičniške opreme, izgradnjo spremljajočih objektov ter ureditev poligona za začetnike in sankališča.
Časovni termin izvajanja	2015 - 2016
Finančni okvir	170.000 €
Predvideni viri	EU sredstva 70 % + lastna sredstva 30 %

Naziv projekta	VODNI PARK REŠ
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.2 : Razvojno perspektivne panoge Ukrep 1.2.1 Trajnostni razvoj turizma
Nosilec in partnerji	Nosilec: Občina Radlje ob Dravi
Cilj projekta	Nadaljnja infrastrukturna ureditev turističnega območja ob vodnem parku Reš, ki

	naj bi postal osrednja turistično rekreacijska točka v Zgornji Dravski dolini in ki bo omogočila razvoj turizma in s turizmom povezanih dejavnosti na obravnavanem območju. Investicija zajema širitev prostora za kampiranje in postavitev več kamp hišk.
Časovni termin izvajanja	2018 - 2022
Finančni okvir	5.000.000 €
Predvideni viri	EU sredstva 70 % + lastna sredstva 30 %

Naziv projekta	IZGRADNJA KOPALNEGA JEZERA V RIBNICI NA POHORJU
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.2 : Razvojno perspektivne panoge Ukrep 1.2.1 Trajnostni razvoj turizma
Nosilec in partnerji	Nosilec: Občina Ribnica na Pohorju
Cilj projekta	Z izgradnjo kopalnega jezera popestriti poletno turistično ponudbo Ribniškega Pohorja in izboljšati kazalce turistične uspešnosti destinacije.
Časovni termin izvajanja	2015 - 2016
Finančni okvir	336.000 €
Predvideni viri	EU sredstva 70 % + lastna sredstva 30 %

Naziv projekta	DESTINACIJSKI MANAGEMENT KOROŠKA (RDO 2020)
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.2 : Razvojno perspektivne panoge Ukrep 1.2.1 Trajnostni razvoj turizma
Nosilec in partnerji	Nosilec: RRA Koroška Partnerji: Občine Koroške regije, Ponudniki turističnih storitev
Cilji projekta	Povezovanje turističnih nosilcev v okviru regijske destinacijske organizacije za oblikovanje skupnih produktov, učinkovitejše skupno izvajanje promocije in trženja ponudbe ter izvajanje drugih podpornih aktivnosti trajnostnemu razvoju turizma v regiji: - trženje turistične ponudbe regije (in regije same) pod skupno blagovno znamko, - oblikovanje novih integralnih turističnih produktov, - vzpostavitev in delovanje destinacijske turistično informacijske mreže, na temelju delujočih lokalnih turistično informacijskih centrov in uvajanja novih tehnologij, - usposabljanja lokalnih/destinacijskih turističnih vodnikov in vzpostavitev sistema za izvajanje turističnih vodenj, - usposabljanja za dvig kakovosti turističnih storitev, - vključevanje IKT kot podpornih orodij za turizem (mobilna e-vodenja, rezervacijski sistem, etc.).
Časovni termin izvajanja	2015 - 2020
Finančni okvir	1.750.000 EUR
Predvideni viri	ESRR = 1.225.000 EUR (70 %), Lastna javna sredstva = 262.500 EUR (15%) Zasebi viri: 262.500 EUR (15%)

Naziv projekta	POSPEŠEVANJE GOZDNO-LESNE PREDELOVALNE VERIGE NA KOROŠKEM – Center LIGNA
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.2: Razvojno perspektivne panoge Ukrep 1.2.2: Celovit razvoj gozdno-lesne
Nosilec in partnerji	Konzorcij: Koroške občine, Razvojni center koroškega gospodarstva, RRA Koroška, Visoka šola za tehnologije polimerov, Šolski center Slovenj Gradec, podjetja;
Cilj projekta	Združiti gozdno-lesno predelovalno verigo na Koroškem s povečanjem dodane vrednosti v lesno predelovalni dejavnosti. Usmeriti dejavnost in predelavo v končne izdelke z visoko dodano vrednostjo (100% izkoristek lesa), odpreti nova »zelena« delovna mesta v regiji (400 novih zaposlitev do leta 2020), sočasno krepiti raziskovalne-razvojne dejavnosti in izobraževalne infrastrukture s povezati lesno-predelovalno dejavnost, prehransko verigo in turistično dejavnost v regiji. Na energetskega področju vzpostaviti energetska samooskrbnost obrtne cone Otiški vrh.
Časovni termin izvajanja	januar 2015 – december 2020

Finančni okvir	6.550.000,0 eur
Predvideni viri	62% MK, 15% javni lasten vir, 23% zasebni vir

Naziv projekta	INVESTICIJE NOSILCEV GOZDNO-LESNE PREDELOVALNE VERIGE
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.2: Razvojno perspektivne panoge Ukrep 1.2.2: Celovit razvoj gozdno-lesne
Nosilec in partnerji	Podjetja z gozdno – lesno dejavnostjo
Cilj projekta	Nosilci projekta so že obstoječa lesnopredelovalna podjetja na Koroškem, ki izkazujejo interes sodelovanja ter se bodo povezala na področju raziskav in razvoja, izobraževanja, proizvodnje in skupnega trženja njihovih proizvodov. Podjetja izkazujejo močno potrebo po pomoči pri trženju njihovih izdelkov in iskanju potencialnih kupcev, prodoru na nova tržišča. Hkrati potrebujejo nove proizvodne površine za širitev svojih proizvodnih programov, ki jih bodo lahko najela/kupila na območju Centra Ligna, kateremu je cilj povezati gospodarstvo, znanstveno-raziskovalne institucije in zainteresirane posameznike v regiji, lesu dodajati vrednost (100% izkoristek), odpiranje novih »zelenih« delovnih mest v regiji.
Časovni termin izvajanja	2015 –2020
Finančni okvir	42.000.000,00 eur
Predvideni viri	60% MGRT, 40% zasebni vir

Naziv projekta	RAZVOJ NOVIH INOVATIVNIH IZDELKOV IZ LESA
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.2: Razvojno perspektivne panoge Ukrep 1.2.2: Celovit razvoj gozdno-lesne
Nosilec in partnerji	Nosilec: ŠCSG, Srednja šola Slovenj Gradec in Muta Partnerji: Univerza v Mariboru, Fakulteta za arhitekturo, Pahernikova ustanova, podjetja
Cilj projekta	Povezati in uskladiti programe izobraževanja s potrebami podjetij v lesno predelovalni dejavnosti z razvojem lesenih izdelkov, ki jih na trgu še ni, lahko pa bi predstavljali novo priložnost za podjetja. Vzpostavitev pogojev za razvoj inovativnosti pri oblikovanju lesenih izdelkov v sodelovanju med partnerji. Spodbujanje sodelovanja med dijaki programa lesarstva in študenti arhitekture ter podjetji.
Časovni termin izvajanja	2015- 2021
Finančni okvir	500.000,00 eur
Predvideni viri	70% ESS, 20% ESRR, 10% podjetja

Naziv projekta	INVESTICIJA V TEHNOLOŠKO OPREMO-LINIJA ZA IZDELAVO 3D MODELARNIH IZDELKOV IZ RECIKLAŽNIH MATERIALOV IN HIDRAVLICNE STISKALNICE
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.2: Razvojno perspektivne panoge Ukrep 1.2.3: Novi materiali in tehnologija
Nosilec in partnerji	Podjetje Kopur d.o.o.
Cilj projekta	Cilj projekta je doseči potrebne kapacitete v skladu z naročili, obdržati oz. povečati število zaposlenih, povečati porabo odpadnega materiala oz. povečati izkoristek osnovnih vhodnih materialov. Izboljšati delovno okolje in zmanjšati porabo energije.
Časovni termin izvajanja	2013
Finančni okvir	480.000 €
Predvideni viri	31% ESRR, 69% Lastni viri

Naziv projekta	VZPOSTAVITEV INOVATIVNIH ZELENIH DELOVNIH MEST V KOROŠKI UČNI REGIJI
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.3 : Kmetijstvo, gozdarstvo in razvoj podeželja Ukrep 1.3.1: Krepitev znanj in povezovanje za razvoj kmetijstva, gozdarstva in podeželja
Nosilec in partnerji	NVO
Cilj projekta	Projekt bo vključeval mlade brezposelne, ki bodo s tem dobili priložnost zaposlitve in nenazadnje, da ostanejo v domači regiji, vrtničarji, mali kmetje, ki bodo lahko

	dobili nova znanja s področja biodinamike in biooglja, učenci, dijaki, študentje, ki se bodo lahko pridobivali znanja s področja, biodinamike in biooglja na izkustven način izobraževanja. Vzpostaviti inovativna zelena delovna mesta na področju vzpostavljanja zelenega turizma na osnovi uporabe biodinamike v regiji.
Časovni termin izvajanja	2015-2017
Finančni okvir	2.103.100 €
Predvideni viri	75% ESS, 25% MKO

Naziv projekta	IZVAJANJE EU POBUDE CLLD »LOKALNI RAZVOJ, KI GA VODI SKUPNOST«
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.3 : Kmetijstvo, gozdarstvo in razvoj podeželja Ukrep 1.3.1: Krepitev znanj in povezovanje za razvoj kmetijstva, gozdarstva in podeželja
Nosilec in partnerji	Nosilci: LAS, RRA Koroška Partnerji: občine, mladi podjetniki (start-up), društva,
Cilj projekta	Financiranje lokalne infrastrukture na podeželju in socialnih programov za vključevanje ranljivih ciljnih skupin, iz vidika izboljšanja življenja na podeželju z zagotavljanjem potrebne infrastrukture za ustvarjanje NDM in dodane vrednosti produktov (NDM, MČN, samooskrbe, kulturne dediščine, ...
Časovni termin izvajanja	2014- 2020
Finančni okvir	7.500.000 €
Predvideni viri	85% MKO, 25% ESS in ESRR,

Naziv projekta	SAMOOSKRBA S HRANO NA KOROŠKEM - KoroOskrba
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 1: Konkurenčnost in znanje Investicijsko področje 1.3 : Kmetijstvo, gozdarstvo in razvoj podeželja Ukrep 1.3.3: Razvoj dopolnilnih dejavnosti, lokalne samooskrbe in novih produktov na podeželju
Nosilec in partnerji	Nosilec: LAS MD, LAS MDD Partnerji: KGZ Celje, Občine Koroške regije, društva
Cilj projekta	S projektom bo dosežena povečana kvaliteta lokalne trajnostne samooskrbe lokalnega prebivalstva in javnih zavodov in na drugi strani povečati možnost za zagotavljanje dohodka na družinskih kmetijah z aktiviranjem lastnih potencialov. Cilji projekta so vzpostavitev sistema trajnostne lokalne samooskrbe v Koroški regiji, dvig ozaveščenosti in znanja prebivalcev Koroške (od najmlajših do najstarejših) in njihovega zavedanja in znanja o pomenu zdrave, doma pridelane hrane in zavedanja o pomenu samooskrbe v regiji. Zagotovljena bo prostorska in infrastrukturna podpora za razvoj samooskrbe občanov z doma pridelano hrano s poudarkom na ekološkem obdelovanju zemlje in eko izdelkih, mreža proizvajalcev (skupne aktivnosti na področju trženja, promocije, izobraževanja) in s tem spodbujanje podjetniške ideje in realizacije v regiji. Z vzpostavitvijo mreže lokalnih tržnic in skupno promocijo dvigniti porabo lokalnih proizvodov
Časovni termin izvajanja	2015 - 2020
Finančni okvir	2.660.640 €
Predvideni viri	75% MKO, 25% Lastnih virov

Naziv projekta	3. RAZVOJNA OS – v Koroški regiji
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.1: Varovanje okolja in upravljanje s prostorom Ukrep 2.1.1: Dostopnost in trajnostna mobilnost
Nosilec in partnerji	Nosilec: Ministrstvo za infrastrukturo in prostor, Partnerji: DARS d.d., RRA Koroška d.o.o., občine Koroške regije, GZS območne zbornice Koroška
Cilj projekta	Izgradnja nove moderne ceste, ki bo izboljšala raven uslug za uporabnike, skrajšala potovalne čase, povečala prometno varnost ter bo predstavljala hitro povezavo Koroške z območjem osrednje Slovenije in V. vseevropskim koridorjem. Posredno bo imela ugoden vpliv na izboljšanje konkurenčnosti gospodarstva in s tem na razvoj regije.
Časovni termin izvajanja	2014 – 2020

Finančni okvir	501 mio € + nedoločena finančna vrednost
Predvideni viri	Proračun RS (50%) + EU sredstva (50%)

Naziv projekta	SANACIJA DRŽAVNIH CEST V KOROŠKI REGIJI
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.1 : Varovanje okolja in upravljanje s prostorom Ukrep 2.1.1 :Dostopnost in trajnostna mobilnost
Nosilec in partnerji	Nosilec: Direkcija Republike Slovenije za ceste Partnerji: RRA Koroška d.o.o., občine Koroške regije, GZS območne zbornice Koroška
Cilj projekta	Sanacija državnih cest, ki bo izboljšala raven uslug za uporabnike, skrajšala potovalne čase, povečala prometno varnost ter posredno izboljšala konkurenčnost gospodarstva in s tem ugodno vplivala na razvoj regije (povečala se bo privlačnost posameznih območij).
Časovni termin izvajanja	2014 – 2022
Finančni okvir	80.000.000 €
Predvideni viri	Proračun RS (50%) + EU sredstva (50%)

Naziv projekta	UKREPI SPODBUJANJA TRAJNOSTNE MOBILNOSTI NA KOROŠKEM
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.1 : Varovanje okolja in upravljanje s prostorom Ukrep 2.1.1 :Dostopnost in trajnostna mobilnost
Nosilec in partnerji	Nosilec: RRA Koroška d.o.o., Meža 10, 2370 Dravograd Partnerji: občine Koroške regije, Ministrstvo za infrastrukturo in prostor, izvajalci javnega potniškega prometa, vzgojno-izobraževalne institucije, raziskovalne ustanove, podjetja, nevladne organizacije
Cilj projekta	Izdelava celostne prometne strategije, optimizacija linij JPP iz zgradnj in obnovo avtobusnih postajališč, izgradnja kolesarskih povezav v in med urbanimi središči, ureditev stojal za kolesa, uvedba novih peš con, con umirjenega prometa, varnih poti v šolo, ukrepi e-mobilnosti, vzpostavitev mobilnostnega centra, promocija in ozaveščanje.
Časovni termin izvajanja	2014 – 2022
Finančni okvir	23.410.000 €
Predvideni viri	KS, ESRR 70%, lastna sredstva upravičenca 20%, izvajalci JPP 10%

Naziv projekta	ŠIROKOPASOVNO OMEREŽJE ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJ
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.1 : Varovanje okolja in upravljanje s prostorom Ukrep 2.1.1 :Dostopnost in trajnostna mobilnost
Nosilec in partnerji	Nosilec: občina Prevalje, Trg 2a, 2391 Prevalje Partnerji: občina Ravne na Koroškem, občina Mežica, občina Črna na Koroškem, občina Podvelka.
Cilj projekta	Gradnja odprti širokopasovnih omrežij elektronskih komunikacij v Mežiški dolini in občini Podvelka, kjer širokopasovna omrežja še niso prisotna in kjer za opravljanje in vzdrževanje ni ekonomskega interesa. Spodbujanje različnih vrst storitev, učinkovitost javnih inštitucij ter gospodarstva, omogočili hitrejši dostop do znanja in razvoj podjetništva z visoko dodano vrednostjo tudi v manj razvitih krajih. Preprečiti odseljevanje mladih iz podeželja.
Časovni termin izvajanja	2015 – 2017
Finančni okvir	18.532.591 €
Predvideni viri	ESRR (82 %), lastna sredstva upravičenca (5 %), zasebna sredstva (13 %)

Naziv projekta	REKONSTRUKCIJA LOKALNIH CEST
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.1 : Varovanje okolja in upravljanje s prostorom Ukrep 2.1.1 :Dostopnost in trajnostna mobilnost
Nosilec in partnerji	Nosilec: občine Koroške regije
Cilj projekta	Izboljšanje prometne dostopnosti, izboljšanje povezav znotraj regije in zmanjšanje razlik v prometno-infrastrukturni opremljenosti med urbanimi področji in podeželjem. Rekonstrukcije LC v veliki meri dopolnjujejo uresničevanje ostalih ciljev RRP, zlasti za razvoj turizma in gospodarskih dejavnosti.
Časovni termin izvajanja	2014 – 2020

Finančni okvir	53.405.116,57 €
Predvideni viri	Proračun RS (70 %), lastna sredstva upravičenca – občine (30 %)

Naziv projekta	CELOVITA OBNOVA MESTNEGA JEDRA
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.1 : Varovanje okolja in upravljanje s prostorom Ukrep 2.1.1 : Dostopnost in trajnostna mobilnost
Nosilec in partnerji	Nosilec: Mestna občina Slovenj Gradec, občina Prevalje, občina Mežica, občina Radlje ob Dravi
Cilj projekta	Ureditev mestnih jeder, trgov, parkov, spomenikov, rekonstrukcija cest (umiritev prometa) s čimer bomo občanom, šoloobvezni otrokom in turistom na novo urejenih površinah omogočili gibanje in preživljanje prostega časa na območjih, ki so varna in prijetna za bivanje. Povečala se bo atraktivnost mestnih središč, posledično pa tudi število turistov.
Časovni termin izvajanja	2014 – 2020
Finančni okvir	7.510.000,00 EUR
Predvideni viri	ESRR (70 %), lastna sredstva upravičenca – občine (30 %)

Naziv projekta	IZGRADNJA SEKUNDARNE INFRASTRUKTURE ZA ODVAJANJE IN ČIŠČENJE ODPADNIH VODA
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Ukrep: 1.2.2 Oskrba s pitno vodo, ravnanje z odpadki, odvajanje in čiščenje odpadnih voda
Nosilec in partnerji	Mestna občina Slovenj Gradec, Črna na Koroškem, Občina Mežica, Občina Prevalje, Občina Ravne na Koroškem, Občina Dravograd, Občina Mislinja, Občina Ribnica na Pohorju, Občina Vuzenica, Občina Podvelka, Občina Muta, Občina Radlje ob Dravi
Cilj projekta	Zgradila in uredila se bo javna komunalna infrastruktura, ki bo povezala posamezne aglomeracije s komunalnimi vodi s čimer se bo izboljšalo stanje okolja (zmanjšanje emisij v vode za 20 %) in dostopnost do urejene komunalne infrastrukture. Zgradilo se bo 124 km kanalizacijskega omrežja, 63 malih čistilnih naprav in 12.294 malih individualnih čistilnih naprav.
Časovni termin izvajanja	2015 – 2020
Finančni okvir	45.204.620,00 EUR
Predvideni viri	ESRR (85 %), lastna sredstva upravičenca (15 %)

Naziv projekta	IZGRADNJA IN REKONSTRUKCIJA VODOOSKRBNIH SISTEMOV
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Ukrep: 1.2.2 Oskrba s pitno vodo, ravnanje z odpadki, odvajanje in čiščenje odpadnih voda
Nosilec in partnerji	Mestna občina Slovenj Gradec, Črna na Koroškem, Občina Mežica, Občina Prevalje, Občina Ravne na Koroškem, Občina Dravograd, Občina Mislinja, Občina Ribnica na Pohorju, Občina Vuzenica, Občina Podvelka, Občina Muta, Občina Radlje ob Dravi
Cilj projekta	Obnovila se bo javna infrastruktura, ki bo zamenjala dotrajan vodovodni sistem v Mislinjski, Mežiški in Dravski dolini s čimer se bo izboljšalo stanje okolja, stanje kvalitete vode in zmanjšale se bodo vodne izgube. Zmanjšale se bodo izgube na vodovodnih sistemih, zagotovila se bo zadostna količina kvalitetne pitne vode, znižali se bodo stroški rednega vzdrževanja sistema ter odpravila se bo potencialna nevarnost za kontaminacijo pitne vode z azbestom.
Časovni termin izvajanja	2015 – 2020
Finančni okvir	23.280.500,00 EUR
Predvideni viri	ESRR (85 %), lastna sredstva upravičenca (15 %)

Naziv projekta	SANACIJA ODLAGALIŠČ V REGIJI
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Ukrep: 1.2.2 Oskrba s pitno vodo, ravnanje z odpadki, odvajanje in čiščenje odpadnih voda
Nosilec in partnerji	Mestna občina Slovenj Gradec, Komunalno podjetje Slovenj Gradec, Občina Dravograd, Komunalno podjetje Dravograd, občina Prevalje, Komunalno podjetje Log
Cilj projekta	Dokončno zaprtje treh odlagališč odpadkov v občinah Slovenj Gradec, Dravograd

	in Prevalje, ki so trenutno delno zaprta. Odložene odpadke bi bilo potrebno poravnati, vgraditi plast za odpliniranje ter zagotoviti površinsko tesnjenje z vgrajenim sistemom površinskega odvajanja padavinskih voda in odpliniranje z dispozicijo plina na sežig v bakli.
Časovni termin izvajanja	2015 – 2017
Finančni okvir	1.487.422,00 EUR
Predvideni viri	ESRR (85 %), lastna sredstva upravičenca (15 %)

Naziv projekta	NOVI VODNI VIRI
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Ukrep: 1.2.2 Oskrba s pitno vodo, ravnanje z odpadki, odvajanje in čiščenje odpadnih voda
Nosilec in partnerji	Nosilec: občina Mislinja, Šolska cesta 34, 2382 Mislinja; občina Prevalje, Trg 2a, 2391 Prevalje
Cilj projekta	S pridobitvijo dveh novih vodnih virov se bo vzpostavilo dolgoročno zagotavljanje zadostnih količin pitne vode ter celovita in trajna rešitev vodooskrbega omrežja na obravnavanem območju. Zagotovila se bo preskrba s kvalitetno, zdravo pitno vodo, ob enem pa se bodo znižali stroški rednega vzdrževanja sistema.
Časovni termin izvajanja	2015 – 2020
Finančni okvir	2.950.000,00 EUR
Predvideni viri	ESRR (85 %), lastna sredstva upravičenca (15 %)

Naziv projekta	OSKRBA S PITNO VODO V POREČJU DRAVE – 3. sklop
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.1: Varovanje okolja in upravljanje s prostorom Ukrep: 2.1.2: Oskrba s pitno vodo, ravnanje z odpadki, odvajanje in čiščenje odpadnih voda
Nosilec in partnerji	Nosilec: Občina Dravograd Partnerji: Občina Muta, Občina Vuzenica, Občina Radlje ob Dravi, Občina Podvelka
Cilj projekta	Izgradnja vodovodnega sistema za pet občin, ki bo zagotovila izboljšano oskrbo za 13.029 prebivalcev ter dodatne priključke za 5.408 prebivalcev. Vodovod bo potekal v dolžini 107.432 m, imel bo 15 vodohranov, 12 črpališč, 3 prečrpališča, 9 hidropostaj, 1 raztežilnik in 4 razbremenilnike.
Časovni termin izvajanja	2014 – 2020
Finančni okvir	Skupni naložbeni stroški: 49.927.530 €
Predvideni viri	KS 60% (29.885.148 €), nacionalni vir 10% (5.268.555 €), lastni viri 30% (14.773.827 €)

Naziv projekta	ENENERGETSKA SANACIJA OBJEKTOV- trajnostna raba energije
Ukrep RRP	2.1.3. Učinkovita raba energije in obnovljivi viri energije
Nosilec in partnerji	RRA in občine Koroške regije
Cilj projekta	- povečanje deleža obnovljivih virov - učinkovita raba energije - povečanje zanesljivosti oskrbe z energijo, - varovanje okolja - zmanjšanju emisij toplogrednih plinov, - zagotavljanje boljše stroškovne učinkovitosti energetske oskrbe javnih objektov - - znižanje stroškov za energijo - povečati kvaliteto bivanja v objektih, boljši klimatski pogoji Specifični cilji - prenova zunanjske ovojne (fasada, okna, strehe, tla) - prenova strojnih instalacij (ogrevanje in hlajenje, prezračevanje) - prenova elektro instalacij (razsvetljava, regulacija) - ustrezno krmiljenje in monitoring porabe energije - nadomestna gradnja
Časovni termin izvajanja	2015 – 2020
Finančni okvir	12.985.200,00
Predvideni viri	ESRR, MzIP 60 % (7.791.120,00eur) , 40 % lastni delež (5.194.080,00 eur)

Naziv projekta	IZGRADNJA IN SANACIJA OGREVALNIH SISTEMOV NA BIOMASO IN ALTERNATIVNIH VIROV ENENERGIJE

Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.1: Varovanje okolja in upravljanje s prostorom Ukrep: 2.1.3: Učinkovita raba energije in obnovljivi viri energije
Nosilec in partnerji	Občine – Javno zasebno partnerstvo
Cilj projekta	Vlaganje v posodobitev energetske infrastrukture s ciljem zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, izboljšanje bivalnega okolja, zmanjšanje stroškov ogrevanja pri občanih, zamenjava energentov s prehodom na ogrevanje z biomaso s spodbujanjem podjetništva.
Časovni termin izvajanja	2015-2020
Finančni okvir	12.144.825,00 eur
Predvideni viri	KS, ESRR 70%, občine 10%, zasebni viri 20%

Naziv projekta	IZBOLJŠANJE EKOHIDROLOŠKIH POGOJEV V STRUGI IN OBVLADOVANJE POPLAV KOT OSNOVA ZA PROSTORSKI, GOSPODARSKI IN TURISTIČNI RAZVOJ V POREČJU MISLINJE IN SUHODOLNICE
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.1: Varovanje okolja in upravljanje s prostorom Ukrep: 2.1.4: Učinkovito načrtovanje in upravljanje s prostorom in naravo
Nosilec in partnerji	Nosilec : MO Slovenj Gradec Partnerji : občina Mislinja, Dravograd
Cilj projekta	- obnova naravnih ekohidromorfoloških lastnosti vodotokov (nizke vode, živelj, kmetijstvo) - hidravlično in ekohidromorfološko optimalen profil za obvladovanje ogroženosti pred poplavami in obnovo naravnih lastnosti reke - zmanjševanje poplavne ogroženosti (visoke vode)
Časovni termin izvajanja	2014 - 2020
Finančni okvir	29.543.100,00
Predvideni viri	EKS, ESRR, RS (MKO – pilotni projekt) 80% , občine 10%, zasebni investitorji 10%–JZP (hidroelektrarne)

Naziv projekta	SPODBUJANJE EKOSISTEMSKIH STORITEV IN VZPOSTAVITEV ZELENE INFRASTRUKTURE NA VAROVANIH OBMOČJIH V GEOPARKU KARAVANKE
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.1 : Varovanje okolja in upravljanje s prostorom Ukrep 2.1.4. Učinkovito načrtovanje in upravljanje s prostorom in naravo
Nosilec in partnerji	Nosilec : RRA Koroška Partnerji: Občine Črna na Koroškem, Mežica, Prevalje, Ravne na Koroškem, Dravograd Zavod RS za varstvo narave, OE Maribor, LAS Mežiške doline, Čezmejna delovna skupnost Geopark Karavanke (+ NVO & gospodarske družbe)
Cilji projekta	Učinkovito načrtovanje in upravljanje z naravo in prostorom. Zagotovitev pogojev za trajnostno mobilnost obiskovalcev in dostopnost do območij varstva narave. Zagotovitev javne infrastrukture za obisk in interpretacijo območij varstva narave in naravnih vrednot. Podpora zeleni gospodarski rasti območja. Vsebine se smiselno dopolnjujejo z drugim dvema območjema na Koroškem, območjem Z Pohorja in območjem reke Drave, kjer se ravno tako spodbuja prepoznavnost in upravljanje ekosistemske storitev in vzpostavitve zelene infrastrukture na varovanih območjih, vključno z omrežjem Natura 2000 in zelenimi infrastrukturami.
Časovni termin izvajanja	2015 - 2018
Finančni okvir	1.480.000 €
Predvideni viri	ESRR, ESS = 1.258.000 € (85%) Lastna javna sredstva = 222.000 € (15%)

Naziv projekta	SPODBUJANJE EKOSISTEMSKIH STORITEV IN VZPOSTAVITEV ZELENE INFRASTRUKTURE NA VAROVANIH OBMOČJIH V ZGORNJI DRAVSKI DOLINI
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.1 : Varovanje okolja in upravljanje s prostorom Ukrep 2.1.4. Učinkovito načrtovanje in upravljanje s prostorom in naravo
Nosilec in partnerji	Nosilec: RRA Koroška d.o.o.

	Partnerji: občina Dravograd, občina Muta, občina Vuzenica, občina Radlje ob Dravi, občina Podvelka, Zavod RS za varstvo narave, NVO
Cilj projekta	Vzpostavitev in trženje enovitega turističnega produkta Drava ter posledično privabljanje večjega števila turistov v dravsko dolino. Zagotovitev pogojev za trajnostno mobilnost in dostopnost obiskovalcev. Izgradnja povezovalne (kolesarske, peš) poti neposredno ob reki Dravi, ki bo namenjena povezovanju turistične ponudbe, ob enem pa bo omogočala dostop do zanimivih obrečnih območij Nature 2000, ki so sedaj neizkoriščena. Vsebine se smiselno dopolnjujejo z drugim dvema območjema na Koroškem, Geoparkom Karavanke in območjem Z Pohorja, kjer se ravno tako spodbuja prepoznavnost in upravljanje ekosistemske storitev in vzpostavitev zelene infrastrukture na varovanih območjih, vključno z omrežjem Natura 2000 in zelenimi infrastrukturami.
Časovni termin izvajanja	2014 – 2020
Finančni okvir	1.500.000 €
Predvideni viri	ESRR, ESS (85 %), lastna sredstva upravičenca (15 %)

Naziv projekta	SPODBUJANJE EKOSISTEMSKIH STORITEV IN VZPOSTAVITEV ZELENE INFRASTRUKTURE NA VAROVANIH OBMOČJIH ZAHODNEGA POHORJA
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.1 : Varovanje okolja in upravljanje s prostorom Ukrep 2.1.4. Učinkovito načrtovanje in upravljanje s prostorom in naravo
Nosilec in partnerji	Nosilec:RRA Koroška, Partnerji:Zavod RS za varstvo narave, MO Slovenj Gradec, Mislinja, Ribnica na Pohorju, Vuzenica, LAS MDD, nevladne organizacije, gospodarski subjekti
Cilj projekta	Projekt bo pripomogel k uresničevanju razvojne prioritete regije z ukrepi za vzpostavljanje visoko pozicioniranega zelenega segment destinacije Koroške, ki povezuje naravovarstvo in turizem s trajnostno oblikovano parkovno, doživljajsko, komunikacijsko in informacijsko infrastrukturo. Sinergijski učinki povezovanja se kažejo v: spodbujanju ekosistemskih storitev; dojetanju vrednotenja biodiverzitete in naravnih vrednot skozi učinkovito interpretacijo; zelenih podjetniških priložnostih in z njimi povezanih novih zelenih delovnih mest; celostnem načrtovanju in upravljanju naravovarstveno visoko vrednih območij (HNVA); mreženju ponudnikov. Za doseganje Za doseganje ciljev predvidevamo izvedbo: - organizacijskih in drugi ukrepov za učinkovito načrtovanje in upravljanje s prostorom in naravo; - zagotovitev pogojev za trajnostno mobilnost in dostopnost za obiskovalce; - zagotovitev javne infrastrukture za obisk in interpretacijo območij varstva narave in naravnih vrednot; - podpornih ukrepov za zeleno gospodarsko rast. Vsebine se smiselno dopolnjujejo z drugim dvema območjema na Koroškem, Geoparkom Karavanke in območjem reke Drave, kjer se ravno tako spodbuja prepoznavnost in upravljanje ekosistemske storitev in vzpostavitev zelene infrastrukture na varovanih območjih, vključno z omrežjem Natura 2000 in zelenimi infrastrukturami.
Časovni termin izvajanja	2014 – 2020
Finančni okvir	1.450.000 €
Predvideni viri	ESRR, ESS (85 %), lastna sredstva upravičenca (15 %)

Naziv projekta	CELOSTNE TERITORIALNE NALOŽBE (CTN) NA KOROŠKEM
Ukrep RRP	2.1.3. Učinkovita raba energije in obnovljivi viri energije 2.1.4 Učinkovito načrtovanje in upravljanje s prostorom in naravo
Nosilec in partnerji	RRA Koroška, Mestna občina Slovenj Gradec, Občina Ravne na Koroškem, Občina Dravograd
Cilj projekta	Republika Slovenija se je odločila, da bo instrument celostnih teritorialnih naložb (CTN) namenila razvoju trajnostnemu razvoju urbanih območij v Sloveniji z namenom izvajanja integralnih projektov urbanega razvoja in celovite urbane preнове. Predpogoj za izvajanje bo izdelana in sprejeta strategija trajnostnega urbanega razvoja izbranega urbanega območja. Strategija prostorskega razvoja Slovenije določa somestje Slovenj Gradec-Ravne na Koroškem-Dravograd kot

	središče nacionalnega pomena. S pripravo strategije trajnostnega urbanega razvoja somestja Slovenj Gradec-Ravne na Koroškem-Dravograd bodo določeni ukrepi za izboljšanje kvalitete življenja in integralnih ukrepov urbanega razvoja. Ukrepi bodo temeljili na celostnem pristopu in bodo načrtovali kombiniranje ukrepov Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020, predvsem kombiniranje naložb prenove degradiranih območij (2.6.4), trajnostne mobilnosti (2.4.4) in izboljšanja energetske učinkovitosti (2.4.1), lahko pa tudi spodbujanje podjetništva (3), prilagajanje na podnebne spremembe (5), socialna vključenost (9) in vseživljenjsko učenje (10.1 in 10.4).
Časovni termin izvajanja	2015–2020
Finančni okvir	4.300.000,00 €
Predvideni viri	ESRR, ESS, proračun RS, lastna sredstva upravičencev

Naziv projekta	PROMOCIJA ZDRAVEGA ŽIVLJENJSKEGA SLOGA (HEALTH ME UP, GAZZ – GIBALNA AKTIVNOST ZA ZDRAVJE, ŠPORT ZA VSE...)
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.2 : Zdrava, ustvarjalna in vključujoča skupnost Ukrep 2.2.1.: Povezovanje za boljše storitve in programe na področju zdravja
Nosilec in partnerji	(1) Turistično društvo Slovenj Gradec – projekt Health me up; (2)Zavod APGA, Agencija za promocijo gibalnih aktivnosti Mislinja – projekt GAZZ – Gibalna aktivnost za zdravje; (3)Občina Črna na Koroškem – projekt Šport za vse
Cilj projekta	Vplivati na zdrav življenjski slog, zdravstveno stanje in večjo kvaliteto življenja prebivalcev. Spodbuditi prebivalce k aktivnemu preživljanju prostega časa, k večji telesni aktivnosti, zdravi prehrani in pozitivnemu razmišljanju. (1) Projekt Health me up - povezovanje društev različnih evropskih držav. Prenos dobrih praks na različnih področjih (med različnimi generacijami, med kraji v regiji in navzven, med ljudmi različno socialno ekonomskih statusov...) v okviru organiziranih srečanj, delavnic, debat, pohodov...) s posebnim poudarkom na mladih ter izboljšanje družabnega in socialnega življenja prebivalcev s poudarkom na pomenu posvetovanja in na izključevanja v družbi. Priprava knjige z naslovom – 101 NAVADA ZA ZDRAVO ŽIVLJENJE – v sodelovanju s partnerji. (2) Projekt - GAZZ – Gibalna aktivnost za zdravje - krepitev vloge NVO. Povezovanje vladnih institucij, NVO, gospodarstva, lokalne samouprave., vpliv na zmanjšanje odsotnosti z dela ter posledično zmanjšanje stroškov gospodarstva in zdravstva, razviti nove programe ter usposobiti NVO za izvajanje novih vsebin. (3) Projekt – Šport za vse - spodbuditi društva in klube s področja športa k aktivnemu udejstvovanju in sodelovanju, skrb za čim boljše izkoriščenost in uporabo športne infrastrukture v regiji.
Časovni termin izvajanja	2014-2017
Finančni okvir	1.000.000,00
Predvideni viri	EU sredstva (70 %) + Zasebni viri (30 %)

Naziv projekta	ZDRAVJE PREBIVALCEV KOROŠKE REGIJE - ZPKR
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.2 : Zdrava, ustvarjalna in vključujoča skupnost Ukrep 2.2.1.: Povezovanje za boljše storitve in programe na področju zdravja
Nosilec in partnerji	Nosilec: Visoka šola za zdravstvene vede Slovenj Gradec; Partnerji: Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) enota Ravne, zavod APGA, društvo Ajda
Cilj projekta	Posnetek stanja – raziskava o življenjskem slogu, nezdravih navadah in potrebah po zdravju prebivalcev Koroške regije. Vzpostavitev infrastrukturnih pogojev za delovanje »Centra za kakovost življenja in zdrav življenjski slog na VŠZV SG«. Razvoj trajnostnega modela in oblikovanje smernic, kako krepiti in izboljšati zdravje prebivalcev Koroške regije vseh starostnih skupin (otroci, mladostniki, srednja generacija, odvisniki, stari ljudje, socialno izključeni, iskalci zaposlitve...). Razvoj celostnih, individualnih pristopov in programov svetovanja za opuščanje zdravstveno tveganih vedenj. Model se bo implementiral v prakso.
Časovni termin izvajanja	2014-2020
Finančni okvir	459.360,00
Predvideni viri	EU sredstva (70 %) + Zasebni viri (30 %)

Naziv projekta	Enake možnosti – pozitiven razvoj ranljivih otrok in mladostnikov
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.2 : Zdrava, ustvarjalna in vključujoča skupnost Ukrep 2.2.1.: Povezovanje za boljše storitve in programe na področju zdravja
Nosilec in partnerji	Nosilec: Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) Območna enota Ravne; Partnerji: ZD Ravne, CSD, Klub koroških študentov, Dom starejših Prevalje, Izobraževanje in svetovanje d.o.o. Senica
Cilj projekta	Vzpostaviti sistem za zgodnje prepoznavanje težav, pravočasno posredovanje za vzpostavitev temeljev za zdrav družbeni, psihološki in čustveni razvoj otrok in mladostnikov. Razviti in vzpostaviti nove modele in koncepte krepitev duševnega in telesnega zdravja za ranljive mladostnike. Zmanjšati stigmatizacijo in neenakost, ki so ji podvrženi ranljivi mladostniki. Izboljšati in krepiti odpornost ranljive populacije otrok in mladostnikov. Zmanjševati dejavnike tveganja za razvoj problematičnega vedenja in krepiti varovalne dejavnike. Prilagajati in zagotavljati usposabljanje za razvoj in krepitev življenjskih veščin. Vzpostaviti regijski center (infrastrukturo), ki bo omogočil dostop do trajnostnih in kakovostnih socialnih ter zdravstvenih storitev in s tem prispeval k zmanjšanju neenakosti v zdravju in socialni izključenosti ranljivih otrok in mladostnikov. Ponuditi varno zavetje (občutek varnosti). Pospeševati medgeneracijsko druženje in učenje.
Časovni termin izvajanja	2013-2015
Finančni okvir	400.000,00
Predvideni viri	EU sredstva (80 %) + Zasebni viri (20 %)

Naziv projekta	KREPITEV ZDRAVJA Z OSVEŠČANJEM O UPORABI ZDRAVIL IN CEPLJENJ
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.2: Zdrava, ustvarjalna in vključujoča skupnost Ukrep: 2.2.1: Povezovanje za boljše storitve in programe na področju zdravja
Nosilec in partnerji	Nosilec: Nacionalni inštitut javnega zdravja enota Ravne na Koroškem Partnerji: društva, občine
Cilj projekta	Končni in glavni cilj je promocija pravilne uporabe zdravil (antibiotikov) in posledično upočasnitev razvoja na antibiotike rezistentnih mikroorganizmov ter povišati precepljenost in znižati incidenco obolevnosti za klopnim meningoencefalitisom (KME). Povečati osveščenost naših ljudi o pomenu uporabe zdravil in zaščitnega cepljenja ter z cenovno in sistemsko dostopnostjo cepljenja vplivati na večjo enakost (problem socialne neenakosti) v ciljni populaciji ter vplivati na znižanje stroškov, povezanih z obolevnostjo in komplikacijami bolj ogroženih območij v regiji.
Časovni termin izvajanja	2015-2020
Finančni okvir	2.000.000,00 eur
Predvideni viri	ESS 70%, lastni javni vir 30%

Naziv projekta	KOROŠKI MEDGENERACIJSKI CENTER (KMC)
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.2: Zdrava, ustvarjalna in vključujoča skupnost Ukrep 2.2.2. Socialno inoviranje in razvoj novih socialnih storitev
Nosilec in partnerji	Nosilec: Koroški dom starostnikov Črneče; Partnerji: Občina Ravne na Koroškem, Društvo medgeneracijski center, Društvo upokojencev Ravne na Koroškem, občine Koroške regije
Cilj projekta	Medgeneracijsko povezovanje je odgovor na potrebe, ki se vse bolj kažejo zaradi demografskih sprememb v družbi, kar predstavlja enega večjih izzivov na področju urejanja skrbi za dve vitalni področji sožitja v skupnosti: za kakovostno staranje in za solidarno sožitje med mlado, srednjo in tretjo generacijo v sedanjih razmerah, ko ne zadostujejo več tradicionalni vzorci sožitja. Cilj je uspešno ter kakovostno preživeti mladost, srednja in stara leta. Z naborom različnih storitev in aktivnostmi v okviru Koroškega medgeneracijskega centra, pa tudi v okviru lokalnih dnevnih centrov oz. enot za starejše, skupin ljudi za samopomoč v lokalnih mrežah, delovanj društev... bomo vsem generacijam ponudili priložnost za prijetno druženje, ustvarjanje, učenje, izmenjavo znanj in izkušenj in predvsem sklepanje novih vezi med starejšimi, srednjo generacijo in mladimi. Zagotovili

	bomo večjo dostopnost informacij in izvajali različne programe, delavnice, svetovanja, predavanja ter spodbujali prostovoljstvo in sožitje med generacijami. Projekt je tudi priložnost za oblikovanje novih delovnih mest.
Časovni termin izvajanja	2014-2020
Finančni okvir	950.000,00
Predvideni viri	EU sredstva (70 %) + Zasebni viri (30 %)

Naziv projekta	REGIJSKO ZAVETIŠČE ZA BREZDOMCE
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.2: Zdrava, ustvarjalna in vključujoča skupnost Ukrep 2.2.2. Socialno inoviranje in razvoj novih socialnih storitev
Nosilec in partnerji	Nosilec: Mestna občina Slovenj Gradec ; Partnerji: ostale občine Koroške regije, CSD Koroške regije
Cilj projekta	Zavetišče za brezdomce bo namenjeno posameznikom oziroma družinam, ki zaradi različnih življenjskih dogodkov ostanejo brez strehe nad glavo, so pa večinoma tudi brez rednih dohodkov in si v danem trenutku ne morejo zagotoviti bivanja kje drugje. Program izhaja iz načela, da bi morala biti pravica do stanovanja ena temeljnih in neodtujljivih pravic vseh ljudi, trenutno pa ga v vsej Koroški regiji izvaja samo Mestna občina Slovenj Gradec za področje občine. Potrebe v celotni regiji kažejo na to, da bi bilo potrebno izvajanje programa razširiti na celotno Koroško regijo in ga v okviru tega preoblikovati v regijsko zavetišče za brezdomce. Program bo ublažil in deloma rešil socialno in stanovanjsko stisko brezdomnih oziroma socialno šibkih ljudi, doprinesel pa bo tudi k povečanju delovnih mest v celotni regiji.
Časovni termin izvajanja	2014-2020
Finančni okvir	820.000,00
Predvideni viri	EU sredstva (70 %) + Zasebni viri (30 %)

Naziv projekta	BIVALNE ENOTE ZA ODRASLE OSEBE Z MOTNJAMI V DUŠEVNEM RAZVOJU
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.2: Zdrava, ustvarjalna in vključujoča skupnost Ukrep 2.2.2. Socialno inoviranje in razvoj novih socialnih storitev
Nosilec in partnerji	Nosilec: Občina Mežica, Partner: CUDV Črna
Cilj projekta	Bivalna enota bi lahko nudila institucionalno varstvo (dom)12-13 odraslim osebam z različno stopnjo motnje v duševnem razvoju, z morebitnimi kombinacijami nekaterih drugih telesnih in duševnih bolezni. V bivalni enoti bi poskušali posameznikom zagotoviti in nadomestiti funkcijo doma, ki nudi posamezniku toplino in domačnost, hkrati pa skupaj z uporabniki ustvariti življenjski prostor, kot je življenje v skupnosti. V bivalni enoti bi nudili storitev institucionalnega varstva uporabnicam in uporabnikom, ki obsega osnovno oskrbo in socialno oskrbo v skladu s predpisi s področja socialnega varstva ter zdravstveno varstvo po predpisih s področja zdravstvenega varstva.
Časovni termin izvajanja	2017-2020
Finančni okvir	240.000,00
Predvideni viri	EU sredstva (70 %) + Zasebni viri (30 %)

Naziv projekta	DOM Z OSEBAMI S TEŽAVAMI V DUŠEVNEM RAZVOJU – AKRONIM DOM
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.2: Zdrava, ustvarjalna in vključujoča skupnost Ukrep 2.2.2. Socialno inoviranje in razvoj novih socialnih storitev
Nosilec in partnerji	Nosilec: Občina Radlje ob Dravi; Partnerji: Socialno varstveni Zavod hrastovec-Trate; Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, občine statistične regije Koroška
Cilj projekta	Vzpostavitev Doma kot obliko institucionalne skrbi za v domu živeče odrasle osebe, ki imajo predvsem težave v duševnem zdravju ter težave z oblikami demence. Omogočiti prebivalcem Koroške regije, da ob tovrstnih težavah ostanejo v svojem okolju, kar prispeva tudi k večjemu ohranjanju socialnih stikov z okoljem v katerem živijo pred institucionalizacijo. Projekt zajema: 21 novih delovnih mest, ureditev doma in okolice v površini cca 6.149 m ² , 4 bivalne enote, ena bivalna enota ima velikost za cca do 14 stanovalcev, 1 centralni objekt
Časovni termin izvajanja	2014-2017

Finančni okvir	4.424.124,00
Predvideni viri	EU sredstva (70 %) + Zasebni viri (30 %)

Naziv projekta	DOM STAREJŠIH OBČANOV RAVNE NA KOROŠKEM
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.2: Zdrava, ustvarjalna in vključujoča skupnost Ukrep 2.2.2. Socialno inoviranje in razvoj novih socialnih storitev
Nosilec in partnerji	Nosilec: Občina Ravne na Koroškem
Cilj projekta	Zagotovitev ustreznih prostorskih kapacitet (60-90 postelj) za izvajanje programa institucionalnega varstva in drugih socialno varstvenih storitev (dnevno varstvo, pomoč na domu...). Zagotovitev bivanja po sprejemljivih cenah za občane. Zagotavljanje novih delovnih mest.
Časovni termin izvajanja	2014-2015
Finančni okvir	5.318.213,00
Predvideni viri	EU sredstva (70 %) + Zasebni viri (30 %)

Naziv projekta	OBČINA PO MERI INVALIDOV
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.2: Zdrava, ustvarjalna in vključujoča skupnost Ukrep 2.2.2. Socialno inoviranje in razvoj novih socialnih storitev
Nosilec in partnerji	Nosilec: Občina Ravne na Koroškem
Cilj projekta	Zagotoviti možnost neodvisnega življenja invalidov v svojem lokalnem okolju (odprava arhitektonskih in drugih ovir na javni cestni infrastrukturi, in pri dostopnosti v javne objekte, ureditev invalidskih WC-jev v javnih objektih, dvigal, elevatorjev, zvoncev, informativnih tabel, invalidskih parkirišč, javnega WC-ja za invalide, indukcijskih zank v javnih objektih, Brajeve pisave, ozvočenja semaforjev, ipd. Razvijati podporne službe, okolje in programe. Krepiti osveščanje družbe o pravicah in potrebah invalidov. Krepiti obstoječe programe in spodbujanje družbe k novim programom za višjo kakovost življenja invalidov. Spodbujati sodelovanje vseh segmentov družbe in vključevati invalide v aktivnosti in delovanje lokalne skupnosti.
Časovni termin izvajanja	2014-2016
Finančni okvir	440.000,00
Predvideni viri	EU sredstva (70 %) + Zasebni viri (30 %)

Naziv projekta	BIVALNE ENOTE ZA NUJNE PRIMERE
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.2: Zdrava, ustvarjalna in vključujoča skupnost Ukrep 2.2.2. Socialno inoviranje in razvoj novih socialnih storitev
Nosilec in partnerji	Nosilec: Občina Ravne na Koroškem
Cilj projekta	Zagotovitev možnosti za začasno nastanitev v skrajnih, urgentnih primerih in zagotovitev možnosti razdeljevalnice hrane v skrajnih primerih. Ureditev več bivalnih enot v obstoječem večstanovanjskem objektu, stanovanjski hiši ali kot montažna premakljiva enota - kontejnerji.
Časovni termin izvajanja	2014-2015
Finančni okvir	80.000,00
Predvideni viri	EU sredstva (70 %) + Zasebni viri (30 %)

Naziv projekta	IZGRADNJA OZ. UREDITEV PROSTOROV ZA DNEVNO VARSTVO OBČANOV
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.2: Zdrava, ustvarjalna in vključujoča skupnost Ukrep 2.2.2. Socialno inoviranje in razvoj novih socialnih storitev
Nosilec in partnerji	Nosilec: (1)Občina Črna na Koroškem; (2)Občina Mislinja
Cilj projekta	Izboljšanja kvalitete bivanja starejših oseb v kraju z tem, da se jim omogoči dnevno varstvo, nega in pomoč, tako, da lahko čim dlje ostanejo v svojem domačem okolju in ne predstavljajo bremena za svojo družino. Cilj: urejeni in primerno opremljeni prostori za izvajanje aktivnosti .
Časovni termin izvajanja	2017-2018
Finančni okvir	1.980.000,00
Predvideni viri	EU sredstva (70 %) + Zasebni viri (30 %)

Naziv projekta	VZPOSTAVITEV SCHEME ZA REŠEVANJE LOKALNIH PROBLEMOV
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.2: Zdrava, ustvarjalna in vključujoča skupnost Ukrep: 2.2.2: Socialno inoviranje in razvoj novih socialnih storitev
Nosilec in partnerji	Nosilec: NVO Partnerji: društva, občine, RRA, CNVOS
Cilj projekta	Cilj je predvsem osredotočenje aktivnosti vezane na potrebe specifičnih ciljnih skupin v posamezni lokalni skupnosti, s katerimi bi dosegli dvig zaposljivosti lokalnega prebivalstva, večja socialna vključenost marginalnih skupin, razvoj socialnega podjetništva na lokalni ravni, večja vključenost manj izobraženih in ranljivih skupin v neformalno izobraževanje in dvig kapacitet in razvitosti NVO na lokalni ravni.
Časovni termin izvajanja	2015-2020
Finančni okvir	1.487.322,00 eur
Predvideni viri	ESS 85%, lastni javni vir 15%

Naziv projekta	REGIONALNA MREŽA MLADINSKIH ORGANIZACIJ KOROŠKA
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.2: Zdrava, ustvarjalna in vključujoča skupnost Ukrep 2.2.2. Socialno inoviranje in razvoj novih socialnih storitev
Nosilec in partnerji	Nosilec: Mladinski svet Ravne
Cilj projekta	Regionalna mreža mladinskih organizacij Koroška bo združevala in zastopala organizacije, ki opravljajo dejavnosti mladinskih centrov v Koroški regiji za namene podpore mladim in njihovega kakovostnejšega preživljanja prostega časa ter boljšega življenja v družbi. S sinergijskim načinom delovanja mladinskih centrov bo prispevala k razvoju lokalnih skupnosti, regij in države.
Časovni termin izvajanja	2014-2020
Finančni okvir	750.000,00
Predvideni viri	EU sredstva (80 %) + Zasebni viri (20 %)

Naziv projekta	REGIJSKI PROGRAM KULTURNIH STORITEV
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.2: Zdrava, ustvarjalna in vključujoča skupnost Ukrep 2.2.3. Dostopnost kulturnih, športnih in kreativnih vsebin
Nosilec in partnerji	Nosilec: (1)RRA Koroška – projekt Koroško kulturno poletje; (2) KD drugi zvoki – projekt Koroška JAZZ scena; (3)Občina Črna na Koroškem – projekt Festival kulture – od včeraj do jutri
Cilj projekta	Prebivalcem Koroške regije in izven želimo v s kulturnimi dogodki in različnimi prireditvami in festivali popestriti vsakdan in začrtati okvir za poenotenje kulturnega prostora, z nosilci pa vzpostaviti tesnejše sodelovanje. Kultura je ena najvišjih vrednot, ki povezuje in združuje, sploh v teh težkih kriznih časih. (1)Projekt - Koroško kulturno poletje v vrednosti 450.000,00 EUR - usklajeno izvajanje pestrega kulturnega programa v poletnem času na več enakovrednih lokacijah v regiji in s tem ponuditi prebivalcem regije in izven kvalitetne dogodke različnih kulturnih zvrsti, z namenom: vzpostavitev sodelovanja na področju kulture med kulturnimi središči v regiji; dvigniti nivo kulturnih prireditev na celotnem območju regije; povezati obstoječe nosilce v regiji; povečati zanimanje prebivalstva od drugod za kulturna dogajanja v regiji; povečati zanimanje za obisk kulturnih prireditev v regiji; oživiti stara mestna jedra in preseči poletno kulturno mrtvilo v regiji. Na nivoju festivala bo letno izvedenih okoli 40 prireditev različnih kulturnih zvrsti, kar pomeni v obdobju šestih let skupno več kot 200 izvedenih prireditev. (2)Projekt – Koroška Jazz scena v vrednosti 50.000,00 EUR - oblikovati prostor namenjen JAZZ glasbi, kjer se bi izvajali koncerti, delavnice tudi mednarodne delavnice, vadbe). Razstavni prostor bo namenjen tudi mladim neveljavljenim umetnikom iz Koroške regije. Izvajala bi se mesečna izvedba jazz koncertov (1 jazz abonma letno), likovne razstave, izdaje cd-jev... (3)Projekt Festival kulture – od včeraj do jutri v vrednosti 183.000,00 EUR - namen je izboljšati bogato kulturno dogajanje v občini v smislu bolj profesionalnega pristopa k organizaciji dogodkov, njihovi promociji, razvoju in nadgradnji, razvoju spremljajočih aktivnosti, zagotavljanju pogojev za delovanje društev in trženja, s tem pa prebivalcem kraja - tako akterjem v kulturnih dogodkih kot gledalcem in

	poslušalcem omogočiti večjo kvaliteto življenja na podeželju. Cilj: izvedba vsaj 10 kulturnih dogodkov, izdelava promocijskega materiala za vse prireditve, izdelava strategije promocije in trženja za ključne tradicionalne prireditve, izvedba 4 strokovnih predavanj, razvoj in organizacija 2 novih kulturnih vsebin, za 5 % povečati članstvo v kulturnih društvih.
Časovni termin izvajanja	2015-2020
Finančni okvir	683.000,00
Predvideni viri	EU sredstva (70 %) + Zasebni viri (10 %) + Javna sredstva (20 %)

Naziv projekta	OHRANJANJE KULTURNIH IN SAKRALNIH SPOMENIKOV V REGIJI
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.2: Zdrava, ustvarjalna in vključujoča skupnost Ukrep 2.2.3. Dostopnost kulturnih, športnih in kreativnih vsebin
Nosilec in partnerji	Nosilci: (1)Občina Dravograd – projekt Dvorec Bukovje, (2) Občina Vuzenica – projekt Obnova Pistrovega gradu, (3) Občina Prevalje – projekt Poljana – spomenik svobodi in miru, (4) Občina Ribnica na Pohorju – projekt Obnova sakralnih objektov, (5) Občina Dravograd – projekt Obnova sakralnih in kulturnih objektov, (6) Občina Črna na Koroškem – projekt Obnova Plečnikovega spomenika
Cilj projekta	Kulturni spomeniki predstavljajo nenadomestljivo vrednoto. Vsaka enota kulturne dediščine, ki je poškodovana ali uničena, je žal izgubljena, zato jo je potrebno vključiti v aktivno vsakodnevno življenje. <u>(1) Projekt – Ohranjanje kulturnega spomenika Dvorec Bukovje</u> v vrednosti 1.300.000,00 EUR zajema modernizacijo dvorca Bukovje, kar pomeni prenova notranjih prostorov za opravljanje galerijske, kulturne in vzgojno izobraževalne dejavnosti in sanacija zunanosti objekta; ureditev okolice za privlačnejši videz in s tem možnost za boljše trženje samega objekta. <u>(2) Projekt – Obnova Pistrovega gradu</u> v vrednosti 60.000,00 EUR – obnova je bila izvedena v letu 2013 (dela so obsegala najnujnejšo sanacijo ki je stabilizirala objekt, preprečila nevarnost za obiskovalce gradu in ga zaščitila pred nadaljnjim propadom. V 2. fazi objekt z okolico ustrezno pripraviti na možnost organizacije raznih prireditev oziroma točko ponuditi turistom kot ogleda vredno lokacijo. V ta namen je potrebno okolico ustrezno arheološko raziskati in zaščititi ter pripraviti informacijski in promocijski material. <u>(3) Projekt Poljana – spomenik svobodi in miru</u> v vrednosti 1.200.000,00 EUR zajema ureditev objekta in vsebinske poti z vsebino NOB. <u>(4) Občina Ribnica na Pohorju – projekt Obnova sakralnih objektov</u> v vrednosti 82.800,00 EUR, <u>(5) Občina Dravograd – projekt Obnova sakralnih in kulturnih objektov</u> v vrednosti 210.000,00 EUR, <u>(6) Občina Črna na Koroškem – projekt Obnova Plečnikovega spomenika</u> v vrednosti 244.000,00 EUR.
Časovni termin izvajanja	2014-2020
Finančni okvir	3.096.800,00
Predvideni viri	EU sredstva (80 %) + Zasebni viri (20 %)

Naziv projekta	SLOVENSKA IN EVROPSKA POT KULTURE ŽELEZA
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.2: Zdrava, ustvarjalna in vključujoča skupnost Ukrep 2.2.3. Dostopnost kulturnih, športnih in kreativnih vsebin
Nosilec in partnerji	Nosilec: Koroški pokrajinski muzej – projekt Industrializacija in kultura dela v Alpskem prostoru - SLOVENSKA POT KULTURE ŽELEZA & Evropska pot železa;
Cilj projekta	Koroški pokrajinski muzej je krovna organizacija na področju varovanja premične kulturne dediščine na območju 12 občin Koroške statistične regije. Projekt je del projekta Slovenska pot kulture železa (SPKŽ) in povezovanja z Evropsko potjo železa (EPŽ), katerih cilj je ohranitev, varovanje, raziskovanje in predstavljanje dediščine kulture železa na Slovenskem in v evropskem prostoru. V okviru projekta bodo izvajane 4 ključne vsebine: raziskovanje tehnološkega razvoja, ohranitev in restavriranje industrijske dediščine, vzpostavitev multimedijskega središča industrijske zgodovine in kulture dela ter promocija dediščine, s pomočjo različnih oblik interpretacije, s poudarkom na sodelovanju s člani poklicne in socialne skupine, eksistenčno odvisne od »dela lastnih rok«, ki je oblikovala »kulturo dela« in je varuh materialne in nesnovne industrijske dediščine ter z mladimi, ki inovativno in ustvarjalno ohranjajo dediščino in ji dajejo novo obliko in

	novo vsebino. V mrežo SPKŽ so že povezani slovenski regionalni in lokalni muzeji, ki varujejo dediščino železarstva. Med muzeji in ustanovami bo vzpostavljena učna pot, kjer bodo predstavljene skupne značilnosti te gospodarske panoge in posebnosti posameznega železarskega središča. Namen je vzpostaviti aktivno mrežo mest in središč železarske dediščine v sodelovanju z muzeji; zagotoviti ustrezne pogoje za varovanje in kakovostno ohranjena ter sodobno prezentirano dediščino kulture železa za večje število obiskovalcev in večjo prepoznavnost železarske, jeklarske in kovinsko-predelovalne dediščine ter razvijanje strokovne, raziskovalne, organizacijske in informacijske infrastrukture.
Časovni termin izvajanja	2015-2020
Finančni okvir	1.016.000,00 EUR
Predvideni viri	EU sredstva (70 %) + Zasebni viri (30 %)

Naziv projekta	SLOVENSKA PISATELJSKA POT
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.2: Zdrava, ustvarjalna in vključujoča skupnost Ukrep 2.2.3. Dostopnost kulturnih, športnih in kreativnih vsebin
Nosilec in partnerji	Društvo slovenskih pisateljev (DSP), Partnerji: Koroški pokrajinski muzej, Zavod za turizem in kulturo Žirovnica, RTV SLO, program ARS, Zveza slovenskih občin, Občina Ravne na Koroškem, Koroški pokrajinski muzej, Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem ...
Cilj projekta	Projekt Slovenska pisateljska pot (SPP) oživlja in predstavlja slovensko literarno dediščino na sodoben način. Njegov osrednji del je pohodna transverzala, učna pot, ki povezuje mrežo več kot 100 rojstnih domačij in hiš v katerih so živeli in delali slovenski pisatelji. Cilji: vzpostavljena aktivna mreža spominskih hiš pisateljske poti; ohranitev, varovanje in obnova spominskih hiš (kulturnih spomenikov) pisateljev; obnova obstoječih in vzpostavljanje novih stalnih spominskih muzejskih razstav; sistem označevalnih tabel in označbe domačij po vsej poti SPP – z vgrajeno QR KODO in čipom v puščicah z oznako SPP; virtualni vodnik - spletni portal SPP po literarni kulturni dediščini - z geolokacijskimi točkami v slovenskem, angleškem, nemškem, italijanskem, španskem in francoskem jeziku;- 'zvočne točke' na lokacijah SPP – posebno zvočno doživetje literarnih pokrajin na lokacijah SPP s prilagojenim osebnim brezžičnim zvočnim doživetjem (podpora je zelo sodobna aplikacija s svojo programsko opremo) v slovenskem, angleškem, nemškem, italijanskem, španskem in francoskem jeziku - zvočne točke SPP omogočajo doživetje obiska lokacij SPP tudi za slepe in slabovidne uporabnike ter invalide; knjiga - Vodnik po SPP (tudi v elektronski verziji); vodeni izobraževalni programi; šolanje za vodnike po tematski poti SPP z licenco SPP; medijski regijski centri SPP (postavljeni tipski objekti ob lokacijah SPP) - z arhivom zvočnih in AV posnetkov (sodelovanje partnerjev RTV SLO in ARS); produkcija in koordinacija živih dogodkov na lokacijah SPP; vzpostavljanje mreže partnerjev SPP; promocija projekta SPP doma in v tujini.
Časovni termin izvajanja	2014-2020
Finančni okvir	556.000,00
Predvideni viri	EU sredstva (80 %) + Zasebni viri (20 %)

Naziv projekta	REVITALIZACIJA KULTURNO ZGODOVINSKIH ZNAMENITOSTI NA RELACIJI HUDA LUKNJA-MISLINJSKI GRABEN IN UREDITEV KOLESARSKIH IN PEŠPOTI
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.2: Zdrava, ustvarjalna in vključujoča skupnost Ukrep 2.2.3. Dostopnost kulturnih, športnih in kreativnih vsebin
Nosilec in partnerji	Občina Mislinja
Cilj projekta	Povečati atraktivnosti ponudbe naravne in kulturne znamenitosti kraja: ureditev dela ozkotirne železnice v Mislinjskem Grabnu za turistično panoramsko vožnjo, obnova in dograditev objekta "Tisnikarjeve rojstne hiše"; vzpostavitev dostopa za obiskovalce v podzemno jamo "Huda Luknja"...
Časovni termin izvajanja	2017-2020
Finančni okvir	1.700.000,00
Predvideni viri	EU sredstva (70 %) + Zasebni viri (30 %)

Naziv projekta	KULTURNI DOM RADLJE OB DRAVI

Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.2: Zdrava, ustvarjalna in vključujoča skupnost Ukrep 2.2.4. Zagotavljanje ustreznih infrastrukturnih pogojev
Nosilec in partnerji	Občina Radlje ob Dravi
Cilj projekta	Kultura je v zgodovini naroda pomembna spremljevalka razvoja družbe. Pomembna je na državnem, regionalnem in lokalnem nivoju. S kulturo na lokalnem nivoju se lahko ciljne skupine lažje poistovetijo in lažje sodelujejo pri njenem oblikovanju. Kulturni spekter razvoja je pomembna vzporednica gospodarskemu razvoju, predvsem turizmu za katerega se Občina Radlje ob Dravi močno prizadeva in udejanja. Projekt zajema obnovo in sanacijo kulturnega doma.
Časovni termin izvajanja	2014-2020
Finančni okvir	700.000,00
Predvideni viri	EU sredstva (70 %) + Zasebni viri (30 %)

Naziv projekta	UREDITEV NOVIH PROSTOROV KNJIŽNICE
Ukrep RRP	2.2.4. Zagotavljanje ustreznih infrastrukturnih pogojev
Nosilec in partnerji	Občina Črna na Koroškem
Cilj projekta	Zagotoviti ustrezne pogoje za izvajanje knjižničarske dejavnosti v Črni na Koroškem in s tem prebivalcem ponuditi možnost za razvoj bralne kulture in izvajanje kulturne dejavnosti povezane s knigo v najširšem pomenu.
Časovni termin izvajanja	2014-2020
Finančni okvir	1.220.000,00
Predvideni viri	EU sredstva (70 %) + Zasebni viri (30 %)

Naziv projekta	Ureditev muzeja olimpijcev in tematske poti
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.2: Zdrava, ustvarjalna in vključujoča skupnost Ukrep 2.2.4. Zagotavljanje ustreznih infrastrukturnih pogojev
Nosilec in partnerji	Občina Črna na Koroškem
Cilj projekta	Razvoj novega turističnega produkta v povezavi s promocijo športnih dosežkov prebivalcev Črne. Povečati prepoznavnost Črne kot kraja od koder prihaja kar 7 udeležencev olimpijskih iger. urediti in vzpostaviti sodoben, privlačen in zanimiv muzej olimpijcev. Ureditev posebne tematske poti s posameznimi točkami, ki bodo predstavljale olimpijske dosežke in udeležence. Razvoj spominkov in izdelkov domače in umetne obrti v povezavi z olimpijskimi igrami. Privabiti v Črno več obiskovalcev iz Slovenije in tujine. Promocija Črne kot "olimpijske vasi".
Časovni termin izvajanja	2014-2020
Finančni okvir	1.220.000,00
Predvideni viri	EU sredstva (70 %) + Zasebni viri (30 %)

Naziv projekta	PARK JEZERO PREVALJE z državnim muzejem bralne značke
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.2: Zdrava, ustvarjalna in vključujoča skupnost Ukrep 2.2.4. Zagotavljanje ustreznih infrastrukturnih pogojev
Nosilec in partnerji	Občina Prevalje
Cilj projekta	Ureditev javnega kulturnega objekta Muzej Prevalje z osrednjim muzejem Bralne značke Slovenije Prevalje z zbirkami, s sodobno komunikacijsko postavitvijo. Ureditev turističnega tematskega območja Park Jezero.
Časovni termin izvajanja	2014-2020
Finančni okvir	2.400.000,00
Predvideni viri	EU sredstva (70 %) + Zasebni viri (30 %)

Naziv projekta	ŠPORTNO – REKREACIJSKI OBJEKTI
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.2: Zdrava, ustvarjalna in vključujoča skupnost Ukrep 2.2.4. Zagotavljanje ustreznih infrastrukturnih pogojev
Nosilec in partnerji	Nosilci: (1)KNK Fužinar, (2)Zveza športnih društev, (3)Občina Ravne na Koroškem, (4)Občina Mislinja, (5)Občina Dravograd, (6)Občina Prevalje, (7)Občina Mežica, (8 in 9)Občina Črna na Koroškem
Cilj projekta	Ureditev športne infrastrukture v regiji.

	Projekti: (1)Koroška regijska nogometna šola - 500.000,00 EUR. (2)Koroški regijski športni center (Zveza športnih društev)r – 4.800.000,00 EUR - Vzpostavitev regijskega športnega centra z dislociranimi enotami po vseh koroških občinah, optimizacija delovanja športnih klubov in dvigniti nivo koroškega športa na nacionalnem nivoju. (3)Konstrukcijsko pokritje mestnega kopališča (Občina Ravne na Koroškem) – 600.000,00 EUR - Z izvedbo investicije bi zadostili usmeritvam države na področju učinkovite rabe energije, sledili usmeritvam regije na področju energetske sanacije javnih objektov ter dolgoročno omejili/zmanjšali porabo toplotne energije na objektu. (4)Investicijsko vzdrževanje športnih objektov (Občina Mislinja) 200.000,00 EUR (5)Športni center – bazen (Občina Dravograd)-97.600,00 (6)Stadion Prevalje (Občina Prevalje) 240.000,00 (7)Športni park Mežica – rekonstrukcija – 1.200.000,00 (8)Občina Črna na Koroškem – Adrenalinski park Igerčevo –240.000,00 (9)Ureditev športnega parka Črna – ureditev in nadgradnja ponudbe, kjer je že urejeno nogometno igrišče – 732.000,00
Časovni termin izvajanja	2014-2020
Finančni okvir	8.609.600,00
Predvideni viri	EU sredstva (70 %) + Zasebni viri (30 %)

Naziv projekta	ŠPORTNI PARK SLOVENJ GRADEC
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.2: Zdrava, ustvarjalna in vključujoča skupnost Ukrep 2.2.4. Zagotavljanje ustreznih infrastrukturnih pogojev
Nosilec in partnerji	Mestna občina Slovenj Gradec
Cilj projekta	Izgradnja turistične infrastrukture za razvoj športnega turizma v okviru turistične destinacije » Koroška«
Časovni termin izvajanja	2016-2018
Finančni okvir	3.600.000,00
Predvideni viri	EU sredstva (70 %) + Zasebni viri (30 %)

Naziv projekta	VEČNAMENSKE DVORANE V REGIJI
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.2: Zdrava, ustvarjalna in vključujoča skupnost Ukrep 2.2.4. Zagotavljanje ustreznih infrastrukturnih pogojev
Nosilec in partnerji	Občine Koroške regije (Podvelka, Ravne na Koroškem, Mislinja, Dravograd, Vuzenica)
Cilj projekta	Ureditev večnamenskih prostorov za medgeneracijsko druženje, kulturne, športne, zabaven, gospodarske, družbene in druge prireditve. Projekti: (1)Večnamenska športna dvorana pri OŠ Brezno – 2.238.000,00 (2)Večnamenska dvorana Kotlje – 2.000.000,00 (3)Večnamenska dvorana Mislinja – 2.000.000,00 (4)Večnamenska dvorana Libeliče – 500.000,00 (5)Obnova vaškega doma 2. faza (Vuzenica) - 600.000,00
Časovni termin izvajanja	2014-2020
Finančni okvir	7.338.000,00
Predvideni viri	EU sredstva (70 %) + Zasebni viri (30 %)

Naziv projekta	ŠPORTNA INFRASTRUKTURA KOPE – POHORJE Z RIBNICO NA POHORJU
Ukrep RRP	Razvojna prioriteta 2: Kakovost življenja in dostopnost regije Investicijsko področje 2.2: Zdrava, ustvarjalna in vključujoča skupnost Ukrep 2.2.4. Zagotavljanje ustreznih infrastrukturnih pogojev
Nosilec in partnerji	(1)Občina Mislinja, (2)Občina Ribnica na Pohorju /javno zasebno partnerstvo
Cilj projekta	Cilji projekta: • povečati pestrost ponudbe na območju " Zahodnega Pohorja"; • vzpostaviti pogoje za razvoj produktov športnega turizma. Projekti: (1)Športna infrastruktura Kope-Pohorje (večnamenska dvorana, adrenalinski park) – 1.647.000,00 - zgraditi večnamensko dvorano velikosti cca 800 m2 - vzpostaviti

	prostorske pogoje za višinske priprave in treninge športnih ekip v letnem času; povečati število nočitev v letnem času za cca 20%; zgraditi infrastrukturo "adrenalinski park za obiskovalce"; urediti parkiranje na območju dostopa. (2) Izgradnja športno rekreacijskih površin v Ribnici na Pohorju - 120.000,00
Časovni termin izvajanja	2014-2020
Finančni okvir	1.767.000,00
Predvideni viri	EU sredstva (70 %) + Zasebni viri (30 %)

11. Priloge

11.1 SWOT analiza po področjih

	PREDNOSTI	SLABOSTI
Gospodarstvo in razvoj podjetništva	- uspešna podjetja v tradicionalnih panogah (kovinsko predelovalna industrija) - znanje v tradicionalnih panogah (lesna, kovinsko predelovalna, strojništvo, ...) - izvozna usmerjenost gospodarskih subjektov - podjetja s prepoznavnimi proizvodi in storitvami - visoka inovacijska aktivnost podjetij - primeri povezovanja podjetij na razvojno raziskovalnih projektih - razpoložljive količine kakovostnega lesa kot surovine za lesno predelovalno panogo - vpostavljeno podporno okolje za podjetništvo (površine, instrumenti)	- podpovprečna vlaganja v RRD, nove proizvode in storitve in s tem povezana nizka dodana vrednost (produktivnost) - premalo sodelovanja med gospodarstvom, RR in institucijami znanja - nezadostno razvito in nepovezano podjetniško podporno okolje (pomanjkanje finančnih mehanizmov in vsebinskih podpornih storitev za podjetja) - šibka komercializacija znanja - nepovezanost členov gozdno-lesne verige in nizka konkurenčnost lesno predelovalne industrije - nezadostne kapacitete elektrovodov za industrijo v Mežiški dolini
Turizem	- raznoliko in dobro ohranjeno naravno okolje - bogata kulturno-zgodovinska in etnološka dediščina - dobri pogoji za pohodništvo in kolesarjenje - obstoječi inovativni turistični produkti in podjetniška sodelovanja - gostoljubje, mir, varnost - vzpostavljena regionalna destinacijska organizacija in osnove za skupno promocijo destinacije - zavedanje o pomenu sonaravnega razvoja turizma	- slaba prepoznavnost regije kot turistične destinacije - neustrezna kakovost turistične infrastrukture - malo število in nizka zasedenost nastanitvenih kapacitet - kratka povprečna doba bivanja turistov - sezonski značaj panoge - pomanjkanje integralnih turističnih produktov - prometna dostopnost do regije in slaba povezanost z javnim transportom znotraj regije
Kmetijstvo in razvoj podeželja	- tradicija in naravne danosti za trajnostno gospodarjenje s travinjem - porast ekoloških kmetij in površin po ekološkim ukrepom - kakovostni produkti mošt, kruh, mesni izdelki, med in pridobljene izkušnje s trženjem - trend rasti dopolnilnih dejavnosti na kmetijah - domači strokovnjaki, vzpostavljene strukture za razvoj podeželja (LAS)	- staranje prebivalstva in odseljevanje mladih - pomanjkanje podjetnosti in premalo povezovanja nosilcev na trgu - zaraščanje in zazidava kmetijskih površin - nepovezanost LAS pri naslavljanju skupnih problemov (lokalna oskrba, promocija, trženje, izobraževanje) - premalo razvita trajnostna lokalna oskrba
Človeški viri	- razvita izobraževalna mreža - visoke šole, katerih diplomanti so dobro zaposljivi - vključevanje delodajalcev v razvoj programov in instrumentov (štipendiranje, programi usposabljanja, mentorstvo) - razvita kulturna dejavnost (likovna umetnost, muzeji,...) - tradicija in številčnost nevladnega sektorja	- staranje prebivalstva - visoka stopnja brezposelnosti - pomanjkanje delovnih mest za osebe z višjo oz. visoko izobrazbo - počasno prilagajanje izobraževalnih programov potrebam trga - neustrezne in zdravju nevarne navade - premalo poudarka socialnim inovacijam in povezovanju javnega, nevladnega in zasebnega sektorja - rast števila upravičencev do socialnih transferjev - slabša socialna vključenost socialno šibkejših in ranljivih skupin

Infrastruktura, okolje in prostor	- bogastvo naravnih virov (les, voda), - tradicija trajnostnega gospodarjenja z gozdovi - znaten delež varovanih območij - obstoj krajin s prepoznavnimi značilnostmi - pripravljenost nosilcev za vlaganja	- slaba prometna povezanost regije navzven - slabo vzdrževano državno in občinsko cestno omrežje - nezadostna opremljenost regije s komunalno infrastrukturo (čiščenje odpadnih voda, vodovod) - odsotnost celovite regijske mobilnostne politike in izvajanja ukrepov - odsotnost celovitega regijskega prostorskega načrtovanja, regijske mobilnostne politike in in upravljanja gospodarske javne infrastrukture
	PRILOŽNOSTI	OVIRE
Gospodarstvo in razvoj podjetništva	- regijski pristop k razvoju in vzpostavljanju RRD - povezovanje gospodarstva, predvsem MSP, podpornih institucij ter javnega in zasebnega sektorja - usmerjanje v dejavnosti z večjo dodano vrednostjo - razvoj lesno predelovalne verige in tehnologij predelave lesa - mednarodno sodelovanje in internacionalizacija gospodarstva - privabljanje novih investicij - nadgradnja finančnih mehanizmov za zagon novih podjetij ter investicije v že obstoječih - razvoj podjetništva in socialnega podjetništva	- pomanjkanje finančnih sredstev za podporo investicijam, inovacijam in RR dejavnosti; - odliv strokovnega kadra iz regije - nezadostno razvita podjetnost in podjetniška kultura - povečan nadaljnji izvoz okroglega nepredelanega lesa pomeni nadaljnje ukinjanje delovnih mest v lesnopredelovalni industriji v regiji - razvojne težave nekaterih tradicionalnih panog (lesna, tekstil, gradbeništvo...)
Turizem	- nujnost iskanja razvojnih priložnosti izven tradicionalnih gospodarskih panog v regiji - trajnostno koriščenje narave in dediščine ter obstoječih znanj in veščin v okolju - trend naraščanja povpraševanja po krajših počitnicah - nadaljnji razvoj regijske destinacijske organizacije in izvajanje skupnih trženjskih aktivnosti pod krovno blagovno znamko »Koroška. Zakladnica presenečenj.« - razvoj inovativnih in konkurenčnih integralnih turističnih produktov na temelju sodelovanja in komplementarnega povezovanja obstoječih in novih ponudb/nosilcev - oblikovanje ponudb za čez celo leto	- pomanjkanje investorjev ter omejena razvojna in investicijska sredstva - rastoča konkurenca na turističnih trgih, predvsem v sosednjih regijah in državah - nekontroliran razvoj »masovnega« turizma - neuskkljenost med prostorskim in razvojnim načrtovanjem - neupoštevanje sodobnih turističnih trendov - nerazumevanje nujnosti podjetniškega pristopa ter povezovanja v in izven regije
Kmetijstvo in razvoj podeželja	- oživitev pašnikov in gospodarjenje na trajnih travnikih, uvajanje alternativnih poljščin, sadja in razvoj zelenjadarstva - nadaljnji razvoj predelave mesa in mleka ter perspektivnih dopolnilnih dejavnosti (turizem, les, idr.) - spodbujanje ekološke pridelave - povečanje lokalne samooskrbe - povezovanje med nosilci dejavnosti (organiziran odkup in tržnje, turizem, vnos znanj, inoviranje).	- mladi ne vidijo perspektive v kmetovanju - nezainteresiranost lokalnih nosilcev javnih pooblastil za spodbujanje rabe lokalno dosegljive surovine - večje tveganje naravnih nesreč in podnebnih sprememb - visoka vlaganja v razvoj dejavnosti

Človeški viri	- spodbujanje inovativnosti, podjetništva in kreativnosti - povezovanje izobraževanja in trga dela z gospodarstvom - aktiviranje kulturno-umetniških potencialov - razvoj vseživljenjskega učenja - razvoj socialnih inovacij in večja integracija ranljivih skupin na trg dela - uvajanje preventivnih ukrepov na področju zdravstva - povezovanje javnega, zasebnega in nevladnega sektorja za razvoj novih socialnih programov in storitev	- nadaljnje izgubljanje delovnih mest v regiji - nezaposljivost po končanem izobraževanju - beg možganov - zmanjšanje dostopnosti zdravstvenih storitev - nadaljnje slabšanje socialnega položaja prebivalcev
Infrastruktura, okolje in prostor	- bližina avstrijskega prometnega omrežja - izgradnja cestne povezave (3. razvojna os), posodobitev državnega cestnega omrežja in mreže kolesarskih poti - vzpostavljanje regijskega partnerstva za oblikovanje celovitih programov varovanja okolja - celovit razvoj varovanih območij in vključitev v turistično ponudbo - revitalizacija degradiranih območij	- nadaljevanje razvoja temelječega na razdrobljenih sektorskih in lokalnih interesih - zapostavljanje degradiranih območij - nesposobnost usklajevanja interesov različnih nosilcev v prostoru in nezmožnost celovitega regijskega prostorskega načrtovanja - finančna nezmožnost lokalnih skupnosti za financiranje zahtevnih okoljevarstvenih investicij

11.2 Dodatek - podrobnejši statistični podatki

Območja NATURA 2000 v Koroški regiji

Območje nature 2000 na Koroškem, maj 2013			
Občina	površina občine (ha)	površina nature 2000 (ha)	% občine pod naturo 2000
ČRNA NA KOROŠKEM	15596	8028	51,48 %
DRAVOGRAD	10500	1180	11,23 %
MEŽICA	2645	65	2,46 %
MISLINJA	11217	4776	42,58 %
MUTA	3877	1016	26,20 %
PODVELKA	10388	3226	31,44 %
PREVALJE	5807	357	6,16 %
RADLJE OB DRAVI	9393	1698	18,08 %
RAVNE NA KOROŠKEM	6345	551	8,68 %
RIBNICA NA POHORJU	5932	3053	51,47 %
SLOVENJ GRADEC	17369	3579	20,61 %
VUZENICA	5010	611	12,19 %
SKUPAJ	104097	28140	27,04 %

Vir: Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000), U. I. RS št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12 in 33/13

Preglednica: BDP na prebivalca v Koroški regiji in v Sloveniji za obdobje 2007-2012

Leto	BDP na prebivalca v € (tekoči tečaj)		
	Koroška	Slovenija	% SLO
2007	13.355	17.135	77.9
2008	14.288	18.420	77.6
2009	13.085	17.415	75.1
2010	13.036	17.379	75.0
2011	13.640	17.620	77.4
2012	13.673	17.172	79.6

Vir: SURS, SI-Stat podatkovni portal, Ekonomsko področje, julij 2013

Poslovni subjekti v Koroški regiji po skupinah od leta 2008 do leta 2012

Stanje na dan	Skupaj	Gospodarske družbe in zadrage	Samostojni podjetniki posamezniki	Pravne osebe javnega prava	Nepridobitne organizacije - pravne osebe zasebnega prava	Društva	Druge fizične osebe, ki opravljajo dejavnost
1	2 (3 do 8)	3	4	5	6	7	8
31. 12. 2008	5.081	1.058	2.560	101	192	794	376
31. 12. 2009	5.154	1.088	2.602	102	183	79	389
31. 12. 2010	5.325	1.149	2.664	101	186	796	429
31. 12. 2011	4.381	1.168	2.778	98	186	808	443
31. 12. 2012	5.456	1.210	2.667	98	194	822	465

Vir: AJPES, PRS junij 2013

Hitro- in srednjerastoča podjetja v Koroški regiji v letih 2008 in 2010

	Koroška		Vzhodna kohezijska regija		Slovenija	
	2008	2010	2008	2010	2008	2010
Št. hitrorastočih podjetij glede na zaposlene osebe	31	13	468	220	971	547
Št. hitrorastočih podjetij glede na prihodek	70	27	1.246	412	2.646	938
Št. gazel glede na zaposlene osebe	6	3	94	39	205	110
Št. gazel glede na prihodek	6	2	136	52	293	124
Št. srednjerastočih podjetij glede na zaposlene osebe	42	23	690	423	1.585	1.026
Št. srednjerastočih podjetij glede na prihodek	103	26	1.343	498	2.845	1.148
Št. mladih srednjerastočih podjetij glede na zaposlene osebe	1	0	42	42	98	91
Št. mladih srednjerastočih podjetij glede na prihodek	6	1	72	34	148	75
Št. vseh podjetij	3.712	4.013	55.242	60.579	129.123	141.957
Št. novonastalih podjetij	416	425	6.637	6.509	15.921	15.325
Št. podjetij, ki so prenehala poslovati	225	281	3.630	5.101	8.587	12.060

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, januar 2014

Prijave mladih koroških podjetij na razpis »P2A - Subvencije za zagon inovativnih podjetij« v letih 2008-2013

Produkt	Leto razpisa	VSE	KOROŠKA	VSE	KOROŠKA	VSE	KOROŠKA
P2A 06	2006	48	0	26	0	544,595.90	0.00
P2B 06	2007	15	0	13	0	286,654.42	0.00
P2C 06	2008	10	0	8	0	189,075.77	0.00
P2A 07	2007	58	0	31	0	610,000.00	0.00
P2B 07	2008	18	0	18	0	435,956.94	0.00
P2C 07	2009	13	0	13	0	130,000.00	0.00
P2A 08	2008	67	2	40	1	956,414.56	24,036.32
P2B 08	2009	33	1	31	1	922,237.49	30,000.00
P2C 08	2010	24	0	24	0	239,656.34	0.00
P2D 08	2008	25	0	15	0	373,550.00	0.00
P2A 09	2009	127	4	47	3	1,282,993.52	78,235.20
P2B 09	2010	41	2	41	2	1,202,573.79	59,997.00
P2C 09	2011	35	2	33	2	329,672.65	20,000.00
P2A 10	2010	234	5	91	2	2,614,399.51	47,001.83
P2B10	2011	85	2	84	2	2,481,075.68	57,693.19
P2A 11	2011	238	9	66	4	1,270,685.80	80,000.00
P2B 11	2012	60	4	60	4	1,185,235.66	80,000.00
P2C 11	2013	54	1	52	1	1,022,783.32	20,000.00
P2A 12	2012	65	0	40	0	800,000.00	0.00
P2B 12	2013	39	0	36	0	1,940,021.45	0.00
P2A 13	2013	66	2	40	2	800,000.00	40,000.00
SKUPAJ		1,355	34	809	24	19,617,582.80	536,963.54

Vir podatkov: Simona Černel (e-mail, 10.2.2014), Slovenski podjetniški sklad

Prijave koroških podjetij na razpis »P4 - Sofinanciranje nakupa nove tehnološke opreme« v letih 2008-2013

Produkt	Leto razpisa	Število prejetih vlog		Število odobrenih vlog		Znesek odobrene subvencije v EUR	
		VSE	KOROŠKA	VSE	KOROŠKA	VSE	KOROŠKA
P4 07	2007	496	24	200	5	32,502,755.28	757,286.18
P4 08	2008	474	24	223	12	34,833,854.53	1,991,148.00
P4A 08	2008	369	30	135	10	16,494,005.59	1,352,776.38
P4 09	2009	482	23	231	9	34,353,113.14	1,683,959.00
P4 13	2013	489	30	173	12	31,130,126.21	2,246,096.40
SKUPAJ		2,310	131	962	48	149,313,854.75	8,031,265.96

Vir podatkov: Simona Černel (e-mail, 10.2.2014), Slovenski podjetniški sklad

Gospodarske družbe v Koroški regiji po velikosti

Stanje na dan	Skupaj	Mikro	Majhne	Srednje	Velike
1	2 (3 do 6)	3	4	5	6
31. 12. 2008	930	819	55	34	22
31. 12. 2009	982	861	73	30	18
31. 12. 2010	991	869	72	31	19
31. 12. 2011	1.030	916	69	30	15
31. 12. 2012	1.135	1.026	69	25	15

Vir: AJPEŠ, junij 2013

Pregled poslovnih con v regiji

Občina	Poslovna cona	Površina (m ²)	Zasedenost (m ²)	Zasedenost (%)
Črna na Koroškem	Ni poslovne cone.			
Dravograd	Poslovna cona Otiški Vrh	1.080.000	958.000	89
Mežica	Vogarjevo	4.280	840	20
	Ob Meži	17.100	17.100	100
	Glančnik	49.000	34.000	69
	Pesek	5.900	5.900	100
Mislinja	Ni poslovne cone.			
Muta	Industrijska cona Muta	250.000	100.000	40
Podvelka	Ni poslovne cone.			
Prevalje	Šlokcn	46.441	46.441	100
	Lahovnikovo	25.523	21.198	83
	Nicina	17.617	17.617	100
Radlje ob Dravi	Poslovna cona Radlje ob Dravi I.	28.439	25.595	90
	Poslovna cona Radlje ob Dravi II.	131.785	65.892	50
	Poslovna cona Radlje ob Dravi III.	63.527	0	0
	Poslovna cona Radlje ob Dravi IV. 1 faza	27.221	0	0
	Poslovna cona Radlje ob Dravi IV. 2 faza	22.384	0	0
	Poslovna cona Radlje ob Dravi V.	81.097	20.274	25
Ravne na Koroškem	Poslovna cona Ravne	921.500	795.000	86
Ribnica na Pohorju	Ni poslovne cone.			
Slovenj Gradec	Podjetniška cona Pameče – Troblje	32.182	24.116	75

	Poslovno storitvena cona Slovenj Gradec – Ozare	27.510	5.476	20
Vuzenica	Industrijsko obrtna cona Vuzenica	10.000		0
Skupaj		2.841.506	2.137.449	75

vir: občine, marec/april 2014

Ključni pokazatelji poslovanja koroških izvoznikov

Pokazatelji poslovanja	2012	Indeks 12/11	2011	2010	2009	2008
Število družb	395	-	367	369	355	329
Prihodki	1.442.244.014	100,6	1.446.315.684	1.245.324.615	1.173.149.578	1.529.351.865
Odhodki	1.399.252.373	100,1	1.410.160.663	1.239.649.907	1.159.941.891	1.494.934.052
Neto čisti dobiček / izguba	33.865.769	86	37.965.532	5.423.946	-8.778.869	32.571.632
Dodana vrednost na zaposlenega (€)	33.837	97,1	34.481	31.975	27.111	31.812
Stroški dela v DV v %	67,1	104,1	64,9	67,6	72,7	64,6
Povprečno št. zaposlenih	9.864	101,9	9.830	9.346	10.963	10.897

Vir:

Turizem – prihodi in nočitve 2004 -2012

Leto	Prihodi			Nočitve			Povpr. doba bivanja	Povpr. zasedenost kapacitet
	Domači	Tuji	Skupaj	Domači	Tuji	Skupaj		
2004	8813	4305	13118	21823	10890	32713	2,5	10,9 %
2005	8573	4735	13308	23556	15100	38656	2,5	9,8 %
2006	9249	5303	14552	26682	20928	47610	2,5	14,9 %
2007	9862	6330	16192	29940	24905	54845	2,5	14,8 %
2008	16082	8495	24577	48682	30125	78807	3,6	12,2 %
2009	20006	10371	30377	48201	33844	82045	2,7	11,2 %
2010	20313	8639	28952	54343	27459	81802	2,8	11,5 %
2011	24735	9608	34343	62042	28682	91724	2,7	12,9 %
2012	26072	10873	36945	71461	33095	104556	2,3	12,4 %

Vir: SURS

Prihodi in nočitve turistov po državah, Koroška regija, 2012

	Prihodi turistov - SKUPAJ	Prenočitve turistov - SKUPAJ
DOMAČI	26072	71461
TUJI	10873	33095
Hrvaška	2093	6498
Nemčija	1395	3351
Srbija	1098	6153
Avstrija	988	2404
Italija	775	2033
Ostale države skupaj	4524	12656
DRŽAVE - SKUPAJ	36945	104556

Vir: SURS, 2013

Izobrazba prebivalcev starih 25-64 let v Koroški regiji

Stopnja izobrazbe	2007	2008	2009	2011
Brez izobrazbe, nepopolna osnovna šola ali osnovna šola	20,5 %	19,6 %	17,7 %	21,2 %
Srednješolska izobrazba	62,5 %	61,4 %	66,9 %	60,7 %
Višja ali visokošolska izobrazba	17,0 %	19,0 %	15,4 %	18,1 %

Viri: SURS, Slovenske regije v številkah 2009; SURS, Slovenske regije v številkah 2010; SURS, Slovenske regije v številkah 2011; SURS, Slovenske regije v številkah 2012 in SURS, Slovenske regije v številkah 2013

Podatki o vpisu in opravljeni maturi v gimnazijskih programih

Vrsta podatka	Šolsko leto				
	07/08	08/09	09/10	10/11	11/12
Število vpisanih v gimnazijski program					
Gimnazija Slovenj Gradec	101	98	101	97	96
Gimnazija Ravne na Koroškem	165	182	161	148	155
Skupaj	266	280	262	245	251
Podatki o opravljeni maturi					
Gimnazija Slovenj Gradec	97	95	97	97	97
Gimnazija Ravne na Koroškem	179	152	152	143	148
Skupaj	276	247	249	240	245

Vir: podatki prejeti s strani posameznih srednjih šol ali na spletni strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport (<https://krka1.mss.edus.si/registriweb/Default.aspx>), julij 2013. Podatki o opravljeni maturi prejeti s strani posameznih srednjih šol, julij 2013.

Pregled razpisanih in podeljenih kadrovskih štipendij v okviru ERŠŠ

Stopnja izobraževanja	Poklic/smer izobraževanja	Št. razpisanih štipendij	Št. podeljenih štipendij
4	Avtoserviser	1	1
	Metalurg	10	4
	Oblikovalec kovin	11	3
	Mehatronik operater	3	3
	Frizer	2	2
	Elektrikar	1	1
	Ključavničar/orodjar	1	0
	Grafičar (tiskar) (2. ali višji letnik)	2	0
	SKUPAJ	31	14
5	Strojni tehnik	11	9
	Elektrotehnik	2	2
	Gimnazijski maturant	1	1
	Tehnik mehatronike	2	2
	Športno kulturni menedžment	1	1
	Avtoservisni tehnik	1	1
	Grafični tehnik (2. ali višji letnik)	1	0
	Ekonomski tehnik	1	0
	SKUPAJ	20	16
6/1	Mehatronika in strojništvo	3	3
6/2	Novinarstvo	1	1
	Kineziologija	1	1
	Strojništvo	8	5
	Računalništvo in informacijske tehnologije	1	1
	Inženirstvo materialov ali Metalurgija in materiali* (*7.stopnja)	5	3
	Mehatronika	2	2
	Varstvo okolja in ekotehnologije	1	1
	Ekonomija	1	1
	Grafična ali medijska tehnika (2. ali višji letnik)	1	0
7	Strojništvo	5	5
	Angleščina in medijske komunikacije	1	1
	Mehatronika	1	1

	Gradbeništvo	1	1
	Pravo	2	2
	Ekonomija	1	1
	SKUPAJ	35	29

Vir: RRA Koroška: <http://www.rra-koroska.si/files/Podeljene%20stipendije%202012-2013.pdf> in http://www.rra-koroska.si/files/Javni_razpis_2012-2013.pdf, avgust 2013

Število dijakov in ostalih, ki so pristopili k splošni maturi, poklicni maturi in število dijakov, ki so opravili zaključni izpit¹⁸

Šolsko leto		07/08	08/09	09/10	10/11	11/12
Splošna matura	Dijaki	310	255	256	247	226
Poklicna matura	Dijaki	283	227	252	223	215
Poklicna matura	Ostali	78	81	99	94	103
Zaključni izpit	Dijaki	202	156	132	119	118

*Opomba: število pri splošni in poklicni maturi vključuje tiste, ki so pristopili k maturi v spomladanskem roku in gre za skupek tistih, ki so maturo opravljali bodisi prvič, drugič, tretjič ali večkrat, ali pa so popravljali negativne ocene. Pri zaključnem izpitu gre za dijake, ki so zaključni izpit že uspešno opravili.

Viri: Državni izpitni center: Splošna in poklicna matura 2008: Gradivo za novinarsko konferenco; Državni izpitni center: Splošna in poklicna matura 2009: Gradivo za novinarsko konferenco; Državni izpitni center: Splošna in poklicna matura 2010: Gradivo za novinarsko konferenco; Državni izpitni center: Splošna in poklicna matura 2011: Gradivo za novinarsko konferenco; Državni izpitni center: Splošna in poklicna matura 2012: Gradivo za novinarsko konferenco; Letno poročilo o zaključnem izpitu 2008; Letno poročilo o zaključnem izpitu 2009; Letno poročilo o zaključnem izpitu 2010; Letno poročilo o zaključnem izpitu 2011; Letno poročilo o zaključnem izpitu 2012, julij 2013. Datoteke so dostopne na spletni strani www.ric.si.

Število dijakov, ki so zaključili izobraževanje, po podatkih Statističnega urada RS¹⁹

	2008		2009		2010		2011	
	Opravili zaključni izpit ali poklicno maturo	Maturo ali poklicno maturo s 5. predmetom	Opravili zaključni izpit ali poklicno maturo	Maturo ali poklicno maturo s 5. predmetom	Opravili zaključni izpit ali poklicno maturo	Maturo ali poklicno maturo s 5. predmetom	Opravili zaključni izpit ali poklicno maturo	Maturo ali poklicno maturo s 5. predmetom
Nižje poklicno	4	-	19	-	6	-	8	-
Srednje poklicno	145	-	102	-	97	-	102	-
Srednje tehniško in drugo strokovno	235	12	282	17	240	25	260	14
... sr. teh. in dr. strok. (4-letni programi)	174	11	219	16	194	25	195	13
...poklicno tehniško	61	1	63	1	46	-	65	1
... poklicni tečaj	-	-	-	-	-	-	-	-
Srednje splošno	-	245	-	246	-	238	-	224
...splošne in strokovne gimnazije	-	242	-	245	-	235	-	223
...maturitetni tečaj	-	3	-	1	-	3	-	1

Vir: SURS, SI-Stat podatkovni portal, Izobraževanje, avgust 2013

¹⁸ Podatki različnih virov niso povsem skladni zaradi različnih metodologij zajemanja podatkov

¹⁹ Opomba: Podatki različnih virov niso povsem skladni zaradi različnih metodologij zajemanja podatkov

Število vpisanih dijakov v 1. letnik in število tistih, ki so uspešno zaključili šolanje (z zaključnim izpitom, poklicno maturo ali splošno maturo) v letih od 2007 do 2012²⁰

		VPIS					USPEŠNO ZAKLJUČENO ŠOLANJE				
		07/08	08/09	09/10	10/11	11/12	07/08	08/09	09/10	10/11	11/12
ŠOLSKI CENTER RAVNE NA KOROŠKEM	Avtoserviser	20	22	16	21	28			13	15	14
	Elektrotehnik				20	14					
	Mehatronik operater	25	11	17	13	18		27	14	8	15
	Pomočnik v tehnoloških procesih		7	12	8	7			4	6	8
	Strojni tehnik	23	37	27	21	22	9	23	19	17	24
	Strojni tehnik PTI	34	27	50	44	26	14	16	12	13	
	Tehnik računalništva		53	50	29	28					33
	Metalurg		8	13	5	5				5	5
	Oblikovalec kovin – orodjar		16	8	12	9			9	11	6
	Avtomehanik						18	20			
	Elektrotehnik računalništva	55					34	29	36	31	
	Obdelovalec kovin	12					5	7	4		
	Oblikovalec kovin	10					13	4			
	Strojni mehanik						2	5			
	Inštalater strojnih inštalacij						2				
LJUDSKA UNIVERZA RAVNE	Ekonomski tehnik – srednješolski program	25	33	50	48	69	8	11	9	10	14
ŠOLSKI CENTER SLOVENJ GRADEC IN MUTA	Bolničar – negovalec	24	28	25	30	31	21	28	21	26	20
	Bolničar-negovalec PTI							19		17	23
	Zdravstvena nega PTI (vpis v IV. letnik)	26	20	20	24	27					
	Zdravstvena nega	97	90	89	95	93	114	90	86	105	94
	Tehnik zdravstvene nege (PTI)						21		19		
	Ekonomski tehnik	29	32	29	23	30	106	32	37	47	37
	Prodajalec	26	26	21	23	22	21	26	18	21	14
	Gastronom hotelir	13	23	10	27	23	16	23	12	25	23
	Gastronomsko – turistični tehnik	30	26	26	22	25	26	24	27	22	25
	Gastronomija						26	24	14	8	9

²⁰ Opomba: Podatki različnih virov niso povsem skladni zaradi različnih metodologij zajemanja podatkov

	PTI										
	Mizar	25	15	28	28	25	22	15	22	27	21
	Obdelovalec lesa	7	7	6	12	6	12	7	7	13	6
	Okoljevarstveni tehnik		27	23	20	17				20	21
	Predšolska vzgoja	27	33	32	29	32	22	25	26	29	30
	Ustvarjalec modnih oblačil	8	6	10	5		8	6	6	5	5

*Opomba: nekateri podatki o zaključku šolanja so približni, saj vključujejo le spomladanske roke mature.

*Opomba: za nekatere programe PTI podatkov ni, saj se ne štejejo kot vpis v 1. letnik

Vir: podatki prejeti s strani posameznih srednjih šol ali na spletni strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport (<https://krka1.mss.edus.si/registriweb/Default.aspx>), julij 2013

Preglednica: Povprečna stopnja registrirane brezposelnosti in število delovno aktivnih ljudi primerjava leto 2007 in leto 2012

Kazalnik	Koroška regija		Slovenija	
	2007	2012	2007	2012
Povprečna stopnja registrirane brezposelnosti	8,1	12,2	7,7	12,0
Delovno aktivno prebivalstvo	30.605	27.356	864.361	792.948

Vir: Statistični urad RS, SI – STAT podatkovni portal, Podatki po statističnih regijah, Demografsko in socialno področje, julij 2013

Preglednica: Stopnja brezposelnosti po starostnih skupinah, november 2013

Regija	Starostna skupina								
	15-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60+
SLOVENIJA	32,4	19	11,6	8,9	8,1	9	11,8	20,7	20,4
Pomurska	42,4	23,9	13,7	10,5	11,4	13,2	18,4	25,6	27,3
Podravska	35,5	20,5	12,7	9,6	8,9	10,2	12,7	21,9	22
Koroška	33,6	20,5	12,4	10	8	9,6	11,6	19,3	14,3
Savinjska	33,7	20,9	12,3	8,9	8,3	9,1	12,1	21,4	22,9
Zasavska	44,5	25,4	16,1	12,6	10,3	9,6	13,7	24,4	23,6
Spodnjeposavska	33,4	19,5	11,6	10,1	9,9	10,5	13,6	22,2	23,5
Jugovzhodna Slovenija	36,7	19,1	12,6	10,1	9,1	10,1	12,3	21,7	18,5
Osrednjeslovenska	27,9	17,1	10,5	8,3	7,3	8,1	10,7	18,2	17,7
Gorenjska	25,8	14,6	8,4	6,6	5,6	5,9	8,4	20,5	21,7
Notranjsko-kraška	28,3	17,1	10,1	7,7	7,1	8,6	12,5	22,9	25,1
Goriška	28,7	19,7	11,4	8,1	7,2	7,7	9,8	19,6	18,5
Obalno-kraška	24	16,6	11,1	8,9	7,8	8,8	11,6	18,5	18,6

Vir: SURS, Delovno aktivno prebivalstvo, registrirano brezposelne osebe in stopnje registrirane brezposelnosti po starostnih skupinah in statističnih regijah, Slovenija, mesečno

Brezposelnost po izobrazbi – delež brezposelnih oseb glede na vse brezposelne, december 2012

Regija	Stopnja izobrazbe (delež brezposelnih oseb glede na vse brezposelne osebe)						
	Skupaj	I.-II.	III.-IV.	V.	VI.	VII.-VIII.	B.Š.
SLOVENIJA	118.061	34,45	24,99	26,27	3,99	9,42	0,88
Pomurska	9.071	43,62	24,74	21,18	3,42	6,44	0,61
Podravska	20.199	30,75	27,06	28,68	4,48	8,43	0,60
Koroška	4.192	30,99	28,29	26,81	4,25	8,64	1,03

Savinjska	16.265	33,08	25,36	27,64	4,13	8,63	1,17
Zasavska	3.061	37,60	23,59	27,57	3,95	6,44	0,85
Spodnjeposavska	4.915	39,59	26,59	22,44	3,56	7,10	0,71
Jugovzhodna Slovenija	9.205	44,26	23,55	21,30	3,01	7,21	0,66
Osrednjeslovenska	26.755	30,45	23,33	28,05	4,42	12,66	1,08
Gorenjska	8.778	34,35	24,09	26,43	4,04	10,31	0,77
Notranjsko-kraška	2.898	35,99	25,29	26,09	3,42	8,18	1,04
Goriška	5.850	33,30	24,44	25,35	3,42	12,15	1,33
Obalno-kraška	5.669	32,05	26,02	27,61	3,83	9,97	0,53

Vir: Zavod RS za zaposlovanje, Letno poročilo 2012

Samozaposlene osebe Koroški regiji po letih

Leto	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Število samozaposlenih skupaj	3.011	3.091	3.176	3.110	3.272	3.466
Samozaposelni – brez kmetov	1.684	1.776	1.891	1.939	2.011	1.963
Samozaposleni - kmetje	1.327	1.315	1.285	1.171	1.261	1.503

Viri: SURS 2014 (Delovno aktivno prebivalstvo po statističnih regijah delovnega mesta, statusu zaposlitve, doseženi izobrazbi in spolu, Slovenija, letno)

Število vpisanih študentov v 1. letnik Višje šole Ravne na Koroškem in število tistih, ki so uspešno zaključili šolanje v letih od 2008 do 2013

Smer	Število vpisanih v 1. letnik					Število diplomantov			
	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
Strojništvo - redni	46	46	46	46	56		2	12	4
Strojništvo - izredni	27	14	12	8	11		7	5	4
Mehatronika - redni	31	31	31	33	40			7	2
Mehatronika - izredni	14	5	7	13	4		5	2	5

Vir: podatki prejeti s strani posameznih višjih šol oz. šolskih centrov katerih del so

Število diplomantov rednega in izrednega študija Višje šole Slovenj Gradec od 2007 do 2013

Smer	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Poslovni sekretar – redni	17	22	16	15	11	13
Poslovni sekretar – izredni	19	6	7	5	2	3
Komercialist – redni	10	13	12	17	15	15
Komercialist – izredni	22	41	23	21	14	14
Računovodja – redni		5	13	7	15	7
Računovodja – izredni		21	17	14	6	4
Poslovni sekretar – prenovljen – redni				1	3	2
Poslovni sekretar – prenovljen – izredni						-
Ekonomist – redni				6	12	18
Ekonomist - izredni					30	22
SKUPAJ	68	108	88	86	108	98

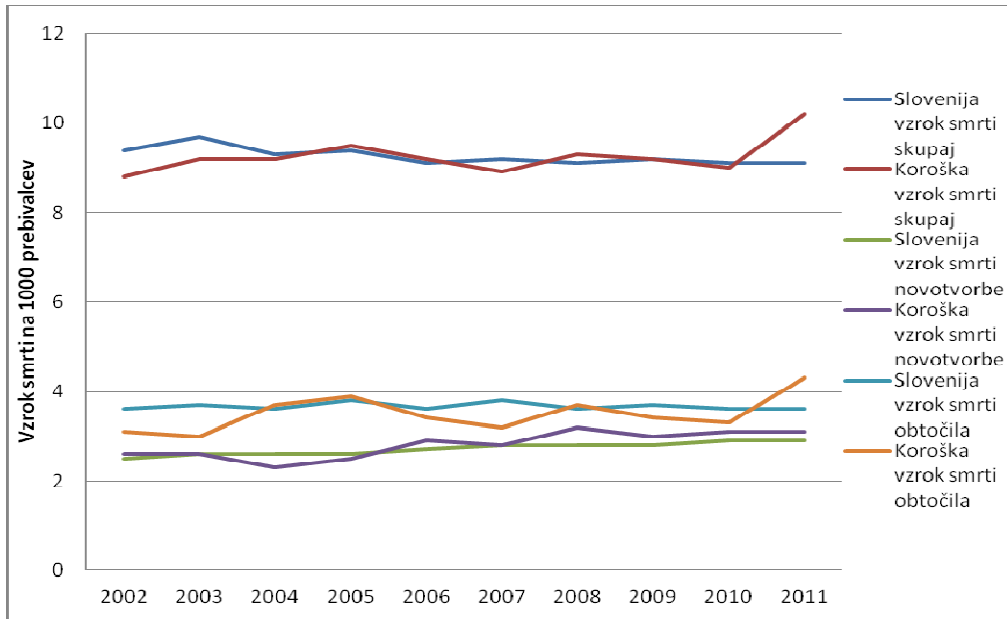
Vir: podatki prejeti s strani posameznih višjih šol oz. šolskih centrov, katerih del so.

Število vpisanih študentov v 1. letnik visokošolske inštitucije in število tistih, ki so uspešno zaključili šolanje v letih od 2008 do 2013

Šola/smer		Število vpisanih v 1. letnik						Število diplomantov			
		2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
Visoka šola za tehnologijo polimerov	Tehnologija polimerov I – redni študij		39	49	40	31	40	27			
	Tehnologija polimerov I – izredni študij	25	3	8			8				
	Trajnostno inženirstvo										
	Interaktivni informacijski sistemi										
	Tehnologija polimerov II				7		7	1			
Visoka šola za zdravstvene vede	Zdravstvena nega			38	38	31	35	16			
Ljudska univerza Ravne na Koroškem, dislocirana enota Fakultete za upravo	Javna uprava		/	/	/	/	/	*10	*10	*10	
Dislocirana enota Visoke šole za turizem Portorož	Management turističnih destinacij	16						4			
Dislocirana enota Fakultete za zdravstvene vede	Zdravstvena nega	59						30			
Dislocirana enota Fakultete za komercialne in poslovne vede – vpisuje 2. in 3. letnike	Komerciala I				**29	**24	**5	14			

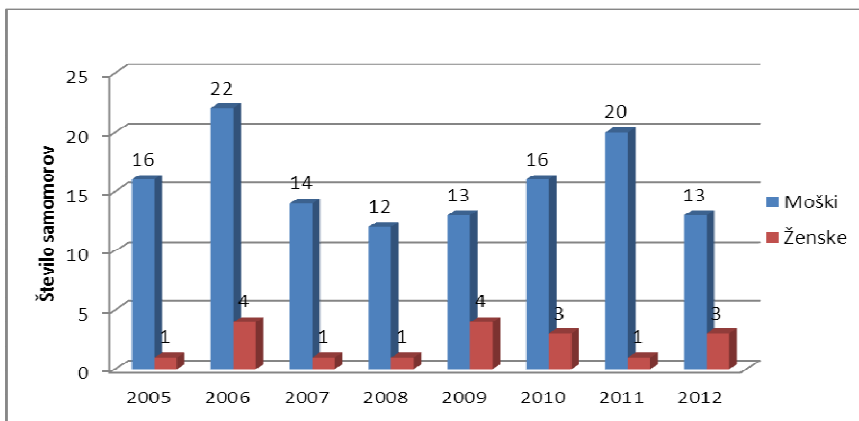
Opomba: * približno število diplomantov na leto Opomba: ** Dislocirana enota Fakultete za komercialne vede v Slovenj Gradcu vpisuje le 2. in 3. letnike, navedeni podatki so za vpis v 2. letnik Opomba: vsi študiji so izredni, razen Tehnologija polimerov VS, ki nudi tudi opcijo rednega študija. Vir: podatki prejeti s strani posameznih visokih šol oz. fakultet, julij in avgust 2013

Graf: Vzroki smrti v Sloveniji in na Koroškem na 1000 prebivalcev v letih 2002 - 2011

Vira: Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije, Statistični urad Republike Slovenije,

Graf: Število samomorov po spolu in letih od 2005 - 2012

Vir: PU Celje, 2013

Izposoja gradiva, članstvo in obisk Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika (z enotami)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
izposoja	413.148	411.918	425.084	448.813	435.582	433.488	
članstvo	8.363	8.146	8.154	8.165	8.420	7.914	
obisk	188.943	202.895	214.801	220.738	220.738	240.787	

Vir: Letna poročila Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika

12. Viri in literatura

SURS, SI-Stat podatkovni portal, Teritorialne enote in hišne številke po statističnih regijah, http://pxweb.stat.si/pxweb/Database/Splosno/02_upravna_razdelitev/02148_terit_enote/02148_terit_enote.asp, junij 2013

SURS, SI-Stat podatkovni portal, Ekonomsko področje, Nacionalni računi, Regionalna bruto dodana vrednost po dejavnostih v osnovnih cenah, Slovenija, letno http://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/varval.asp?ma=0309202S&ti=Regionalna+bruto+dodana+vrednost+po+dejavnostih+v+osnovnih+cenah%2C+teko%E8e+cene%2C+Slovenija%2C+letno&path=../Database/Ekonomsko/03_nacionalni_racuni/30_03092_regionalni_rac/&lang=2, junij 2013

Statistični urad RS, SI – STAT podatkovni portal, Podatki po statističnih regijah, Demografsko in socialno področje, julij 2013

Poročilo o problematiki in dinamiki priprave državnih prostorskih načrtov – predlog za obravnavo št. 007-58/2012/62. 2012. Ljubljana, Ministrstvo za infrastrukturo in prostor, 58 str. URL: <http://vrs-3.vlada.si/MANDAT12/VLADNAGRADIVA.NSF/71d4985ffda5de89c12572c3003716c4/c125795e002f7016c1257a1300280606?OpenDocument> (Citirano 19. 9. 2013)

Sklep Vlade Republike Slovenije št. 3500-12/2012/16. 2012. Ljubljana, Vlada RS, 2 str. URL: <http://vrs-3.vlada.si/MANDAT12/VLADNAGRADIVA.NSF/71d4985ffda5de89c12572c3003716c4/c125795e002f7016c1257a1300280606?OpenDocument> (Citirano 19. 9. 2013)

Sklep Vlade Republike Slovenije št. 3500-12/2012/23. 2012. Ljubljana, Vlada RS, 3 str. URL: <http://vrs-3.vlada.si/MANDAT12/VLADNAGRADIVA.NSF/71d4985ffda5de89c12572c3003716c4/c125795e002f7016c1257a1300280606?OpenDocument> (Citirano 19. 9. 2013)

Izhodišča za resolucijo o nacionalnem programu razvoja železniške infrastrukture (ReNPrŽI) obdobje od 2011 do 2013. 2011. Ljubljana, Ministrstvo za promet, 22 str. URL: <http://www.mzip.gov.si/fileadmin/mzip.gov.si/pageuploads/DZZ/RAZNO/ReNPrZI.pdf> (Citirano 10. 9. 2013)

SEP 090 – Staatsgrenze n. Bleiburg – Klagenfurt (a) Untersuchungsraum Bleiburg – Prevalje, Potential- und Umfeldanalyse. 2011. Wien, Österreichische Bundesbahn, 10. str (interno gradivo)

Koralmbahn Graz – Klagenfurt. URL: http://www.oebb.at/infrastruktur/de/5_0_fuer_Generationen/5_4_Wir_bauen_fuer_Generationen/5_4_1_Sc_hieneninfrastruktur/Pontebbaachse_Suedbahn/Koralmbahn/ (Citirano 1. 10. 2013)

Širokopasovno omrežje po podeželju Dravska in Mislinjske doline. 2011. MMC RTVSLO/STA URL: <http://www.rtvlo.si/znanost-in-tehnologija/sirokopasovno-omreze-po-podezelju-dravske-in-mislinjske-doline/266646> (Citirano 28. 8. 2013)

Gradnja, upravljanje in vzdrževanje širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij v Mislinjski in Dravski dolini. 2012. URL: <http://www.slovenjgradec.si/projekti/gradnja-upravljanje-in-vzdrzevanje-sirokopasovnega-omrezja-elektronskih-komunikacij-v-mislinjski-in-dravski-dolini..html> (Citirano, 28. 8. 2013)

Zemljevid pokritosti prebivalstva z 2G signalom mobilnega operaterja Simobil. 2013. URL: <http://www.simobil.si/sl/inside.cp2?cid=25FA5F0F-2EAE-2498-49CB-C12EEAD77BFC&linkid=coverageMap> (Citirano, 25. 8. 2013)

Zemljevid pokritosti prebivalstva z 2G signalom mobilnega operaterja Telekom Slovenije. 2013. URL: <http://www.telekom.si/pomoc-in-podpora/teme-pomoci/pokritost-in-dostopnost/pokritost-mobilnega-omrezja> (Citirano, 25. 8. 2013)

11 občin združilo interese v projektu Prenova javne razsvetljave in uspešno pridobiti EU sredstva Kohezijskega sklada – obvestilo za medije. 2012, RRA Koroška. URL: http://www.rra-koroska.si/files/20120827_obvestilo%20za%20medije.pdf (Citirano 26. 8. 2013)

Spletna aplikacija ENGIS. URL: <http://www.engis.si/> (Citirano 26. 8. 2013)

Operativni program oskrbe s pitno vodo. 2006. Ljubljana, Ministrstvo za okolje in prostor, 84 str. URL: http://www.arhiv.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/zakonodaja/okolje/varstvo_okolja/operativni_programi/op_pitna_voda.pdf (Citirano 2. 9. 2013)

Oskrba s pitno vodo v porečju Drave – 3. sklop. 2011. Ljubljana, SL consult, 43 str. URL: http://www.obcina-radlje.si/doc2/seje/11_seja_2012/21_priloga_k_tocki_2.pdf (Citirano, 27. 8. 2013)

Berložnik, J. 2013. Prazne blagajne ne zmorejo velikih projektov. Večer. URL: <http://web.vecer.com/portali/vecer/v1/default.asp?kaj=3&id=2013051505915973> (Citirano 4. 9. 2013)

Celin, M. 2012. V porečju Drave bodo zgradili 107 kilometrov vodovodov. 2012. Delo. URL: <http://www.delo.si/novice/slovenija/v-porecju-drave-bodo-zgradili-107-kilometrov-vodovodov.html> (Citirano, 1. 9. 2013)

Kazalci okolja v Sloveniji. 2013. Agencija Republike Slovenije za okolje. ZD05 – Dostop do varne pitne vode. URL: http://kazalci.arso.gov.si/?data=indicator&ind_id=439 (Citirano,

Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode (novelacija za obdobje od leta 2005 do leta 2017). URL: http://www.arhiv.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/zakonodaja/okolje/varstvo_okolja/operativni_programi/operativni_program_komunalne_vode.pdf (Citirano 22. 8. 2013)

Spletna stran RRA Koroška. 2013. URL: <http://rra-koroska.si> (Citirano 2. 9. 2013)

Program državnih razvojnih prioritet in investicij Republike Slovenije za obdobje 2014–2017 (prvi osnutek). 2013. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, 102. str. URL: http://www.rra-koroska.si/files/DRPi_1osnutek_05042013.pdf (Citirano 28. 8. 2013)

Poročilo o določitvi območij pomembnega vpliva poplav v Republiki Sloveniji in spremljanju aktivnosti obladovanja poplavne ogroženosti na območjih pomembnega vpliva poplav – povzetek. 2013. Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, 28 str. URL: http://www.mko.gov.si/fileadmin/mko.gov.si/pageuploads/podrocja/voda/porocilo_OPVP.pdf (Citirano, 25. 8. 2013)

Zore, J. Za novembrske poplave prijavili 351 milijonov evrov škode. 2012. Delo. URL: <http://www.delo.si/novice/slovenija/za-novembrske-poplave-prijavili-za-351-milijonov-evrov-skode.html> (Citirano, 25. 8. 2013)

Ciljni raziskovalni projekt (V1-1088). Sonaravna sanacija okoljskih bremen kot trajnostna razvojna priložnost Slovenije. 2012. Univerza v Ljubljani, Oddelek za geografijo, 46 str. (prezentacija). URL: http://geo.ff.uni-lj.si/sites/default/files/do_slovenija_nacionalna_8_5.ppt.pdf (Citirano 4. 9. 2013)

Poročilo o izvajanju programa ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja v zgornji Mežiški dolini v letu 2012. 2012, Zavod za zdravstveno varstvo Ravne, 54 str. URL: <http://www.sanacija-svinec.si/public/por2012.pdf> (Citirano, 5. 9. 2013)

Sanacijski ukrepi Mežiški dolini ne koristijo. 2013, MMC RTV SLO. URL: <http://www.rtv.slo.si/lokalne-novice/sanacijski-ukrepi-meziski-dolini-ne-koristijo/306929> (Citirano 9. 9. 2013)

Geopark Karavanke. URL: <http://www.geopark.si/> (Citirano, 29. 8. 2013)

Strategija prostorskega razvoja Slovenije. 2004. Ljubljana, Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, 75 str. URL: http://www.arhiv.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/publikacije/drugo/sprs_slo.pdf (Citirano 28. 8. 2013)

Strategija razvoja Slovenskega turizma 2012–2016. 2012. Ljubljana, Vlada Republike Slovenije, 113 str. URL: http://www.mgrt.gov.si/fileadmin/mgrt.gov.si/pageuploads/turizem/Turizem-strategije_politike/Strategija_turizem_sprejeto_7.6.2012.pdf (Citirano, 1. 9. 2013)

Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarskega območja Slovenj Gradec (2011–2020). 2012. Slovenj Gradec, Zavod za gozdove Slovenije, 326 str. URL: http://www.mko.gov.si/fileadmin/mko.gov.si/pageuploads/GGO/Slovenj_Gradec/11_SLOVENJ_GRADEC_2011-2020.pdf (Citirano 15. 8. 2013)

Akcijski načrt za povečanje konkurenčnosti gozdno-lesne verige v Sloveniji do leta 2020 "Les je lep". 2012. Ljubljana, Ministrstvo za kmetijstvo in okolje ter Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, 38. str. URL: http://www.mgrt.gov.si/fileadmin/mgrt.gov.si/pageuploads/DPK/3_Les_je_lep_naslovnica_kazalo_novo_pdf.pdf (Citirano 15. 8. 2013)

Zavodnik Lamovšek, A. Funkcionalne regije – izziv prihodnjega razvoja Slovenije. 2011. Ljubljana in Kamnik, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, IPOP - Inštitut za politike prostora, OIKOS - svetovanje za razvoj, 101 str.

Smernice s področja prostorskega razvoja za pripravo nove generacije RRP 2014-2020 za Koroško razvojno regijo. 2012. Ministrstvo za infrastrukturo in prostor (interno gradivo)

Organizacijski model vzdrževanja katastrof gospodarske javne infrastrukture v občinah Koroške regije - povzetek. 2009. Dravograd in Ljubljana, RRA Koroška in Igea d.o.o., 17 str. URL: <http://www.rra-koroska.si/files/Povzetek.pdf> (Citirano, 2. 9. 2013)

Podatki o poslovnih subjektih Koroške regije. 2012. AJPES - Agencija Republike

Slovenije za javnopravne evidence in storitve, 76 str. (interno gradivo).

Sodelovanje na ključnih skupnih in komplementarnih kompetencah – Regionalna analiza Koroške statistične regije. 2011. Gospodarska zbornica Slovenije – Območna zbornica Koroška (interno gradivo).

SI-STAT podatkovni portal (Demografsko in socialno področje ter ekonomsko področje). Statistični urad Republike Slovenije. URL: <http://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/statfile2.asp> (april, maj 2013).

Trg dela v številkah (Registrirana brezposelnost). Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje. URL: http://www.ess.gov.si/trg_dela/trg_dela_v_stevilkah/registrirana_brezposelnost (april, maj 2013).

Trg dela v številkah (Stopnja registrirane brezposelnosti). Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje. URL: http://www.ess.gov.si/trg_dela/trg_dela_v_stevilkah/stopnja_registrirane_brezposelnosti (april, maj 2013).

SURS, SI-STAT Podatkovni portal, Popis kmetijstva 2010, 2000 (17.7.2013, 28.12.2012)

AJPES, Poslovni register Slovenije (2.1.2013)

MKO, evidence razpisov za ukrep 322 in 323 (stanje 30.6.2012)

Ocena uspešnosti uresničevanje ciljev lokalne razvojen strategije območja LAS MDD v obdobju 2007-2013. 2012. Slovenj Gradec, LAS MDD.

Ocena uspešnosti uresničevanja ciljev lokalne razvojne strategije LAS Mežiške doline 2007-2013.

Operativni program za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020 (2. osnutek april 2014).